

Statnett

Års- og bærekraftsrapport 2023

Det grønne taktskiftet

Foto: Sverre Hjørnevik

Innhold

3	Introduksjon
4	Året 2023
6	Konsernsjefen har ordet
8	Konsernledelsen
10	Styret
12	Finansielle nøkkeltall
13	Styrets årsberetning
23	Bærekraft
51	Taksonomi for bærekraft
60	Regnskap for bærekraft
76	Virksomhetsstyring
77	Foretaksstyring
82	Risikostyring og internkontroll
87	Økonomisk regulering av Statnett
89	Finansiell rapportering
90	Totalresultat
91	Balanse
93	Endringer i egenkapital
94	Kontantstrøm
95	Noter
162	Revisors beretning
167	Øvrig informasjon
168	GRI- indeks
181	Alternative resultatmål

Introduksjon

Året 2023

Underliggende årsresultat
1 585 mill. kroner

Investeringsnivå i pågående
portefølje
Ca. 100 mrd. kroner

Investeringer
6 078 mill. kroner

Antall pågående
nettprosjekter
Ca. 160

Flaskehalsinntekter
9 943 mill. kroner

Andel reservert kapasitet
Ca. 75 % (8 000 MW)¹

Alvorlige miljøhendelser
0

SIF-verdi²
2,6

Informasjon om figuren:

I venstre kolonne er tallene for året 2023. I høyre kolonne er tallene per 31.12.2023, med unntak av SIF-verdi som er 12-måneder rullerende.

¹ Andel reservert kapasitet av mottatte tilstrekkelig modne bestillinger om tilknytning.

² SIF-verdi viser frekvensen av alvorlige hendelser per million arbeidstimer. Den fanger opp alvorlige hendelser som innebærer personskader, nestenulykker, skade på ytre miljø og registrerte farlige forhold innen elsikkerhet og ved arbeid i høyden.

Konsernsjefen har ordet

Vi har skiftet takt

Statnett etablerte strategien "Det grønne taktskiftet" i 2021. Vi så da at omleggingen til fornybarsamfunnet var i full gang, og det i et tempo knapt noen hadde forutsett. Det har vi tatt konsekvensene av.

Statnett har siden 2021 tatt kraftfulle grep for å sikre en rasjonell og helhetlig utvikling av kraftsystemet. Vi etablerte områdeplaner for hele landet i 2022, og i 2023 utviklet vi en ambisiøs Systemutviklingsplan. Vi har gjennomført en rekke tiltak for å effektivisere egen prosjektutvikling, og vi har startet arbeidet med å utvikle digitale løsninger for å utnytte dagens system best mulig og samtidig legge til rette for fremtidens kraftsystem.

Vi sørger for sikker strømforsyning i dag og i fremtiden

Statnett er det systemansvarlige nettselskapet i det norske kraftsystemet. Vi eier transmisjonsnettene, og vi har ansvar for å utvikle og drifte det på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Vi skal også sørge for at det til enhver tid er balanse mellom produksjon og forbruk av elektrisk kraft. Dette gjør vi i Norge og sammen med våre nordiske partnere. Statnett skal sørge for sikker strømforsyning, og vi utvikler løsninger som gjør at vi kan utnytte kraftsystemet på en effektiv måte – i dag og i fremtiden.

Norge og Europa har mål om å bli lavutslippssamfunn i 2050, noe som innebærer at fossil energibruk skal erstattes med utslippsfri elektrisitet. Dette understrekes også av avtalen som ble inngått på klimatoppmøtet i Dubai i desember 2023, COP 28, om å jobbe for en overgang bort fra fossil energi. Samtidig er den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa fortsatt usikker. Behovet for sikker tilgang på energi er økende, og digital og fysisk sikkerhet og beredskap er høyt på agendaen. Klimapolitikk, energipolitikk og sikkerhetspolitikk trekker alle i retning av økt elektrisitetsforbruk og økt produksjon fra fornybare energikilder.

Vi planlegger for en dobling av strømforbruket

De siste fem årene har det vært stor etterspørsel fra bedrifter som ønsker å etablere seg eller øke kraftforbruket sitt. Vi har mottatt bestillinger om tilknytning for et forbruk på ca. 11 000 MW for prosjekter som vi vurderer som tilstrekkelig modne, og av disse har vi reservert kapasitet for om lag tre fjerdedeler, totalt 8 000 MW. I tillegg er det mottatt bestillinger på mange tusen MW som foreløpig er umodne.

Med de investeringsplanene som vi har nå, skal vi legge til rette for nesten en dobling av det årlige norske strømforbruket, opp mot 260 TWh i 2050.

Vi skal bygge mer nett raskere

De siste ti årene investerte vi ca. 70 milliarder kroner i det innenlandske nettet. Nå er vi i gang med å bygge det strømmettet vi skal ha både 10 og 20 år fram i tid. Planen for de neste ti årene er opp mot en 150 milliarder kroner, noe som tilsvarer en dobling av investeringsnivået fra siste tiår.

Dette krever både effektiv gjennomføring og nok ressurser. Vi har allerede en prosjektportefølje for nettprosjekter på i overkant av 100 milliarder kroner. Vi sikrer oss de ressursene vi trenger for å gjennomføre dette gjennom en økning og kompetansetilpasning av egne medarbeidere og økt samarbeid med leverandører.

Vi skal ha en høyere utnyttelse av dagens kraftsystem

Både av hensyn til økende kraftforbruk, økonomi og bærekraft, må vi utnytte det kraftsystemet vi har best mulig. For Statnett innebærer det å optimalisere driften av egne anlegg, slik at vi kan øke kapasiteten. Dette er blant annet mulig fordi vi har mer detaljerte data om tilstanden til det enkelte anlegget og fordi vi tar i bruk og utvikler ny teknologi.

Flexibilitet både for forbrukere og produsenter blir stadig viktigere for å oppnå balanse i kraftsystemet når vi nå går mot en høyere andel uregulerbar kraftproduksjon.

Vi øker innsatsen på digitalisering

Vi står i et paradigmeskifte i kraftforsyningen. Manuelle driftsmåter og beregninger for å opprettholde balansen i systemet; alt dette skal byttes ut med digitale og automatiserte løsninger. Fremtidens kraftsystem blir for komplekst for manuell håndtering.

Digitalisering er også nødvendig for å effektivisere utvikling og drift av transmisjonsnettet. Derfor har Statnett investert en milliard kroner i digitalisering i 2023. Satsingen på dette området vil fortsette fremover.

Vi utreder havnett

Utviklingen av vindkraftanlegg til havs er fortsatt i startgropen, men vi forventer sterkt økende aktivitet

framover. Regjeringen har lagt frem ambisiøse mål, og Statnett har rollen som planlegger og systemansvarlig for et fremtidig strømnett i havet. Vi har fått i oppdrag å utrede mulige hybride kabler, dvs. forbindelser som går mellom to eller flere land og overfører kraft fra en eller flere havvindparker underveis. For å vurdere mulighetene på dette området har vi styrket samarbeidet vårt med fem systemansvarlige nettselskaper i landene rundt Nordsjøen. Auksjonen for Sørlige Nordsjø II er gjennomført og vi har en god start på havvindsatsingen på norsk sokkel

Alle må bidra i det grønne skiftet

Det blir ikke noe grønt skifte uten et godt strømnett, og vi i Statnett skal legge til rette for utviklingen. Vi effektiviserer prosessene våre og tar grep for å få mest mulig ut av det nettet vi har.

Når det norske kraftforbruket øker, er det behov for tilsvarende økning i produksjon. I tillegg trengs det rammevilkår for at samfunnsøkonomiske lønnsomme investeringer i nett og produksjon blir gjennomført, og at det skjer raskt nok. Raskere konsesjonsprosesser er avgjørende for å sikre tilstrekkelig tempo.

Skaper vi et godt samspill mellom nett, produksjon og forbruk, støttet opp av effektive myndighetsprosesser og hensiktsmessig økonomisk regulering, vil vi være på god vei mot et utslippsfritt samfunn.

Konsernsjef Hilde Tonne

Konsernledelsen

Hilde Tonne

Konsernsjef

Ansatt i 2021.

Arbeidserfaring: Konserndirektør for Innovasjon i Rambøll Group og forskjellige konserndirektørstillinger i Telenor Group, bl.a. Group Industrial Development. Tonne har også hatt ulike lederstillinger i olje- og energibransjen, bl.a. Teknologi- og forskningsdirektør i Hydro Olje & Energi. Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU, Norge og RWTH Aachen, Tyskland.

Styreverv: Styremedlem i Arup Group Ltd og Handelshøyskolen BI.

Elisabeth Vike Vardheim

Konserndirektør Nett

Ansatt i 2007 og del av konsernledelsen siden 2014.

Arbeidserfaring: Flere lederstillinger innen utbyggingsprosjekter, byggherreorganisasjoner, operasjonell drift og offentlig forvaltning. Fra 2014 konserndirektør for planlegging, prosjektering og utbygging av transmisjonsnett i Norge. Fra 2021 også ansvarlig for drift og forvaltning av transmisjonsnett samt beredskap.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU, bedriftsøkonom og masterprogram i styrearbeid fra Handelshøyskolen BI.

Styreverv: Styreleder i NordLink Norge AS

Peer Olav Østli

Konserndirektør Systemdrift

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2007.

Arbeidserfaring: Direktør i Telenor, Schibsted Nett og Scandinavia Online AB. Teknologisjef i NRK.

Utdannelse: Mastergrad i informatikk og videreutdanning i ledelse fra Henley Business School.

Styreverv: Styremedlem i Fifty AS.

Gunnar G. Løvås

Konserndirektør Kraftsystem & marked

Ansatt som del av konsernledelsen siden 2019 og i perioden 2007-2014.

Arbeidserfaring: Assisterende jernbanedirektør og del av konsernledelsen i Jernbaneverket.

Selvstendig konsulent.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU og doktorgrad i matematisk statistikk fra UiO.

Styreverv: Styreleder i Elhub AS.

Konsernledelsen

Håkon Borgen

Konserndirektør Utvikling Hav

Ansatt i 1995 og del av konsernledelsen siden 2004.

Arbeidserfaring: Konsernlederstillinger i Statnett og lederstillinger i BKK. Prosjekteier for kabelprosjekter mot utlandet.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU og Technische Hochschule Darmstadt i Tyskland.

Videreutdanning i ledelse fra IMD.

Styreverv: Styremedlem i Fred. Olsen Windcarrier (FOWIC).

Cathrine Lund Larsen

CFO og Konserndirektør Økonomi & Finans

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2022.

Arbeidserfaring: Bakgrunn fra flere ledende stillinger i Statkraft og DNB.

Utdannelse: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH) og styrekompetanse fra BI.

Styreverv: Styremedlem i Shearwater GeoServices.

Beate Sander Krogstad

Konserndirektør Digital & IT

Ansatt i 2009 og del av konsernledelsen siden 2019.

Arbeidserfaring: Manager i Accenture og flere leder- og direktørstillinger i Statnett.

Utdannelse: Sivilingeniør i fysikk og matematikk fra NTNU og videreutdanning i internasjonal ledelse fra FGV i Rio de Janeiro, Brasil.

Styreverv: Styremedlem i Fifty AS, Helse Vest IKT, Digital Norway – toppindustri senteret og Elbits.

Anne Wilhelmine Flagstad

Konserndirektør Mennesker & Bærekraft

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2022.

Arbeidserfaring: Tidligere HR-direktør i Telenor Danmark og i Telenor Norge. Lederstillinger og erfaring som konsulent og forsker innen organisasjon og HR både i Norge og internasjonalt.

Utdannelse: Master i sosiologi fra Universitet i Oslo og dr. oecon. i strategi og organisasjon fra Handelshøyskolen BI. Videreutdanning i digital transformasjon og ledelse fra IMD.

Ingeborg Øfsthus

Konserndirektør Teknologi & Transformasjon.

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2024.

Arbeidserfaring: Bred ledererfaring som CTO og CEO i ulike deler av Telenor Group, inkludert Thailand, Serbia og Norge. Kommer fra stillingen som Nordic CTO i Telenor. Ansvar for anskaffelse, transformasjon og teknologi- og utviklingsstrategi.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU. Styreverv: Styremedlem i Sykehuspartner.

Styret i Statnett

Nils Kristian Nakstad

Valgt inn i 2022, styreleder fra 2022.

Leder av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Administrerende direktør i Enova siden 2008, forsker og seksjonsleder i SINTEF, i tillegg til stillinger i Norsk Hydro, Trondhjem Preserving og Revolt Technology.

Styreverv: En rekke verv i ulike styrer og utvalg. Har blant annet ledet Strømnettutvalget og medlem av Energiutvalget.

Wenche Teigland

Valgt inn i 2020, styremedlem. Valgt som nestleder i 2022.

Leder av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: CEO i Fount AS fra 2023. Konserndirektør i BKK fra 2006 til 2020. Har også vært adm.dir. i Naturgass Vest og hatt lederstillinger i Shell/Gasnor, Aibel og Aker Engineering.

Styreverv: Enova, Bergen Carbon Solutions, Really AS og Aragon AS.

Hilde Singsaas

Valgt inn i 2022, styremedlem.

Medlem av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Direktør for Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, tidligere direktør i arbeidsgiverforeningen Spekter, kommunikasjonsdirektør i Norges Bank, rådgiver i ECON Analyse, statssekretær i Finansdepartementet og på Statsministerens kontor.

Egil Gjesteland

Valgt inn i 2012, styremedlem.

Leder av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Eier Gjesteland Consulting. Prosjektrådgiver, IT-sjef og prosjektdirektør for flere olje- og gassprosjekter i Equinor.

Rolf-Amund Korneliussen

Valgt inn i 2022, ansattvalgt styremedlem, ansatt 2009.

Medlem av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Senioranalytiker i Markedsanalyse i Statnett, hovedtillitsvalgt og leder i Akademikerne Statnett. Tidligere seniorrådgiver i Direktoratet for økonomistyring og i Deloitte.

Styret i Statnett

Ingeborg Ligaarden

Valgt inn i 2020, ansattvalgt styremedlem, ansatt 2015.

Medlem av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Seksjonsleder for Data Science i Statnett. Tidligere seniorkonsulent i LR Consulting/Scandpower og forsker i SINTEF. Erfaring fra sentrale tillitsverv i Tekna.

Maria Sandsmark

Valgt inn i 2013, styremedlem.

Medlem av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Forsker ved Møreforskning og ECON Analyse. Har også undervist i miljø og ressursøkonomi ved Høgskolen i Molde.

Verv: Medlem i det regjeringsoppnevnte ekspertutvalget for gjennomgang av rammeverket for samfunnsøkonomiske analyser (2011).

Christian Reusch

Valgt inn i 2020, styremedlem.

Medlem av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Advokat hos Regjeringsadvokaten, fagdirektør ved Statsministerens kontor, og advokat/partner Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig.

Steinar Jøråndstad

Valgt inn i 2004, ansattvalgt styremedlem, ansatt 1980.

Medlem av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Teamkoordinator i Nettanlegg Nord og Øst i Statnett. Leder for arbeidsmiljøutvalget i Statnett. Hovedtillitsvalgt i EL og IT Forbundet.

Finansielle nøkkeltall

For definisjoner; se alternative resultatmål mot slutten av rapporten.

Se kapittelet Økonomisk regulering av Statnett for informasjon om hvordan Statnett er regulert.

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	2023	2022	2021
Regnskapsmessig resultat			
Driftsinntekter	11 600	22 993	14 412
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (EBITDA)	1 744	11 503	7 965
Driftsresultat (EBIT)	-1 547	8 433	4 846
Årsresultat	-2 617	5 949	3 307
Justeringer			
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-5 387	6 868	2 350
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	-4 202	5 357	1 833
Akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	3 035	7 237	1 880
Underliggende resultat (justert for endring i mer-/mindreinntekt)			
Underliggende driftsinntekter	16 987	16 125	12 062
Underliggende driftsresultat før avskrivninger og amortisering (EBITDA)	7 131	4 635	5 615
Underliggende driftsresultat (EBIT)	3 840	1 565	2 496
Underliggende årsresultat	1 585	592	1 474
Hovedtall balanse			
Investeringer (tilgang anlegg under utførelse inkl. byggelånsrenter og kjøp)	6 078	4 985	6 121
Totalkapital	90 303	87 184	84 446
Kapital nettvirksomhet	79 041	76 118	74 549
Finansielle nøkkeltall			
Totalavkastning kapital nettvirksomhet før finans og skatt (EBIT)	-2,0 %	11,2 %	6,6 %
Totalavkastning kapital nettvirksomhet før finans og skatt (EBIT), underliggende	4,9 %	2,1 %	3,4 %
Egenkapitalprosent	26,7 %	30,9 %	25,4 %
Egenkapitalprosent, underliggende	23,3 %	22,6 %	23,2 %
Gjeldsdekningsgrad	-0,9 %	26,0 %	14,6 %
Gjeldsdekningsgrad, underliggende	9,9 %	7,7 %	9,1 %
Standard & Poors' og Moody's Investors Service	A+ / A2	A+ / A2	A+ / A2

Statnett

Styrets årsberetning

Styrets årsberetning

Gradvis normalisering av et krevende energimarked

Krigen i Ukraina gjorde 2022 til et ekstremt år i kraftmarkedet i Europa, med svært høye kraftpriser. Gjennom 2023 har situasjonen gradvis normalisert seg, med fallende kraftpriser gjennom året, og god magasinfylling ved inngangen til vinteren 2023/2024. Likevel viser Statnetts analyser at situasjonen i kraftmarkedet 2023 har vært mer krevende enn normalt.

Stabil forsyning til tross for mye vær

Norge opplevde mye uvær i løpet av året. Til tross for dette har forsyningssikkerheten vært tilfredsstillende, med få driftsforstyrrelser knyttet til Statnetts anlegg. I tilfeller der utfall har gitt forsyningsavbrudd, har forsyningen raskt blitt gjenopprettet.

Bedre energibalanse og lavere kraftpriser

Generelt var kraftsituasjonen bedre både i Norge og Europa i 2023 enn i 2022, og prisene var lavere. Unntaket var Nord-Norge med noe høyere priser enn landsdelen hadde året før. Fortsatt var de nord- og midtnorske prisene lavere enn prisene i Sør-Norge. I deler av 2023 var det store prisforskjeller mellom Sørvest-Norge og Sør-Norge grunnet liten kapasitet i nettet til å utjevne prisene. I Norge har den hydrologiske balansen vært god gjennom hele 2023.

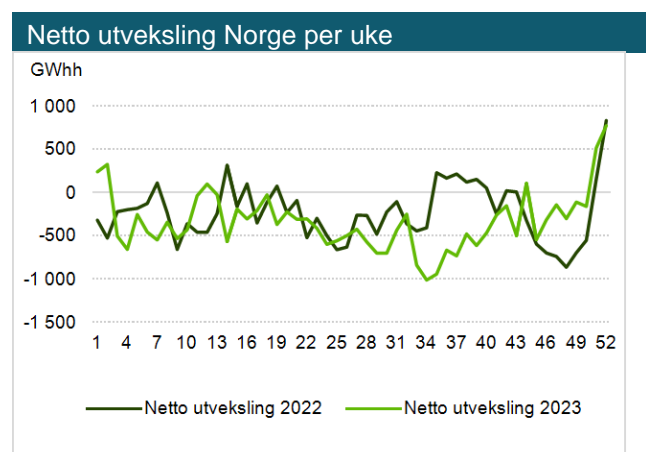
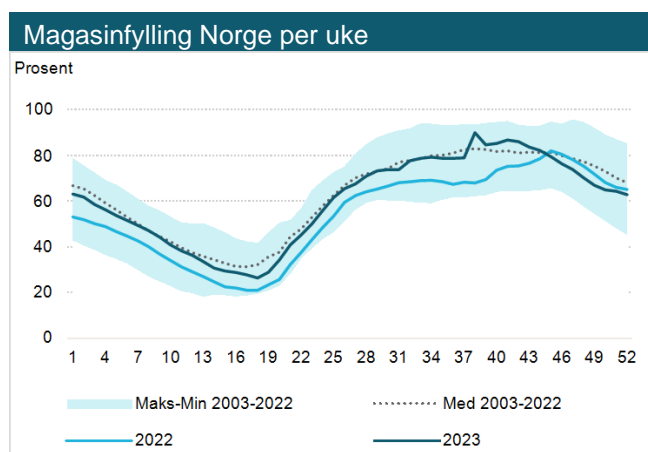
Utveksling av kraft

Totalproduksjon av kraft i Norge var i 2023 på 154 TWh og forbruket var på 136 TWh. Dette har gitt nettoeksport av kraft på 18 TWh. I 2023 hadde vi størst utveksling av kraft med Sverige, med noe mer import enn eksport. På de øvrige mellomlandsforbindelsene var det totalt nettoeksport, men også perioder med betydelig import. Unntaket var kabelen til Storbritannia, hvor det hovedsakelig ble netto eksportert kraft i fjor.

Mellomlandsforbindelsene har opplevd flere, korte utfall gjennom året, men disse har kun i få tilfeller ført til redusert kapasitet over lengre tid.

Flaskehalsinntektene ble betydelig redusert

Som følge av lavere kraftpriser og reduserte prisforskjeller mot Europa og innad i Norge, ble Statnetts flaskehalsinntekter betydelig redusert i 2023 sammenlignet med 2022. Uvanlig høye flaskehalsinntekter i 2021–2023 har medført at regulerte inntekter overstiger tillatt inntekt. I 2023 ble derfor tariffen satt til et minimum og det ble utbetalt 2,6 mrd. kroner i kompensasjon til underliggende nett.

Statnetts samfunnsoppdrag

Statnetts samfunnsoppdrag er reflektert i selskapets sektorpolitiske mål. Statnett har ansvar for å utvikle og drifte transmisijsnettene på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Vi skal sørge for at det til enhver tid er balanse mellom produksjon og forbruk av elektrisk kraft. Statnett skal sikre god forsyningssikkerhet til samfunnet, et velfungerende kraftmarked og en rasjonell nettutbygging. Samfunnsnyttene ved løsningene som velges, skal overstige kostnader og ulemper.

Statnett skal løse samfunnsoppdraget effektivt, på en måte som skaper verdi over tid. Vi skal opptre på en ansvarlig og bærekraftig måte, i tråd med statens eierforventninger. Disse eierforventningene er formidlet gjennom eierskapsmeldingen, samt statens klimamål og mål om økt kraftproduksjon og ny næringsvirksomhet.

Selskapet legger samfunnsøkonomiske beregninger til grunn for alle vesentlige beslutninger om systemdrift og nettutbygging. I tillegg følger Statnett opp en rekke indikatorer for å reflektere selskapets samfunnsoppdrag og de overordnede forventningene til Statnetts virksomhet. Disse indikerer hvordan Statnett oppnår sitt sektorpolitiske mål. Det er i 2023 jobbet med å videreutvikle gode indikatorer knyttet til for eksempel reservert kapasitet og utvikling av kostnader.

Kraftsystemet er i sterk og rask endring

Europa og Norge har mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050. Dette innebærer at fossil energibruk innen blant annet transport, industri og oppvarming erstattes av utslippsfri elektrisitet i stor skala. For å lykkes med denne omstillingen, trenger vi både et robust nett og ny kraftproduksjon. Våre analyser viser at Norge kan gå mot en negativ kraftbalanse om få år.

Den nye fornybare kraftproduksjonen er i stor grad uregulerbar, både i Norge og i Europa. Dette gir et mer komplekst kraftsystem, med økt behov for fleksibilitet, særlig fra forbrukssiden. Nye markedsløsninger, digitalisering og automatisering er viktige tiltak for å bevare en pålitelig strømforsyning.

Det er stort behov for mer nett

Statnett har tilknytningsplikt for alle som ber om tilgang til kraftnettet. Statnett hadde ved utgangen av 2023 reservert plass i strømmettet til i underkant av 8000 MW nytt forbruk. Dette tilsvarer en vekst på omtrent 30 prosent, sammenliknet med dagens forbruk. Likevel er det et stort antall bestillinger fra aktører som venter på å få reservert kapasitet. På produksjonssiden har vi i 2023 fått forespørsler tilsvarende nesten 7500 MW ny produksjon. For å ruste det sentrale strømmettet for omstillingen til lavutslippssamfunnet, har Statnett utarbeidet en Systemutviklingsplan. Dette er Statnetts strategiske plan for helhetlig og langsiktig utvikling av kraftsystemet. Planen skal sikre en bærekraftig og samfunnsøkonomisk rasjonell planlegging av fremtidens kraftsystem.

Omtrent 50 prosent av Statnetts ledninger nærmer seg forventet teknisk levetid innen ca. 2040. Dette gjør at det er et stort behov for reinvestering i nettet. Uavhengig av utviklingen i kraftforbruket, må store deler av nettet skiftes ut. De planlagte reinvesteringene og oppgraderingen av nettet (fra 300 kV til 420 kV) vil gi langt høyere overføringskapasitet. Samtidig vil reinvesteringene gjøre det mulig å knytte mer forbruk og produksjon til nettet.

Vi øker investeringene

I løpet av de to siste årene har vi publisert ti områdeplaner som beskriver nødvendige tiltak for å møte investeringsbehovene i nettet. Områdeplanene danner grunnlag for konseptvalg og prosjektutvikling og planene er utarbeidet i tett samarbeid med de regionale nettselskapene.

Statnetts samlede investeringer i 2023 var på 6 078 mill. kroner. Det er i 2023 fattet investeringsbeslutninger som i sum utgjør 105 kilometer ledning. Ved utgangen av 2023 bestod nettanleggssporteføljen av ca. 160 pågående prosjekter. Størst omfang ligger i områdeplanene 1) Bergensområdet og Haugalandet, 2) Nord 3) Oslo, Akershus og Østfold, 4) Midt og 5) Sør-Rogaland og Agder.

Raskere nettutbygging og økte investeringer i digitalisering og innovasjon gir et vesentlig høyere

investeringsnivå enn vi har hatt til nå. Statnett har de siste ti årene investert 70 mrd. kroner i innenlandsk nett og digitalisering. I kommende tiårsperiode skal Statnett investere opp mot 150 mrd. kroner i nett på land og i digitalisering. Vi ser at kostnadene går opp på grunn av stort press i leverandørmarkedene. Vi jobber hele tiden for å gjennomføre effektive utbyggingsprosjekter.

Digitale og innovative løsninger blir stadig viktigere for å håndtere mer variabel kraftproduksjon og fleksibelt forbruk. Våre fire viktigste satsningsområder er automatisering av systemdriften, økt utnyttelse og kapasitet i nettanleggene våre, effektiv nettutbygging, og mer datadrevne beslutninger.

Forskning- og utvikling (FoU) er sentralt for en bærekraftig utvikling

Statnett satser betydelig på forskning, innovasjon og utvikling. Dette gjør vi for å jobbe frem smarte løsninger for kapasitetsøkning i nettet og automatisert balansering, samt nye teknologikvalifiseringer og andre FoU-tiltak knyttet til bærekraft. Denne typen innovasjon og teknologitvilling vil vi være helt avhengig av i årene som kommer, ikke bare for å levere kapasiteten som kreves, men også for å kunne sikre kostnadseffektivitet og nå bærekraftsmålene våre.

Statnett jobber bærekraftig og sikkert

Målrettet og systematisk arbeid med bærekraft er en sentral del av Statnetts virksomhet. For å prioritere ressursene våre på en god måte, legger Statnett en dobbel vesentlighetsanalyse til grunn for bærekraftsarbeidet som gjøres i selskapet¹.

Vi jobber for ansvarlig omstilling, reduksjon av klimautslipp og ivaretagelse av natur.

Det er viktig å ha en god dialog mellom utbyggere og myndigheter, lokalsamfunn og ulike interessenter. Det er potensielle interessekonflikter i mange områder hvor det er aktuelt å bygge ut nett. Statnett jobber kontinuerlig for å etablere grundig dialog med ulike

interessenter, for eksempel med reindriftsnæringen. Vi deler informasjon og etterstreber å finne gode løsninger som ivaretar urfolks rettigheter i alle saker hvor urfolk er berørt. Statnett foreslår og gjennomfører avbøtende tiltak for å redusere negativ påvirkning i dialog med berørte interessenter. Statnett har et ansvar for å håndtere dette på en god måte, og jobber kontinuerlig med forbedring av våre prosesser.

Statnett skal kutte utslipp (Scope 1,2 og 3)² i tråd med

målene i Parisavtalen. I forbindelse med dette arbeidet setter vi oss vitenskapsbaserte mål for utslippsreduksjon, i tråd med rapporteringsstandarder fra Science Based Targets initiative (SBTi) og utslippsbaner for Statnetts fremtidige aktivitet.

På grunn av menneskelig aktivitet og nedbygging av naturen, står verden overfor en naturkrise. For Statnett er det avgjørende å redusere påvirkningen vi har og ivareta naturen.

I 2023 gjennomførte Statnett også en dobbel vesentlighetsanalyse for nett til havs. Analysen har resultert i en rekke prinsipper som ligger til grunn for videre utvikling.

¹ Dobbelt vesentlighetsanalyse er en prosess som prioriterer bærekraftsteamer innen to dimensjoner, vesentlig påvirkning og finansiell påvirkning. Vesentlig påvirkning identifiserer positiv og negativ påvirkning for mennesker, klima og natur som et resultat av Statnetts aktiviteter. Finansiell vesentlighet identifiserer bærekrafttemaer som kan føre til finansielle effekter for Statnett, gjennom risikoer eller muligheter.

² Scope 1: Direkte utslipp (driftsmidler virksomheten har operasjonell kontroll over, f. eks bruk av fossilt brensel). Scope 2: Indirekte utslipp fra innkjøpt energi – elektrisitet og fjernvarme/-kjøling. Scope 3: Indirekte utslipp fra innsatsfaktorer (innkjøpte varer eller tjenester)

Både utbygging og drift av transmisjonsnett er forbundet med høy HMS-risiko. I Statnett jobbes det målrettet for å sikre at alle som jobber hos oss har en trygg arbeidshverdag.

Statnett måler de mest alvorlige hendelsene som innebærer personskader, nestenulykker, skade på ytre miljø og registrerte farlige forhold innen elsikkerhet og arbeid i høyden.

Den 6.mars 2024 skjedde en alvorlig arbeidsulykke hos en leverandør i forbindelse med servicearbeid på Vang stasjon i Innlandet. Statnett vil etter etablert rutine igangsette intern undersøkelse for å finne læringspunkter i etterkant av hendelsen.

I 2023 var det en nedgang i antall hendelser med alvorlig skadepotensial. Nedgangen var størst blant Statnetts leverandører og entreprenører.

Det ble i 2023 registrert ti fraværsskader; syv blant egne ansatte og tre blant eksternt personell i Statnetts prosjekter. Det totale sykefraværet holder seg på et fortsatt lavt nivå, og er ved utgangen av 2023 på 4 prosent.

Statnett skal fremme mangfold og hindre diskriminering. Kvinner og menn med tilnærmet lik utdanning, ansvar og erfaring skal være lønnsmessig likestilt.

Statnetts bærekraftsarbeid, inkludert redegjørelse om aktsomhetsvurderinger, arbeidsmiljø, aktivitets- og redegjørelsesplikten, og ytre miljø, er redegjort for i kapittelet om bærekraft og på Statnett.no.

Finansielle resultater

Statnetts driftsinntekter reguleres av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) som setter et tak for tillatt inntekt. Regnskapsførte inntekter avviker fra tillatt inntekt i enkeltår, men skal over tid tilsvare tillatt inntekt. Underliggende resultat baseres på tillatt inntekt, og avviket mellom regnskapsmessig og underliggende resultat kalles mer- eller mindreinntekt.

Underliggende resultat for konsernet utgjorde 1 585 mill. kroner i 2023. Dette er en økning på 993 mill. kroner, fra 592 mill. kroner i fjor. Underliggende driftsresultat, ble 3 840 mill. kroner mot 1 565 mill. kroner i fjor. Bedring i underliggende driftsresultat er i hovedsak forklart med økning i tillatt inntekt på grunn av at flere anlegg er satt i drift og økt kostnadsgrunnlag for systemtjenester. Kostnadsgrunnlaget for systemtjenester er basert på kostnader med to års tidsetterslep, og det var en økning fra 2020 til 2021 som nå bidrar til høyere tillatt inntekt i 2023 i forhold til 2022.

Regnskapsmessige årsresultat i 2023 ble negativt med 2 617 mill. kroner, mot et positivt årsresultat på 5 949 mill. kroner i 2022. Reduksjonen i regnskapsmessig årsresultat skyldes hovedsakelig betydelig reduserte flaskehalsinntekter og tilbakebetaling av merinntekt. Etter rekordhøye flaskehalsinntekter ble det høsten 2022 vedtatt en midlertidig forskrift som medfører at Statnett kan tilbakebetale merinntekt direkte til netteiere i underliggende nett. Statnett benyttet seg av dette både i 2022 og 2023, i tillegg til reduserte tariffen.

Regnskapsmessig driftsresultat i 2023 ble negativt på 1 547 mill. kroner, en reduksjon fra 8 433 mill. kroner i 2022.

Driftsinntekter

Konsernets regnskapsmessige driftsinntekter i 2023 ble 11 600 mill. kroner, mot 22 993 mill. kroner i 2022. Flaskehalsinntektene er betydelig redusert, fra 22 662 mill. kroner i 2022 til 9 943 mill. kroner i 2023, som følge av reduserte prisforskjeller mot Europa og innad i Norge. Driftsinntektene for 2023 er redusert som følge av tilbakebetaling til netteiere på 2 568 mill. kroner og reduksjon av tariffen.

I sum medførte dette at Statnett fikk en mindreinntekt på 5 387 mill. kroner i løpet av 2023 mot en merinntekt på 6 868 mill. kroner i 2022. Ved utgangen av 2023 har Statnett en opparbeidet akkumulert merinntekt på 3 891 mill. kroner. Opparbeidet mer- eller mindreinntekt tillates ikke balanseført etter IFRS. Se note 4, som omhandler driftsinntekter og kapittel om økonomisk regulering av Statnett, for nærmere detaljer.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader i 2023 er redusert til 13 147 mill. kroner fra 14 560 mill. kroner i 2022. En stor del av nedgangen skyldes lavere kostnader knyttet til Statnetts ansvar og virkemidler for å opprettholde momentan balanse i kraftsystemet og for å sikre tilfredsstillende leveringskvalitet.

Kostnader til overføringstap er redusert som følge av lavere kraftpriser.

Øvrige driftskostnader økte, blant annet som følge av økt bemanning, høyere kostnader til vedlikehold og økt aktivitet innen digitalisering.

Finans

Netto finansposter for konsernet ble negativt på 1 815 mill. kroner, mot negativt på 803 mill. kroner i fjor. Rentekostnadene økte som følge av høyere rentenivå og høyere gjennomsnittlig lånesaldo.

Kontantstrøm og balanse

Netto kontantstrøm for konsernet i 2023 ble 137 mill. kroner, mot 120 mill. kroner i 2022. Kontantstrømmen fra den operasjonelle virksomheten i konsernet ble redusert sammenlignet med fjoråret på grunn av lavere flaskehalsinntekter og nedgang i tariffinntekter. Effekten av disse to forholdene motvirkes delvis av lavere ekstraordinær tilbakebetaling til netteiere. Netto negativ kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er noe økt sammenlignet med i fjor, som følge av økende aktivitet.

Likviditetsendring fra finansiering inkluderer nettoeffekten av nedbetalt rentebærende gjeld med 8 013 mill. kroner og opptak av ny rentebærende gjeld på 11 962 mill. kroner. I tillegg ble det utbetalt utbytte på 296 mill. kroner.

Frem til avleggelse av styrets årsberetning er det i mars 2024 nedbetalt sertifikatlån på 1 000 mill. kroner og obligasjonslån på 3 400 mill. kroner. Videre ble det i februar 2024 tatt opp et obligasjonslån på 5 661 mill. kroner (500 mill. euro) med 12 års løpetid.

Statnett SF har høy kredittverdighet. Standard & Poor's og Moody's Investors Services har gitt Statnett SF kredittratinger for langsiktig låneopptak på henholdsvis A+ og A2. Den høye kredittratingen gir Statnett SF gode lånemuligheter. Statnett fornyet i mars 2023 trekkrettigheter på 8 000 mill. kroner som nå inneholder insentiver knyttet til bærekraft og har i tillegg et uoptrukket lån hos Den europeiske investeringsbanken på 130 mill. euro ved utgangen av 2023.

Totalkapitalen økte i 2023 til 90 303 mill. kroner mot 87 184 mill. kroner i 2022. Rentebærende gjeld økte til 55 699 mill. kroner mot 48 440 mill. kroner i 2022. Egenkapitalen ble redusert med 2 860 mill. kroner til 24 118 mill. kroner ved utgangen av 2023.

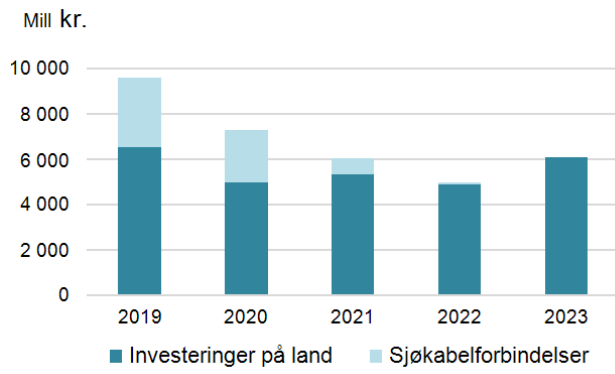
Egenkapitalprosenten i konsernet gikk ned fra 30,9 prosent i fjor til 26,7 prosent i 2023. Korrigert for merinntekt økte den fra 22,6 prosent til 23,3 prosent.

Investeringer og nettanlegg satt i drift

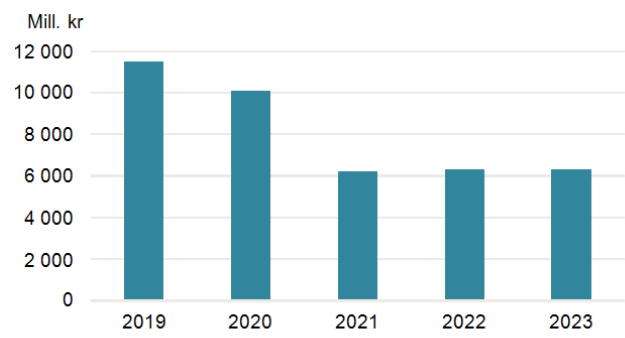
Statnetts samlede investeringer i 2023 var 6 078 mill. kroner, en økning fra 4 985 mill. kroner i fjor. Investeringene inkluderer avsluttede og pågående nettanleggsprosjekter, kjøp av nettanlegg og digital utvikling.

Investeringer i nettanlegg øker som følge av store prosjekter i gjennomføringsfasen og prosjekter knyttet til oppgradering av anlegg. I 2023 har Statnett ferdigstilt flere store nettinvesteringer, blant annet i Nordland, Rogaland, Telemark og Vestfold og Oslo.

Investeringer Statnett, konsern

Utvikling i anlegg under utførelse, konsern

Foretaksstyring, risiko og internkontroll

Statnett følger statens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og anbefaling fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) så langt de er relevante for statlige foretak. For ytterligere informasjon om foretaksstyring, samt styrets ansvar og roller, henvises det til årsrapportens kapittel om foretaksstyring.

God risikostyring og høy beredskapsevne er avgjørende for å kunne ivareta forsvarlig drift av transmisjonsnett. De største risikoene knytter seg til HMS, forsyningssikkerhet, bærekraft, finansiering og rammebetingelser.

Statnetts rammeverk for risikostyring og internkontroll bygger på anbefalinger gitt av NUES og The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), og på retningslinjer for risikostyring gitt i ISO 31000 Risikostyring. Håndtering av risiko ivaretar også retningslinjer gitt i ISO 55001 Forvaltning av anlegg og verdier, og ISO 14001 Ledelsessystemer for miljø.

For nærmere redegjørelse, se kapittel om risikostyring og internkontroll i årsrapporten.

Organisasjon

Ved utgangen av 2023 hadde konsernet 1 789 medarbeidere, hvorav 1 719 var medarbeidere i Statnett SF og 70 var medarbeidere i datterselskap. Statnett har hovedkontor i Oslo og administrasjonskontorer i Alta, Trondheim, Sandnes og på Sunndalsøra. I tillegg har vi en rekke oppmøtesteder over hele landet. Konsernets virksomhet er organisert i fem forretningsområder og to stabsområder. Et nytt forretningsområde, Teknologi & Transformasjon, ble etablert 1. januar 2024. Se note 20 og 22 for ytterligere informasjon om datterselskaper.

Fremtidsutsikter

Europa og Norge styrer mot lavutslipp

På klimatoppmøtet COP28 i Dubai senhøsten 2023, ble landene enig om en global innsats for "omstilling vekk fra fossile brenslere i energisystemer". Enigheten i Dubai vil kunne øke farten på den omstillingen som allerede er i gang. Selv med store bidrag fra økt energieffektivisering, biogass og bergvarme, vil elektrifiseringen av samfunnet gi en stor vekst i forbruk – og et økt behov for produksjon av elektrisk kraft.

Ingen vet hvordan lavutslippssamfunnet i 2050 vil se ut. Det vi imidlertid kan slå fast, er at vi vil trenge tettere integrasjon mellom land og sektorer, ny teknologi og digitale løsninger for å gjøre omstillingen mulig. Norge er en del av det europeiske kraftsystemet, og det er av stor betydning for Statnett hvordan det europeiske kraftsystemet utvikles og hvilke tiltak som innføres. Statnett følger derfor utviklingen på energiområdet i Europa og våre naboland nøye. Statnett deltar aktivt i diskusjoner med europeiske TSOer og samarbeidspartnere.

Havvind er viktig for ny kraftproduksjon

Selv om både solkraft, vannkraft og vindkraft på land kan gi et betydelig bidrag til ny produksjon, er det havvind som per i dag ser ut til å kunne bidra med mest ny produksjon over tid. Dette er en av grunnene til at Norge planlegger utlysning av 30 GW havvind innen 2040. Det er stor usikkerhet rundt kostnadsnivået for utbygging av havvind generelt, men særlig for flytende havvind. Prognoser i henhold til Statnetts langsiktige markedsanalyse (LMA) viser imidlertid fallende utbyggingskostnader på sikt.

I 2023 besluttet Energidepartementet at Statnett skal eie eventuelle hybride nettløsninger fra Sørvest F samt nettløsningen for Utsira Nord, fase 1. Statnett ble også bedt om å utrede nettløsninger for Sørvest F, Vestavind B og Vestavind F, som skal være klare til neste utlysning av havvind i 2025. Rammebetingelser for utbygging og drift av hybride forbindelser er en viktig del av Norges satsing på havvind.

Myndighetene er i prosess med å etablere regulering av dette området, noe som må på plass raskt for å sikre nødvendig fremdrift.

I mars 2024 gjennomførte regjeringen en auksjon for tildeling av areal til 1500 MW havvind på Sørlige Nordsjø II som skal knyttes til det norske kraftnettet via en radialforbindelse til Sørlandet. Vinner av auksjonen er ansvarlig for utbyggingen av både vindparken og kabelforbindelsen til land. Statnett har anbefalt tilknytning til transmisisjonsnettet i Kvinesdal eller ved Kristiansand, og vil tilrettelegge for tilknytningen.

Sikkerhetspolitisk uro skaper nye utfordringer

Krigen i Ukraina og økt geopolitisk uro, har endret den sikkerhetspolitiske situasjonen. Dette gjør at digital og fysisk sikkerhet og beredskap er høyere på agendaen enn før. Sikkerhetspolitikk, energipolitikk og klimapolitikk henger enda tettere sammen enn tidligere. Denne tette sammenkoblingen påvirker forvaltningen av både energisystemet og den digitale og fysiske infrastrukturen. Statnett jobber fortløpende med å videreutvikle og styrke vårt sikkerhets- og beredskapsarbeid for å forebygge og håndtere ekstraordinære hendelser. Robust digital sikkerhet er en sentral del av dette arbeidet. I tillegg skaper geopolitisk usikkerhet press i forsyningskjeder for teknologi og råvarer. Dette gir flaskehals og økte priser som påvirker Statnetts utbyggingsaktiviteter.

Statnett godt rustet

Samfunnet gjennomgår store endringer, og det er et sterkt økende behov for nett. Dette gjør at det stilles store krav til at Statnett leverer på samfunnsoppdraget.

I tillegg trengs det gode og tilpassede rammevilkår for at samfunnsøkonomiske lønnsomme investeringer i nett og produksjon blir gjennomført, og at det skjer raskt nok. Støttet opp av effektive myndighetsprosesser og hensiktsmessig økonomisk regulering vil vi være på god vei mot et utslippsfritt samfunn.

Det er store forventninger knyttet til aktiviteten vår i årene som kommer – vi skal holde et høyt tempo, drive effektivt, være tilpasningsdyktige og drive frem innovative, bærekraftige løsninger.

Statnett er godt rustet til å levere på alle disse forventningene og kravene, i godt samspill med myndigheter og andre aktører.

Styret vil takke ledere og medarbeidere i Statnett for en god innsats gjennom året.

Styreansvarsforsikring

Statnett SF har tegnet styreansvarsforsikring for konsernet, inkludert datterselskaper. Se note 20 for ytterligere informasjon. Forsikringen dekker det personlige rettslige erstatningsansvaret som styret og daglig leder kan pådra seg i forbindelse med utøvelse av vervet. Forsikringen dekker også ansatte som kan pådra seg et selvstendig ledelsesansvar. Styreansvarsforsikringen er plassert hos forsikringsgivere med solid rating.

Resultatdisponering

Konsernet årsresultat etter skatt ble negativt med 2 617 mill. kroner i 2023. Morselskapet hadde et negativt årsresultat på 2 926 mill. kroner.

I tråd med statsbudsjettet for 2023 er utbyttet for 2023 foreslått til 50 prosent av utbyttegrunnlaget. Utbyttegrunnlag er definert som konsernets årsresultat etter skatt, justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. I 2023 utgjorde utbyttegrunnlaget og det underliggende resultatet 1 585 mill. kroner. Det foreslåtte utbyttet er i henhold til gjeldende utbyttepolicy, og er vurdert som forsvarlig ut fra Statnetts egenkapital og likviditet. Ved utgangen av 2023 var foretakets egenkapital 24 118 mill. kroner (26,7 prosent), og egenkapital korrigeret for mer-/mindreinntekt var 21 083 mill. kroner (23,3 prosent).

Styret foreslår på bakgrunn av dette følgende disponering av årsresultatet fra morselskapet Statnett SF (tall i mill. kroner):

Til utbytte	793
Fra opptjent annen egenkapital	-3 719
Sum disponert	-2 926

Fortsatt drift og erklæring fra styret og konsernsjef

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Vi erklærer etter beste overbevisning at:

- årsregnskapet for 2023 er utarbeidet i samsvar med IFRS, med tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- opplysningene i styrets årsberetning og bærekraft, herunder identifiserte vesentlige tema, GRI-indeks, taksonomi for bærekraft, bærekraftregnskap, og foretaksstyring gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet, og stillingen til foretaket og konsernet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

Oslo 21. mars 2024

Styret i Statnett SF

Nils Kristian Nakstad
Styrets leder

Hilde Singsaas
Styremedlem

Maria Sandsmark
Styremedlem

Egil Gjesteland
Styremedlem

Wenche Teigland
Styremedlem

Christian Reusch
Styremedlem

Ingeborg Ligaarden
Styremedlem

Rolf-Amund Korneliussen
Styremedlem

Steinar Jøråndstad
Styremedlem

Hilde Tonne
Konsernsjef

Statnett

Bærekraft 2023

Det grønne taktskiftet

Slik jobber vi med bærekraft

Statnett spiller en sentral rolle i Norges omstilling til et lavutslippssamfunn. Samtidig må også Statnett selv omstille seg. Samfunnsoppdraget vårt innebærer et ansvar for å ivareta enkeltmennesker, lokalsamfunn, klima og natur i utviklingen av fremtidens kraftsystem. Hensynet til bærekraft skal ivaretas når vi øker aktiviteten fremover. Derfor må vi lykkes med flere ting på en gang – vi må legge til rette for god sameksistens gjennom dialog og tidlig involvering, kutte utslipp og velge løsninger med lave klimagassutslipp, samtidig som vi ivaretar naturen og respekterer menneskerettigheter.

I denne utviklingen står vi overfor dilemmaer og avveininger. Vi møter økte krav og forventninger fra interessenter, samtidig som det er en økende interesse for Statnetts rolle i lavutslippssamfunnet i norsk offentlighet. Det er derfor viktig for oss å være tydelige om hvordan vi prioriterer.

Slik bidrar vi til FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål gir en ramme for arbeidet vårt. Bærekraftsarbeidet vårt utformes i tråd med relevante internasjonale rammeverk og retningslinjer, blant

annet OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Statnett er medlem av FNs initiativ for bærekraftig næringsliv; United Nations Global Compact (UNGC). Fem av FNs bærekraftsmål er særlig relevante for vår virksomhet: ren energi, anstendig arbeid og økonomisk vekst, stoppe klimaendringene, livet i havet og livet på land.

I 2023 sluttet Statnett seg til Renewables Grid Initiative (RGI), et initiativ som samler europeiske systemansvarlige (Transmission System Operators), ikke-statlige organisasjoner (NGOer), akademia og myndigheter fra hele Europa. Målet med initiativet er å fremme rettferdig, transparent og bærekraftig nettutvikling for å muliggjøre vekst innen fornybare energikilder. På sikt skal dette samarbeidet bidra til å oppnå full avkarbonisering, i tråd med Parisavtalen.

Om bærekraftskapittelet

Kapittelet er strukturert etter følgende tema;

- *Styring*: Styring av bærekraftsarbeidet
- *Miljø*: Natur, Klima, og Klima- og naturrisiko
- *Sosiale forhold*: Ansvarlig omstilling, Helse, miljø og sikkerhet, Ansvarlig leverandørkjede, Medarbeider og organisasjon, og Statnett som arbeidsplass

Taksonomi for bærekraft og regnskap for bærekraft følger etter bærekraftskapittelet. GRI-indeks 2023 er under Øvrig informasjon.

Rapporteringen er gjort i henhold til standarder definert av Global Reporting Initiative (GRI). Disse omfatter indikatorer for ulike tema og krav til rapporteringsprosessen. I tillegg rapporterer vi på relevante sektorspesifikke indikatorer for energibransjen (GRI G4 Electric Utilities Sector Disclosures). Noen elementer i GRI-indeksen viser til andre kapitler i årsrapporten.

Redegjørelsen om aktsomhetsvurderinger og aktivitets- og redegjøringsplikten er inkludert i omtalen av sosiale forhold.

Deler av bærekraftsarbeidet vårt er omtalt andre steder i årsrapporten. Beskrivelser av Statnetts risiko- og foretaksstyring kommer senere i rapporten. Denne informasjonen supplerer bærekraftskapittelet.

Vi har engasjert Deloitte AS for å attestere bærekraftsomtalen og taksonomikapittelet i årsrapporten. Deres uttalelse er vedlagt.

Styring av bærekraftsarbeidet

Arbeidet med bærekraft er integrert i prosessene våre gjennom styringssystemer og strategi

Konsernledelsen har ansvaret for å følge opp selskapets mål og gjennomføre nødvendige tiltak. Vårt rammeverk for risikostyring og internkontroll skal bidra til at krav og forventninger etterleves. Les mer om dette i kapitlet om foretaksstyring.

Vi utfører regelmessige vurderinger av Statnetts påvirkning, risikoer og muligheter knyttet til bærekraft. Resultatene drøftes med konsernledelsen og styret. Strategien vår oppdateres jevnlig, i tråd med ny informasjon om vesentlige tema, og nye krav og forventninger. Vi konkretiserte mål og tiltak på bærekraftsområdet i forbindelse med oppdateringen av Statnetts strategi i 2022.

Styret får jevnlig oppdateringer om resultater, aktiviteter og strategi relatert til Statnetts bærekraftsarbeid. I disse sakene blir det delt informasjon om utvikling innenfor viktige tema, oppdateringer av strategi, mål og indikatorer (KPIer) samt forbedringstiltak. I 2023 har revisjonsutvalget og styret fått detaljerte gjennomganger av spesifikke bærekraftstema, blant annet om viktige trender, nye regelverk og videre tiltak knyttet til vår bærekraftsrapportering.

Vi jobber kontinuerlig for å tilpasse bærekraftsarbeidet vårt til nye regler, standarder og rammeverk, som for eksempel Taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet, Åpenhetsloven og EUs direktiv for bærekraftsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Dobbel vesentlighetsanalyse

Til grunn for de prioriterte områdene våre innen bærekraft ligger en dobbel vesentlighetsanalyse som ble gjennomført høsten 2022. Det har ikke vært vesentlige forhold som har endret prioriteringene i vurderingen gjennom 2023. Dobbel vesentlighets-

analyse er gjennomført i henhold til god praksis og metode for bærekraftsrapportering på daværende tidspunkt. I løpet av 2024 vil en ny dobbel vesentlighetsanalyse gjennomføres, hvor metode og prosess vil være i tråd med kravene i CSRD.

Som underlag til vesentlighetsanalysen har vi kartlagt og tatt hensyn til våre nøkkelaktiviteter og sektorspesifikke utfordringer, påvirkninger i verdikjeden, rammebetingelser og reguleringer vi må forholde oss til samt globale og nasjonale megatrender, med særlig fokus på klimaendringer, natur, sosiale forhold, fornybar energi og vår særskilte rolle som tilrettelegger i fornybarsamfunnet.

Etablering av brutto- og nettoliste over vesentlige temaer ble gjort ved bruk av påvirkning, risiko- og mulighetsanalyser, dokumentgjennomgang, intervjuer, workshops og diskusjoner. Internt har medarbeidere i et utvalg forretnings- og stabsområder vært involvert gjennom workshops for å identifisere vesentlige områder. Videre ble konsernledelsen og tillitsvalgte intervjuet. I kartleggingen av hva som er vesentlig for våre eksterne nøkkelinteressenter la vi Statnetts etablerte interessentdialog til grunn. Dette gjorde vi ved å oppsummere innspill, publikasjoner og medieoppslag. Våre interessenter, som vi har dialog med, er blant annet eier, NGOer, kunder, leverandører, långivere, myndigheter, urfolk og lokalsamfunn.

Global Reporting Initiative ble brukt for å fastsette kriteriene for å vurdere konsekvensene for samfunn, klima og natur. Kriteriene for å vurdere innvirkning på selskapet ble basert på vårt rammeverk for risikostyring. Nettoliste og endelig prioritering av vesentlige temaer med tilhørende strategiske områder og planer ble behandlet i konsernledelsen og styret.

Våre vesentlige temaer er illustrert i tabellen under. Tabellen viser hvordan Statnett påvirker omgivelsene (inside-ut); klima og natur, sosiale forhold samt

styring, og hvordan bærekraftsmuligheter og -risikoer påvirker Statnett (utside-inn).

Hvordan Statnett påvirker omgivelsene (innside-ut)

Klima og natur	Sosiale forhold	Styring
<ul style="list-style-type: none"> Tilgjengeliggjøre og tilrettelegge for energiomstilling Arealbruk og naturinngrep Økosystemer og biologisk mangfold Scope 3 utslipp i leverandørkjede Utslipp og forurensing fra valg av materialer Scope 1 og 2 utslipp i egen virksomhet 	<ul style="list-style-type: none"> Distribusjon av elektrisitet til samfunnet Helse, miljø og sikkerhet i egen virksomhet og verdikjede Berørtes rettigheter Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjede Kompetanseheving for egne ansatte Mangfold og likestilling 	<ul style="list-style-type: none"> Styring og gjennomføring av anskaffelser Sporbarhet og transparens i verdikjeden Data- og cybersikkerhet

Hvordan bærekraftsmuligheter og -risikoer påvirker Statnett (utside-inn)

	Klima og natur	Sosiale forhold	Styring
Muligheter	<ul style="list-style-type: none"> Elektrifisering av lokalt næringsliv og lokalsamfunn kan øke sosial aksept for utbygging av nett Energiomstilling skaper nye forretningsområder innen havvind Sirkulærøkonomi reduserer kostnader og utslipp 	<ul style="list-style-type: none"> Mangfold øker kompetanse, prestasjon og attraktivitet Styrket leverandøroppfølging og -dialog fører til mer forutsigbarhet 	<ul style="list-style-type: none"> Økt samarbeid med andre TSOer kan styrke utslippskutt Grønn posisjon styrker omdømme og øker attraktivitet
Risikoer	<ul style="list-style-type: none"> Naturvern og manglende sosial aksept utfordrer utbyggingen av nett Ressursknapphet og høye priser utfordrer tempoet i elektrifiseringen Reduksjon av utslipp i hele verdikjeden går for sakte Fysiske skader og strømbrudd grunnet ekstremvær 	<ul style="list-style-type: none"> Økt usikkerhet og prisvolatilitet i leverandørkjeden grunnet geopolitisk ustabilitet Brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i verdikjeden 	<ul style="list-style-type: none"> Forsinkelse i elektrifiseringen Strengt krav i anskaffelsesprosesser på sosiale og miljømessige forhold øker kostnader

Dette er våre prioriterte områder

Basert på den doble vesentlighetsanalysen er tre prioriterte områder etablert for å jobbe med de vesentlige temaene.

1. Vi jobber for en ansvarlig omstilling

Økt utbygging vil ha konsekvenser for natur og lokalsamfunn. Vi vil jobbe for god sameksistens med alle berørte parter gjennom god dialog og tidlig involvering. Vi skal integrere aktsomhetsvurderinger i henhold til internasjonale standarder, respektere menneske- og arbeidstakerrettigheter og jobbe for å redusere risiko i hele verdikjeden.

2. Vi kutter våre utslipp

Statnett skal kutte utslipp (Scope 1,2 og 3)³ i tråd med Parisavtalens mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Vi vil også sette vitenskapsbaserte mål for utslippsreduksjon, i tråd med utslippsbaner for Statnetts fremtidige aktivitet. Våre mål og tiltak skal verifiseres av en tredjepart. Våre største kilder til utslipp er knyttet til produksjon av materialer, SF₆-gass, inngrep i natur og anleggsvirksomhet.

3. Vi ivaretar naturen

Verden står overfor en naturkrise grunnet menneskelig aktivitet og nedbygging av naturen. Statnett har infrastruktur i hele landet, både på land og under vann. Våre aktiviteter medfører naturinngrep, og vår tilstedeværelse i havområder vil

øke. Det er avgjørende å redusere påvirkningen vår på naturen. Vi vil unngå aktivitet i verdifull og sårbar natur, og vi vil minimere bygging i karbonrik natur. Statnett skal jobbe mot naturpositivitet og ta i bruk naturpositive løsninger⁴. Vi skal utvikle mål og tiltak, og rapportere om fremdrift i tråd med etablerte rammeverk.

Tre prinsipper støtter opp under de prioriterte områdene våre:

- Vi skal være åpne om avveiningene vi gjør og de faktiske og potensielle konsekvensene av virksomheten vår
- Styringen vår skal være informert og datadrevet, blant annet gjennom digitale verktøy for bærekraftsdata
- Norske, nordiske og europeiske samarbeidsforum er viktige for å bygge kompetanse og samles om felles mål

Arbeidet med de tre områdene operasjonaliseres gjennom strategisk plan for bærekraft og handlingsplaner. Vi bruker erfaringene fra vesentlighetsanalysen i det videre arbeidet vårt med å utvikle Statnetts bærekraftstrategi og rapportering, og for å ha en enda mer strategisk tilnærming til de mest vesentlige temaene. Informasjon om strategi og resultater fra de viktigste temaene våre, finnes i temaavsnittene i bærekraftskapittelet.

Vi jobber for en ansvarlig omstilling

- med respekt for mennesker og samfunn

- Bidra til elektrifisering og verdiskaping
- Jobbe for sameksistens med alle berørte parter, og tilrettelegge for tidlig involvering
- Integrere aktsomhetsvurderinger og respektere menneske- og arbeidstakerrettigheter i hele verdikjeden

Vi kutter våre utslipp

- på vei mot netto null i 2050

- Sette vitenskapsbaserte mål for utslippsreduksjon i tråd med utslippsbaner for vår fremtidige aktivitet
- Redusere bruk av SF₆

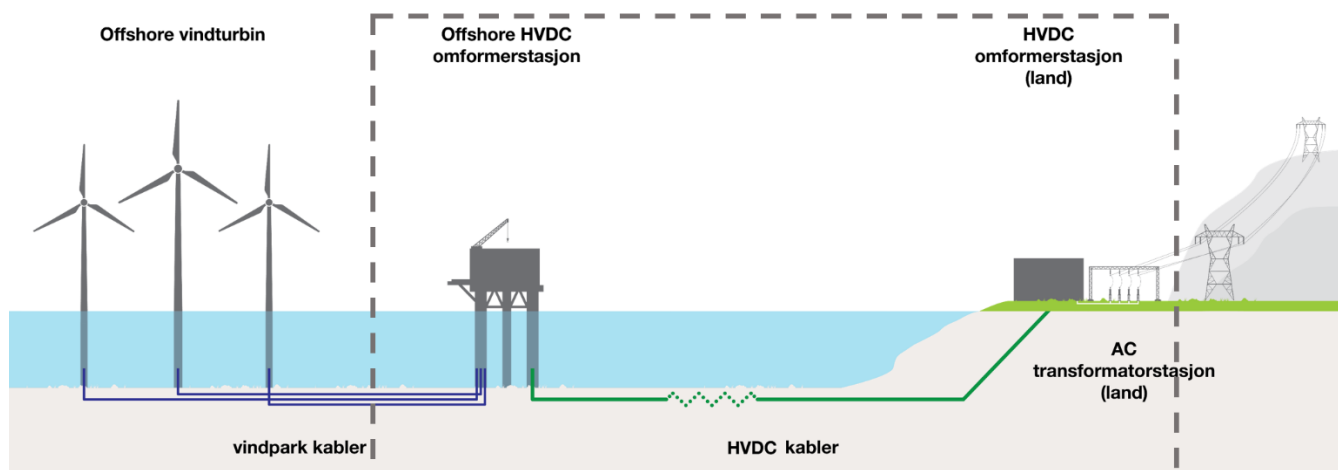
Vi ivaretar naturen

- på vei mot naturpositivitet

- Unngå aktivitet i verdifull og sårbar natur
- Redusere vårt fotavtrykk og minimere bygging i karbonrik natur
- Ta i bruk naturpositive løsninger

³ Scope 1: Direkte utslipp (driftsmidler virksomheten har operasjonell kontroll over, f. eks bruk av fossilt brensel). Scope 2: Indirekte utslipp fra innkjøpt energi – elektrisitet og fjernvarme/-kjøling. Scope 3: Indirekte utslipp fra innsatsfaktorer (innkjøpte varer eller tjenester)

⁴ Løsninger som forbedrer tilstanden i naturområdene hvor vi har aktivitet

Kostnadseffektive og bærekraftige nettløsninger er en forutsetning for havvindutbygging

For å tilrettelegge for utvikling av bærekraftige nettløsninger til havs, har vi i 2023 gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse sammen med vindkraftbransjen og Samarbeidsforum for havvind. Her har vi sett på hvilken påvirkning Statnett har på samfunn og interessenter, og hvordan relevante eksterne forhold påvirker Statnetts mulighet til langsiktig verdiskaping.

På bakgrunn av analysen har vi definert følgende overordnede tiltak, som vi legger til grunn i planleggingen av nett til havs:

- Utvikle nett til havs som tar hensyn til klimagassutslipp i et helhetlig vugge-til-grav-perspektiv
- Ta hensyn til kunnskap om lokale natur- og miljøforhold ved valg av design og trasé
- Etablere god dialog og tidlig involvering av interessenter og aktører

Vesentlighetsanalysen omfatter tilkoblingspunkt og stasjon på land og knutepunkt og plattform til havs, som illustrert i figuren over.

For å levere en samfunnsøkonomisk og bærekraftig utvikling av nett til havs, bør de ulike utbyggingstrinnene ses i sammenheng.

Statnett anbefaler å starte utviklingen av havvind i områder som ligger i nærheten av industriknutepunkter på land. En slik plassering vil

redusere kostnader for nettløsninger på land og til havs, og samtidig unngå unødvendig påvirkning på natur og miljø.

Les mer om utvikling av nett til havs i vår temarapport⁵ fra november 2023.

Statnett satser på forskning, innovasjon og utvikling

FoU, innovasjon og teknologiutvikling er viktig når vi skal realisere våre strategiske bærekraftsmål. Statnett deltar i en rekke spennende forskningsprosjekter, både i Norge og Europa. Under følger tre eksempler.

Statnett deltar i Europakommisjonens forsknings- og innovasjonsprogram "Horisont Europa" gjennom prosjektet "MISSION" (eMISSION-free HV and transMISSION switchgear for AC and DC). I dette prosjektet utvikler, designer og tester Statnett en pilot for verdens første luftisolerte SF₆-fri effektbryter på 420 kV. Dette prosjektet er et viktig bidrag for å nå målet vårt om å fase ut klimagassen SF₆ fra anleggene våre innen 2050. Total budsjetttramme er på rundt 125 mill. kr.

I 2023 ble Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger oppdatert. I den oppdaterte versjonen brukes en kalkulator for beregning av klimagassutslipp fra myr som Statnett og NINA⁶ utviklet sammen. Det betyr at alle utbyggere i Norge som berører myrområder og må gjennomføre en konsekvensutredning, må bruke denne kalkulatoren i

⁵ Les mer på statnett.no: <https://www.statnett.no/globalassets/havvind/temarapport---utvikling-av-nett-til-havs-2023.pdf>

⁶ [Norsk institutt for naturforskning \(nina.no\)](https://www.nina.no)

prosjektene sine. Kalkulatoren ble utviklet som en del av GRAN-prosjektet⁷.

Statnett samler inn GPS-data på rein i aktuelle utbyggingsområder. Dataen, som er samlet inn gjennom over 20 år med forskning, brukes i dag aktivt i konsesjonsprosesser, av myndigheter og i rettsvesenet.

De grønne obligasjonene våre finansierer bærekraftige prosjekter

De grønne obligasjonene våre brukes på utbyggingsprosjekter som har positiv klimaeffekt. I 2020 fikk Statnett utbetalt sine to første grønne obligasjonslån. I 2023 har vi utstedt et grønt obligasjonslån på 3,1 mrd. svenske kroner med løpetid på fem år og et grønt obligasjonslån på 500 mill. euro med løpetid på 10 år. Midlene fra disse utstedelsene har gått til finansiering av mellomlandsforbindelsene NordLink og North Sea Link, som legger til rette for økt produksjon og forbruk

av fornybar energi i Norge, Tyskland og Storbritannia. Noen av midlene har også finansiert prosjektet Lyse-Fagrafjell, et prosjekt som legger til rette for levering av mer fornybar strøm i Sør-Rogaland. I februar 2024 gjorde vi et nytt grønt obligasjonslån på 500 mill. euro, som skal gå til nettførsterkninger flere steder i landet. Totalt har vi utstedt grønne obligasjoner for 19,55 milliarder norske kroner siden 2020.

Statnett har etablert et rammeverk som beskriver hvilke prosjekter som kan kvalifiseres som grønne. Rammeverket er kvalifisert av CICERO Senter for klimaforskning. Vi har etablert en tverrfaglig komité i Statnett som vurderer prosjekter. Denne er sammensatt av medarbeidere med kompetanse innen bærekraft, miljø, analyse og finans. Vi jobber med å fornye det grønne rammeverket, og har valgt S&P, nye eiere av Cicero's Shades of Green, til å kvalifisere det. Nytt rammeverk og gradering forventes ferdigstilt og publiseres innen andre kvartal 2024.

Foto: Per Fjordvang

⁷ Les mer om GRAN-prosjektet her: [Nytt rammeverk for grønnere anleggsarbeid | Statnett](#)

Natur

Statnetts anlegg påvirker naturen på mange måter. Virksomheten fører blant annet til arealendringer, forstyrrelser i forbindelse med anleggsarbeid og endrede habitater. Statnett har 335 kraftledninger med totalt 11 563 kilometer ledninger over hele landet. Statnetts ledningsnett har 39 149 registrerte mastepunkter og 236 transformatorstasjoner med et samlet arealbeslag på 4,82 kvadratkilometer. Statnett har også 2 204 kilometer sjøkabel. Det er dermed mange ulike naturtyper som berøres av Statnetts infrastruktur.

Ny arealstatistikk

For første gang har Statnett utarbeidet en arealstatistikk med oversikt over infrastruktur i sårbare

eller verdifulle naturtyper, se tabell under. For en mer detaljert oversikt, se arealstatistikken i Bærekraftsregnskapet. Baseline er satt til 1.november 2023, og fremtidig utvikling vil måles mot denne i tabellform og i en arealindeks som er under utvikling. I denne analysen definerer Statnett sårbare og viktig natur som arealer som er registrert som verneområder (inkludert Ramsar-områder⁸), foreslåtte verneområder og områder som er registrert med høy eller svært høy konsekvensutredningsverdi⁹. Områder som er registrert som svært viktige, viktige eller lokalt viktige marine naturtyper, i henhold til Miljødirektoratets kartlegginger, er også inkludert i denne kategorien. Villreinområder klassifiseres også som sårbare natur¹⁰.

Arealstatistikk over infrastruktur i sårbare og verdifulle natur ¹	Master Antall	Traseer ² km ²	Stasjoner km ²	Sjøkabler ³ km ²
Verneområder	1 427	15,47	0,0074	2,6
Foreslåtte verneområder	113	1,6		2,9
Svært stor konsekvensutredningsverdi	197	2,39	0,09	
Stor konsekvensutredningsverdi	376	5,24	0,04	
Svært viktige, viktige eller lokalt viktige marine naturtyper				27,6
Villreinområder	4 359	161	0,06	

1) Vi har vurdert tilstedeværelse, ikke faktisk påvirkning i denne analysen, og vi har ikke vurdert om infrastrukturen vår ble bygget før eller etter etableringen av verneområdet og identifisering av naturverdier

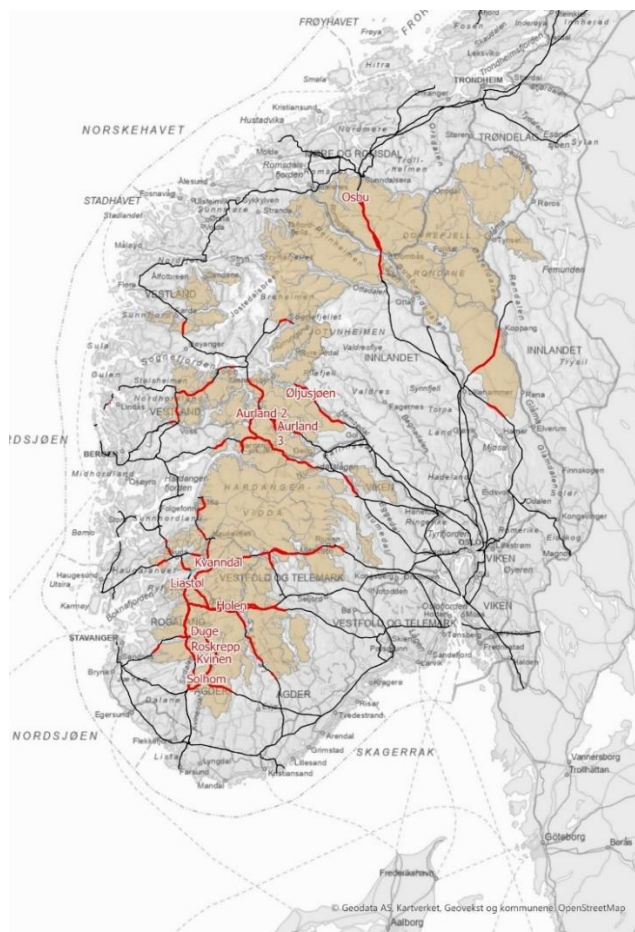
2) Lengde multiplisert med snittbredde på trasé, 40 m.

3) I norsk økonomisk sone

⁸ Ramsar-konvensjonen er en global avtale for å ta vare på våtmarker. Alle norske Ramsar-områder er vernet som naturvernområder: [Miljødirektoratet - Kartkatalog \(miljodirektoratet.no\)](#)

⁹ Konsekvensutredningsverdi (KU-verdi) viser til datasett fra Miljødirektoratet over naturtypelokaliteter fordelt på verdikategorier i henhold til verdsettelseskriteriene i veilederen M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø, se mer her: [Miljødirektoratet - Kartkatalog \(miljodirektoratet.no\)](#)

¹⁰ Se seksjon 'Påvirkning på natur' for bakgrunn om hvorfor villrein inkluderes

Det øverste kartet viser ledningstraseer i villreinområder; det nederste kartet er en oversikt over Statnetts stasjoner og ledningssegmenter som berører verneområder.

Påvirkninger på naturen

Flora

Kraftledninger representerer normalt et relativt avgrenset naturinngrep for vegetasjon med mastepunkt og skogrydding som største inngrep. De direkte arealbeslagene er små, og vil i åpne landskap ha liten og lokal påvirkning på vegetasjon. I skog krever kraftlinjene imidlertid hogst i traséen, med tilpassede ryddebelter. Dette kan påvirke livskraftige og truede arter både positivt og negativt gjennom habitatendringer. Effektene er avhengig av hvilken type skog kraftledningene går gjennom og hvilke naturverdier som finnes i skogen.

Fauna

Flere fuglegrupper kan påvirkes negativt av Statnetts anlegg. Kraftledninger kan føre til at fugler blir skadd eller drept, enten ved strømgjennomgang eller ved kollisjon. Elektrokusjon (ved berøring av to strømførende ledninger samtidig) kan ramme større fugler, blant annet hubro. Statnetts ledninger har så stor avstand mellom strømførende liner at denne risikoen nærmest bortfaller.

Sannsynlighet for kollisjon er knyttet opp mot artsspesifikke egenskaper og adferd, samt synlighet og plassering av ledningen i terrenget. Avbøtende tiltak som øker synlighet, for eksempel fugleavvisere på topplinen, kan redusere konflikter. Kraftlinjer kan også innvirke negativt på fuglefaunaen gjennom oppstyking av arealer og tap av viktige funksjonsområder.

For andre dyr er det særlig for villrein at det er dokumentert konflikt. Den har vist seg å reagere spesielt på menneskelig aktivitet. For noen hjortedyr kan løvskog i ryddegater være viktige beitearealer.

Ledningsbygging og restaurering

Statnett spenningsatte 103 kilometer med nye ledninger i 2023. Totalt har Statnett anlagt 195 kilometer ledning med kamuflerte master. Dette er et tiltak for å ta hensyn til landskapet rundt mastene. I 2023 ble 36 kilometer med gamle ledninger sanert. Arealene disse sto på, ble restaurert. Ved å fjerne master, pigge opp og fjerne betong, og ved å ta i bruk stedegne toppmasser, sikrer Statnett raskere tilbakevekst.

Statnetts tiltak for en naturpositiv nettutvikling

Tiltakshierarkiet ligger til grunn for all prosjektutvikling i Statnett. Det betyr at Statnett skal unngå konflikt om mulig. Går ikke dette, skal Statnett begrense, avbøte og restaurere skadene som måtte oppstå i forbindelse med arbeidet som utføres. Statnetts utbygginger tar hensyn til natur og miljø – fra konseptvalgutredninger til ferdig prosjekt.

For å redusere arealendringer, vurderer Statnett alltid nullalternativer i prosjektene våre. Et nullalternativ er en beskrivelse og tallfesting av dagens situasjon. Vektlegging av nullalternativer betyr for eksempel at Statnett prioriterer bruk av eksisterende veier og helikoptertransport i stedet for å bygge nye anleggsveier. Statnett har innført et miljørisikoregister som dekker alle prosjektfaser.

Statnett tar en rekke grep for å minimere påvirkningen som virksomheten har på dyreliv og habitater. Vi

tilpasser traséer og mastehøyder i henhold til kjente trekkruter for fugl der dette er mulig. På steder der det er høy risiko for kollisjon med sårbare fuglearter, installerer Statnett fugleavvisere og legger toppline i kabel.

Når det er mulig, unngår Statnett anleggsarbeid i perioder der dyrelivet er spesielt sårbart for forstyrrelser. I anleggsperioden jobber Statnett for at naturen skal forstyrres så lite som mulig, blant annet gjennom midlertidig forsterkning av svakt terreng, samt utvikling og bruk av ny kunnskap om naturrestaurering og revegetering. Ved massehåndtering bruker Statnett metoder som reduserer risikoen for spredning av fremmede arter. Statnett jobber også målrettet med tiltak for å redusere utslipp av klimagasser. Disse omtales i neste kapittel.

Statnett deltar i en rekke forskningsprosjekter for å innhente kunnskap om påvirkningen som virksomheten vår har på naturen. Tematisk spenner disse fra arealbruk til biologisk mangfold i kraftgater og strømlinjer som barriere for habitater. Statnett jobber med utvikling av nye tiltak og løsninger for å unngå inngrep i verdifull, sårbar og karbonrik natur. Fremover skal Statnett ta i bruk flere naturpositive løsninger. Dette er løsninger som forbedrer tilstanden i naturområdene hvor vi har aktivitet.

Foto: Nils Petter Kvalheim

Miljøhendelser, miljøkontroll og avfall

Statnett registrerte i 2023 ingen større uønskede miljøhendelser. Statnett har gjennomført 103 miljøkontroller. Kontrollene fordeler seg på syv prosjekter. 62 av kontrollene avdekket ingen feil eller mangler. I ni tilfeller ble det avdekket at entreprenøren ikke hadde gjennomført oppgavene i tråd med gjeldende krav, og i 32 tilfeller måtte entreprenøren gjøre mindre justeringer.

Avfall blir generert i våre prosjekter under gjennomføring og i drift, samt ved kontorene våre. Statnett håndterer avfall slik at det gjør minst mulig skade på mennesker og miljø. Avfallet håndteres forsvarlig og sorteres slik at materialer enten kan

brukes på nytt, gjenvinnes eller brukes til energiutnyttelse. Vi planlegger hvordan avfall skal håndteres slik at de ulike komponentene kan sorteres ut. Statnett produserte i 2023 litt over 6 000 tonn avfall i egen virksomhet og i prosjekter. Sorteringsgraden var på 91 prosent.

Statnett-skipet Elektron II ble avhendet våren 2023. Skipet har vært viktig for utviklingen av det norske kraftsystemet. Elektron II har i over 50 år transportert transformatorer langs hele norskekysten. Skipet ble overlevert til opphuggingsverftet Norscrap West utenfor Bergen, som hugget opp, resirkulerte og håndterte materialene på en forsvarlig måte.

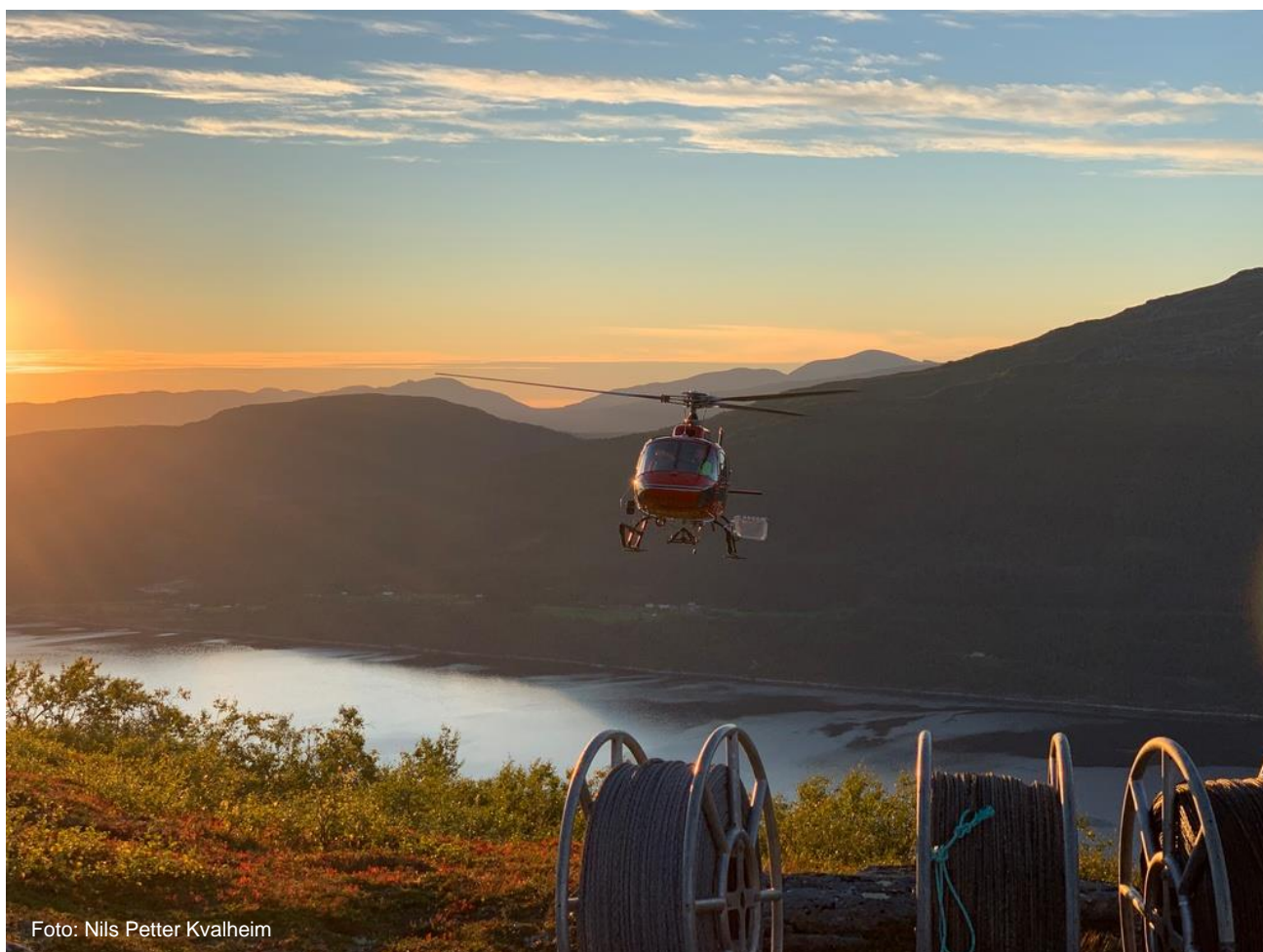

Foto: Nils Petter Kvalheim

Klima

Vi vil redusere klimagassutslippene våre i tråd med Parisavtalens mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader. For å oppnå dette er det behov for å iverksette kraftfulle tiltak. Dette innebærer:

- Netto null utslipp i 2050
- Å sette vitenskapsbaserte klimamål i henhold til rammeverk utviklet av Science Based Targets initiative (SBTi).

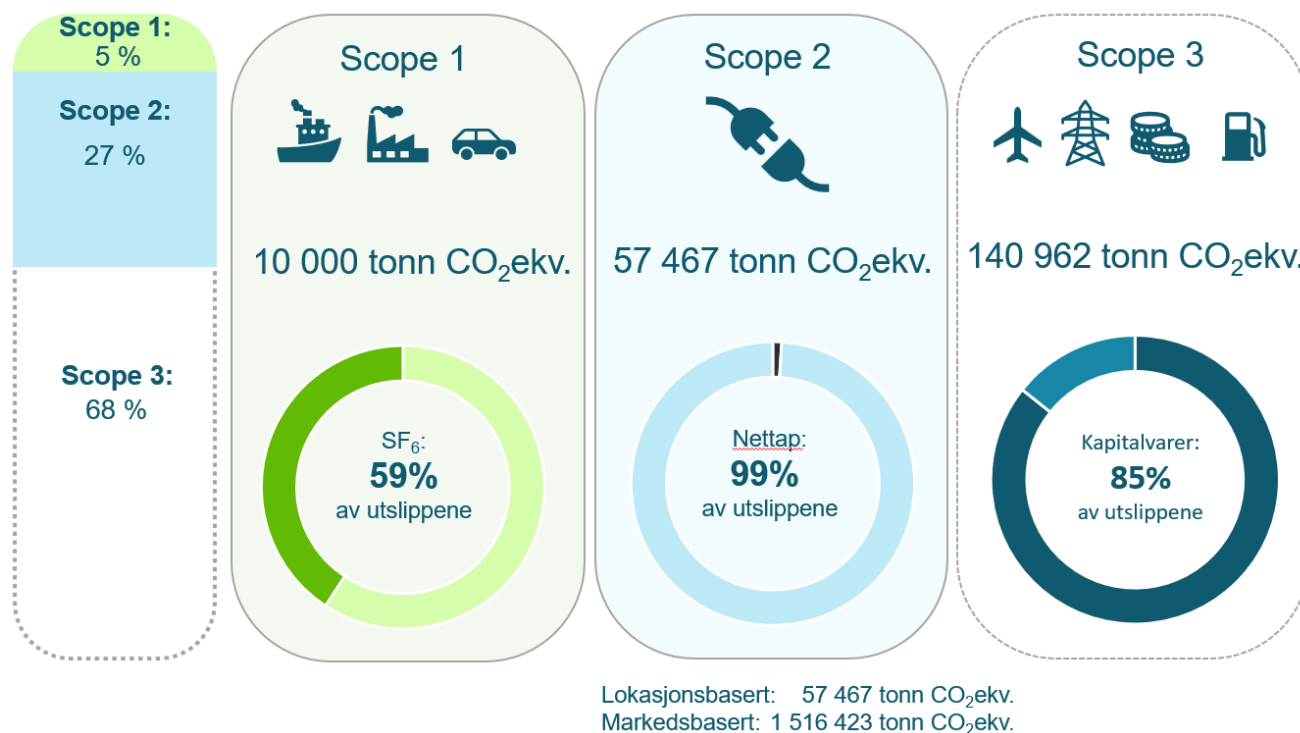
Våre mål og tiltak for å kutte klimagassutslipp frem mot 2030 og 2050 skal være troverdige og tredjepartsverifiserte. SBTi er et av de ledende miljøene når det gjelder å bistå virksomheter med å sette og verifisere vitenskapsbaserte klimamål. I april 2023 sendte Statnett tilslutningsbrev til SBTi.

Klimagassregnskap for 2023

Klimagassregnskapet for 2023 viser at lekkasjer av SF₆ er vår største utslippskilde i kategorien for direkte utslipp (Scope 1). I 2023 er det rapportert flere

lekkasjer av SF₆ i Statnetts avvikssystem. Lekkasje for 2023 er en blanding av diffuse utslipp, hendelser under prosjekt og drift samt periodisk vedlikehold. Dette ga et samlet utslipp for 2023 på 252 kilo SF₆. Scope 2-utslipp i klimagassregnskapet vårt inkluderer indirekte utslipp knyttet til nettap og innkjøpt elektrisitet. I henhold til GHG-protokollen beregnes og oppgis de indirekte utslippene på to ulike måter¹¹: 1) fra et fysisk perspektiv (lokasjonsbasert) og 2) fra et markedsbasert perspektiv.

For våre indirekte utslipp (Scope 3) er innkjøp av materialer, kalt kapitalvarer i henhold til GHG-protokollen, vår største kilde til utslipp av klimagasser. Liner, master og materialer og utstyr til stasjoner utgjør de største utslippspostene innenfor denne kategorien. Klimagassregnskapet er inkludert i bærekraftsregnskapet.

¹¹ Fra et fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode) er utslippsfaktoren basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et geografisk område, det foregående året. Fra et markedsbasert perspektiv er beregningen av utslippsfaktor basert på om virksomheten har kjøpt opprinnelsesgarantier eller ikke. Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. For mer informasjon om klimadeklarasjon for fysisk levert strøm, se nettsiden til NVE: Hvor kommer strømmen fra? - NVE

I 2022 gjennomførte Statnett en større oppdatering av klimagassregnskapet. I forbindelse med oppdateringen ble det foretatt en reklassifisering av utslippene våre, i henhold til GHG-protokollen. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre klimagassregnskapet ytterligere, og utslipp fra arealbruksendringer er foreløpig ikke en del av regnskapet. Totale klimagassutslipp varierer med Statnetts aktiviteter, og resultater av tiltak for å redusere klimagassutslipp blir ikke gjenspeilet direkte.

Tiltak for å kutte klimagassutslipp

For å redusere utslipp jobber vi målrettet med å redusere SF₆-lekkasjer fra egne anlegg, øke elbilandelen, og øke bruken av droner som erstatning for helikopterbruk. Vi jobber også med å optimalisere driften av Statnett-skipet Elektron.

Vi har innført klimakrav i kontraktene våre, og stiller krav om EPDer (Environmental Product Declaration) for produktkategoriene som har størst utslipp. Dette gjør vi for å kunne kartlegge klimagassutslipp knyttet til materialene vi kjøper inn. Vi har i 2023 også tatt i bruk CO₂-prising for bygg- og anleggsentrepriser, hvor vi premierer tilbydere med lavt klimagassutslipp.

Statnett har Norges største beholdning av SF₆. Derfor har vi et særskilt ansvar for å redusere både utslipp og bruk av denne gassen. Statnetts anlegg skal være helt SF₆-frie innen 2050. Alternativ teknologi til SF₆, med kraftig redusert klimapåvirkning, er i dag kommersielt tilgjengelig for anlegg med spenningsnivå på opptil 145 kV. Det er ventet at teknologien vil bli tilgjengelig for anlegg på høyeste spenningsnivå (420 kV) de neste årene. Statnett skal ta i bruk denne teknologien i de kommende transformatorstasjonene på Liåsen, Ulven, Hyggevatn og Skaidi.

For å redusere SF₆-utslipp fra vår eksisterende anleggsmasse, reduserer vi systematisk utslipp fra komponenter der risikoen for utslipp er størst. I tillegg installerer vi overvåkingsutstyr for å avdekke lekkasjer tidlig. Der det er mulig, erstatter vi SF₆-gass med alternativ teknologi.

Netto null utslipp i 2050 vil kreve en stor omstilling. For å lykkes vil vi ta i bruk nye prosjekteringsmetoder. Vi vil også ta i bruk nye materialer og løsninger som har lavere klimaavtrykk under produksjon, bygging og i drift.

Klima- og naturreisiko

Våre risikoområder

Statnett har kritisk infrastruktur over hele landet og lange levetider på eiendelene våre. Dette gjør klima- og naturreisiko til svært sentrale temaer for Statnett. Norge opplevde mye uvær i 2023. Ekstremværet Hans herjet i august, Pia og Gerrit i desember. Til tross for uvær har det vært få driftsforstyrrelser knyttet til Statnetts anlegg.

Fysisk risiko

Klimaendringer gjør at vi må ruste oss for hyppigere forekomst av ekstremvær. Vi jobber målrettet for å øke kunnskapen vår om klimabelastning og klimaendringer – og hvordan disse håndteres. Rapporten "Klimaendringenes betydning for Statnett sine overføringsanlegg"¹², som bygger på FNs klimapanel (IPCC) femte hovedrapport¹³ og de regionale framskrivningene laget av Norsk

klimaservicesenter¹⁴, oppsummerer forventet påvirkning på anleggene våre. Rapporten viser at anleggene vil oppleve økt, redusert eller uendret klimapåvirkning, avhengig av hvor i landet de er plassert.

Scenarioanalyse er et viktig verktøy for å forebygge driftsforstyrrelser. For eksempel gir beregninger av hvordan vind, snø og is belaster kraftledningene våre føringer for trasévalg og tekniske løsninger. Det tas høyde for scenarier med ekstreme vær-situasjoner når vi utformer nye anlegg.

Noen løsninger for å redusere klimaendringer og klimarisiko kan øke presset på naturen. Arealendringer knyttet til fornybar kraftutvikling og distribusjon utgjør en fysisk risiko for opprettholdelsen av et rikt naturmangfold. I byggefasen kan det oppstå

¹² Les rapporten på [statnett.no: klimaendringenes-betydning-for-statnett-sine-overforingsanlegg-27-2015.pdf](https://statnett.no/klimaendringenes-betydning-for-statnett-sine-overforingsanlegg-27-2015.pdf)

¹³ FNs klimapanel (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC) rapporter finnes her: www.ipcc.ch.

¹⁴ Norsk klimaservicesenter (KSS) tilrettelegger og formidler klima- og hydrologiske data slik at de kan brukes til klimatilpasning og i videre forskning om effekten av klimaendringer på natur og samfunn i Norge. Les mer her: <https://klimaservicesenter.no/>

forstyrrelser og forurensing av flora og fauna. Infrastruktur påvirker dyreliv og habitater, og det er også risiko for spredning av fremmede arter.

Overgangsrisiko

Vi forventer at det fremover vil komme flere krav om mer klima- og naturvennlige løsninger gjennom lovverk og standarder, noe som kan utgjøre overgangsrisikoer for Statnett. Globalt fører for eksempel stålproduksjon til store klimagassutslipp, samt forurensing av jord, ferskvann og luft. Aluminiumsproduksjon og betongproduksjon medfører i tillegg arealbruksendringer og stort vannforbruk. På sikt kan økt fokus på naturpåvirkning ved materialproduksjon medføre risiko for knapphet eller forsinkelser på råvarer vi trenger¹⁵. Statnett jobber for at nye prosjekter skal ha minst mulig negativ påvirkning på naturen og for at teknologi, materialvalg og løsninger skal ha lav klima- og naturpåvirkning.

Statnetts muligheter i det grønne skiftet

Overgangen til et lavutslippssamfunn gir Statnett mulighet til å bidra til en bærekraftig fremtid. Dette gjør vi gjennom å utvikle og oppgradere strømmettet for å kunne frakte mer fornybar kraft.

Innovasjon og ny teknologi åpner nye muligheter for Statnetts klima- og naturarbeid. Ved hjelp av digitale tvillinger, ny sensorteknologi og kunstig intelligens, kan Statnett gjennomføre simuleringer av tilstand og utvikling i enkeltanlegg og i kraftsystemet som helhet.

Denne teknologien gjør også at vi kan optimalisere ressursbruken vår.

Redusert arealbruk, forbedrede prosesser for å ta hensyn til naturverdier, og økt grad av resirkulering og gjenbruk, forventes også å bidra til ressurseffektivitet i Statnett

Veien videre

Statnett har i 2023 utviklet et mer komplett klimagassregnskap. Vi har også utarbeidet en arealstatistikk med oversikt over infrastruktur i sårbar natur og forbedret oversikten vår over påvirkningen Statnetts aktiviteter har på naturen.

Statnett jobber med håndtering og kartlegging av de mest vesentlige klima- og naturrisikoene selskapet står overfor. Det jobbes med ytterligere tiltak for å redusere påvirkningen vi har på naturen. Håndteringen og kartleggingen gjøres i samsvar med Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) og Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD), to rammeverk for rapportering av klima- og naturrisiko.

Som andre relevante risikoforhold, er klima- og naturrisiko en del av vår helhetlige risikostyring. Det betyr at klima- og naturrisiko inngår i strategisk planlegging, operativ drift, risikostyring og rapportering. Les mer om dette i kapittelet om risikostyring og internkontroll.

¹⁵ [Science Based Targets Network har laget en liste over produkter som globalt medfører stor naturpåvirkning](#)

Ansvarlig omstilling

Norge er i ferd med å omstille seg til et lavutslippssamfunn. Skal vi lykkes med denne overgangen, er det helt grunnleggende at vi gjennomfører omstillingen på en ansvarlig måte. Menneskerettigheter skal respekteres. Sosiale påvirkninger skal håndteres, både i virksomheten og i verdikjeden. I tillegg skal arbeidet vårt bidra til positiv utvikling og redusere risiko for negativ påvirkning.

Når vi planlegger og bygger, må det gjøres så skånsomt som mulig for mennesker og natur som potensielt eller faktisk berøres av virksomheten vår. Det er avgjørende å begrense og håndtere denne påvirkningen. Derfor må vi utnytte det nettet vi har, og arealene vi allerede bruker, på en effektiv måte. Våre ansatte, og våre leverandørers ansatte, skal ha trygge rammer for arbeidsoppgavene sine. Statnett må balansere hensynet til lokalsamfunn og urfolk, natur og klima samt verdiskaping og samfunnsikkerhet. Dette medfører både risiko og muligheter.

Respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

I Statnett er respekt for menneskerettigheter og krav til et anstendig arbeidsliv grunnleggende. Statnetts virksomhet fører med seg en risiko for negativ påvirkning på menneske- og arbeidstakerrettigheter. Derfor jobber vi aktivt for å sikre at begge deler blir ivaretatt, både i egen virksomhet og i hele verdikjeden vår.

Dette gjør Statnett ved å utføre aktsomhetsvurderinger, det vil si å kartlegge og identifisere, forebygge, redusere og håndtere forhold som kan påvirke disse rettighetene på en negativ måte – på arbeidsplassen, i leverandørkjeden og i lokalsamfunnene vi påvirker. Dette gjør vi i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter¹⁶ og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper om ansvarlig næringsliv¹⁷.

Foto: Sverre Hjørnevik

¹⁶ [guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf \(ohchr.org\)](#)

¹⁷ [OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](#)

Statnett har jobbet systematisk med forebyggende og risikoreduserende tiltak i flere år, blant annet ved gjennomføring av konsekvensutredninger, kompetanseheving for ansatte og regelmessig dialog med berørte individer eller grupper. Statnett kan også bidra til å påvirke menneskene som berøres av virksomheten vår på en positiv måte, ved å skape trygge arbeidsplasser for egne ansatte og for leverandørene våre.

Denne delen av årsrapporten, sammen med omtalen av måten vi styrer bærekraftsarbeidet vårt på, utgjør Statnetts redegjørelse for aktsomhetsvurderinger. Disse presenteres i henhold til kravene som stilles i Åpenhetslovens § 5¹⁸, som trådte i kraft i 2022. Dersom det gjøres vesentlige endringer i Statnetts risikovurderinger i løpet av året, vil disse bli oppdatert på Statnett.no.

Ansvarlighet er forankret i styringssystemet vårt

Ledelsen, styret og eier oppdateres jevnlig om arbeid og fremdrift knyttet til aktsomhetsvurderinger. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger involverer flere virksomhetsområder. Roller og ansvar er definert i de styrende dokumentene i listen under. Bærekraftsavdelingen er ansvarlig for den helhetlige gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger, og støtter de forskjellige virksomhetsområdene med kompetanseheving og rådgivning.

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er innlemmet i styringssystemet vårt gjennom følgende dokumenter:

- Etiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Policy for bærekraft
- Instruks for aktsomhetsvurderinger med tilhørende prosesser
- Policy for anskaffelser

- Instruks for anskaffelser
- Særskilte kontraktskrav om lønns- og arbeidsvilkår for leverandører
- Prosedyre for varsling om kritikkverdige forhold i Statnett
- Instruks for ivaretagelse av Statnetts forpliktelser knyttet til lov om personvern
- Instruks for sikkerhet og beredskap
- Etiske retningslinjer for grunn- og rettighetsverv

I 2023 har vi jobbet med å oppdatere instruksene våre for aktsomhetsvurderinger, i tråd med OECDs oppdaterte retningslinjer for flernasjonale selskaper om ansvarlig næringsliv, kommende krav i EUs direktiv for bærekraftsrapportering og EUs Corporate Sustainability Due Diligence Directive. Revideringen innebærer at vi tar hensyn til klima og natur, og hele verdikjeden, i våre aktsomhetsvurderinger. I 2023 har vi også jobbet med å oppdatere Statnetts etiske retningslinjer, blant annet med et forsterket fokus på meningsfylt dialog med berørte interessenter.

I 2024 vil roller og ansvar, støtteprosesser og verktøy videreutvikles for å styrke kvaliteten på aktsomhetsvurderingene våre. Det vil også bli gjennomført opplæring og en oppdatering av risikokartleggingen og prioriteringen vår av vesentlige risikoer.

Prioritert faktisk påvirkning og vesentlig risiko

I 2022 gjennomførte vi en risikokartlegging og prioritering av faktisk og potensiell negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det er ikke identifisert vesentlige endringer i risikobildet i 2023. Tabellen på neste side gir en oversikt over prioriterte risikoer og faktisk påvirkning i 2023. Den viser også tiltakene som er gjennomført i løpet av året.

¹⁸ [Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\) - Lovdata](#)

Prioritert faktisk påvirkning og risiko	Overordnede tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning	Forventet resultat
Helse, miljø og sikkerhet for egne ansatte og ansatte i verdikjeden	<ul style="list-style-type: none"> • Styrking av verktøy for risikostyring • Utvidelse av opplærings- og treningstilbud for arbeid i høyden • Kartlegging av HMS-behov offshore • Styrke intern bevissthet om på sikkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedret risikostyring på HMS • Redusering av antall hendelser ved arbeid i høyden • Bedre forståelse av nødvendige tiltak mht. utvidelse offshore
Urfolks rettigheter i Norge	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdatering av retningslinjer • Intern kompetanseheving • Strategisk og proaktiv dialog og analyse for å bygge tillit mellom parter 	<ul style="list-style-type: none"> • Redusert risiko for negativ påvirkning på urfolk / samiske reindriftsutøvere • Økt tillit mellom Statnett og berørte grupper • Bedre forståelse av roller og samlede virkninger
Diskriminering	<ul style="list-style-type: none"> • Mangfoldserklæring i stillingsannonser • Mål om å ha minst en kvinne i hver finalerunde • Tilrettelegging for funksjonsnedsatte • Tilbud om norskopplæring • Videreføring av egen mangfoldsgruppe som jobber med tiltak for økt bevisstgjøring om mangfold og inkludering internt • Mangfold og inkludering tema i lederutviklingsprogram 	<ul style="list-style-type: none"> • En mer inkluderende og mangfoldig arbeidsplass
Anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeder utenfor Norge og i utvinning av råmaterialer	<ul style="list-style-type: none"> • Innføring av krav knyttet til konfliktmineraler i relevante avtaler • Planlagt videreutvikling av compliance-program for leverandørhåndtering i 2024 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav hjelper oss med å kartlegge den faktiske påvirkningen og med å påse at leverandører jobber systematisk med å håndtere risiko • Compliance-programmet for leverandørhåndtering vil gi oss bedre systematikk for å forebygge negativ påvirkning og håndtere risiko

Et økt fokus på meningsfylt dialog og god sameksistens

Strukturen for dialog med interessenter og rettighetshavere i hele verdikjeden må styrkes. Vi skal sørge for å etablere kontinuerlig dialog med interessenter, at denne dialogen er toveis, gjennomført i god tro og er responderende. Denne dialogen er viktig som et steg til å forstå behov og bekymringer fra potensielt berørte individer og grupper – og for å gi innspill til andre steg i aktsomhetsvurderingene våre.

Statnett jobber for god sameksistens med berørte grupper. Målet er at vi skal finne ut av motsetninger og jobbe mot felles mål, basert på dialog og kunnskap. Statnett har omfattende erfaring med dialog og samarbeid med ulike interessenter i prosjektene våre. Det er viktig at vi jobber kontinuerlig med å videreutvikle arbeidet med å oppnå god sameksistens med berørte grupper.

I 2023 har Statnett etablert en intern tverrfaglig gruppe for sameksistens. Denne har jobbet med kartlegging av påvirkning og tiltak og oppdatering av styrende dokumenter. Den har også utarbeidet nye planer for interessentdialog og tiltak for intern kompetanseheving om reindrift. Arbeidet med sameksistens vil bli prioritert også i 2024.

Dialogmøte i Alta

Statnett har jevnlig kontakt med berørte interessenter, og gjennomfører regelmessig dialogmøter for å kunne informere om, og få innspill på, planer og prosjekter. Statnetts konsernsjef inviterte til møte i Alta 7.november. Tema var muligheter og utfordringer knyttet til nettutvikling i nord og sameksistens med reindriften. Representanter fra Sametinget, myndigheter og nettselskaper deltok på møtet. Deltakerne ble enig om å fortsette denne dialogen gjennom årlige møter.

Interessenter og rettighetshavere som påvirkes av aktiviteten vår

Statnett har mange interessenter som berøres av aktivitetene våre, både direkte og indirekte. Vi har derfor gjennomført aktsomhetsvurderinger og doble vesentlighetsvurderinger. Interessenter og

rettighetshavere som er spesielt utsatt for påvirkning som kan ha konsekvenser for deres menneske- og arbeidstakerrettigheter er:

- Urfolk i Norge (spesielt reindriftsutøvere)
- Egne ansatte
- Innleid arbeidskraft
- Entreprenører
- Ansatte hos leverandører og underleverandører
- Lokalsamfunn i Norge

Vi jobber for å finne nye løsninger i dialog med berørte parter

I juni 2023 ble konsesjonen og ekspropriasjonstillatelsen for Salten transformatorstasjon kjent ugyldig av Hålogaland lagmannsrett. Salten transformatorstasjon fikk først konsesjon i 2013. I 2019 ble det søkt om enkelte endringer i konsesjonen for å legge til rette for byggingen. De omsøkte endringene innebar en innskrenking av Duokta reinbeitedistriks flyttevei i forhold til den opprinnelige søknaden. Statnett utførte den gang utredninger og hadde dialog med det berørte reinbeitedistriktet. Da et oppdatert konsesjonsvedtak ble gitt i 2020, ble anlegget bygget i henhold til dette.

Kjennelsen i Hålogaland lagmannsrett (overskjønnsretten) er en ekspropriasjonssak. I saken konkluderte overskjønnsretten med at konsesjon og ekspropriasjonsvedtaket var ugyldig. Ved førsteinstans behandling i skjønnsretten (tingretten) kom retten til at de nevnte vedtakene var gyldige. Reindriften anket deretter saken inn for overskjønn i Hålogaland lagmannsrett. Kjennelsen i lagmannsretten påpekte at reindriftsutøverne ikke hadde fått god nok forståelse av endringene som ville bli gjort. Statnett ser at dette er et ansvar som påhviler oss og som må håndteres på en god måte. Vi jobber derfor videre med forbedring av våre prosesser, nettopp på dette området.

Statnett er nå i tett dialog med Duokta reinbeitedistrikt og andre interessenter for å finne en løsning på saken.

Helse, miljø og sikkerhet

Sikkerhet i alt vi gjør

I Statnett er "sikkerhet i alt vi gjør" et strategisk mål. Gjennom 2023 har Statnett gitt sikkerhetsarbeidet økt oppmerksomhet.

Det er etablert et nytt årshjul for å styrke sikkerhetskulturen, og det er gjennomført tiltak både internt og hos entreprenørene. Internt har det blant annet vært fokus på mental helse og bilkjøring. Mot entreprenørene har det vært fokus på bilkjøring og forholdsregler for økt sikkerhet på vinterstid. I tillegg har Statnett videreutviklet et obligatorisk kurs for aktører som skal jobbe på byggeplassene våre.

I 2023 ble det gjennomført en internrevisjon av Statnett som byggherre. Bakgrunnen for denne var arbeidet med gap-analyse i forbindelse med Åpenhetsloven i 2022, og planer om mer tjenesteutsetting av prosjekter og byggherretjenester. Revisjonen undersøkte Statnetts evne til å følge opp entreprenører. Revisjonens vurdering var at Statnett følger opp byggherreansvaret sitt systematisk og i tråd med regelverket. Det ble ikke avdekket alvorlige avvik, men undersøkelsen førte likevel til en rekke forbedringstiltak rettet mot tettere oppfølging av leverandører. Arbeidet med forbedringstiltakene pågår.

En trygg arbeidshverdag

Elektriske anlegg og arbeid i høyden har høy iboende HMS-risiko. Gode rutiner er nødvendig for å kunne arbeide sikkert.

Det har vært behov for å samordne og forbedre HMS-opplæringstiltak, både for ledere og medarbeidere. Det er derfor iverksatt en fullstendig gjennomgang av kompetansekrav og kurstilbud. Målet med

gjennomgangen er å utvikle en mer effektiv og målrettet opplæring, i tråd med risikoer og krav til ulike roller.

I 2023 ble risikoregistre for alle stasjoner, kabel- og ledningsanlegg ferdigstilt. Lokale anleggseiere har gjennom dette fått et forbedret verktøy for å styre risiko.

Statnett gjennomfører mye arbeid i høyden. Det er etablert et senter i Klæbu som tilbyr opplæring og trening for slike operasjoner. Opplæringstilbudet styrkes kontinuerlig.

Statnett er tildelt rollen som plan- og systemansvarlig til havs. Parallelt med myndighetenes regelverksutvikling, kartlegges behovet for nye, interne HMS-retningslinjer, tilpasset bygging, drift og vedlikehold av et nytt offshore transmisjonsnett.

SIF er antall hendelser med faktisk eller mulig alvorlig konsekvens per million arbeidstimer. I 2023 var det en nedgang i antall SIF-hendelser. Nedgangen var størst blant Statnetts leverandører og entreprenører.

Det ble registrert ti fraværsskader; syv blant egne ansatte og tre blant eksternt personell i Statnetts prosjekter. Fraværsskader rapporteres gjennom en H1-verdi, som viser antallet arbeidsrelaterte personskader med fravær per million arbeidstimer. Som følge av skadeutviklingen har H1-verdien for entreprenører i prosjektene hatt jevn nedgang, mens H1-verdien for ansatte har økt. For å redusere risiko for skader, er det blant annet gjennomført tiltak for å styrke sikkerhetskulturen både internt og hos entreprenørene.

Ansvarlig leverandørkjede

Statnett har en global leverandørkjede, og i 2023 gjorde vi innkjøp for ca. 6,3 mrd. kroner. Disse er fordelt på 580 leverandører, som har fakturert for over 500 000 kroner innenfor følgende kategorier: entreprenør, IT, materiell og indirekte. Indirekte inkluderer for eksempel transport og renhold.

Tempoet i nettutbyggingen økes – ikke bare i Norge, men også i resten av verden. Dette legger et ekstra stort press på leverandørmarkedet, hvor risiko for brudd på menneskerettigheter og dårlige arbeidsforhold øker. Denne risikoen øker i flere deler av leverandørkjeden, blant annet i forbindelse med uttak av mineraler, produksjon av komponenter og ved bruk av utenlandsk arbeidskraft ved utbygging av nett. Utslipp knyttet til vår verdikjede, det vil si utslippene i Scope 3, utgjør 68 prosent av våre totale utslipp. Samtidig påvirkes naturen av aktiviteter i leverandørkjeden.

For å forebygge og håndtere disse risikoene, er det vesentlig at vi har robuste prosesser for anskaffelser og oppfølging av leverandører. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en sentral del av dette arbeidet.

Vi jobber for å få på plass en sterkere og mer effektiv systematikk for ivaretagelse av bærekraftshensyn i

forbindelse med prosjektering, anskaffelser og håndtering av leverandører. I 2023 har vi fått på plass en digital samhandlingsplattform for anskaffelser. Denne styrker arbeidet med å ta hensyn til risiko knyttet til bærekraft i prekvalifisering, anskaffelsesprosesser og kontrakter.

I 2023 har vi oppdatert prioriteringer innenfor bærekraft i kategoristrategier. En kategoristrategi gir føringer for anskaffelser innenfor kategorien. I enkelte kategorier skal Statnett fremover ha et særlig fokus på strategiske samarbeid med leverandører. Målet med disse samarbeidene er å få tilgang på kapasitet og bidra til økt seriositet, samt å drive frem innovasjon og grønn teknologi som kan muliggjøre det grønne skiftet.

Statnett har begynt å kartlegge potensiell påvirkning i produktgrupper hvor det er risiko for at det inngår konfliktmineraler. I 2023 har vi innført krav knyttet til konfliktmineraler i relevante avtaler som omhandler elektronikk.

Vi vurderer land- og produktrisiko

I vurdering av land- og produktrisiko i leverandørkjedene våre, har vi kartlagt mulig risiko for brudd på følgende rettigheter: lønn og arbeidstid, organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger,

Foto: Johan Wildhagen

retten til hvile, trygge arbeidsforhold, bostandard for arbeidere samt risiko for tvangsarbeid. Vi har også identifisert mulig risiko for negativ helsepåvirkning ved eksponering for kjemikalier, farlig arbeid utført av personer under 18 år og risiko for diskriminering. Risikokartleggingen viser at utenlandsk arbeidskraft på midlertidige kontrakter hos leverandører eller underleverandører er spesielt sårbare.

Vurdering av land- og produktrisiko er en del av anskaffelsesprosessen, og kan derfor medføre strengere kvalifikasjonskrav i en tilbudskonkurranse. Som svar på konkrete risikovurderinger kan det ved anskaffelse etableres egne Integrity Due Diligence-undersøkelser. Dette gjøres for å sikre etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser og samsvar med Statnetts etiske retningslinjer for leverandører om respekt for menneskerettigheter, anstendig arbeidsforhold, klima, miljø og natur. Integrity Due Diligence-undersøkelsene og vurderingene skjer i forbindelse med kvalifikasjonsvurderingen og utføres av vår avtalepartner PWC. PWC bistår for eksempel i forbindelse med inngåelse av rammeavtaler om renholdstjenester.

Vi stiller krav og er tydelige i forventningene våre

Våre krav til lønns- og arbeidsvilkår reflekteres i Statnetts etiske retningslinjer for leverandører og i Statnetts minimumskrav til lønns- og arbeidsvilkår. Disse kravene er en del av kontraktsvilkårene våre. Disse kravene skal også videreføres til underleverandører i hele kontraktkjeden. Leverandører må i tillegg bekrefte at ingen underleverandører står på utvalgte sanksjonslister. Vi setter tydelige forventninger til leverandørene våre gjennom oppfølging og dialog.

Vi undersøker før vi kjøper inn

Kontraktsparter som Statnett benytter skal være kvalifisert i Achilles og StartBANK, som leverer kvalifikasjonsordninger for henholdsvis energi- og forsyningssektoren samt bygg- og anleggsektoren. I 2023 ble det gjennomført totalt 259 revisjoner i Achilles og StartBANK som knytter seg til leverandørmarkedet for Statnett. Av disse 259 revisjonene er 40 revisjoner spesielt rettet mot etikk

og arbeidsliv. For anskaffelser med høyt risikonivå, har Statnett strengere kvalifikasjonskrav.

Vi følger opp kritikkverdige forhold

Vesentlige brudd på kravene til anstendige arbeidsforhold og manglende oppretting medfører sanksjoner fra Statnetts side. Slike sanksjoner kan for eksempel være dagmulkt, heving av kontrakt eller utestenging fra kommende konkurranser. Vi har interne rutiner for gjennomføring av revisjoner hos leverandører.

Samarbeid for å bekjempe arbeidslivskriminalitet

Det er høy risiko for arbeidslivskriminalitet innenfor bygg og anlegg, håndverkertjenester, transport, kantine og renhold. For å forebygge og redusere risiko knyttet til disse tjenestene, samarbeider Statnett med en rekke aktører for å bidra til å bekjempe arbeidslivskriminalitet og brudd på menneskerettighetene, både nasjonalt og internasjonalt. Dette gir oss et bedre beslutningsgrunnlag for valg av seriøse leverandører og underleverandører. Våre samarbeidspartnere i dette arbeidet er StartBANK, Skatteetaten, Samarbeidsforum mot a-krim og Fair Play Bygg.

Samarbeidsavtalen med Skatteetaten innebærer at leverandører som vil inngå kontrakt med Statnett må signere en avtale som gir tilgang til taushetsbelagte opplysninger hos Skatteetaten om medarbeidere, underleverandører og skatte- og avgiftsforhold. Avtalen legger opp til at Skatteetaten også kan bistå Statnett med å kontrollere om registrerte mannskaper faktisk utfører jobben.

Retten til privatliv

I Statnett respekterer vi retten til privatliv. Vi jobber derfor målrettet for å sørge for at vi behandler personopplysninger som tilhører våre ansatte, tilknytningskunder, grunneiere og andre interessenter på en lovlig, transparent og sikker måte. Rettigheter og friheter ivaretas gjennom et tett samarbeid på tvers av de ulike sikkerhetsmiljøene i Statnett.

For at Statnett skal kunne oppfylle sine oppgaver, samtidig som vi overholder personvernregelverket, fører vi kontroll over egen databehandling. Vi stiller også strenge krav til databehandlerne våre. I 2023 videreførte vi det kontinuerlige arbeidet med å øke bevissthet om personvern gjennom introduksjonskurs

for nyansatte, interne foredrag og direkte oppfølging av aktuelle fagmiljøer. I tillegg gjennomførte vi forbedringer av interne prosesser og jobbet videre med kontroll og evaluering av nye databehandlere. Samtidig påbegynte vi arbeidet med å gjøre Statnett klar for å ta i bruk kunstig intelligens på en måte som sikrer god ivaretagelse av personvernet.

I 2023 ble det registrert tre avvik fra rutiner for etterlevelse av personvernregelverket hos Statnett eller våre databehandlere. Ingen av hendelsene var av en slik karakter at de ble meldt til Datatilsynet.

Foto: Johan Wildhagen

Medarbeider og organisasjon

Tett samarbeid med fagforeninger og verneombud

Statnett anerkjenner og verdsetter den norske arbeidslivsmodellen. Denne omfatter trepartssamarbeidet mellom myndigheter, fagbevegelse og arbeidsgiverorganisasjoner, og det lokale topartssamarbeidet. En god relasjon mellom ledelse og tillitsvalgte er avgjørende for utvikling, effektivisering og omstillingsevne i Statnett.

Vår fagforeningsdekning er i 2023 på 78 prosent, og vi legger til rette for at de tillitsvalgte skal ha en reell mulighet for påvirkning. Denne utøves gjennom en åpen, løpende dialog med fagforeningene, der det deles informasjon og utveksles synspunkter om saker som har betydning for de ansatte.

De ansatte velger tre medlemmer til Statnetts styre. Til dette valget stiller flere av fagforeningene lister. De ansatte er også representert i pensjonskassens styre, i styringsgruppen for pensjon og i arbeidsmiljøutvalget (AMU). Bedriftshelsetjenesten deltar på vernerunder og er representert i arbeidsmiljøutvalget.

Statnetts virksomhet er inndelt i verneområder, og det velges lokale verneombud med stedfortreder til hvert verneområde. Det er etablert til sammen 30 verneområder. Disse er lokalisert over hele landet, hovedsakelig i beredskaps- og driftsområdene og ved administrasjonsbyggene. Arbeidet i de lokale HMS-gruppene, hvor lokalt verneombud og en representant fra arbeidsgiver er representert, er videreført i 2023 gjennom jevnlig møter og årlig rapportering til AMU.

Vi skal tiltrekke og utvikle morgendagens kompetanse

Strategien vår definerer dagens og fremtidens behov for kompetanse. For at vi skal lykkes med samfunnsoppdraget vårt, er vi avhengige av å tiltrekke og utvikle kompetanse innenfor selskapets kritiske kompetanseområder. Statnett utarbeider metodikk for strategisk kompetansestyring og gjennomføring av gap-analyser. Disse brukes som utgangspunkt for planlegging av kompetanseutviklingstiltak i de ulike fagområdene.

Alle medarbeidere gjennomfører en årlig medarbeidersamtale. I tillegg kommer statusamtaler underveis gjennom året. Kompetanseutvikling relatert til selskapets og avdelingens mål er et sentralt tema i disse samtaler. Den enkelte medarbeiders kompetanseutvikling følges opp av leder og medarbeider i felleskap. Hvert år gjennomføres det en prosess for å kartlegge og definere kompetansebehov i ledergruppene. Med utgangspunkt i denne utarbeider vi etterfølgerplaner for kritiske roller.

Statnett legger til rette for karriereutvikling i organisasjonen ved å lyse ut alle ledige stillinger internt. Som et strategisk løft arrangerer Statnett et toårig lederutviklingsprogram. Gjennom programmet settes ledere i stand til å realisere strategien vår, og til å spille sentrale roller i den videre utviklingen av menneskene, organisasjonen og kulturen i selskapet.

Statnett som arbeidsplass

Statnett skal fremme likestilling og hindre diskriminering. Økt mangfold og et inkluderende arbeidsmiljø er viktig for å lykkes med dette. Hvordan vi jobber med mangfold, likestilling og inkludering er beskrevet i de neste avsnittene.

Statnett skal være en attraktiv arbeidsgiver, uavhengig av arbeidstakernes bakgrunn, og vi skal ha et inkluderende arbeidsmiljø. Kvinner og menn med tilnærmet lik utdanning, ansvar og erfaring skal være lønnsmessig likestilt. Dette er beskrevet i styrende dokumenter, hvor vi blant annet legger ILOs kjernekonvensjoner til grunn.

Mangfold, likestilling og antidiskriminering

Vi arbeider for likestilling og mot diskriminering på bakgrunn av alder, kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell

orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. I vår policy for mennesker, ledelse og styring, understreker vi at ingen i Statnett eller hos leverandørene våre skal utsettes for trakassering, mobbing eller diskriminering.

Vi har som mål å heve kvinneandelen og øke mangfoldet. Mange av stillingene våre krever utdannelser som tradisjonelt har vært mannsdominerte. Dette gjelder spesielt energimontørfaget, hvor det er svært få kvinnelige kandidater til ledige stillinger. Det gjelder til en viss grad også innenfor en del teknologi- og ingeniørfag. Å rekruttere mer mangfoldig er avgjørende for å få fram flere talenter innen ulike fagområder og for å tiltrekke et større mangfold av erfaringer, nasjonaliteter og kjønn.

Vi jobber målrettet for å tiltrekke søkere med ulik bakgrunn. Ved rekruttering har vi en mangfolds-erklæring i alle stillingsannonser, og vi har mål om å

ha minst én kvalifisert kvinnelig kandidat i hver finalerunde. Vi tilrettelegger for funksjonsnedsatte og tilbyr norskopplæring til ansatte med andre morsmål. Mangfold og inkludering har også vært tema i samling for alle ledere.

For å bidra til et inkluderende arbeidsmiljø, er det etablert en egen mangfoldsguppe. Denne består av medarbeidere og representanter for ledelsen, og jobber med tiltak for å øke bevissthet om mangfold og likestilling i virksomheten. Statnett har også flere sosiale aktiviteter som skal bidra til et inkluderende arbeidsmiljø, blant annet et eget funksjonærutvalg, bedriftsidrettslag, revygruppe og en egen gruppe for unge medarbeidere; Ung i Statnett.

Kjønnsbalanse

I desember 2023 var kvinneandelen i Statnett 28,5 prosent. Blant ledere har Statnett 36,5 prosent kvinner. I Statnetts konsernledelse er 62,5 prosent kvinner. Ved rekruttering jobber vi aktivt med kjønnsbalanse. Kvinneandelen blant nyansatte var i 2023 33,5 prosent. Blant sommerstudentene (KUBE) og traineer var 60 prosent kvinner. 9,8 prosent av lærlingene våre er kvinner.

Lønn

I Statnett tjener kvinner 100,2 prosent av gjennomsnittslønn for alle ansatte. Når vi undersøker kvinners lønn i forhold til stillingsgrupper (1-4), tjener kvinner mellom 92,0 prosent og 101,1 prosent av gjennomsnittslønn. Gjennomsnittslønn for kvinnelige ledere sett i forhold til gjennomsnittslønn for alle ledere er 103,9 prosent.

Retningslinjer og tariffavtaler skal bidra til likebehandling av ansatte når det gjelder lønn og lønnsvurderinger. Samtidig har Statnett individuell avlønning i tilfeller der det kan foreligge saklige grunnlag for lønnsforskjeller, for eksempel med bakgrunn i prestasjon, kompetanse og forskjeller i markedslønn. Alle medarbeidere gis anledning til å ta opp spørsmål om lønn med leder som del av medarbeidersamtalen. Ledere får opplæring og veiledning i føringer for individuell lønnsfastsettelse og hvordan lønnsoppgjøret skal fordeles på en ikke-diskriminerende måte.

Foreldrepermisjon

Statnett er opptatt av at menn skal ha like stor anledning til, og aksept for, uttak av foreldrepermisjon som kvinner. I 2023 tok 100 ansatte ut lovfestet foreldrepermisjon. Fordelingen på kvinner og menn var på henholdsvis 37 prosent kvinner og 63 prosent menn. Menn tok i gjennomsnitt ut 17,1 uker av den lovfestede permisjonen, mens kvinner i gjennomsnitt tok ut 31,3 ukers foreldrepermisjon.

Sykefravær

Statnett hadde et sykefravær på 3,96 prosent i 2023. Sykefraværet blant kvinner var 6,57 prosent, mens sykefraværet blant menn var på 3,01 prosent.

Fordelingen av fravær relatert til sykt barn/barnepasser er på 0,52 prosent for kvinner og 0,53 prosent for menn.

Deltid

Av Statnetts 1789 ansatte er 98,8 prosent ansatt i 100 prosent stilling. Statnett har 21 deltidsansatte, hvorav syv er definert av virksomheten som deltidsstillinger, alle innenfor renhold. Alle disse er besatt av kvinner. Stillingene er lokalisert på forskjellige steder i landet og har et arbeidsomfang som ikke tillater høyere stillingsandel. 14 ansatte har redusert stilling på grunn av delvis uførhet eller etter eget ønske. Kvinner utgjør 52,4 prosent av alle deltidsansatte.

Ufrivillig deltid ble kartlagt i 2022. Kartlegging av ufrivillig deltid følges opp av ledere som en del av medarbeidersamtalen. For 2022 viser kartleggingen at to av de deltidsansatte ønsker en større stillingsprosent. Neste kartlegging vil bli gjort i 2024.

Involvering av de ansatte

Arbeidet med å styrke arbeidsmiljø, likestilling og mangfold inngår i flere ulike aktiviteter. Statnett er bundet av hovedavtaler, overenskomster og særavtaler mellom Statnett og fagforeningene som per 2023 er representert i virksomheten; EL og IT Forbundet, Tekna, NITO, NTL og en sammenslutning av Econa, Samfunnsøkonomene og Samfunnsviterne. Tariffavtalene inneholder også bestemmelser om likestilling og mangfold.

Statnett har et aktivt partssamarbeid med alle de representerte fagforeningene, og følger opp tariff-forpliktelsene i både formelle og uformelle møter, herunder månedlige kontaktmøter. I kontaktmøtene får de tillitsvalgte informasjon om blant annet sykefravær, turnover, innleie og personalsammensetning. For sistnevnte kategori rapporteres det om kjønnsbalanse, alderssammensetning, kompetanse og tiltak som gjøres for å videreutvikle virksomheten innenfor disse områdene.

I tillegg behandler Statnetts arbeidsmiljøutvalg (AMU) ulike temaer knyttet til helse, miljø og sikkerhet. AMU har i 2023 møttes 5 ganger. AMU har også gjennomført befaringer på Klæbu øvingssenter, Orkdal transformatorstasjon og Rød transformatorstasjon.

Varsling

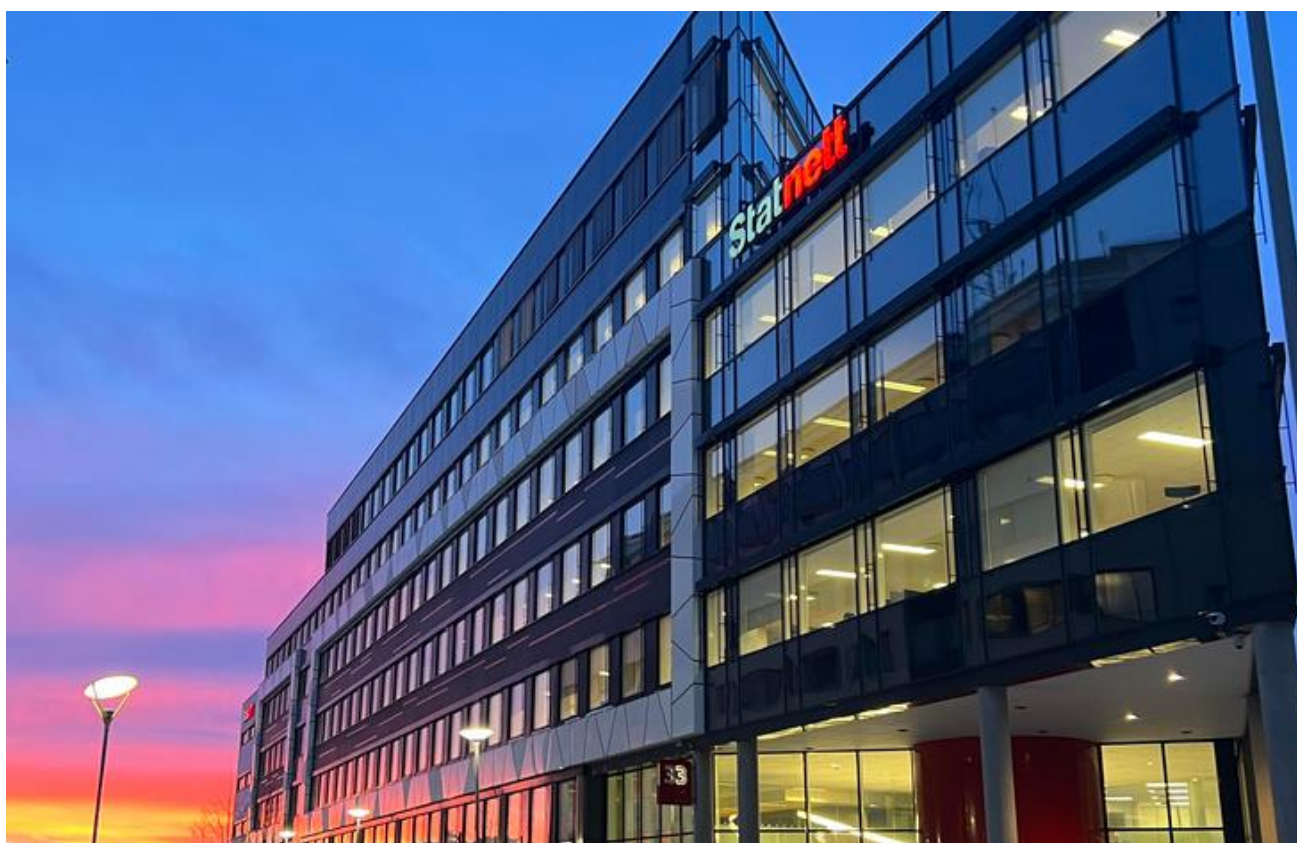
Brudd på Statnetts retningslinjer internt eller hos leverandører skal tas opp med nærmeste leder, etikk- og varslingsutvalget eller via "Mitt varsel", Statnetts elektroniske varslingskanal. Gjennom denne er det tilrettelagt for anonyme henvendelser. Henvendelser til "Mitt varsel" følges opp av etikk- og varslingsutvalget, i henhold til mandatet. Dette gjelder alle

negative eller kritikkverdige hendelser, herunder saker som omhandler likestilling og diskriminering.

Statnett har et etikk- og varslingsutvalg, som viderefører funksjonen som det tidligere etikkombudet hadde. I tillegg til å gi råd og veiledning til ansatte om etiske dilemmaer og Statnetts etiske retningslinjer, følger etikk- og varslingsutvalget opp alle varslinger om kritikkverdige forhold, både fra interne og eksterne kilder. Utvalget har i perioden mai til desember 2023 behandlet ni slike varsler.

Videre arbeid

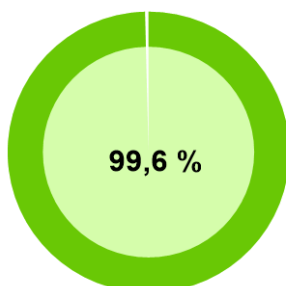
Statnett vil i 2024 jobbe videre med mangfold, likestilling og antidiskriminering. Dette skal vi gjøre gjennom et økt fokus på mangfold i rekruttering, økt bevissthet om mangfold og inkludering blant ledere og medarbeidere, oppfølging av organisasjonsmålinger hvert kvartal og gjennomføre arbeidsmiljø-kartlegginger ved behov. Vi vil fortsette det aktive samarbeidet mellom de tillitsvalgte, AMU og vernetjenesten. Statnett er fra 2024 medlem av NHO som arbeidsgiverorganisasjon, med tilknytning til NHOs landsforening Fornybar Norge. Arbeidet med overgangen til NHOs overenskomster og avtaler gjennomføres i samarbeid med de tillitsvalgte.

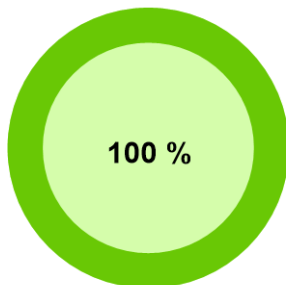
Taksonomi for bærekraft

Taksonomi

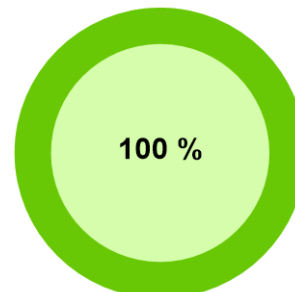
Inntekter 99,6 % aligned

Investeringer 100 % aligned

Driftskostnader 100 % aligned

Statnett oppnår en høy andel på taksonomiomfattede (eligible) og taksonomiforenlige (aligned) aktiviteter. Hele vår virksomhet inngår i aktivitet for overføring og distribusjon av elektrisitet, og vår virksomhet oppfyller kriteriene i taksonomien for å redusere og forebygge klimagassutslipp.

Grunnlag for utarbeidelse

Loven om bærekraftig finans trådte i kraft 1. januar 2023. Gjennom denne omfattes Statnett av taksonomikravene fra og med regnskapsåret 2023. Vi valgte også å inkludere informasjon om taksonomien i vår årsrapport for regnskapsåret 2022. EU-taksonomien er fremdeles forholdsvis ny, og det er enda ikke etablert en standardisert beste praksis. Det følger også av forordningene at mulige utvidelser av taksonomi-regelverket vurderes. Vi følger med på utviklingen og vil tilpasse oss ved eventuelle justeringer. Vi anerkjenner at det er knyttet usikkerhet til hvordan ulike deler av taksonomien skal tolkes. Viktige fortolkninger og forutsetninger er beskrevet i kapittelet.

27. juni 2023 fastsatte Europakommisjonen en rekke kriterier for aktiviteter som kan bidra til å nå mål knyttet til vann, sirkulærøkonomi, forurensing og naturmangfold. Kommisjonen fastsatte samtidig enkelte nye kriterier for aktiviteter som kan bidra til de klimarelaterte målene. Norske selskaper har ikke plikt til å inkludere informasjon om de nye taksonomiaktivitetene i rapportering for regnskapsåret

2023. Vi har valgt å gjøre en evaluering av de fire nye miljømålene: bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser, omstilling til sirkulærøkonomi, forebygging og kontroll av forurensing, og verne om og restaurere naturmangfold og økosystemer. Dette har ikke resultert i nye aktiviteter for rapporteringen vår i 2023. Lovpålagt rapportering for regnskapsåret 2023 er knyttet til de to klimarelaterte målene om reduisering og forebygging av klimagassutslipp og klimatilpasning.

Bakgrunn

Klassifiseringssystemet for bærekraftig økonomisk aktivitet (taksonomiforordningen)¹⁹ er en viktig del av EUs handlingsplan for å dreie kapitalstrømmer mot en mer bærekraftig økonomi. Taksonomien er et viktig steg på veien mot målet om klimanøytralitet innen 2050²⁰.

Taksonomien definerer seks klima- og miljømål som økonomiske aktiviteter kan bidra til å oppnå:

1. Redusere og forebygge klimagassutslipp
2. Klimatilpasning
3. Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser
4. Omstilling til sirkulærøkonomi
5. Forebygging og kontroll av forurensing
6. Verne om og restaurere naturmangfold og økosystemer

I tråd med kriteriene i taksonomien skal det rapporteres i hvilken grad foretaket har økonomiske

¹⁹ Norsk oversettelse av [Taksonomiforordningen](#).

²⁰ Les mer: [Taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet - regjeringen.no](#)

aktiviteter som er omfattet av taksonomien (eligible)²¹ og som er forenelig med taksonomikriteriene (aligned)²². Foretaket skal også rapportere på KPIer som måler andel av omsetning, investeringer og driftskostnader knyttet til bærekraftige aktiviteter.

Våre taksonomiomfattede aktiviteter (eligible)

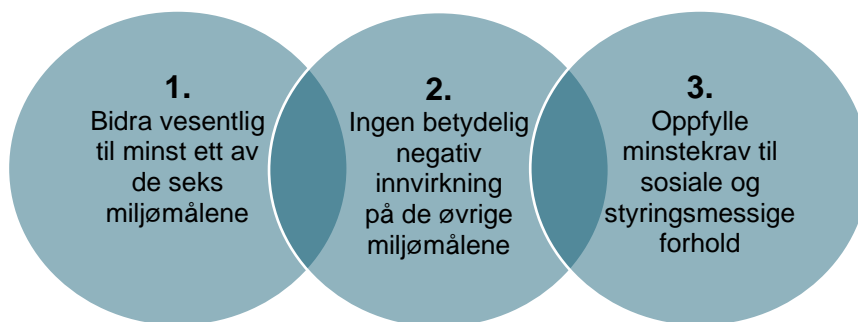
Statnetts aktivitet er taksonomiomfattet, og vi har vurdert at hele vår virksomhet inngår i sektor for energi; aktivitet 4.9 overføring og distribusjon av elektrisitet, i henhold til taksonomiregelverket^{23,24}.

Det sammenkoblede europeiske kraftsystemet bidrar vesentlig til det grønne skiftet. Et godt integrert energimarked og energisystem er en grunnleggende forutsetning for å oppnå Europas energi- og klimamål på en kostnadseffektiv måte. Som eier, utvikler og drifter av transmisjonsnett, og systemansvarlig i det norske kraftsystemet, spiller Statnett en sentral rolle i omstillingen til et fornybarsamfunn.

Slik har vi vurdert om vår aktivitet oppfyller taksonomikriteriene (aligned)

For at en aktivitet skal defineres som bærekraftig, må den oppfylle kravene i figuren under.

Europakommisjonen har fastsatt kriterier for når aktiviteter kan defineres som bærekraftige for aktivitet 4.9. Aktiviteten er bærekraftig når den bidrar vesentlig til et mål og når den ikke har betydelig negativ innvirkning på de øvrige målene (Do No Significant Harm; DNSH). I tillegg må aktiviteten oppfylle et minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold.

Vår aktivitet bidrar vesentlig til klimamålet "redusere og forebygge klimautslipp"

Vi har vurdert hvorvidt Statnetts aktivitet 4.9 i taksonomien oppfyller kriteriet om å gi et "vesentlig bidrag" til klimamålet "begrensning av klimaendringer". Aktivitet 4.9 kan også gi et vesentlig bidrag til klimamålet "klimatilpasning". Beskrivelsen av aktiviteten er den samme for begge miljømålene, og vi anser screeningkriteriene for miljømålet om å redusere og forebygge klimagassutslipp for å være strengere enn for klimatilpasning. Vi har derfor vurdert det som mest hensiktsmessig å rapportere om det første klimamålet.

Det norske og nordiske kraftmarkedet er en integrert del av det felleseuropeiske kraftmarkedet. Det norske kraftsystemet er tett fysisk sammenkoblet med andre land. Tettere integrasjon mellom land og sektorer, ny teknologi og digitale løsninger er en forutsetning for å gjøre omstilling til et lavutslippssamfunn mulig. Aktivitetene knyttet til 4.9 overføring og distribusjon av elektrisitet er definert som en muliggjørende (enabling) aktivitet²⁵.

Vår aktivitet har ingen betydelig negativ innvirkning på de øvrige målene i taksonomien

Statnett har gjennomgått kriteriene som gjelder for aktivitet 4.9 i taksonomien. Vår virksomhet følger DNSH-kriteriene for de øvrige miljømålene, slik vi tolker rammeverket.

Tabellen oppsummerer vår vurdering av DNSH-kriteriene for vår aktivitet 4.9 i taksonomien.

²¹ En aktivitet er omfattet av taksonomien (eligible) hvis den er inkludert i listen over aktiviteter som omfattes av den delegerte rettsakten.

²² En aktivitet oppfyller taksonomikriteriene og er en taksonomiforenelig aktivitet (aligned) når den oppfyller kriteriene for vesentlig bidrag til minst ett av miljømålene, ikke gjør betydelig skade på de fem andre miljømålene og oppfyller minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold.

²³ Dette inkluderer også alle administrative og systemmessige støtteaktiviteter. Disse har vi vurdert som tett knyttet til hovedaktiviteten.

²⁴ taxonomy-regulation-delegated-act-2021-2800-annex-1_en.pdf (europa.eu)

²⁵ Det sammenkoblede norske, nordiske og europeiske kraftsystemet, og dets underordnede systemer, oppfyller kvalifikasjonskriteriene for aktivitet 4.9 i taksonomien. Se mer her: [Transmission and distribution of electricity \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/electricity/)

Miljømål**Vår vurdering av DNSH-kriteriene for aktivitet 4.9 i taksonomien****Klimatilpasning**

Statnett har identifisert fysisk klimarisiko og gjort sårbarhetsvurderinger som er vesentlige for aktiviteten vår. Vi har også implementert tiltak der vesentlige risikoer er identifisert. Vurderingene viser at våre anlegg, avhengig av hvor i landet de er plassert, vil oppleve økt, redusert eller uendret klimapåvirkning. Beregninger av klimalaster gir føringer for trasévalg og tekniske løsninger. Det tas høyde for scenarier med ekstreme vær-situasjoner når vi utformer nye anlegg. Rapporten "[Klimaendringenes betydning for Statnetts overføringsanlegg](#)" og regionale fremskrivninger laget av Norsk klimaservicesenter ligger til grunn for våre vurderinger. Se også vår omtale av klima- og naturrisiko i bærekraftskapittelet.

Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser

Det er ikke utarbeidet kriterier for vann for aktivitet 4.9.

Omstilling til sirkulær-økonomi

I Norge er det lovkrav til avfallshåndtering. Statnett har planer for avfallshåndtering, og avfallet vårt håndteres for å sikre maksimal utnyttelse av materialressurser eller energiresurser. Avfallshåndtering planlegges nøye i Statnett, slik at ulike komponenter kan sorteres ut. Dette er spesielt strengt regulert for farlig avfall. Statnett har rammeavtale for avfallshåndtering.

Forebygging og kontroll av forurensing

Systematisk HMS-arbeid og internkontroll er lovkrav i Norge. Statnett jobber strukturert og målrettet med HMS, i tråd med kravene i internkontrollforskriften og byggherreforskriften. HMS-arbeidet er basert på risikoforholdene i virksomheten vår. Statnett vurderer at HMS-arbeidet er i tråd med IFCs generelle retningslinjer for miljø, helse og sikkerhet.

Vi følger strenge krav om begrensning av påvirkning fra elektromagnetiske stråling på mennesker. Den norske lovgivningen, bestemmelsene i strålevernforskriften og myndighetenes råd om varsomhet og god praksis ligger til grunn for denne vurderingen.

Statnett bruker ikke PCB-holdige strømgjennomføringer.

Verne om og restaurere naturmangfold og økosystemer

Forskrift om konsekvensutredninger stiller krav til konsekvensutredning ved planlegging av nye kraftoverføringsanlegg. Bygging av nettanlegg må også avklares mot en rekke sektorlover og forskrifter. Vi gjennomfører konsekvensutredninger i tråd med Direktiv 2011/92/EU, som implementert gjennom Forskrift om konsekvensutredning i Norge. Statnett legger tiltakshierarkiet til grunn ved planlegging av nye kraftoverføringsanlegg. Dersom påvirkning på en naturverdi ikke kan unngås, forsøker Statnett å minimere påvirkningen gjennom avbøtende tiltak. Les mer i vår omtale av natur i bærekraftskapittelet.

Vi overholder kriteriene for sosiale og styringsmessige forhold

Statnett kartlegger, identifiserer, forebygger, reduserer og håndterer forhold som kan påvirke menneskerettigheter og anstendig arbeidsliv på en negativ måte – på arbeidsplassen, i verdikjeden og i lokalsamfunnene vi påvirker²⁶. Dette gjør vi i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Vi legger Den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) kjernekonvensjoner til grunn i tilnærmingen vår. Statnett jobber for en ansvarlig omstilling. Arbeidet vårt og prosessene våre på dette området er omtalt i bærekraftskapittelet.

Resultater, definisjoner og forutsetninger

Statnett oppnår en høy andel på taksonomiomfattede aktiviteter (eligible) med henholdsvis 99,6 prosent på inntekter, 100 prosent på investeringer og 100 prosent på driftskostnader. Dette er fordi Statnett har vurdert at tilnærmet hele virksomheten inngår i aktivitet for overføring og distribusjon av elektrisitet.

Statnett oppnår tilsvarende høy andel for taksonomikompatible aktiviteter (aligned) etter å ha gjennomgått og vurdert at 1) vesentlig bidrag er oppfylt. 2) alle kriterier i taksonomien knyttet til kriteriet "Ingen betydelig negativ innvirkning på miljømålene" (DNSH) er oppfylt, samt at 3) Minimumskriteriene for sosiale og styringsmessige forhold også er vurdert som oppfylt. KPI-ene er definert i henhold til taksonomikravene²⁷.

Inntekter

Andelen taksonomiomfattede og taksonomiforenlige inntekter var 99,6 prosent for regnskapsåret 2023 (99,5 prosent i 2022).

Nevneren tilsvarende sum driftsinntekter i Statnetts totalresultat. Sum driftsinntekter er spesifisert i note 4 Driftsinntekter, og var i 2023 på 11 600 mill. kroner (22 993 mill. kroner i 2022).

Telleren omfatter alle regulerte inntekter, samt andelen av andre driftsinntekter som på nåværende

tidspunkt er vurdert som omfattede og bærekraftige i henhold til taksonomien. Ikke-omfattede aktiviteter er knyttet til inntekter som er vurdert å ikke være direkte knyttet til vår kjernevirksomhet, herunder kommersielle inntekter knyttet til utleie av fiber og skip. For å ivareta beredskapen vår, eier Statnett skip som leies ut ved ledig kapasitet. I 2022 var det i tillegg en gevinst knyttet til salg av gasskraftverk som er vurdert som ikke-omfattet i taksonomien²⁸.

Investeringer

Andel taksonomiomfattede og taksonomiforenlige investeringer var 100 prosent for regnskapsåret 2023 (100 prosent i 2022).

Nevneren tilsvarende tilgang på materielle og immaterielle eiendeler i løpet av regnskapsåret, og er beregnet som summen av tilganger i note 8: Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler og note 9: Anlegg under utførelse²⁹.

I 2023 var konsernets taksonomiomfattede investeringer 6 371 mill. kroner (5 157 mill. kroner i 2022).

Telleren omfatter investeringer i ledningsanlegg, stasjonsanlegg, bygninger, grunn og IKT. Ettersom Statnett-konsernet bare har én hovedaktivitet, har vi vurdert at alle investeringer er nødvendige for konsernets virksomhet og hovedaktivitet.

Driftskostnader

Andel taksonomiomfattede og taksonomiforenlige driftskostnader var 100 prosent for regnskapsåret 2023 (99,1 prosent i 2022).

I henhold til taksonomikravene skal det rapporteres kostnader som ikke er balanseførte og som er knyttet til aktivitetene forskning og utvikling, vedlikehold og reparasjon, renhold og kortsiktig leie. Eventuelle andre direkte kostnader, som er nødvendige for at eiendelene skal fungere som tiltenkt, skal også rapporteres. Nevneren utgjør derfor en mindre andel av regnskapslinjene andre driftskostnader og lønns- og personalkostnader.

²⁶ Se kapittel om ansvarlig omstilling.

²⁷ [Taxonomy-regulation-delegated-act-2021-4987-annex-1-5_en.pdf \(europa.eu\)](#).

²⁸ Gasskraftverket ble anskaffet som beredskap ved et tidligere SAKS-tiltak (svært anstrengt kraftsituasjon). Statnett eier per 31.12.22 ingen gasskraftverk.

²⁹ Tilgang iht. note 8 og 9 er redusert med 'overført til varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler i note 9.

I 2023 var konsernets driftskostnader i henhold til taksonomi-definisjonen på 656 mill. kroner (529 mill. kroner i 2022).

Telleren omfatter den delen av nevneren som er essensiell for at man skal kunne gjennomføre aktiviteter i henhold til taksonomien. Siden Statnett bare har én hovedaktivitet, har vi vurdert at alle kostnader knyttet til forskning og utvikling, vedlikehold og reparasjon, renhold og kortsiktig leie, er inkludert.

I 2022 ble vedlikeholdskostnader knyttet til gasskraftverk ikke inkludert. Dette er fordi disse kostnadene ble vurdert som ikke-omfattet av taksonomien, tilsvarende som for gevinst ved salg av gasskraftverk. For 2023 er dette ikke lenger relevant, da Statnett ikke lenger har gasskraftverk.

Det har ikke vært knyttet vedlikeholdskostnader til de kommersielle aktivitetene og vedlikeholdskostnader knyttet til utleie av fiber er ansett som uvesentlige.

KPI-tabeller for EUs taksonomi³⁰

Inntekter

Economic activities (1)	Code (2)	Abso-lute turnover (3)	Proportion of turnover (4)	Substantial contribution criteria						DNSH criteria (Do Not Significantly Harm)						Minimum Safe-guards (17)	Taxonomy aligned proportion of turn-over, year N (18)	Tax-onomy aligned proportion of turn-over, year N-1 (19)	Category (enabling activity) (20)	Category (transitional activity) (21)
				Climate change mitigation (5)	Climate change adaptation (6)	Water (7)	Pollution (8)	Circular economy (9)	Biodiversity and ecosystems (10)	Climate change mitigation (11)	Climate change adaptation (12)	Water (13)	Pollution (14)	Circular Economy (15)	Biodiversity (16)					
		Mill. nok	%	%	%	%	%	%	%	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	%	%	E	T
A. TAXONOMY-ELIGIBLE ACTIVITIES																				
A.1 Environmentally sustainable activities (Taxonomy-aligned)																				
4.9 Transmission and distribution of electricity	CCM 4.9	11 557	99,6 %	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	NA	Y	NA	Y	Y	Y	Y	99,6 %	99,5 %	E	-
Turnover of environmentally sustainable activities (Taxonomy-aligned (A.1))		11 557	99,6 %	Y													99,6 %	99,5 %		
A.2 Taxonomy-Eligible but not environmentally sustainable activities (not Taxonomy-aligned activities)																				
Turnover of Taxonomy-eligible but not environmentally sustainable activities (not Taxonomy-aligned activities) (A.2)																				
Total (A.1 + A.2)		11 557	99,6 %														99,6 %	99,5 %		
B. TAXONOMY-NON-ELIGIBLE ACTIVITIES (N/EL)																				
Turnover of Taxonomy-non-eligible activities (B)		43	0,4 %																	
Total (A + B)		11 600	100%																	

³⁰ Basert på standardformat iht til Annex 1 til Taksonomiforordningen taxonomy-regulation-delegated-act-2021-4987-annex-1-5_en.pdf (europa.eu)

ANNEX XII Template 1 Nuclear and fossil gas related activities:

Nuclear energy related activities		
1.	The undertaking carries out, funds or has exposures to research, development, demonstration and deployment of innovative electricity generation facilities that produce energy from nuclear processes with minimal waste from the fuel cycle.	NO
2.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction and safe operation of new nuclear installations to produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production, as well as their safety upgrades, using best available technologies.	NO
3.	The undertaking carries out, funds or has exposures to safe operation of existing nuclear installations that produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production from nuclear energy, as well as their safety upgrades.	NO
Fossil gas related activities		NO
4.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction or operation of electricity generation facilities that produce electricity using fossil gaseous fuels.	NO
5.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment, and operation of combined heat/cool and power generation facilities using fossil gaseous fuels.	NO
6.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment and operation of heat generation facilities that produce heat/cool using fossil gaseous fuels.	NO

Statnett

Regnskap for bærekraft

Regnskap for bærekraft

Samlet detaljert informasjon om de tre hovedkategoriene beskrevet i bærekraftsomtalen.

Miljø- og klimainformasjon

Miljø

Verneform	2023			2022		
	Antall verne- områder	Kilometer ledning	Areal (km ²)	Antall verne- områder	Kilometer ledning	Areal (km ²)
Biotopvern etter viltloven	4	85	6	4	85	6
Dyrefredningsområde	11	44	3	11	44	3
Landskapsvernområde	14	141	14	14	141	14
Nasjonalpark	0	0	0	0	0	0
Naturresevat	71	126	2	71	126	2
Plantefredningsområde	0	0	0	0	0	0
Totalt	100	396	25	100	396	25

Arealstatistikk over infrastruktur i sårbar og verdifull natur ¹		Master (Antall)	Traseer ² (km ²)	Stasjoner (km ²)	Sjøkabler ³ (km)
Verneområder	TOTAL	1 427	15,47	0,007434	2,6
	Biotopvern (vilt)	269	3,38	0,000134	
	Dyrefredningsområde	19	0,31		
	Dyrelivsfredning	254	1,35	0,006693	
	Landskapsvernområde	184	1,64		
	Landskapsvernområde (biotopvern)	12	0,14		
	Landskapsvernområde (dyrelivsfredning)	265	2,94	0,000559	
	Landskapsvernområde (plantelivsfredning)	48	0,58	0,000048	
	Naturreservat	376	5,10		
	Marint verneområde		0,03		2,6
Verdens naturvernunionens (IUCN) vernekategorier ⁴	TOTAL	1 427	15,46	0,007434	
	Verneområde som ikke er vurdert etter IUCN-kriterier	254	1,37	0,006693	
	IUCN_IA	376	5,1		
	IUCN_IV	613	7,35	0,000741	
	IUCN_V	184	1,64		
Foreslåtte verneområder	TOTAL	113	1,6		2,9
	Nasjonalparker	21	0,3		
	Naturreservater	92	1,3		2,9
Svært stor konsekvensutredningsverdi	TOTAL	197	2,39	0,090	
	Flomskogsmark	6	0,03	0,000010	
	Kystlynghei	171	1,89	0,089361	
	Slåtte- og beitemyr	10	0,13		
Stor konsekvensutredningsverdi	TOTAL	376	5,24	0,040	
	Kalkrike områder i fjellet	58	0,72		
	Rik edelløvsskog	33	0,43		
	Naturbeitemark	31	0,33		
	Ravinedal	30	0,38		
	Intakte høgmyrer	7	0,06	0,041325	
	Kystfuruskog			0,001617	
	Viktige bekkedrag	2	0,14	0,000124	
Svært viktige, viktige, eller lokalt viktige marine naturtyper	TOTAL				27,6
	Bløtbunnsområder (strandsonen)				4,2
	Skjellsandforekomster				5,8
	Større kamskjellforekomster				3,7
	Større tareskogforekomster				3
Ålegrasenger og andre undervannsenger				11	
Villreinområder	TOTAL	4 359	161	0,06	

¹ Vi har vurdert tilstedeværelse, ikke faktisk påvirkning i denne analysen, og vi har ikke vurdert om vår infrastruktur ble oppført før eller etter opprettelsen av verneområdene og identifikasjon av naturverdier.

² Lengde multiplisert med snittbredde på trasé 40 meter

³ I norsk økonomisk sone

⁴ IUCN: Verdens naturvernunion (International Union for Conservation of Nature)

Avfallstyper ¹	Enhet	2023	2022	2021
Bioavfall og slam	tonn	608	528	4 229
Papp, papir og kartong	tonn	16	13	20
Glass	tonn	10	16	7
Metall	tonn	1 226	650	6 812
EE-avfall	tonn	345	258	257
Masser og uorganisk materiale	tonn	3 091	1 931	33 083
Plast	tonn	23	14	10
Kjemikalier	tonn	1	0	0
Batterier	tonn	47	10	3
Farlig avfall	tonn	189	108	375
Total mengde sortert avfall	tonn	5 501	3 528	44 797
Blandet avfall	tonn	520	259	473
Sorteringsgrad ²	prosent	91	93	99
Anslått innrapportert	prosent	85	85	85

¹⁾ Statnett klassifiserer avfall etter NS9431.

²⁾ Det er oppdaget feil i sorteringsgrad for 2021-tallene. Riktig sorteringsgrad i 2021 var 99 %

Vektrapport for skipet Elektron II

Statnett-skipet Elektron II ble avhendet våren 2023. Avfallsregnskapet inkluderer ikke avhending av skipet. Skipet ble overlevert til opphuggingsverftet Norscrap West, som hugget opp, resirkulerte og håndterte materialene på en forsvarlig måte. Under fremkommer vektrapport for skipet. CO₂-utslippene relatert til end-of-life (Scope 3-utslipp), er ikke inkludert i klimagassregnskapet til Statnett.

	Gjenvinning	Videre salg	Energi-gjenvinning	Avfall	Eget bruk
Jern	953,4				
Kompleks	27,0				
Tre			20,0		
Restavfall				14,0	
CU-kabel	5,2				
Asbest				1,5	
Farlig avfall				0,6	
Batteri	0,3				
Kjørebrot		30,0			
Generator		6,0			
MOB-båt		0,4			
Diesel		20,0			
Elektronisk		1,0			
Verktøy					1,0
Trosser		0,8			
Interiør		4,0			
Olje					0,4
Bysse-utstyr		1,2			
Total vekt tonn	985,9	63,4	20,0	16,1	1,4
Prosent	90,7 %	5,8 %	1,8 %	1,5 %	0,1 %

Sanksjoner, miljø	Enhet	2023	2022	2021
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på miljølovgivning	Antall	0	0	1
Bøter eller gebyr for brudd på miljølovgivning	MNOK	0,0	0,0	0,6

Miljøhendelser	Enhet	2023	2022	2021
Statnett				
Alvorlige miljøhendelser ¹⁾	Antall	0	0	2
Mindre alvorlige hendelser ²⁾	Antall	2	3	1
Entreprenør				
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	1
Mindre alvorlige hendelser	Antall	3	18	7
Totalt	Antall	5	21	11

¹⁾ En hendelse som medfører alvorlig eller irreversibel miljøpåvirkning

²⁾ En hendelse som medfører liten eller moderat negativ miljøpåvirkning

Klima

Energiforbruk ¹	Enhet	2023	2022	2021
Elektrisitet				
Eget forbruk	GWh	26,7	27,1	24,3
	TJ	96	98	87
Nettap	GWh	2 944	2 695	2 609
	TJ	10 598	9 702	9 392
Andel nettap av transportert kraft i transmisjonsnettet	%	2,7	2,7	2,4
Fossilt brensel				
Naturgass, gaskraftverk	Tonn	0	25	82
Drivstoff egen bil og maskinpark	m ³	891	1 003	970
	TJ	32	34	33
Drivstoff skip	m ³	666	1 141	934
	TJ	24	42	34
Fjernvarme og kjøling				
Eget forbruk	MWh	2 856	2 712	2 663
	TJ	10	10	10
Herav fornybart	%	90	93	99
Sum energi [TJ]		163	183	164
Sum energi med nettap [TJ]		10 761	9 885	9 557

¹⁾ For drivstoff egen bil og maskinpark er historiske tall for 2022 endret, jamfør endringer i klimagassregnskapet.

Kilder:

<https://snl.no/energivare>

Marine_Methanol_Report_Methanol_Institute_May_2023.pdf

	Energi [TJ]
Energy consumption outside of the organization, biodrivstoff	35
Energy consumption outside of the organization, fossilt	46
Sum	80

Statnett gjennomførte i 2022 en større analyse av klimagassregnskapet. I dette arbeidet har Statnett foretatt en reklassifisering av utslipp som tidligere var registrert under direkte utslipp. I oppdatert klimagassregnskap er disse nå registrert som indirekte utslipp i henhold til GHG-protokollen. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre klimagassregnskapet ytterligere. Dette får konsekvenser for noen historiske data i 2023-regnskapet. I klimagassregnskapet har vi markert hvilke utslippskategorier som blir påvirket av reklassifiseringene, samt oppdatert historiske data.

Utslippsintensitet	Enhet	2023	2022	2021
Totalt klimautslipp	tCO ₂	208 429	137 005	172 115
Totalt transportert kraft i transmisjonsnettet	TWh	109	102	109
GHG utslippsintensitet	tCO ₂ /TWh	1 912	1 343	1 579

Utslipp av klimagasser ¹⁾	Enhet	2023	2022	2021
Direkte utslipp (scope 1)	tCO ₂ -ekvivalenter	10 000	12 712	11 931
Fra diffuse utslipp (SF ₆) ²⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	5 922	7 081	6 674
Fra drivstofforbruk, utstyr ³⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	77	76	147
Fra drivstofforbruk, biler ⁴⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	2 149	2 300	2 275
Fra drivstofforbruk, skip ⁵⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	1 851	3 188	2 609
Fra reservekraftverk (naturgass)	tCO ₂ -ekvivalenter	-	67	226
Indirekte utslipp (scope 2)⁶⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	57 467	29 993	21 068
Elektrisitet, kontorer	tCO ₂ -ekvivalenter	508	299	195
Nettap	tCO ₂ -ekvivalenter	56 886	29 645	20 872
Fjernvarme og kjøling ⁷⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	73	49	1
Andre indirekte utslipp (scope 3)^{8),17),18)}	tCO ₂ -ekvivalenter	140 962	94 299	139 116
Kategori 1 - Utslipp fra kjøp av varer og tjenester ⁹⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	3 266	4 546	11 308
Kategori 2 - Kapitalvarer ¹⁰⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	120 700	74 470	119 405
Kategori 3 - Leverandørkjedeutslipp fra drivstoff ¹¹⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	960	1 344	1 218
Kategori 5 - Utslipp fra avfall generert i egen drift ¹²⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	483	388	N/A
Kategori 6 - Forretningsreiser ¹³⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	2 372	1 463	609
Kategori 7 - Pendling ¹⁴⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	1 394	1 238	1 235
Kategori 13 - Utleie av eiendeler ¹⁵⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	249	782	363
Kategori 15 - Investeringer ¹⁶⁾	tCO ₂ -ekvivalenter	11 538	10 070	4 979
Totale utslipp	tCO ₂ -ekvivalenter	208 429	137 005	172 115

¹⁾ Klimagassutslipp er for Statnett, jf. note 20 i finansregnskapet. Konsolideringsmetode er operasjonell kontroll. Tall i tabell er beregnet etter prinsippene i GHG-protokollen og viser utslipp etter lokasjonsbasert metode for utregninger. Total utslipp for Scope 2 etter markedsbasert metode er i 2023 på 1 516 423 tonn CO₂ (utslippsfaktor er 502 tonn CO₂/GWh fra NVE). Av dette var 13 405 tonn CO₂-ekv fra kontorer, 25 tonn CO₂-ekv fra fjernkjøling/varme, 5 tonn CO₂-ekv fra elbiler og 1 502 988 tonn CO₂-ekv fra nettap.

²⁾ Utslippsfaktor: 23 500 tonn CO₂-ekv./tonn SF₆ (DEFRA-faktor 2022). Vi jobber kontinuerlig med å forbedre datagrunnlaget. Dette kan medføre justeringer i klimagassregnskapet for SF₆.

³⁾ Utstyr inkluderer blant annet snøscootere, traktorer og aggregater. Utslippsfaktor: DEFRA. Aktivitetsdata: Leaseplan. Tall for 2022 endring fra spend-data til aktivitetsdata.

⁴⁾ Kilde: Leaseplan. Tall for 2022 justert pga. tallet inkluderte drivstofforbruk fra utstyr.

⁵⁾ Skipet Elektron II ble avhendet våren 2023.

⁶⁾ Utslippsfaktor: NVE varedeklarasjon 2022. Se note 1 for mer informasjon om våre markedsbaserte Scope 2 utslipp. Kategorien Elektrisitet kontorer inkluderer fra 2023 elbiler.

⁷⁾ Produksjonsmikks og utslippsfaktor fra Nydalen Energi.

⁸⁾ Historiske Scope 3-utslipp er endret på grunn av at Statnett nå ikke teller utslipp fra overtatte anlegg, med mindre anlegget er idriftsatt i løpet av rapporteringsperioden. Det er mye variasjon i våre Scope 3-utslipp, da disse varierer med vår aktivitet.

⁹⁾ Utslipp assosiert med kjøp av varer og tjenester, for eksempel helikopter tjenester og entreprenører. Datagrunnlaget varierer og er en kombinasjon av aktivitetsdata fra leverandør og klimabudsjett. Utslippsfaktor er enten EPD fra leverandør der det er tilgjengelig, ellers brukes generelle faktorer fra blant annet DEFRA. Drivstofforbruk i anleggsfasen knyttet til bygging av stasjoner er flyttet fra Scope 3-kategori 2 til Scope 3-kategori 1, dette fører til en oppdatering av historiske data.

¹⁰⁾ Kapitalvarer inkluderer i all hovedsak infrastruktur til transmisjonsnettet, blant annet; stasjoner, liner, master og kabler. Kapitalvarer utenfor prosjektdimensjonen er ikke inkludert. Utslippsfaktorer er i all hovedsak fra EPD'er fra våre leverandører, der det ikke er tilgjengelig brukes generelle faktorer fra blant annet DEFRA og ICE Database. Datagrunnlaget for beregning av utslipp fra stasjoner er fra LCA'er gjennomført på to ulike stasjoner. Vi justerer mengden materialer brukt i beregningene for nye stasjoner ved bruk av skaleringsfaktorer. Vi jobber med å få et bedre datagrunnlag for disse beregningene. Utslipet telles fra det året komponenten idriftsettes første gang, uavhengig av eierskap i idriftsettelsesåret, dette er endret metodikk og fører til en oppdatering av historiske data rapportert i 2022 og 2021.

¹¹⁾ Oppstrømsutslipp relatert til produksjon av alt drivstoff vi forbruker. Vi benytter well-to-tank-faktor fra DEFRA 2022.

¹²⁾ Kilde: Norsk Gjenvinning. Inkluderer per nå utslipp relatert til avfall og avfallshåndtering for 16 av våre lokasjoner. Vi har per nå ikke informasjon om våre utslipp for 2021.

¹³⁾ Utslippene er i hovedsak fra flyreiser og bilkjøring (som ikke er pendling til kontor). Informasjon om flyreiser, togreiser og hotellopphold får vi fra vår reiseoperatør, mens bilkjøring beregnes ut i fra innleverte reiseregninger. Elbilandel og strømforbruk fra SSB ligger til grunn for beregningene.

¹⁴⁾ Utslipp relatert til pendling er et konservativt overslag som baserer seg på en studie gjennomført i UK i 2021, <https://democracy.tmbc.gov.uk/documents/s53628/Annex%203%20-%20Working%20from%20Home%20Emissions%20Briefing%20Energise.pdf>

¹⁵⁾ Utslipp relatert til utleie av Statnetts skip.

¹⁶⁾ Det kan være noe forskjell i metodikken forvalterne bruker i beregning av karbonintensitet. Statnett bruker den til enhver tid siste oppdaterte faktoren tilgjengeliggjort av forvalteren.

¹⁷⁾ Klimagassrapporteringen til Statnett er i kontinuerlig forbedring. Vi har det siste året jobbet for å øke kunnskapsnivået om våre klimagassutslipp relatert til inngrep og endringer av land og natur. Statnett har årlig store materialstrømmer som får et nytt liv i forbindelse med utskifting av gammel infrastruktur. I 2023 har vi avhendet vårt ene skip, jf. note 5. Vi rapporterer ikke på utslipp assosiert med slutten av levetiden (end-of-life-utslipp) for vår infrastruktur. Vi har ambisjon om å øke datakvalitet og kunnskap for disse utslippene i forbindelse med neste års rapportering.

¹⁸⁾ I 2023 rapporterer vi på følgende Scope 3-kategorier: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 13, 15. Følgende kategorier jobber vi med å kartlegge og finne gode data på: 4. Følgende kategorier er per nå vurdert som ikke relevante for Statnett: 8, 9, 10, 11, 12 og 14

Beholdning og utslipp av SF ₆	Enhet	2023	2022	2021
Beholdning per 31.12 ¹⁾	kg	181 374	180 105	175 199
Utslipp av SF ₆	kg	252	301	284
Stasjoner med gassholdige komponenter	Antall	193	180	178
Herav gassisolerte stasjoner	Antall	47	41	35

¹⁾ Beholdning inkluderer SF₆-gass i anlegg og på lager. Lagerbeholdning per 31.12.2023 utgjorde 8 869 kilo

Informasjon om sosiale forhold

Helse og sikkerhet

Alvorlig hendelsesfrekvens SIF	2023		2022		2021	
	Antall	SIF-verdi	Antall	SIF-verdi	Antall	SIF-verdi
Totalt	11	2,6	17	4,1	10	2,3

Fraværsskader H1	Antall skader	H1-verdi	Antall skader	H1-verdi	Antall skader	H1-verdi
Ansatte	7	2,2	3	1,0	3	1,0
Entreprenører	3	2,7	9	7,2	6	4,0
Totalt	10	2,3	12	2,9	9	2,0

Skader H2	Antall skader	H2-verdi	Antall skader	H2-verdi	Antall skader	H2-verdi
Ansatte	12	3,8	5	1,7	7	2,4
Entreprenører	6	5,3	15	12,0	19	12,7
Totalt	18	4,2	20	4,8	26	5,9

Dødsulykker	2023	2022	2021
Ansatte	0	0	0
Entreprenører	0	0	0

Fraværsdager frekvens	Antall dager	F-verdi	Antall dager	F-verdi	Antall dager	F-verdi
Ansatte	175	56,0	21	8,0	90	31,0
Entreprenører	67	60,0	24	19,0	167	112,0
Totalt	242	57,0	45	12,0	257	58,0

Skader og fraværsskader skiller ikke på kjønn eller regioner. H1-verdien viser frekvens av arbeidsrelaterte personskader med fravær per millioner arbeidede timer. H2-verdi viser frekvens av totalt antall arbeidsrelaterte personskader per millioner arbeidede timer. SIF fanger opp de mest alvorlige hendelsene/forholdene som innebærer personskader, nestenulykker, skade på ytre miljø og registrerte farlige forhold innen elsikkerhet og arbeid i høyden per million arbeidede timer. F-verdi viser fraværsomfanget eller frekvensen av fraværskader som følge av arbeidsskaden per million arbeidede timer. Fraværskader defineres som tapte arbeidsdager fra og med første dag etter at arbeidsskaden inntrådte. En dødsulykke regnes som 230 dager fravær. Forskjell i resultater mellom entreprenør og ansatte kan forklares med at entreprenører i hovedsak jobber operativt, mens ansatte også omfatter administrative stillinger.

Sanksjoner, helse og sikkerhet	Enhet	2023	2022	2021
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyrer for vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	MNOK	0	0	0

Leverandørkjede

	2023		2022		2021	
	MNOK	Antall leverandører	MNOK	Antall leverandører	MNOK	Antall leverandører
Utbetaling til ulike leverandørkategorier ^{1),2)}						
Entreprenør	2 486	66	2 070	60	3 007	66
IT	1 767	128	1 255	95	1 100	102
Materiell	1 136	138	942	123	1 235	147
Indirekte	952	248	897	244	950	287
Totalt (unike leverandører)	6 341	580	5 163	522	6 292	602

¹⁾ Enkelte leverandører leverer i flere av kategoriene.

²⁾ Kun leverandører som har fakturert for over 500 000NOK er inkludert i regnskapet.

Forretningsetikk og antikorrupsjon

Etikk- og varsling	Enhet	2023	2022	2021
Totalt antall rapporterte henvendelser ¹⁾	Antall	9	46	58
Herav knyttet til forretningsetikk og korrupsjon ²⁾	Antall	0	25	28
Herav knyttet til arbeidsmiljø ³⁾	Antall	9	21	30

Sanksjoner, forretningsetikk og korrupsjon		2023	2022	2021
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk ⁴⁾	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk	MNOK	0	0	0

¹⁾ Årsrapporter fra tidligere Etikkombud i 2022 og 2021 inneholdt kvantitative oversikter over antall henvendelser til Etikkombudet. Det ble ikke skilt mellom rådgivningssaker og behandling av varsel om kritikkverdige forhold. Basert på den kategoriseringen som ble gjort, er det imidlertid anslått at om lag 15 av 46 registrerte henvendelser i hele 2022 (tolv mnd.) faller innenfor kategorien varsling om kritikkverdige forhold. Det anslås dermed en nedgang i antall saker. Fra 2023 er det etablert et Etikk- og varslingsutvalg med nytt mandat som forklarer redusert antall rapporterte henvendelser.

²⁾ Henvendelser knyttet til forretningsforhold, som for eksempel arbeidslivskriminalitet og habilitetsspørsmål. Det har ikke vært henvendelser relatert til korrupsjon de siste tre årene (inkludert 2022).

³⁾ Henvendelser knyttet til medarbeidere, som for eksempel interessekonflikter og diskriminering.

⁴⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for regnskapssvindel, korrupsjon.

Anstendige arbeidsforhold

Fagorganisering	Enhet	2023	2022	2021
Andel medarbeidere med tariffavtaler per 31.12	%	78	80	84

Straffesanksjoner, menneskerettigheter	Enhet	2023	2022	2021
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter ¹⁾	Antall	0	0	0
Bøter eller gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter	MNOK	0	0	0

¹⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for diskriminering, tvangsarbeid, barnearbeid eller brudd på organisasjonsfriheten, urfolks rettigheter eller arbeidstakerrettigheter

Arbeidsmiljø og mangfold

Medarbeidere	Enhet	2023	2022	2021
Medarbeidere per 31.12 ¹⁾	Antall	1789	1579	1530
Ansatte i datterselskap per 31.12 ²⁾	Antall	70	67	53
Medarbeidere i 100 prosent stilling per 31.12	%	98,8	98,5	98,9
Turnover	%	5,6	5,8	4,0
Antall midlertidig ansatte per 31.12 ³⁾	Antall	24	N/A	N/A
Lærlinger per 31.12	Antall	41	39	30
Traineer per 31.12	Antall	10	11	11

Alderssammensetning	Enhet	2023	2022	2021
Medarbeidere under 30 år	%	8,1	7,0	6,7
Medarbeidere 30-50 år	%	46,5	46,0	47,6
Medarbeidere over 50 år	%	45,4	47,0	45,7
Gjennomsnittsalder alle medarbeidere	År	46,9	47,7	47,4
Gjennomsnittsalder menn	År	47,5	48,3	47,9
Gjennomsnittsalder kvinner	År	45,5	46,3	45,8

Kjønnsbalanse	Enhet	2023	2022	2021
Kvinneandel i konsernet	%	28,5	27,2	26,6
Kvinneandel i lederstillinger	%	36,5	31,0	29,5
Kvinneandel i konsernledelsen	%	62,5	62,5	50,0
Kvinneandel i styre	%	44,4	44,4	44,4
Kvinneandel blant nyansatte	%	33,5	32,6	34,4
Kvinneandel blant nye ledere	%	47,1	61,5	57,9
Kvinneandel blant heltidsansatte	%	28,2	26,8	26,2
Kvinneandel blant deltidsansatte	%	52,4	50,0	53,8
Kvinneandel blant midlertidig ansatte ⁴⁾	%	8,3	N/A	N/A

Gruppe- inndeling av ansatte	Antall kvinner	Prosent kvinner	Gj.snitt alder kvinner	Antall menn	Prosent menn	Gj.snitt alder menn	Totalt antall	Totalt gj.snitt alder	Gj.snittslønn for kvinner prosent i forhold til gj.snittslønn for alle ansatte	Gj.snittslønn for menn prosent i forhold til gj.snittslønn for alle ansatte
1	16	41,0	51,4	23	59,0	38,3	39	43,7	92,0	105,6
2	36	11,3	44,5	282	88,7	42,3	318	42,5	98,5	100,2
3	361	31,9	42,9	769	68,1	47,3	1 130	45,9	95,5	102,1
4	99	31,7	51,7	213	68,3	53,8	312	53,1	101,1	99,5
Totalsum	512	28,5	45,0	1 287	71,5	47,1	1 799	46,5	100,2	99,9

I gruppeinndelingen har vi tatt utgangspunkt i Statnetts stillingsgruppesystem hvor gruppe 1 i hovedsak består av renholdere og yngre fagarbeidere med fagbrev. Gruppe 2 består i stor grad av fagarbeidere med erfaring/tilleggsutdanning, ingeniører og merkantile stillinger. Gruppe 3 består i stor grad av sivilingeniører, samfunns- og siviløkonomer, senioringeniører og ledere på nivå 3 og nivå 4 i organisasjonen. Gruppe 4 består i stor grad av tyngre fagspesialister og ledere på nivå 1 og 2 i organisasjonen. Tallgrunnlaget i 2023 tar utgangspunkt i faste stillinger. I tidligere år har lærlinger og midlertidige ansatte vært med i grunnlaget.

Likelønn	Enhet	2023	2022	2021
Gjennomsnittslønn kvinner i forhold til gjennomsnittslønn for alle ansatte	%	100,2	101,4	99,6
Gjennomsnittslønn menn i forhold til gjennomsnittslønn for alle ansatte	%	99,9	99,5	100,1
Gjennomsnittslønn kvinnelige ledere i forhold til gjennomsnittslønn for alle ledere	%	103,9	103,8	101,0
Gjennomsnittslønn mannlige ledere i forhold til gjennomsnittslønn for alle ledere	%	97,9	98,2	99,7

Sykefravær	Enhet	2023	2022	2021
Korttid, 1-16 dager	%	1,53	1,90	1,10
Langtid >16 dager	%	2,44	2,20	1,80
Kvinner	%	6,57	6,30	3,80
Menn	%	3,01	3,30	2,70
Totalt	%	3,96	4,10	3,00

Statnett som arbeidsgiver	Enhet	2023	2022	2021
Tilfredshet og motivasjon blant medarbeidere				
Engasjement blant medarbeidere ⁵⁾	Skala 0-10	7,5	7,20	-
Svarprosent	%	89	88	-
Medarbeidere som har gjennomført årlig medarbeidersamtale	%	93	90	82

¹⁾ Tall for 2021 justert fra 1560 til 1530. Det ble feilrapportert

²⁾ Elhub

³⁾ Antall midlertidig ansatt gjelder midlertidig engasjementer/vikariat og midlertidig overlapsstillinger i påvente av pensjonering

⁴⁾ Tallet kvinneandel blant midlertidige ansatte inkluderer midlertidige engasjement/vikariater og midlertidig overlapsstillinger i påvente av pensjonering

⁵⁾ Fra Statnetts kvartalsvise organisasjonsundersøkelse.

Andre nøkkeltall

Kraftledninger på drift fordelt på spenningsnivå ¹⁾	Enhet	2023	2022	2021
132 kV	km	2 154	2 314	2 332
300 kV	km	4 107	4 091	4 092
420 kV	km	4 863	4 796	4 706

¹⁾ Statnett drifter også kraftledninger på følgende spenningsnivå: 22 kV, 152 kV, 220 kV, 250 kV og 350 kV.

Ledningsnett og kabler i drift	Enhet	2023	2022	2021
Kraftledninger i drift	km	11 389	11 465	11 395
Jordkabler og sjøkabler i drift	km	2 341	2 552	2 550
Antall km ferdigstilt ny kraftledning	km	54	79	76
Antall km spenningsoppgraderte ledninger	km	0	0	0
Sanerte anlegg	km	36	28	96
Antall bryterfelt satt i drift	antall	58	48	40

Forsyningssikkerhet	Enhet	2023	2022	2021
Frekvensavvik*	Minutter	9 671	9 376	10 670
Ikke-levert energi (ILE)	MWh	134	83	701
Leveringspålitelighet (1-ILE/LE)	Prosent	99,9999	99,9999	99,9986

*Frekvensavvik måler stabilitet i kraftbalansen. I Norden er kravet at frekvensen skal være innenfor et bånd på 50,00 +/- 0,10 Hz.

Fordeling av direkte verdiskaping	Enhet	2023	2022	2021
Ansatte - lønn og sosiale ytelser ¹⁾	MNOK	2 141	1 949	1 840
Stat og kommune - skatter og avgifter ²⁾	MNOK	793	688	659
Rentekostnader	MNOK	2 191	1 133	696
Eier - utbytte ³⁾	MNOK	793	296	737
Statnett - opptjent egenkapital ⁴⁾	MNOK	-3 719	5 445	2 464

¹⁾ Lønnskostnad (ekskl. arbeidsgiveravgift). ²⁾ Betalbar skatt i skattekostnad, eiendomsskatt og arbeidsgiveravgift.

³⁾ Foreslått utbytte for 2023. ⁴⁾ Årets resultat redusert for foreslått utbytte

Til Styret i Statnett SF

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM STATNETT SF BÆREKRAFTSRAPPORTERING FOR 2023

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporteringen er utarbeidet slik den defineres i GRI Index 2023 og EU Taksonomi-rapporteringen («Utvalgt informasjon») i Statnett SFs (Selskapet) Års- og bærekraftsrapport for rapporteringsperioden som ble avsluttet 31. desember 2023.

Konklusjon med moderat sikkerhet

Basert på de utførte handlinger beskrevet i denne uttalelsen og beviser vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at den Utvalgte informasjonen for året som ble avsluttet 31. desember 2023, slik beskrevet nedenfor, ikke i det alt

vesentligste er utarbeidet i samsvar med Gjeldende kriterier.

Omfanget av vårt arbeid

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (Revidert) - «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», utstedt av The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) og våre avtalte standardvilkår.

Informasjonen som er omfattet av vårt attestasjonsoppdrag er presentert i Års- og bærekraftsrapport for året som ble avsluttet 31. desember 2023 er som følger:

Utvalgt informasjon	Gjeldende kriterier
GRI Index 2023	Rapportering i henhold til («in accordance with») GRI Standards, publisert av Global Reporting Initiative (globalreporting.org)
Taksonomi KPI'er	Artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. juni 2020, samt vedlegg I og vedlegg II i den delegerede rettsakten som supplerer artikkel 8 i Taksonomiforordningen (EU-kommisjonens delegerede forordning 2021/2178 av 6. juni 2021), tolket av ledelsen slik det er beskrevet i grunnlaget for utarbeidelse som er inkludert i EU-taksonomirapporteringen i Års- og bærekraftsrapporten for 2023.
	Punkt 4.9 i vedlegg II som supplerer forordning (EU) 2020/852 fra Europaparlamentet og Rådet av juni 2020, tolket av ledelsen slik det er beskrevet i grunnlaget for utarbeidelse som er inkludert i EU-taksonomirapporteringen i Års- og bærekraftsrapporten for 2023.

Den Utvalgte informasjonen presentert ovenfor må leses og forstås sammen med Gjeldende kriterier.

Vi har gjennomført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet om den Utvalgte informasjonen i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med Gjeldende kriterier. Iboende begrensninger finnes i alle attestasjonsoppdrag.

Enhver struktur på internkontroll, uansett hvor effektiv den er, kan ikke eliminere muligheten for at misligheter eller utilsiktede feil kan oppstå og ikke blir avdekket, og siden vi benytter oss av stikkprøvebasert testing i attestasjonsoppdraget, er det ingen garanti for at misligheter eller utilsiktede feil, hvis slike er til stede, vil bli oppdaget.

De egendefinerte Gjeldende kriteriene, arten av den Utvalgte informasjonen og mangel på konsistente eksterne standarder gjør det mulig å ta i bruk ulike, men akseptable, målemetoder som kan resultere i variasjon mellom ulike selskap. Ulike målemetoder kan også påvirke sammenlignbarheten av den Utvalgte informasjonen som rapporteres av ulike selskap fra år til år i samme selskap etter hvert som metodikker utvikler seg.

Styrets ansvar

Styret har ansvar for:

- Fastsette og etablere Gjeldende kriterier.
- Forberede, måle, presentere og rapportere den Utvalgte informasjonen i samsvar med Gjeldende kriterier.
- Utforme, implementere og vedlikeholde interne prosesser og kontroller som er relevante for utarbeidelsen av den Utvalgte informasjonen for å sikre at den ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Vårt ansvar

Vi er ansvarlige for:

- Planlegge og gjennomføre handlinger for å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis for å kunne avgi en uavhengig attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet på den Utvalgte informasjonen.

- Kommunisere forhold som kan være relevante for den Utvalgte informasjonen til relevant part, herunder identifiserte eller mistanke om manglende overholdelse av lover, regler og forskrifter, misligheter eller mistenkte misligheter samt manglende objektivitet ved utarbeidelsen av den Utvalgte informasjonen.
- Rapportere vår konklusjon i en uavhengig attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet til styret.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene.

Vi anvender internasjonal standard for kvalitetsstyring (ISQM) 1 Kvalitetsstyring for revisjonsforetak som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester, og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Sentrale handlinger

Vi er pålagt å planlegge og utføre vårt arbeid for å adressere de områdene der vi har identifisert at vesentlig feilinformasjon kan oppstå i den Utvalgte informasjonen. De handlingene vi har utført er basert på vår profesjonelle skjønn og inkluderer blant annet en vurdering av hensiktsmessigheten av Gjeldende kriterier. Ved gjennomføringen av attestasjonsoppdraget har vi utført følgende handlinger knyttet til den Utvalgte informasjonen mot Gjeldende kriterier:

- Gjennom forespørsler til relevante personer har vi opparbeidet en forståelse av Selskapet, dets

informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av den Utvalgte Informasjonen.

Forståelsen skal være tilstrekkelig til å identifisere områder i den Utvalgte informasjonen hvor det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme, og danne grunnlag for utforming og gjennomføringen av handlinger for å håndtere de identifiserte områdene og for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet til å støtte en konklusjon med moderat sikkerhet.

- Gjennom forespørsler til relevante personer har vi opparbeidet en forståelse for selskapets interne prosesser som er relevante for den Utvalgte informasjonen, dataene som benyttes i utarbeidelsen av den Utvalgte informasjonen, metodikken for

innsamling og sammenstilling av dataene og prosessen for å utarbeide og rapportere den Utvalgte informasjonen.

- Utført handlinger på stikkprøvebasis for å vurdere om den Utvalgte informasjonen er sammenstilt og rapportert i samsvar med Gjeldende kriterier, inkludert kontroll av data mot kildedokumentasjon.

Arten, tidspunktet for og omfanget av handlinger som utføres på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, er begrenset sammenlignet med det som er nødvendig på et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som oppnås ved et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, betydelig lavere enn ved et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Oslo, 21. mars 2024

Deloitte AS

Guro Magnetun Heimvik

statsautorisert revisor

(Dette dokumentet er signert elektronisk)

Foretaksstyring

Foretaksstyring i Statnett retter seg etter statens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Selskapet redegjør for etterlevelse i henhold til Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. (www.nues.no).

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Statnett SF er et statsforetak eid av staten ved Energidepartementet (ED). Foretaket er organisert som et konsern.

God virksomhetsstyring er en forutsetning for stabil verdiskaping over tid. God virksomhetsstyring bidrar til at Statnett kan levere produkter og tjenester i henhold til krav og forventninger fra kunder, myndigheter og andre interessentgrupper.

Styret påser at Statnett har god selskapsledelse og internkontroll. Sammen med Statnetts policyer, instruksjer, prosesser, prosedyrer og øvrige interne styrende dokumenter, utgjør disse retningslinjene styringssystemets rammer. Disse rammene bidrar til god risikohåndtering, og muliggjør kontinuerlig forbedring og effektivisering.

2. Virksomhet

Statnett har et sektorpolitisk mål som er gjengitt i vedtektene. Statnett er operatør av transmisjonsnettet og systemansvarlig i det norske kraftsystemet. Foretaket har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet. Statnett skal, alene eller sammen med andre, planlegge og prosjektere, bygge, eie og drive overføringsanlegg. Statnetts vedtekter ligger tilgjengelig på konsernets hjemmeside. Eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022–2023: Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap)) tydeliggjør eiers forventninger knyttet til bærekraft. Staten er

opptatt av at virksomheten skal drives på en ansvarlig måte. Dette betyr at Statnett skal opptre etisk forsvarlig, og identifisere og håndtere selskapets påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

3. Selskapskapital og utbytte

Eiers utbyttepolitikk fastsettes i statsbudsjettet. Utbyttet vedtas i foretaksmøtet etter hvert regnskapsår. Eiers utbyttepolicy for regnskapsåret 2023 er utbytte tilsvarende 50 prosent av konsernets underliggende resultat. Underliggende resultat er konsernets årsresultat etter skatt justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. For øvrig styres kapitalstrukturen gjennom opptak og nedbetaling av kort- og langsiktig gjeld, samt endringer i likviditetsbeholdningen. Det har ikke vært vesentlige endringer i mål og retningslinjer for kapitalstyring gjennom året.

4. Likebehandling av eiere og transaksjoner med nærstående

Statnett SF eies 100 prosent av staten ved Energidepartementet. Foretaket har derfor ikke egne retningslinjer rundt likebehandling av ulike eiere. Statnett benytter verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tredjeparter når vesentlige transaksjoner skjer mellom foretaket og nærstående parter, slik dette fremgår av lovgivningen.

Statnetts etiske retningslinjer krever at ansatte, konsulenter og tillitspersoner som representerer Statnett melder ifra dersom det kan være spørsmål om deres habilitet.

5. Omsettelige eierandeler

Statnett er et statsforetak uten omsettelige eierandeler. Salg av eierandeler i foretaket vil innebære omdanning av selskapsform, noe som krever lovendring gjennom samtykke fra Stortinget.

6. Foretaksmøtet

Energidepartementet utøver, som eneste eier, den øverste myndighet i foretaket gjennom foretaksmøtet. På det ordinære foretaksmøtet behandles fastsetting av Statnett SFs resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd, fastsetting av konsernresultatregnskap og konsernbalanse. I tillegg behandles andre saker som etter lov eller vedtekter hører under foretaksmøtet, herunder valg av styre og fastsettelse av godtgjørelse for medlemmer av styre og styreutvalg. Styret og revisor deltar i foretaksmøtet. Energidepartementets eierskap utøves i foretaksmøtet. Foretaksmøtet vedtar Statnetts vedtekter, herunder Statnetts formål, som setter rammer for virksomheten Statnett kan drive. Ordinært foretaksmøte holdes hvert år, innen utgangen av juni.

7. Valg av styre

De eiervalgte styremedlemmene velges av Energidepartementet i foretaksmøtet. Ansattvalgte styremedlemmer og eventuelle varamedlemmer for disse velges av og blant de ansatte i foretaket etter regler som gjelder for dette etter foretaksloven.

8. Styrets sammensetning og uavhengighet

Statnett har ikke bedriftsforsamling. Foretakets styre skal i henhold til vedtektene bestå av syv til ni medlemmer samt eventuelle varamedlemmer. Statnetts styre har i 2023 bestått av ni medlemmer, hvorav tre er valgt av og blant de ansatte i foretaket. I henhold til statsforetaksloven § 21 blir styremedlemmer valgt for perioder på inntil to år. Medlemmene kan bli stående til et nytt styremedlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt. Med unntak av ansattvalgte representanter er styremedlemmene uavhengige av virksomheten og eier.

9. Styrets arbeid

Styret har det overordnede ansvaret for at Statnett leverer på samfunnsoppdraget på en bærekraftig måte. Styret har ansvaret for forsvarlig ledelse, styring og kontroll av Statnett. Styrearbeidet følger en årlig plan, og utøves i samsvar med vedtatt styreinstruks. Styreinstruksen avklarer rolle- og ansvarsfordelingen

mellom styret og konsernsjef og bidrar til å ivareta styrets uavhengighet i sitt virke. Styret vedtar Statnetts strategi, beslutter instruks for konsernsjef og påser at Statnett er hensiktsmessig organisert. Styret har ansvaret for forvaltningen av Statnett og påser at virksomheten drives i samsvar med Statnetts formål og vedtekter, samt at Statnett overholder lover, forskrifter og andre formelle krav.

Styret skal medvirke til at styret har rett sammensetning, og at styrearbeidet er basert på åpenhet, tillit, kompetanse og habilitet. Styremedlemmenes samlede kompetanse skal på en effektiv måte bidra til langsiktig, god verdiskaping og utvikling i Statnett. Statnett oppfyller lovens krav om representasjon av begge kjønn i styret. Det er avholdt åtte styremøter i 2023.

Revisjonsutvalg

Styret har opprettet et revisjonsutvalg som skal være et saksforberedende organ til styret. Styret har vedtatt mandat for revisjonsutvalget. Mandatet for revisjonsutvalget er å forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen og å overvåke systemene for risikostyring og internkontroll, inkludert foretakets internrevisjon. Videre skal revisjonsutvalget ha løpende kontakt med foretakets valgte revisor om revisjon av foretaket, samt vurdere og overvåke revisors uavhengighet, i henhold til revisorloven. Revisjonsutvalget skal også forberede styrets oppfølging av bærekraftsområdet, herunder gjennomgang av bærekraftsrapportering og håndtering av varsler om kritikkverdige forhold. Styrets nestleder er leder for revisjonsutvalget. Det er avholdt syv møter i 2023. Styreleder har ledet utvalget i fire av møtene i utvalgsleders fravær.

Kompensasjonsutvalg

Styret har etablert et kompensasjonsutvalg som skal bistå styret i arbeidet med å fastsette konsernsjefens ansettelsesvilkår, samt hovedprinsipper og rammer for avlønning av Statnetts konsernledelse. Styret har vedtatt et mandat for kompensasjonsutvalget. Kompensasjonsutvalget er ledet av styrets leder, og det er avholdt tre møter i 2023.

Prosjektutvalg

Styret har etablert et prosjektutvalg som skal virke som et saksforberedende organ for styret når det gjelder oppfølgingen av Statnetts investeringsprosjekter. Styret har vedtatt mandat for prosjektutvalget. Prosjektutvalget skal sikre god eierstyring av de styregodkjente prosjektene og følge opp disse fra og med investeringsbeslutning i

Statnetts prosjektmodell. Prosjektutvalget skal legge sine vurderinger frem for styret, men treffer ikke beslutninger på vegne av styret. Prosjektutvalget ledes av styremedlem Egil Gjesteland, og det er avholdt åtte møter i 2023.

Styremedlem	Rolle	Deltakelse
Nils Kristian Nakstad	Styreleder	8
	Leder revisjonsutvalget (stedfortreder)	4
	Leder kompensasjonsutvalget	3
Wenche Teigland	Styrets nestleder	6
	Leder revisjonsutvalget	3
Maria Sandsmark	Styremedlem	8
	Medlem prosjektutvalget	8
Christian Reusch	Styremedlem	7
	Medlem av kompensasjonsutvalget	3
Egil Gjesteland	Styremedlem	8
	Leder prosjektutvalget	8
Hilde Singsaas	Styremedlem	8
	Medlem av revisjonsutvalget	7
Steinar Jøråndstad	Ansattvalgt styremedlem	8
	Medlem av prosjektutvalget	8
Ingeborg Ligaarden	Ansattvalgt styremedlem	8
	Medlem kompensasjonsutvalget	3
Rolf Amund Korneliussen	Ansattvalgt styremedlem	8
	Medlem av revisjonsutvalget	7

Eiermøte

I tillegg til foretaksmøter avholder Energidepartementet eiermøter med styret. Formålet er å skape et uformelt forum hvor styret og eier kan utveksle meninger og diskutere saker av stor økonomisk eller strategisk betydning for Statnett. De synspunkter som eier gir uttrykk for i eiermøter, er innspill til Statnetts styre og administrasjon. Saker som krever beslutning fra eier, må tas opp på foretaksmøtet.

10. Retningslinjer og etterlevelse

Etterlevelse av gjeldende lover og myndighetspålagte krav er en forutsetning for Statnetts virke. I tillegg kommer interne retningslinjer fastsatt i konstituerende og styrende dokumenter.

Statnetts styrende dokumenter og sentrale prosesser danner sammen med foretakets organisering og interne ansvarsdeling grunnlaget for internkontroll i selskapet.

Statnett er sertifisert i henhold til ISO 55001, Forvaltning av anlegg og verdier, og ISO 14001, Ledelsessystemer for miljø.

NUES-redegjørelse

Statnett følger statens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse samt anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), så langt det er relevant.

Etiske retningslinjer

Statnetts etiske retningslinjer er foretakets rammeverk for etikk. Disse beskriver forventninger og krav til

hvordan hver enkelt skal opptre. Etiske retningslinjer gjelder for alle faste og midlertidig ansatte i Statnett, inkludert konsulenter, samt for styremedlemmer. Alle Statnetts policyer, instruksjoner og prosedyrer bygger på prinsippene i de etiske retningslinjene.

Statnett har oppnevnt et etikk- og varslingsutvalg, som ivaretar arbeidsmiljølovens krav om tilrettelegging for varsling av kritikkverdige forhold. Utvalget er også en varslingskanal, både for ansatte og personer som ikke er ansatt i Statnett.

Etiske retningslinjer for leverandører

Etiske retningslinjer for leverandører uttrykker Statnetts krav til alle samarbeidspartnere, forretningspartnere og leverandører. Dette inkluderer leverandørens ansatte, styremedlemmer, innleid personell og konsulenter som har oppdrag for en leverandør til Statnett. Retningslinjene er utarbeidet for tydelig å kommunisere våre standarder på området. Statnetts krav og standarder skal følges også hos en leverandørs eventuelle underleverandører i hele kontraktskjeden. Brudd på retningslinjene anses som et alvorlig forhold, og kan medføre sanksjoner. Etterlevelse av retningslinjene følges opp med kontroller og revisjoner av leverandørene.

Bærekraft

Statnetts tydelige etiske retningslinjer for egne medarbeidere og leverandører, er en viktig forutsetning for at foretaket skal kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag på en bærekraftig måte. Gjennom etiske retningslinjer og leverandørdialog, jobber Statnett mot korrupsjon og alle former for bestikkelser, bedrageri og ulovlig forretningsvirksomhet i hele verdikjeden.

Arbeidet med bærekraft er innlemmet i alle prosesser, i styringssystemet og i selskapets strategi. Statnetts policy for bærekraft er en del av styringssystemet, og legger til rette for Statnetts helhetlige bærekraftsansvar.

Statnett benytter anerkjente standarder for rapportering, og har forpliktet seg til å følge UN Global Compact's ti prinsipper for ansvarlig næringsliv.

Mål og tiltak på bærekraftsområdet er omtalt i eget kapittel i årsrapporten.

11. Godtgjørelse til styret

Styremedlemmenes godtgjørelse er fastsatt av eier (ED). Detaljert oversikt over godtgjørelse til styret fremgår av årsregnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Statnett følger prinsippene som gjelder for lederlønninger i statlig eide virksomheter. I samsvar med vedtektenes § 8, allmennaksjeloven, regnskapsloven og retningslinjer for statlig eierskap, skal styret sørge for at det utarbeides en rapport om lederlønninger. Godtgjøringsrapporten skal presenteres i foretaksmøtet. Detaljert oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte fremgår av noter til årsregnskapet og av godtgjøringsrapporten, som publiseres på foretakets hjemmeside.

I juni 2023 vedtok foretaksmøtet retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer i Statnett. Disse legges til grunn for rapporteringen for 2023.

13. Informasjon og kommunikasjon

Statnett er underlagt "Offentleglova" og følger regler om informasjon til kraftmarkedet samt sikkerhets- og beredskapslovgivningen. Statnett distribuerer finansiell og operasjonell informasjon i samsvar med lovgivningen, og praktiserer både meroffentlighet og åpenhet om hvordan vi håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som kan følge av virksomheten. Finansiell og operasjonell informasjon, samt foretakets finansielle kalender, gjøres tilgjengelig på Statnetts hjemmeside.

14. Revisor

Ekstern revisor er valgt av foretaksmøtet og er uavhengig overfor Statnett. Revisor legger frem en årlig arbeidsplan for revisjonsutvalget. Revisor møter i revisjonsutvalget når relevante saker er til behandling, og deltar i styremøtet som behandler årsregnskapet. Revisor har et årlig møte med styret uten at ledelsen er til stede.

Revisjonsutvalget vurderer og gir sin innstilling til valg av ekstern revisor og har ansvar for å overvåke revisors uavhengighet. Som en viktig del av arbeidet med å sikre revisors uavhengighet, har styret fastsatt retningslinjer for konsernets adgang til å benytte ekstern revisor til andre tjenester enn revisjon. Revisor går hvert år gjennom selskapets internkontroll sammen med revisjonsutvalget.

Opplysninger om revisors honorar, fordelt på revisjon og andre tjenester, fremgår i årsregnskapet.

15. Retningslinjer for likestilling og mangfold

Statnetts arbeid med mangfold, likestilling og inkludering beskrives i delkapittelet Statnett som arbeidsplass, som del av bærekraftsinformasjonen i årsrapporten.

Risikostyring og internkontroll

Statnetts evne til å identifisere og håndtere risiko er en forutsetning for å skape verdier over tid. Målet med Statnetts helhetlige risikostyring er å sikre riktig risikoeksponering i tråd med styrets fastsatte risikotoleranse og selskapets fastsatte strategi. Risikostyringen skal være et strategisk virkemiddel som bidrar i arbeidet med å prioritere og ta gode beslutninger, slik at Statnett kan nå sine mål. Systemene for risikostyring og internkontroll gjør at Statnett kan identifisere, evaluere og rapportere risiko. Slik kan selskapet respondere strategisk, operasjonelt og finansielt.

Roller og ansvar

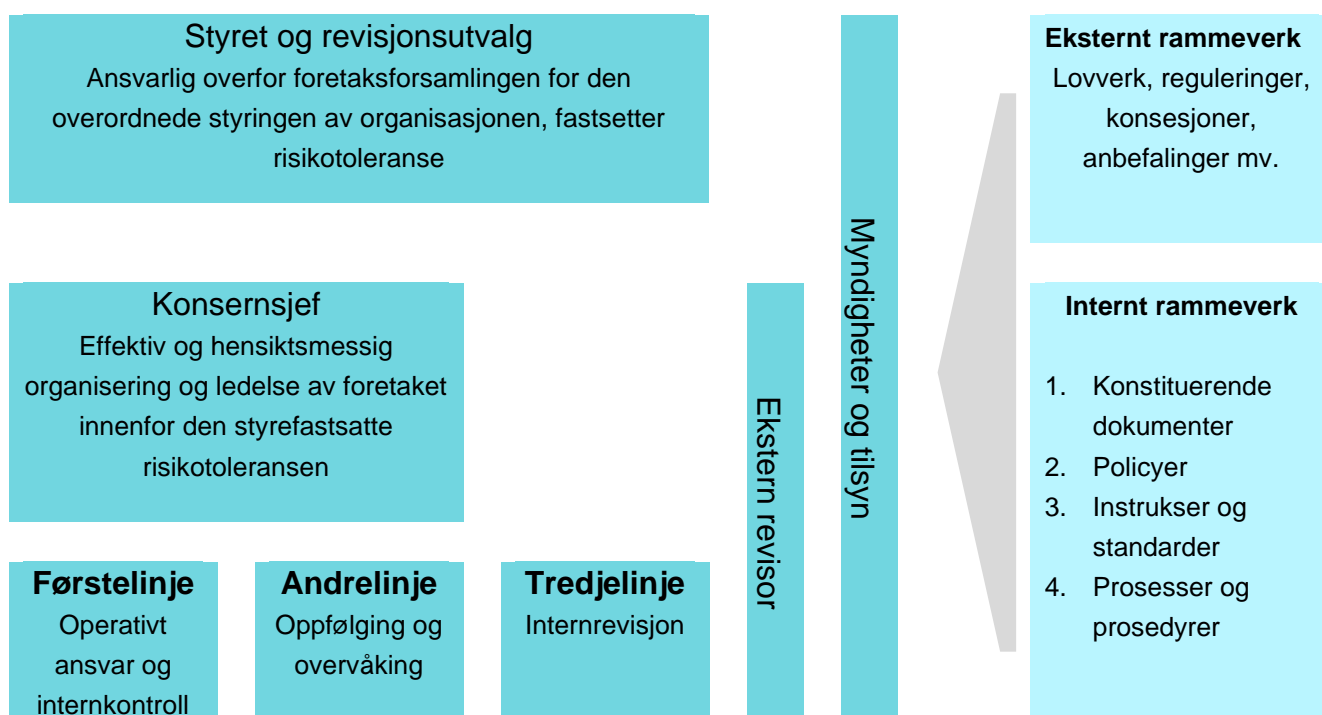
Statnetts styre har det overordnede ansvaret for at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring. Styret fører tilsyn med viktige prosesser og overvåker vesentlige risikoområder.

Statnetts revisjonsutvalg forbereder styrets regnskapsrapporteringsprosess, følger opp selskapets ekstern- og internrevisjon, og overvåker systemene for risikostyring og internkontroll.

Konsernledelsen er ansvarlig for operasjonalisering av selskapets risikostyring og internkontroll, og skal sørge for riktig håndtering av vesentlige risikoer, i tråd med Statnetts mål og samfunnsansvar. Den daglige gjennomføringen er et ansvar for ledere på alle nivåer i foretaket, med et førende prinsipp om at risikoer eies og håndteres på lavest mulig organisasjonsnivå.

Risikostyring- og internkontrollsystemet i Statnett er organisert etter trelinjemodellen. Denne modellen synliggjør roller og ansvar knyttet til styring og kontroll av foretaket: Modellen skiller mellom tre grupper (eller linjer), der førstelinjen er risikoeiere og ansvarlig for risikostyring og gjennomføring av internkontrolltiltak innenfor egen organisasjon.

Trelinjemodell for styring og kontroll

I 2023 har Statnett startet arbeidet med å reetablere andrelinjen. Det er blant annet etablert en ny compliancefunksjon. Fremover skal andrelinjen videreutvikle og etablere det overordnede rammeverket for risikostyring og internkontroll. Den skal også overvåke risikoer, teste internkontrollen, bistå ledelsen med metodikk for å identifisere og håndtere risiko på en systematisk måte, og gjøre egne vurderinger/kontroller for å teste etterlevelse av rammeverket. Tredjelinjen (internrevisjonen) gir uavhengige vurderinger til styret, basert på sine observasjoner om hvorvidt risikostyrings- og internkontrollsystemet fungerer effektivt.

Rammeverk og implementering

Rammeverket for risikostyring og internkontroll bygger på anerkjente rammeverk som COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) og på standarder for risikostyring gitt i ISO 31000.

Status for måloppnåelse og risikobildet gjennomgås minimum hvert kvartal. Styret forelegges en balansert fremstilling av risikoer av vesentlig betydning og hvordan disse er planlagt håndtert.

Prinsipper for finansiell risikostyring er gitt av styret gjennom vedtatt finanspolicy. Basert på selskapets finanspolicy er det fastsatt spesifikke rammer for finansforvaltningen, herunder rammer for kredittrisiko, oppgjørskriso og motpartsrisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko knyttes til fysiske eiendeler, mennesker, prosesser og bruk av teknologi i foretakets utøvelse av daglige aktiviteter. Operasjonell risiko kan gi opphav til positive og negative effekter. Styring av operasjonell risiko inkluderer håndtering av usikkerheter, muligheter og risikoer i den løpende driften samt konsekvenser av uønskede hendelser. Statnett jobber kontinuerlig med å minimere uønsket risiko i den operative virksomheten, blant annet gjennom videreutvikling av styringssystem og internkontroll, herunder styrking av planlegging og risikovurdering av operasjoner.

Risiko for personskader

Statnetts prosjektaktiviteter og driftsoppgaver er forbundet med høy iboende risiko for personskader. Statnett jobber aktivt for å sikre alle medarbeidere en trygg arbeidshverdag og for å minimere risikoen for personskade i våre bygg- og anleggsprosjekter. Statnetts policy for sikkerhet har som mål å forebygge enhver alvorlig personskade gjennom målrettet arbeid med sikkerhetskultur, forebygging, risikostyring og internkontroll.

Bærekraft

På grunn av menneskelig aktivitet og nedbygging av naturen, står verden overfor en naturkrise. Målet om en sosial og rettferdig omstilling, må tas hensyn til i Statnetts utvikling av transmisjonsnettet. Behovet for ny overføringskapasitet må løses, men det må gjøres med begrenset bruk av naturområder, samt minst mulig påvirkning på naturmangfold og landskapsverdier, enkeltmennesker og lokalsamfunn. Klimagassutslipp fra egen virksomhet må reduseres til et minimum.

Statnett baserer seg på føre-var-prinsippet, og vi tar et helhetlig natur- og klimaansvar i forbindelse med planlegging, bygging og drift av anlegg. Det er mulige interessekonflikter i mange områder hvor det er aktuelt å bygge ut nett, og Statnett har lang erfaring med tidlig og grundig dialog med ulike interessenter. Statnett har etablert systemer for internkontroll etter energilovforskriften, og disse følges opp gjennom interne rutiner og systemer.

Statnetts arbeid med klima- og naturrisiko, samt reduisering av risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, er nærmere omtalt i kapittelet om bærekraft.

Forsyningssikkerhet

Statnett skal sikre god forsyningssikkerhet til samfunnet, et velfungerende kraftmarked og en rasjonell nettutbygging. Dette krever god forståelse av risikofaktorer, vedvarende overvåking og gode risikovurderinger både i system- og anleggsdriften. På kort sikt reduserer vi risiko gjennom god planlegging av driften, riktig vedlikehold av anleggene og godt forebyggende arbeid knyttet til digital sikkerhet. Det gjennomføres jevnlig risikovurderinger

av fysisk skade på anlegg som kan påvirke forsyningssikkerheten. God beredskap reduserer utetid og konsekvensene av feil. Dagens kraftsystem er allerede høyt utnyttet. For å kunne håndtere den raske forbruksveksten, må det utnyttes enda bedre. Normalt driftes nettet med N-1-sikkerhet. Det vil si at utfall av én komponent ikke vil føre til strømbrudd. Som et tiltak for å utnytte nettet bedre, vil vi fremover ta kalkulert risiko og akseptere mer N-0-drift, øke utnyttelsen av eksisterende anlegg og øke bruken av systemvern. I situasjoner med normal driftssikkerhet vil det kunne oppstå avbrudd dersom flere feil inntreffer samtidig.

Enkelte geografiske områder vurderes som særlig sårbare. Feil i anlegg, angrep og hacking på driftskontrollsystemer, samt terror mot fysiske anlegg, er hendelser som utgjør en risiko for forsyningssikkerheten. Den sikkerhetspolitiske situasjonen, som følge av krig i Europa, påvirker måten Statnett handler på, både internt og i samarbeid med eksterne parter.

Mer ekstremvær og økt klimapolitisk fokus, med skjerpede lovkrav til bærekraft i Europa og Norge, øker risiko og usikkerhet i det operasjonelle arbeidet. Statnett må rustes mot hyppigere forekomst av ekstremvær og endringer i nedbørsmønstre som følge av klimaendringene, herunder økt risiko for skred og flom nær Statnetts anlegg. Nye anlegg utformes for scenarier med ekstreme vær-situasjoner.

På litt lengre sikt vil en strammere kraftbalanse påvirke forsyningssikkerhet, forbruksutvikling og overføringsbehov. I tillegg vil en stadig mer kompleks drift kunne påvirke forsyningssikkerheten. Systemdriften vil bli gjenstand for vesentlig endring de kommende årene, blant annet grunnet tilknytning av ny fornybar kraftproduksjon og mer fleksibelt forbruk. Store variasjoner i produksjonen og endringer i kraftutvekslingen med utlandet vil utfordre system- og anleggsdriften.

For å redusere risiko på lengre sikt, jobber Statnett kontinuerlig med å forbedre løsninger for effektiv systemdrift, herunder nye og automatiserte løsninger for håndtering av flaskehals og ubalanser. Utviklingen mot en større grad av automatisering skjer

i tett samarbeid mellom TSOer, regulatorer og markedsaktører. Et felles marked og tett samarbeid med resten av Norden og Europa gjør kraftsystemet mer effektivt og robust – til det beste for norske og europeiske forbrukere.

Digital sikkerhet

Det digitale risikobildet for 2023 er preget av den urolige situasjonen knyttet til krigene i Ukraina og i Midtøsten. Flere hendelser gjør at trusselbildet er komplekst. Utnyttelse av ukjente sårbarheter har blitt benyttet i angrep, blant annet mot Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) sommeren 2023.

Statnett følger trusselbildet tett, og gjør nødvendige tiltak for å beskytte kritisk infrastruktur på best mulig måte. Dette innebærer også gode forberedelser for å kunne håndtere målrettede angrep og stå i krevende situasjoner over tid.

Utviklingen av en robust digital sikkerhet har høy prioritet. Motstandsdyktig infrastruktur er viktig for Statnetts operasjoner. Bruk av ny teknologi, som kunstig intelligens (KI) er også med på å komplisere trusselbildet, selv om teknologien også kan brukes til å beskytte våre egne løsninger.

Beskyttelse av kritisk infrastruktur krever tett samarbeid, både internt og på tvers av sektorer. En god digital sikkerhetskultur danner et viktig grunnlag for en motstandsdyktig organisasjon. Derfor vil vi fortsette arbeidet med å styrke sikkerhetskulturen i Statnett i 2024.

Finansiell risiko

Statnett er eksponert for flere typer finansiell risiko.

Markedsrisiko

Statnetts kostnader inkluderer overføringstap og systemdriftskostnader, som begge påvirkes av kraftpriser. Risiko knyttet til kraftpriser blir imidlertid redusert gjennom innteksreguleringen. Økte kostnader knyttet til volumendringer i overføringstap og systemdrift inngår i Statnetts inntektsramme med to års tidsetterslep. Kraftpriser påvirker også flaskehalsinntektene, men dette ivaretas gjennom reguleringen som utligner mer-/mindreinntekt over tid.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom låneportefølje, likviditetsbeholdning og finansielle sikringer. Statnett SF er videre eksponert for renteelementet i inntektsrammen (RMEs referanserente). Rentekostnaden på Statnetts gjeld korrelerer med renter på inntektssiden gjennom RMEs referanserente, og dette reduserer renterisikoen. Den gjenværende renterisikoen og svingningene i resultatet reduseres ved å inngå rentebytteavtaler tilknyttet Statnetts gjeld. Det er etablert rammer for hvor stor andel av Statnetts lån som skal ha flytende rente.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko i konsernet er knyttet til forfall på operative og finansielle betalingsforpliktelser. Statnett opprettholder likviditetstilgang som skal sikre finansiering av drift og investeringer på rullerende tolv måneders basis, også uten opptak av nye lån. Dette reduserer risikoen for at Statnett ikke får refinansiert sine lån i perioder med liten tilgang på kapital. Statnett har tilgang til flere internasjonale lånemarkeder og har en spredt forfallsstruktur på lån. Lånetilgang støttes av en kredittrating for langsiktige låneopptak på A+ og A2 fra henholdsvis Standard & Poor's og Moody's Investors Service.

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår når konsernet har inntekter eller utgifter, tar opp lån, har bankinnskudd eller foretar plasseringer i verdipapirer i utenlandsk valuta. Også ved anskaffelser i investeringsprosjektene kan Statnett bli eksponert for valutarisiko i anskaffelseskontraktene. Større anskaffelseskontrakter inngås i norske kroner.

Alle Statnetts lån i utenlandsk valuta er konvertert til norske kroner gjennom valutabytteavtaler.

Kredittrisiko

Statnett tar kredittrisiko ved plassering av overskuddslikviditet i bank og rentefond. Det er etablert rammer som setter krav til kredittverdighet for kredittmotparter, og som definerer maksimal eksponering for hver enkelt plassering av overskuddslikviditet.

Statnett har også kredittrisiko gjennom rollen som avregningsansvarlig i regulerkraftmarkedet. Kredittrisiko for avregningsansvarlig minimeres gjennom etablerte rutiner for oppfølging og sikkerhetsstillelse for aktørene som deltar i dette markedet.

Statnett har motpartsrisiko mot sine derivatmotparter. For å redusere denne motpartsrisikoen har Statnett inngått avtaler om sikkerhetsstillelse (CSA-avtaler) med derivatmotpartene.

Strategisk risiko

Prosjektporteføljerisiko

Statnett skal øke nettkapasiteten betraktelig fremover. I tillegg er den digitale prosjektporteføljen i systemdriften stor, herunder prosjekter knyttet til løsninger for flytbasert markedskobling og automatisert balansering. Det er knyttet risiko til å ha en stor prosjektportefølje. Statnett må sikre tilstrekkelig kapasitet internt og gjennom leverandører og entreprenører. Samtidig vil det være prosjekter i porteføljen som er avhengige av hverandre. Statnett har prioritert vesentlige tiltak for å håndtere slik risiko, herunder leverandørutvikling, utkontraktering av oppgaver, digitale verktøy, organisasjonsutvikling og oppbemanning.

Balansering av kraftsystemet

For at Statnett skal sikre balanse i kraftsystemet, må det skaffes tilstrekkelige reserver fra markedet. Slike reserver er viktige i den daglige driften og i forkant av idriftsettelse av systemer for automatisk balansering. Statnett jobber med dette inn mot aktører i markedet.

Rammevilkår i Norge og Europa

RMEs økonomiske regulering av Statnett er et sentralt rammevilkår for at Statnett skal kunne utøve samfunnsoppdraget og gjennomføre strategien. RME fastsetter Statnetts tillatte inntekt fra regulert virksomhet. Det er risiko knyttet til hvorvidt den i tilstrekkelig grad reflekterer endring i kostnader og økt aktivitet. Det er også risiko knyttet til endringer i reguleringen. Hovedprinsippene i reguleringen har vært stabile over lang tid, og er av Moody's Investors Service ansett som en av de mest stabile i Europa.

Se kapittelet økonomisk regulering av Statnett for mer informasjon.

Rammebetingelser for utbygging og drift av hybride forbindelser, en viktig del av Norges satsing på havvind. Myndighetene er i prosess med å etablere regulering av dette området, noe som må på plass raskt for å sikre nødvendig fremdrift. En effektiv konsesjonsprosess er en viktig forutsetning for å øke kapasitet i nettet. Forenklinger i denne prosessen,

både hos konsesjonsmyndigheten og hos oss, vil bidra til å øke gjennomføringskapasiteten.

Europa-kommisjonen arbeider med prinsipper for inntekts- og kostnads(om)fordeling ved utbygging av kraftsystemet. Vi jobber for å sikre at disse prinsippene ikke skal gi urimelige kostnader for Statnett, da økte kostnader vil føre til unødvendig høye tariffer for kundene våre.

Økonomisk regulering av Statnett

Statnetts driftsinntekter kommer hovedsakelig fra regulert virksomhet. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter årlig rammer for Statnetts tillatte inntekter fra regulert virksomhet, og underliggende resultat baseres på tillatt inntekt. Inntektene kommer imidlertid fra nettleie og flaskehalsinntekter, som varierer. Derfor avviker regnskapsmessig resultat i enkeltår fra underliggende resultat.

Driftsinntekter fra regulert virksomhet

Statnetts inntekter fra regulert virksomhet består av nettleie fra kunder i transmisjonsnettet, gebyrinntekter for avregningsansvaret og flaskehalsinntekter. Nettleien (tariffen) fastsettes i forkant av kalenderåret. Se mer om hvordan vi beregner tariffen på våre hjemmesider. Avregningsansvarlig mottar gebyrinntekter for balanseavregning for det norske kraftsystemet og drift av Elhub, den sentrale datahuben for måleverdier og markedsprosesser i det norske kraftmarkedet. Flaskehalsinntekter oppstår når det overføres kraft fra områder med lav kraftpris til områder med høy kraftpris i Norge og på mellomlandsforbindelser til andre land.

Tillatt inntekt for regulert virksomhet

Tillatt inntekt for Statnett skal dekke kostnadene med systemansvaret og nettvirksomheten, samt gi en rimelig avkastning på investeringer. Forutsetningen er at nettet bygges, driftes og utnyttes effektivt. For å gi Statnett insentiver til å drive kostnadseffektivt, justeres inntektsrammen med en effektivitetsfaktor. Faktoren bestemmes ved at Statnetts kostnader sammenlignes med et historisk kostnadsnivå, hensyntatt utvikling i størrelsen på anleggsmassen. I tillegg justeres inntektsrammen for et generelt produktivitetskrav på 0,23 prosent i året. Gebyrer som fastsettes for avregningsansvarlig skal dekke årlige driftskostnader

og gi rimelig avkastning på investert kapital, forutsatt effektivitet.

Mer- /mindreinntekt

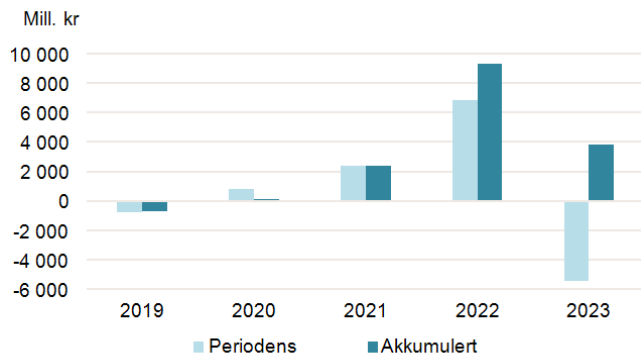
I et enkeltår vil det normalt være avvik mellom inntekt fra regulert virksomhet og tillatt inntekt, som RME vedtar etter årets utløp. Avviket kalles mer- eller mindreinntekt, og skal i henhold til tariffregelverket utjevnes over tid ved justering av fremtidig nettleie. Mer-/mindreinntekt er midlertidige størrelser, som i henhold til IFRS ikke balanseføres. Dette gir forskjell mellom regnskapsmessig resultat og underliggende resultat.

Stor variasjon i flaskehalsinntekter har de siste årene gitt betydelige mer-/mindreinntekter og svingninger i Statnetts regnskapsførte driftsinntekter og resultat. Underliggende inntekter og resultat, justert for mer-/mindreinntekt, er mer stabilt enn det som fremgår av regnskapet, selv om også underliggende størrelser kan variere ved store endringer i grunnlaget for tillatt inntekt.

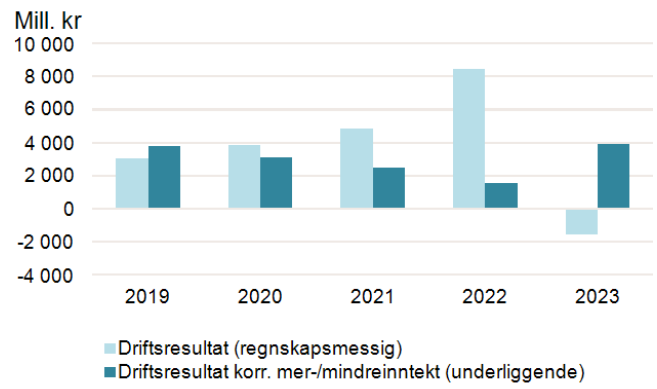
Uvanlig høye flaskehalsinntekter i 2021–2023 har medført at regulerte inntekter overstiger tillatt inntekt. Statnett reduserte derfor tariffinntektene så mye som mulig i 2022 og 2023. Statnett har i tillegg kompensert underliggende nett for kostnader som følge av høyt overføringstap i 2022 og 2023, i henhold til en unntaksordning som er videreført for 2024. Dette ga en mindreinntekt på 2,6 mrd. kroner i 2023.

På tross av tariffreduksjoner og utbetalt kompensasjon, har Statnett en merinntektssaldo på 3,9 mrd. kroner ved utgangen av 2023. Statnett forventer at merinntektssaldoen vil reduseres i løpet av 2024.

Utvikling mer- /mindreinntekt, konsern

Driftsresultat (EBIT) konsern, justert for mer- /mindreinntekt

Statnett

Finansiell rapportering
2023

Foto: Per Einar Olsen

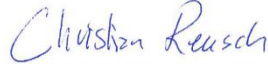
Totalresultat

Morselskap		(Beløp i mill. kr)	Note	Konsern	
2022	2023			2023	2022
Driftsinntekter					
21 285	9 771	Driftsinntekter regulert virksomhet	4	10 994	22 243
710	604	Andre driftsinntekter	4	606	750
21 995	10 376	Sum driftsinntekter		11 600	22 993
Driftskostnader					
3 788	3 390	Systemtjenester	5	3 390	3 788
3 920	2 203	Overføringstap	5	2 203	3 920
1 305	1 490	Lønns- og personalkostnader	6, 7, 23	1 547	1 354
2 849	2 995	Avskrivning, amortisering og nedskrivning	8, 9	3 291	3 070
2 238	2 581	Andre driftskostnader	27	2 716	2 427
14 101	12 659	Sum driftskostnader		13 147	14 560
7 894	-2 283	Driftsresultat		-1 547	8 433
456	668	Finansinntekter	10	217	180
989	2 139	Finanskostnader	10	2 032	983
-533	-1 471	Netto finansinntekter/-kostnader		-1 815	-803
7 361	-3 754	Resultat før skattekostnad		-3 362	7 630
1 620	-828	Skattekostnad	19	-745	1 680
5 741	-2 926	Årsresultat		-2 617	5 949
Øvrige resultatelementer					
524	115	Endringer i kontantstrømsikringsreserve	15, 28	115	524
-115	-25	Skatteeffekt	19, 28	-25	-115
409	90	Øvrige resultatelementer som resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		90	409
-142	-46	Endringer i estimatavvik på pensjoner	7, 28	-46	-142
31	10	Skatteeffekt	7, 19, 28	10	31
-111	-36	Øvrige resultatelementer som ikke resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		-36	-111
298	54	Sum øvrige resultatelementer		54	298
6 039	-2 872	Totalresultat		-2 562	6 248

Balanse

Morselskap		Konsern			
31.12.2022	31.12.2023	(Beløp i mill. kr)	Note	31.12.2023	31.12.2022
Eiendeler					
Anleggsmidler					
1 327	1 363	Immaterielle eiendeler	8	1 937	1 807
60 881	63 949	Varige driftsmidler	8	71 119	68 247
6 131	6 286	Anlegg under utførelse	9	6 320	6 291
2 373	2 339	Investering i datterselskaper	20	-	-
189	189	Investeringer i felleskontrollert og tilknyttet selskap	20	173	169
32	117	Pensjonsmidler	7	118	33
3 333	4 360	Derivater	15	4 360	3 333
4 615	4 044	Finansielle anleggsmidler	14	138	122
78 881	82 648	Sum anleggsmidler		84 164	80 002
Omløpsmidler					
8	22	Lager		22	8
2 578	1 776	Kunde- og andre kortsiktige fordringer	11	1 221	1 930
2 263	1 352	Markedsbaserte verdipapirer	12	1 855	2 725
13	397	Derivater	15	397	13
2 432	2 550	Betalingsmidler	13	2 644	2 507
7 294	6 096	Sum omløpsmidler		6 139	7 182
86 174	88 744	Sum eiendeler		90 303	87 184
Egenkapital og gjeld					
Egenkapital					
5 950	5 950	Innskuddskapital		5 950	5 950
482	572	Sikringsreserve		572	482
19 601	16 343	Opptjent annen egenkapital		17 596	20 546
26 033	22 865	Sum egenkapital		24 118	26 978
Langsiktig gjeld					
5 656	4 844	Utsatt skatteforpliktelse	19	5 039	5 805
247	270	Pensjonsforpliktelser	7	270	247
650	875	Andre forpliktelser	24	895	654
838	863	Derivater	15	863	838
38 407	44 856	Langsiktig rentebærende gjeld	16	44 843	38 407
45 798	51 708	Sum langsiktig gjeld		51 909	45 951
Kortsiktig gjeld					
9 203	10 106	Kortsiktig rentebærende gjeld	16	9 993	8 969
4 915	4 066	Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	17	4 211	5 016
226	-	Derivater	15	-	226
-	-	Betalbar skatt	19	71	45
14 343	14 172	Sum kortsiktig gjeld		14 275	14 255
86 174	88 744	Sum egenkapital og gjeld		90 303	87 184

Oslo, 21. mars 2024, styret i Statnett SF

Nils Kristian Nakstad
Styrets lederHilde Singsaas
StyremedlemMaria Sandsmark
StyremedlemEgil Gjesteland
StyremedlemWenche Teigland
StyremedlemChristian Reusch
StyremedlemIngeborg Ligaarden
StyremedlemRolf-Amund Korneliussen
StyremedlemSteinar Jøråndstad
StyremedlemHilde Tonne
Konsernsjef

Endringer i egenkapital

Morselskap

(Beløp i mill. kr)	Innskudds- kapital	Sikrings- reserve	Opptjent annen egenkapital	Sum egenkapital
01.01.2022	5 950	73	14 708	20 731
Årsresultat	-	-	5 741	5 741
Øvrige resultatelementer, note 28	-	409	-111	298
Vedtatt utbytte	-	-	-737	-737
31.12.2022	5 950	482	19 601	26 033
01.01.2023	5 950	482	19 601	26 033
Årsresultat	-	-	-2 926	-2 926
Øvrige resultatelementer, note 28	-	90	-36	54
Vedtatt utbytte	-	-	-296	-296
31.12.2023	5 950	572	16 343	22 865

Konsern

(Beløp i mill. kr)	Innskudds- kapital	Sikrings- reserve	Opptjent annen egenkapital	Sum egenkapital
01.01.2022	5 950	73	15 443	21 467
Årsresultat	-	-	5 949	5 949
Øvrige resultatelementer, note 28	-	409	-111	298
Vedtatt utbytte	-	-	-737	-737
31.12.2022	5 950	482	20 546	26 978
01.01.2023	5 950	482	20 546	26 978
Årsresultat	-	-	-2 617	-2 617
Øvrige resultatelementer, note 28	-	90	-36	54
Vedtatt utbytte	-	-	-296	-296
31.12.2023	5 950	572	17 596	24 118

Kontantstrøm

Morselskap		(Beløp i mill. kr)	Note	Konsern	
2022	2023			2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
7 361	-3 754	Resultat før skattekostnad		-3 362	7 630
-56	-18	Tap/gevinst (-) ved salg av anleggsmidler	8	-18	-56
2 849	2 995	Avskrivning, amortisering og nedskrivning	8	3 291	3 070
-	-	Netto betalte skatter	19	-10	-4
682	1 483	Resultatførte netto renteutgifter	10	1 696	814
100	409	Mottatte renter	10	442	109
-742	-1 730	Betalte renter, eksklusiv byggelånsrenter	10	-1 977	-889
503	1 000	Innbetalinger ved salg av markedsbaserte verdipapirer	12	1 578	723
-1 750	-69	Utbetalinger ved kjøp av markedsbaserte verdipapirer	12	-637	-1 973
-65	142	Endring i kundefordringer	11	129	-63
372	415	Endring i leverandørgjeld	11, 17	438	329
-415	-1 723	Inn/utbetalinger andre tidsavgrensingsposter	11, 17	-1 343	-416
8 837	-850	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		228	9 274
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter					
480	46	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	8	46	480
-4 795	-5 461	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler, andre immaterielle eiendeler og anlegg under utførelse	8, 9	-5 527	-4 926
-176	-249	Utbetalte byggelånsrenter	9	-249	-176
-7	11	Inn og utbetalinger ved kapitalendringer i datterselskap	20	-	-
-22	-0	Inn-/utbetalinger investeringer i felleskontrollerte, tilknyttede og andre selskaper	20	-0	-22
-83	-	Utbetalinger knyttet til langsiktige lånefordringer	14	0	-
270	826	Innbetalinger knyttet til kortsiktige lånefordringer	11	-0	-
141	171	Mottatt utbytte og konsernbidrag	10, 20	14	7
-4 192	-4 655	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-5 716	-4 637
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
1 000	11 962	Innbetalinger ved opptak av ny rentebærende gjeld	16	11 962	1 000
-2 769	-8 015	Utbetalinger ved nedbetaling av rentebærende gjeld	16	-8 013	-2 766
-2 014	1 973	Inn/utbetalinger sikkerhetsstillelser under CSA (Credit Support Annex)	18	1 973	-2 014
-737	-296	Utbetalinger av utbytte		-296	-737
-4 521	5 623	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		5 626	-4 518
124	118	Netto kontantstrøm for året		137	120
2 308	2 432	Kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse	13	2 507	2 387
2 432	2 550	Kontanter og kontantekvivalenter ved årets slutt	13	2 644	2 507

Note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Statnett SF (morselskapet) er et norsk statsforetak som ble stiftet 20. desember 1991. Staten ved Energidepartementet er eeneier. Foretaket har utstedt obligasjonslån som er notert på Oslo Børs, London Stock Exchange og Euronext Dublin per 31.12.2023. Hovedkontorets adresse er Nydalen allé 33, 0484 Oslo, Norge.

Regnskapet er godkjent av styret 21. mars 2024.

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta.

Rammeverk for utarbeidelse av regnskapet

Konsernregnskapet og selskapsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende IFRS® Accounting Standards, som er godkjent av EU og inngår i norsk regnskapslov.

Regnskapene er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet, med unntak av:

- Derivater, finansielle eiendeler og forpliktelser som vurderes til virkelig verdi over resultatet, amortisert kost eller virkelig verdi over øvrige resultatelementer
- Balanseført verdi på eiendeler og gjeld som er sikret, justeres for å registrere endringer i virkelig verdi som følge av sikringen

Regnskapsprinsippene er omtalt i de enkelte notene i konsernregnskapet. Det vises til note 2 for oversikt over hvilke noter som inneholder opplysninger om vesentlige regnskapsprinsipper.

Måling av virkelig verdi

Konsernet bruker følgende målehierarki for å måle og presentere virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle eiendeler og forpliktelser. Det foretas ingen justering av disse prisene.

Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).

Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata.

Informasjon om målehierarki for finansielle eiendeler og forpliktelser er gitt i de aktuelle notene. (Note 11 til 17).

Segmentrapportering

Statnett har identifisert sitt rapporteringssegment basert på hvilken risiko og avkastning som påvirker virksomheten. Det er konsernets vurdering at man har kun ett driftssegment. Dette samsvarer med internrapportering til konsernets øverste beslutningstager, som er vurdert å være konsernsjef. I hovedsak får Statnett sine inntekter basert på en tariffmodell fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Den interne rapporteringen er basert på konsernets underliggende resultat før skatt, ved at ordinært resultat er justert for endring i mer- /mindre inntekt som det fremkommer av note 4. Virksomheten følges opp som ett geografisk segment. Datterselskaper kvalifiserer heller ikke som særskilte rapporteringspliktige driftssegmenter etter kriterier i IFRS. Selskapet og konsernet rapporteres derfor som ett driftssegment.

Økning i rentenivå

Det økte rentenivået gjennom 2023 har sammen med høyere gjennomsnittlig lånesaldo gitt økte rentekostnader i konsernet. For å redusere renterisikoen skal rentekostnaden på Statnetts gjeld korrelere mest mulig med renteelementet i inntektsrammen (RMEs referanserente) gjennom bruk av rentebytteavtaler. Dette er beskrevet nærmere i note for finansiell risikoanalyse, styrets årsberetning samt beskrivelse av virksomhetsstyring i årsrapporten.

Note 2 Endringer i regnskapsprinsipper og nye regnskapsstandarder

Nye og endrede relevante standarder

Opplysninger om vesentlige regnskapsprinsipper

IAS 1 og Practice Statement 2 er endret for å tydeliggjøre kravene til hvilke regnskapsprinsipper det skal gis opplysninger om. Ordlyden i den nye bestemmelsen er endret fra at det skal opplyses om «viktige regnskapsprinsipper» til at det skal opplyses om «vesentlig informasjon om regnskapsprinsipper». I tillegg krever endringen at omtalen av regnskapsprinsipper i større grad må tilpasses spesifikke forhold og redusere bruken av standardisert informasjon. Det er ikke lenger et krav om å opplyse om uvesentlige poster eller transaksjoner, hvis dette ikke er relevant for brukerne av finansregnskapet. Endringen har ikke medført noen endringer i regnskapsprinsippene. Konsernet har tydeliggjort vesentlige regnskapsprinsipper, som er beskrevet i de enkelte notene. Andre prinsipper er omtalt som generelle regnskapsprinsipper.

Det er vurdert at følgende noter inneholder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper:

Note 3 Estimater, skjønnsmessige vurderinger og klimarisiko

Note 4 Driftsinntekter

Note 5 Systemtjenester og overføringstap

Note 7 Pensjoner

Note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Note 9 Anlegg under utførelse

Note 12 Markedsbaserte verdipapirer

Note 15 Derivater og sikringsbøkføring

Note 16 Rentebærende gjeld

Note 19 Skatter

Note 21 Felleskontrollert driftsordning

Note 24 Andre forpliktelser

Note 26 Betingede eiendeler og forpliktelser

IFRS 17 Forsikringskontrakter

IFRS 17 Forsikringskontrakter erstattet IFRS 4 Forsikringskontrakter med virkning fra 01.01.2023. IFRS 17 omhandler prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om forsikringskontrakter.

Fortjenesteelementet i forsikringskontraktene innregnes over den perioden forsikringstjenesten ytes. Den nye standarden har ikke medført endringer av betydning i regnskapet.

Andre endringer

IASB har også vedtatt noen mindre endringer og presiseringer i flere ulike standarder med virkning fra 01.01.2023 og fremtidig ikrafttredelsestidspunkt. Det er ikke vurdert at noen av disse endringene vil ha effekter av betydning for konsernet.

Regelverket om global minimumsbeskatning

Statnett er vurdert å falle inn under unntaket for offentlig enhet, i henhold til regelverket om global minimumsbeskatning (Pilar 2) og vil derfor ikke vil være omfattet av Lov om suppleringskatt.

Note 3 Estimater, skjønnsmessige vurderinger og klimarisiko

Utarbeidelse av finansregnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen utarbeider vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette påvirker regnskapsførte beløp for eiendeler og gjeld på balansedagen, og rapporterte inntekter og kostnader i perioden.

I denne noten gis en oversikt over områdene der det foreligger en høyere grad av estimatusikkerhet og skjønn knyttet til bokførte verdier. Bortsett fra mulig økt utnyttbar økonomisk levetid innenfor Statnetts anleggsmasse er det ikke identifisert estimater som er vurdert til å gi betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier av eiendeler og gjeld i neste regnskapsår. Se nærmere beskrivelse nedenfor.

Vesentlig prinsipp

Enkelte beløp som påvirker konsernets regnskap må estimeres. Det krever at ledelsen må ta forutsetninger med hensyn til verdier eller usikre forhold på tidspunktet for utarbeidelse av regnskapet. Sentrale regnskapsestimater er estimater som er viktig for presentasjonen av konsernets økonomiske stilling og resultater, og som krever ledelsens subjektive vurderinger, ofte relatert til forhold beheftet med måleusikkerhet. Ledelsen vurderer slike estimater løpende ut fra historiske resultater og erfaringer, konsultasjoner med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som ledelsen anser som rimelige i de enkelte tilfeller. Endringer i regnskapsmessige estimat skal behandles fremadrettet med effekt for fremtidige perioder.

Hovedkilder til estimatusikkerhet:

Utnyttbar levetid for varige driftsmidler

Statnett eier og har ansvar for å utvikle og drifte transmisjonsnettet på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Dette omfatter transformatorstasjoner, høyspentlinjer, sjø- og landkabler. Den utnyttbare levetiden på komponentene som sammen utgjør transmisjonsnettet, avhenger av flere forhold, som teknologisk utvikling, regulatoriske krav og miljø- og klimarisiko. Som følge av dette foreligger det en betydelig risiko for at den utnyttbare levetiden for de ulike anleggene kan endres, med vesentlige effekter på fremtidige avskrivninger. Økonomiske levetider er basert på den tekniske levetiden av eiendelsgrupper som legges til grunn i kalkyler ved investeringsbeslutning. Disse fastsettes i samråd med teknisk personell og vurderes løpende opp mot utrangeringer av anlegg og ved analyse av ferdig avskrevne driftsmidler som fortsatt er i drift. Statnett gjennomfører årlig vurdering av den utnyttbare økonomiske levetiden som er lagt til grunn for de ulike klassene av driftsmidler. Basert på historisk erfaring indikerer foretatt vurdering at en økning av levetider på luftlinjer fra 55 til ca 70 år kan være mer rettvise og gi et bedre estimat. I tillegg er det identifisert noen andre komponenter hvor mindre justeringer vurderes. Statnett er i en prosess for å avslutte disse vurderingene. Det er derfor vurdert som sannsynlig at det fra 2024 vil bli foretatt endring i fremtidig avskrivningsplan. Ved regnskapsmessig gjennomføring 1.1.2024 er endringen isolert sett, estimert til å gi en reduksjon i avskrivningene for 2024 i intervallet 90 – 110 mill. kroner. Justering av avskrivningsplan vil skje ved bruk av knekkpunktløsning og ikke gi noen effekt for balanseførte verdier 31.12.2023.

Klimarisiko

Kraftnettet skal muliggjøre Europas og Norges mål om å bli utslippsfrie innen 2050. Overgangen til et lavutslippssamfunn gir Statnett mulighet til å bidra til en bærekraftig fremtid gjennom å utvikle og oppgradere strømmettet for transport av fornybar energi, men med reduserte klimautslipp og begrenset bruk av naturområder. Økende grad av ekstremvær og overgang til lavutslippssamfunn skaper samtidig økt risiko og

usikkerhet i den operasjonelle virksomheten og for de finansielle resultatene. Statnett har kritisk infrastruktur over hele landet med lang økonomisk levetid. Dette gjør at klima- og naturrisiko er svært sentrale temaer.

Fysisk risiko innebærer risiko for at klimaendringene fører til at Statnetts overføringskapasitet begrenses eller settes ut av spill gjennom ekstremvær eller klimaendringer, samt at det er risiko for reduserte økonomiske levetider eller nedskrivningsbehov. Planlegging og scenarioanalyser er viktige verktøy for å forebygge skader fra mer ekstremvær. Det tas høyde for scenarier med ekstreme vær-situasjoner ved utforming av nye anlegg. Teknisk miljø bidrar i vurderingen av hvilke konsekvenser økt grad av ekstremvær og klimaendringer vil ha for teknisk levetid for ulike anleggsdeler, som inngår i den årlige vurderingen av økonomisk utnyttbar levetid som det er referert til i forrige avsnitt. Foreløpig vurdering av økonomiske utnyttbar levetid går i retning av økte levetider for luftlinjer, hvor også klimaendringer og økt ekstremvær er hensyntatt. Følgelig er det vurdert at klimaendringer ikke medfører risiko for ytterligere endringer i avskrivningstider eller nedskrivningsbehov i kommende regnskapsperiode.

Overgangsrisiko innebærer en risiko for at Statnetts anlegg underlegges begrensninger eller økte kostnader som følge av endringer i teknologi, markedsforhold, nye lovmessige krav, kutt av egne utslipp eller andre faktorer. Klimagassregnskapet for 2023 viser at lekkasjer av SF₆ er Statnetts største utslippsskilde i kategorien for direkte utslipp (scope 1). Statnett har Norges største beholdning av SF₆, og har derfor et særskilt ansvar for å redusere både utslipp og bruk av denne gassen. Statnetts anlegg skal være helt SF₆-frie innen 2050. Statnetts mål tar høyde for EUs nye forordning for fluorholdige klimagasser (inkludert SF₆), som ble publisert 20.februar 2024 med trinnvis utfasing av SF₆. Statnett vurderer ulike teknologiske løsninger. Regnskapsmessig har en sentral vurdering vært hvilke konsekvenser dette kan ha for de eksisterende anlegg. Vår vurdering av de ulike anleggsdeler hvor SF₆ gass benyttes tilsier at det ikke er risiko for vesentlige effekter knyttet til reduserte avskrivningstider eller nedskrivningsbehov i kommende regnskapsperiode.

Skattemessig behandling av vedlikeholdskostnader

Statnett mottok 3. november 2022 utkast til kontorvedtak om endring av skattefastsettelsen for 2018 vedrørende fradrag for vedlikeholdskostnader knyttet til utskifting av anleggsdeler i transmisjonsnettet. I etterkant av mottatt utkast til kontorvedtak har det vært ytterligere dialog med skattemyndighetene. Saken er ikke endelig konkludert. En endring vil ikke ha innvirkning på konsernets skattekostnad, men vil kunne medføre en forskyvning i grunnlaget for utsatt skattefordel fra fremførbart underskudd til skattereduserende midlertidige forskjeller. Se nærmere beskrivelse i note 19 Skatter.

Kritisk infrastruktur og energistabilitet

Energisituasjonen i både Norge og Europa har vært langt mer stabil i 2023 enn den var i 2022, noe som har medført lavere kraftpriser i 2023 enn i fjor. Krigen i Ukraina og den sikkerhetspolitiske situasjonen fører fortsatt til høyere eksponering og et økt trusselnivå mot kritisk infrastruktur. Statnett jobber løpende med å videreutvikle og styrke vårt sikkerhets- og beredskapsarbeid for å forebygge og håndtere ekstraordinære hendelser. For informasjon om risikovurderinger og tiltak for å møte denne risikoen, vises det til styrets årsberetning samt beskrivelsen av virksomhetsstyringen i årsrapporten. Det er vår vurdering at det ikke foreligger risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier av eiendeler eller forpliktelser, og heller ikke nedskrivningsbehov som følge av denne risikoen.

Note 4 Driftsinntekter

Statnett har konsesjon som netteier i Norge og henter sine inntekter i hovedsak fra virksomhet som er regulert av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Driftsinntekter knyttet til konsesjon som netteier presenteres som "Driftsinntekter regulert virksomhet".

Statnett har også konsesjon for balanseavregningen i Norge, gitt av RME. Som avregningsansvarlig er Statnett gitt et nasjonalt ansvar for å koordinere måling og avregning av all kraftomsetning og sørge for at all innmating og alt uttak av elektrisk energi blir korrekt avregnet, slik at det oppnås økonomisk balanse i kraftmarkedet. Driftsinntekter knyttet til konsesjon som avregningsansvarlig presenteres som "Driftsinntekter regulert virksomhet".

Driftsinntekter fra regulert nettvirksomhet knytter seg til Statnett og NordLink Norge AS. Driftsinntekter fra avregningsvirksomheten er knyttet til gebyrinntekter i Elhub AS og Statnett.

Andre driftsinntekter er inntekter utenfor den regulerte nettvirksomheten. Andre driftsinntekter er inntekter fra blant annet konsulentoppdrag for eksterne, bygging for distribusjonsnettsiere (kundeprosjekter) og leieinntekter.

En langt mer stabil energisituasjon i Europa i 2023 sammenlignet med 2022 har ført til lavere kraftpriser, reduserte prisforskjeller i Norge og Europa, og dermed en betydelig reduksjon i flaskehalsinntekter; fra 22 662 mill. kroner i 2022 til 9 943 mill. kroner i 2023.

Ekstraordinære flaskehalsinntekter omfordes gjennom midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter. I tråd med denne forskriften utbetaler Statnett ekstraordinære flaskehalsinntekter som kompensasjon for økte overføringskostnader direkte til netteiere i regionalnettet. I 2023 har Statnett utbetalt 2 568 mill. kroner i slike overføringer.

Vesentlige prinsipper

Driftsinntekter regulert nettvirksomhet

Driftsinntekter beregnes basert på en tariffmodell fastsatt på bakgrunn av retningslinjer gitt av RME.

- Tariffinntekter faste ledd regnskapsføres jevnt gjennom året basert på fastsatt tariff for det aktuelle år.
- Tariffinntekter energiledd regnskapsføres i takt med kundens målte innmating og uttak fra nettet.
- Andre nettinntekter regnskapsføres i hovedsak i takt med kundens målte bruk av nettet.
- Flaskehalsinntekter regnskapsføres i takt med målt innmating og uttak fra nettet mellom prisområder og på hver side av mellomlandsforbindelser.
- Inntekter til øvrige eiere i fellesnettene regnskapsføres jevnt gjennom året basert på estimer på de øvrige eiernes tillatte inntekt.
- Ekstraordinær tilbakebetaling til netteiere regnskapsføres i samme periode som vedtaket fra RME gjelder for.

Tillatt inntekt

Tillatt inntekt beregnes basert på en tariffmodell fastsatt på bakgrunn av retningslinjer gitt av RME. Statnetts faktiske driftsinntekter fra den regulerte virksomheten kommer fra tariffinntekter i transmisjons- og distribusjonsnettet samt flaskehalsinntekter.

På grunn av differansen mellom årets faktiske inntekter og endelig tillatt inntekt, som RME fastsetter etter årets utløp, vil det årlig oppstå avvik mellom Statnetts faktiske driftsinntekter fra den regulerte virksomheten og Statnetts tillatte inntekt. Avviket kalles mer- eller mindreinntekt.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet

Merinntekt oppstår når faktiske driftsinntekter er høyere enn tillatt inntekt i det enkelte år. Mindreinntekt innebærer at foretakets faktiske driftsinntekter er lavere enn tillatt inntekt. Merinntekt, tillagt renter, tilbakeføres kundene i form av reduksjon i fremtidige tariffer, mens mindreinntekt, tillagt renter, kan hentes inn fra kundene i form av økning i fremtidige tariffer. Dette reguleres i forskrift 1999-03-11-302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Forpliktelsen til å redusere fremtidige tariffer samt muligheten til å kreve inn økte tariffer oppfyller ikke kravene i IFRS til balanseføring, og representerer derfor en betinget forpliktelse eller fordring. Årlig endring i disse postene vil derfor heller ikke inngå i resultatregnskapet etter IFRS, men rapporteres som en del av underliggende resultat.

I de tilfeller hvor Statnett primært opptrer som avregningsfunksjon knyttet til fellesnett og krafthandel, rapporteres inntekter netto.

Driftsinntekter regulert virksomhet avregningsansvarlig

Avregningsansvarlig har ansvar for balanseavregning i det norske kraftsystemet, drift og utvikling av datahuben Elhub, og utstedelse av elsertifikater og opprinnelsesgarantier. Elhub AS, et 100 prosent eid datterselskap, drifter datahuben og har systemstøtte for Ediel (tjeneste som skal sikre innføring, drift og videreutvikling av elektronisk datautveksling for ekstern kommunikasjon mellom netteiere, leverandører og avregningsansvarlig). Driftsinntekter knyttet til avregningsansvar regnskapsføres i det vesentlige i takt med faktisk målt innmating og uttak fra nettet.

Mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig

I enkelte år kan det oppstå avvik mellom faktiske gebyrinntekter i disse virksomhetsområdene, og det som regulator tillater at gebyrene skal dekke. Dette påvirker nivået på fremtidige gebyrer, og omtales som mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig. Mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig inngår ikke i regnskapsresultatet, men inngår i beregning av underliggende resultat, på lik linje med mer-/mindreinntekter i nettvirksomhet.

RME har vedtatt en ny reguleringsmodell for Elhub i perioden 2023–2025. Gebyrmodellen er i hovedsak videreført som tidligere, noe som innebærer en "cap&floor" modell for regulering av inntektene. Dette gir insentiver til en kostnadseffektiv drift og videreutvikling av Elhub, hvor Elhub kan øke avkastningen ved å redusere kostnadene i løpet av en gebyrperiode. Gebyrsatser for inneværende periode er regulert for å legge til rette for innhenting av utgående mindreinntektssaldo etter forrige gebyrperiode.

Tillatt inntekt – monopolvirksomhet

Statnett eier overføringsanlegg og er det systemansvarlige nettselskapet. Denne virksomheten er monopolregulert. Det innebærer at RME årlig setter en øvre grense for Statnetts inntekt, såkalt tillatt inntekt. Grunnlaget for Statnetts tillatte inntekter er inntektsrammen. Inntektsramme baseres på kostnader tilhørende virksomheten, inkludert kapitalkostnader, fra to år tilbake i tid. Videre er overføringstap og årets systemdriftskostnader inkludert. Overføringstap i inntektsrammen fastsettes ved at faktisk målt tap i MWh fra to år tilbake i tid verdsettes til en regulert referansepris basert på elspotpris i inntektsrammeåret. For å insentivere kostnadseffektiv drift, vil inntektsrammen til Statnett justeres med en effektivitetsfaktor. Denne faktoren bestemmes ved at Statnetts kostnader sammenlignes med et historisk kostnadsnivå, hensyntatt utvikling i størrelsen på anleggsmassen. I tillegg justeres inntektsrammen for et generelt produktivitetskrav på 0,23 prosent i året. Utover inntektsrammen består Statnetts tillatte inntekt av følgende tillegg: Årets eiendomsskatt,

transittkostnad og tillegg for investeringer. Tillegg for investeringer sørger for at kapitalkostnader reflekteres i tillatt inntekt fra det året investeringer er klar til bruk. Statnetts tillatte inntekt justeres også for samfunnets avbruddskostnader gjennom KILE (kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke-levert energi).

Tariffinntekter

Statnett er operatør av transmisjonsnett og regionale fellesnett. Som operatør er Statnett ansvarlig for å fastsette årlige tariffer i det enkelte fellesnett.

Statnett har som operatør for transmisjonsnett og enkeltkomponenter ansvar for å fakturere brukerne for de tjenestene de mottar. Faktureringen skjer på grunnlag av en tariffmodell som er utarbeidet i henhold til retningslinjer gitt av RME. Prissystemet består av faste ledd og variable ledd, eller såkalte energiledd. Faste ledd faktureres jevnt over året, mens energileddet faktureres i takt med kundens målte innmating og uttak fra nettet.

Flaskehalsinntekter

Flaskehalsinntekter oppstår som følge av prisforskjeller mellom prisområdene Norge og mellom Norge og utenlandske handelspartnere, både når det importeres og eksporteres kraft. Prisforskjeller oppstår når markedet ønsker å overføre mer kraft mellom landene enn det er kapasitet til. Flaskehalsinntektene fremkommer ved å multiplisere prisforskjellen med overført kraftvolum time for time. Eierne av en mellomlandsforbindelse deler flaskehalsinntektene, vanligvis 50/50. I Norge er det Statnett SF som eier alle mellomlandsforbindelser, og som derfor mottar disse inntektene. Flaskehalsinntekter innad i Norge oppstår når markedet ønsker å overføre mer kraft mellom innenlandske prisområder enn det er kapasitet til og tilfaller Statnett i sin helhet.

Ekstraordinær tilbakebetaling til netteiere

Ekstraordinært høye flaskehalsinntekter i perioden 2021–2023 har gitt høyere inntekter til Statnett enn tillatt inntekt fastsatt av RME. Disse merinntektene skal tilbakeføres til norske nettkunder via lavere tariffer. I tråd med midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter kompenserer Statnett underliggende netteiere for økte overføringstap utover et fastsatt normalnivå gjennom direkte overføringer. Overføringene beregnes og vedtas av RME. Statnett periodiserer kompensasjonsutbetalingen til den aktuelle opptjeningsperioden, og presenterer driftsinntekter fra regulert virksomhet netto etter overføringer.

Generelle prinsipper

Andre driftsinntekter

Inntekter knyttet til kundeprosjekter innregnes etter hvert som kunden overtar kontroll over det Statnett leverer. Ved konsulentoppdrag for eksterne anses kunden å overta kontroll løpende etter hvert som tjenesten ytes. Når Statnett bygger anlegg for distribusjonsnetteiere, kan overføring av kontroll enten skje løpende under byggingen, eller når anlegget er ferdigstilt, avhengig av de konkrete kontraktsvilkårene. Fakturerte og opptjente kundeprosjektinntekter inngår i Kunde- og andre kortsiktige fordringer. For kundeprosjekter som forventes å gi tap, er hele det forventede tapet kostnadsført.

Driftsinntekter

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2022	2023	Driftsinntekter regulert nettvirksomhet	2023	2022
3 393	2 105	Tariffinntekt faste ledd	2 105	3 393
457	517	Andre nettinntekter	517	457
1 372	488	Tariffinntekt energiledd	488	1 372
22 662	9 943	Flaskehalsinntekter	9 943	22 662
-5 918	-2 568	Ekstraordinær tilbakebetaling til netteiere	-2 568	-5 918
-726	-892	Inntekter til øvrige eiere i fellesnettene	-21	-4
21 239	9 594	Sum driftsinntekter regulert nettvirksomhet	10 465	21 963
462	595	Gebyrinntekter avregningsansvarlig	946	696
-415	-417	Gebyrinntekter dekket av balanseavregningen*	-417	-415
46	177	Sum gebyrinntekter	529	280
21 285	9 771	Sum driftsinntekter regulert virksomhet	10 994	22 243
710	604	Andre driftsinntekter	606	750
21 995	10 376	Totale driftsinntekter	11 600	22 993

Tillatt inntekt regulert virksomhet

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2022	2023	Tillatt inntekt regulert nettvirksomhet	2023	2022
12 665	13 711	Inntektsramme	14 609	13 344
1 773	1 693	Tillegg til inntektsramme	1 670	1 811
14 438	15 404	Sum tillatt inntekt regulert nettvirksomhet	16 279	15 154
		Tillatt inntekt avregningsansvarlig		
70	86	Tillatt gebyrinntekter avregningsansvarlig	396	371
14 508	15 490	Total tillatt inntekt nettvirksomhet og avregningsansvarlig	16 675	15 525

Mer-/mindreinntekt – årets endringer og samlet saldo

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2022	2023	Regulert nettvirksomhet	2023	2022
-6 805	5 810	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	5 814	-6 810
-160	-306	Årets ikke regnskapsførte avsetning renter mer- /mindre inntekt (-/+)	-306	-160
-6 965	5 504	Årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt (-/+)	5 508	-6 970
-2 659	-9 624	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter 01.01.	-9 629	-2 659
-6 965	5 504	Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter	5 508	-6 970
-9 624	-4 120	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) inklusiv renter 31.12.	-4 121	-9 629
Morselskap			Konsern	
2022	2023	Avregningsansvarlig	2023	2022
24	-92	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	-133	91
1	1	Årets ikke regnskapsførte avsetning renter mer- /mindre inntekt (-/+)	12	11
26	-91	Årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt (-/+)	-121	102
44	70	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter 01.01.	351	249
26	-91	Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter	-121	102
70	-20	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) inklusiv renter 31.12.	230	351

Morselskap			Konsern	
2022	2023	Saldo nett -og avregningsansvarlig	2023	2022
-2 615	-9 554	Saldo mer-/mindreinntekt nett og avregningsansvarlig (-/+) 01.01.	-9 278	-2 410
-6 805	5 810	Bevegelse mer-/mindre inntekt nett, ekskl. renter	5 814	-6 810
24	-92	Bevegelse mer-/mindre inntekt avregningsansvarlig (-/+), ekskl. renter	-133	91
-159	-305	Bevegelse mer-/mindre inntekt nett og avregningsansvarlig (-/+), renter	-294	-149
-9 554	-4 140	Saldo mer-/mindreinntekt nett og avregningsansvarlig (-/+) 31.12	-3 891	-9 278

Underliggende resultat og avkastning på investert nettkapital

(Beløp i mill. kr)

Underliggende resultat

Morselskap			Konsern	
2022	2023		2023	2022
7 896	-2 417	Driftsresultat innenfor nettvirksomheten	-1 761	8 391
-2	133	Driftsresultat utenfor nettvirksomheten	214	42
7 894	-2 283	Sum driftsresultat	-1 547	8 433
-6 965	5 504	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt inkl. renter, nettvirksomheten (-/+)	5 508	-6 970
929	3 221	Underliggende driftsresultat nettvirksomheten	3 961	1 463
26	-91	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt inkl. renter, avregningsvirksomheten (-/+)	-121	102
955	3 130	Underliggende driftsresultat	3 840	1 565
-533	-1 471	Netto finansinntekter/-kostnader	-1 815	-803
422	1 659	Underliggende resultat før skatt	2 025	762
-93	-363	Skattekostnad, inkl. skatteeffekt av mer-/mindreinntekt inkl. renter	-440	-169
329	1 296	Underliggende resultat	1 585	592

Underliggende driftsresultat av nettvirksomhet er driftsresultatet korrigert for årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt for nettvirksomheten.

Statnett har i 2024 mottatt vedtak på inntektsramme fra RME for 2023. Avvik i vedtaket i forhold til det som tidligere er varslet fra RME gir en virkning med 129 mill. kroner, fra 13 711 mill. kroner til 13 582 mill. kroner. Denne endringen vil kun påvirke underliggende resultat uten regnskapsmessig effekt for 2023

Grunnlag for avkastning på investert nettkapital

Avkastningsgrunnlag er definert som gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for investert nettkapital, tillagt en prosent for netto arbeidskapital. Investert nettkapital er gitt ved førstegangs historisk anskaffelseskostnad. Andel av felles driftsmidler er inkludert.

Morselskap			Konsern	
2022	2023		2023	2022
61 494	63 183		70 451	69 024

Avkastning på investert nettkapital

Avkastning er definert som driftsresultat av nettvirksomheten sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Underliggende driftsresultat er driftsresultat korrigert for årets ikke regnskapsført mer-/mindreinntekt for nettvirksomheten.

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Avkastning i prosent)	2023	2022
2%	5%		6%	2%

Note 5 Systemtjenester og overføringstap

Systemtjenester er kostnader knyttet til Statnetts ansvar for å opprettholde momentan balanse i kraftnettet og for å sikre tilfredsstillende leveringskvalitet, definert i forskrift om systemansvar (fos). Frekvensen i strømmettet skal være 50 Hz, og det er Statnett som systemansvarlig operatør sin oppgave å sørge for at frekvensen holdes stabil. Kravet om reservekapasitet for reguleringsformål skilles i primær-, sekundær- og tertiærreserver. Statnett kjøper reserver i avtalte kapasitetsmarkeder for elspot og regulerkraftmarkeder. Prisene påvirkes av tilgjengelig kraft, reguleringsmuligheter samt priser i reguleringsmarkedene.

Kostnader for systemtjenester er redusert sammenlignet med fjoråret. Lavere priser og mindre prisforskjeller har gitt lavere kostnader i kapasitetsmarkedet.

Statnett kjøper overføringstap (volum) til spotpris (markedspris) via kraftbørsene, for den timen overføringstapet gjelder. Ved all omformering eller overføring av energi vil en del av energien gå tapt i prosessen. Tapets størrelse vil blant annet variere avhengig av temperatur, belastning i nettet og strømpris. Resultat for overføringstap i transmisjonsnett fordeles mellom anleggseierne i henhold til forholdsmessig økonomisk eierandel i transmisjonsnettet, som eies 100 prosent av Statnett SF ved utgangen av 2023.

Overføringstapet er redusert sammenlignet med fjoråret som følge av lavere kraftpriser.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Kostnader til systemtjenester og overføringstap regnskapsføres løpende ved anskaffelse.

Systemtjenester kan deles inn i følgende kategorier:

Primærreserver

Primærreguleringen er automatisk og trer i kraft momentant ved frekvensendringer i strømmettet. Dette skjer ved hjelp av en på forhånd avtalt reservekapasitet. Kravet om reservekapasitet for reguleringsformål legger begrensninger på produsentene ved at de ikke kan produsere og selge full kapasitet på alle sine generatorer. Primærreserve er kostnader Statnett har ved at foretaket kjøper reservekapasitet hos produsentene. Omfang av primærreserve er bestemt av avtaler på nordisk nivå, og reservene blir anskaffet gjennom markedsløsninger.

Sekundærreserver

Automatiske sekundærreserver aktiveres for å frigi den aktiverte primærreserven slik at den igjen blir i stand til hurtig å håndtere eventuelle nye feil og ubalanser. Automatiske sekundærreserver fungerer ved at et signal sendes fra TSO til en aktør/kraftverk, som da endrer produksjonen i anlegget. Sekundærreserven omtales også som Automatic Frequency Restoration Reserve (aFRR), og i Norden anvendes den hovedsakelig for å håndtere frekvensavvik. Omfang av sekundærreserver er bestemt av avtaler på nordisk nivå, og reservene blir anskaffet gjennom en markedsløsning.

Tertiærreserver

I Norge er det et regulerkraftopsjonsmarked som benyttes for å sikre nok regulerressurser tilgjengelig i den norske delen av regulerkraftmarkedet, også i perioder med økt etterspørsel etter effekt, som i vintersesongen. Systemansvarlig arrangerer i vinterhalvåret et marked der de kjøper en garanti for at aktører legger inn bud på regulerkraftlisten for påfølgende uke. Garantiene kan gjelde både forbruk og produksjon.

Transittkostnader

Kraftsystemet i Europa er knyttet sammen via overføringslinjer/-kabler som går over landegrenser. Transittkostnader er kompensasjon til netteiere i andre land der kraften flyter gjennom (gjennomstrømsland) ettersom dette beslaglegger overføringskapasitet i deres nett.

Spesialregulering

I enkelte tilfeller kan begrensninger i overføringskapasiteten (flaskehals) medføre at budene i regulerkraftmarkedet ikke kan anvendes i "prisriktig" rekkefølge. Aktiverte reguleringer utenom prisrekkefølge kategoriseres som spesialreguleringer og kompenseres med tilhørende budpris, uten at de påvirker fastsettelsen av regulerkraftprisen. Statnett påføres da en kostnad lik differansen mellom pris på aktiverte bud som er benyttet til spesialreguleringer og aktuell timepris i hovedretning i regulerkraftmarkedet, multiplisert med spesialregulert volum.

Spesifikasjon av systemtjenester

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
275	74	Netto balanse- og effektkraft	74	275
538	647	Primærreserver	647	538
1 316	638	Sekundærreserve	638	1 316
589	1 037	Tertiærreserver	1 037	589
413	760	Transittkostnader	760	413
529	283	Spesialregulering	283	529
128	-49	Øvrige systemtjenester	-49	128
3 788	3 390	Sum systemtjenester	3 390	3 788

Spesifikasjon av overføringstap

Morselskap			Konsern	
2022	2023		2023	2022
2 707	2 949	Volum (GWh)	2 949	2 707
1 448	747	Pris (kr/MWh)	747	1 448
3 921	2 204	Overføringstap	2 204	3 921
-1	-1	Overføringstap andre netteiere	-1	-1
3 920	2 203	Sum overføringstap	2 203	3 920

Note 6 Lønns- og personalkostnader

Lønns- og personalkostnader er kostnader forbundet med avlønning av personell i konsernet, inkludert godtgjørelser til konsernets styre. Lønnskostnadene gjelder bare konsernets egne ansatte, ikke innleid arbeidskraft. Ordinær lønn kan være både fastlønn og timebasert lønn og utbetales løpende. Ferielønn utbetales normalt i feriemånedene i etterfølgende år. Arbeidsgiveravgift betales normalt etterskuddsvis annenhver måned.

Generelle prinsipper

Lønnskostnader kostnadsføres når de opptjenes. Ordinær lønn opptjenes løpende. Ferielønn opptjenes på basis av ordinær lønn. Arbeidsgiveravgift beregnes og kostnadsføres for alle lønnsrelaterte kostnader. Pensjoner opptjenes i henhold til egne regler (se note 7). Godtgjørelse til styret opptjenes løpende ut fra egne avtaler godkjent i foretaksmøtet. Lønnskostnadene er redusert med verdien av egne aktiverte investeringsarbeider som består av direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter.

Spesifikasjon av lønns- og personalkostnader

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
1 477	1 644	Lønninger	1 705	1 531
236	286	Arbeidsgiveravgift	296	245
259	264	Pensjonskostnader (note 7)	272	266
148	160	Andre ytelser	165	152
2 120	2 354	Brutto lønns- og personalkostnader	2 438	2 194
-815	-864	Herav aktiverte egne investeringsarbeider	-890	-840
1 305	1 490	Lønns- og personalkostnader	1 547	1 354
1 569	1 649	Antall sysselsatte årsverk	1 718	1 635

Lån til ansatte

Ansatte i konsernet har lån på til sammen to million kroner per 31. desember 2023. Lånene nedbetales ved trekk i lønn over en periode på inntil 2 år. Lånene er rentefrie for den ansatte. Rentefordelen av lån som overstiger 3/5 av grunnbeløpet i folketrygden, beskattes etter den til enhver tid gjeldende normalrentesats som er gitt av myndighetene.

Note 7 Pensjoner

Morselskapet og datterselskapene har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til fremtidige pensjonsytelser i form av ytelsesplaner og innskuddsplaner. Alle ytelsesplanene er lukket, og innskuddsplaner er konsernets generelle pensjonsordning for alle nyansatte.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller krav i lov om obligatorisk tjenestepensjon. For de innskuddsbaserte planene betaler konsernet et årlig bidrag til de ansattes pensjonsordning, og risikoen for fremtidig avkastning ligger hos den enkelte ansatte. Pensjonen vil avhenge av de løpende innskuddenes størrelse og oppnådd avkastning over tid. For de ytelsesbaserte planene har bedriften ansvaret for å yte en avtalt pensjon til den ansatte i forhold til sluttlønn. Periodens kostnad viser de ansattes pensjonsopptjening av fremtidig avtalt pensjon i regnskapsåret.

Vesentlige prinsipper

Innskuddsbasert pensjonsplan

I den innskuddsbaserte pensjonsplanen har foretaket ansvar for å yte et avtalt tilskudd til den ansattes pensjonsbeholdning. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenes størrelse og avkastning på pensjonssparingen. Når innskuddene er betalt, gjenstår ingen ytterligere betalingsforpliktelse knyttet til tilskuddsordningen, og det foreligger ingen pensjonsforpliktelse å balanseføre. Pensjonskostnaden for innskuddsplaner vil være lik periodens innskudd til de ansattes pensjonssparing.

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning som blir regnskapsført som en innskuddsordning da den ikke er allokert mellom de deltakende foretakene.

Ytelsesbasert pensjonsplan

I de ytelsesbaserte pensjonsplanene har foretaket gitt de ansatte rett til et fremtidig pensjonsnivå, normalt gitt i prosent av sluttlønn ved pensjonstidspunktet. Foretaket har ansvaret for størrelsen på den fremtidige pensjonsytelsen, og den økonomiske verdien av denne forpliktelsen må resultat- og balanseføres.

Den påløpte forpliktelsen beregnes etter en lineær opptjeningsmodell, og måles som nåverdien av den estimerte fremtidige pensjonsutbetalingen som er opptjent på balansedagen. Den balanseførte nettoforpliktelsen utgjør summen av påløpt pensjonsforpliktelse minus virkelig verdi av eventuelle tilknyttede pensjonsmidler.

Endringer i forpliktelsen for ytelsesplaner som skyldes endringer i pensjonsplaner, resultatføres i sin helhet for de endringene som gir en umiddelbar fripoliserett. Endringer i forpliktelsene og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetninger er estimatavvik. Estimatavvik føres mot egenkapitalen gjennom "øvrige resultatelementer" i perioden de oppstår. Diskonteringseffekten av pensjonsforpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidler presenteres netto under "Lønns- og personalkostnader" da dette gir best informasjon knyttet til konsernets pensjonskostnader.

Nærmere informasjon om de enkelte pensjonsplanene

Innskuddsplaner

Ansatte i konsernet er i stor grad tilknyttet pensjonsordninger som er definert som innskuddsplaner. Vedtatt innskuddsordning har et ytelsesnivå som er basert på maksimale innskuddssatser etter "Lov om innskuddspensjon". Innskuddsplaner omfatter også pensjonsordninger som er felles for flere selskaper, hvor pensjonspremien fastsettes uavhengig av demografisk profil i det enkelte selskap (flerforetaksplan).

Konsernet deltar i den private avtalefestete ordningen for førtidspensjonering (AFP-ordningen). Ordningen innebærer at de ansatte får et tillegg på sin pensjon som en livsvarig ytelse. Ytelsen kan tas ut fra og med fylte 62 år, også samtidig ved å fortsette å stå i jobb. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning som organiseres gjennom et felleskontor, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Premienivået i ordningen har økt årlig siden ordningen trådte i kraft og forventes å øke i årene som kommer.

Ytelsesplaner

Konsernet har en lukket pensjonsordning som er klassifisert som fondsbaserte ytelsesplaner, i tillegg til lukkede ytelsesplaner som dekkes over selskapenes drift. For ansatte i en viss aldersgruppe ble det ved overgang til innskuddsplan etablert en kompensasjonsplan. Denne ordningen er en usikret ytelsesplan med årlig opptjening frem til 67 år. Utbetalingen under kompensasjonsordningen skjer ved 67 år eller eventuelt ved tidligere fratreden.

Enkelte av medlemmene i konsernledelsen har egne tilleggsavtaler, se note 23 Ytelser til ledelsen.

Netto pensjonsforpliktelse i balansen fremkommer etter korrigerende resultatføring av virkning av endringer i estimater i øvrige resultatelementer. Netto pensjonsforpliktelser vises som Pensjonsforpliktelser. Når en ordning har midler som er større en beregnet forpliktelse, vises netto pensjonsmidler som Pensjonsmidler.

Opptjente pensjonsrettigheter er i hovedsak sikret gjennom pensjonsordninger i Statnett SFs Pensjonskasse. I tillegg har morselskapet førtidspensjonsforpliktelser som dekkes over driften.

Ansatte som forlater konsernet før pensjonsalder, mottar fripolise. Disse forvaltes av Statnett SFs Pensjonskasse og Storebrand Livsforsikring AS. Fra tidspunkt for utstedelse av fripolisene er Statnett SF fritatt for ytterligere forpliktelser overfor de ansatte som fripolisene gjelder. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunkt for utstedelse av fripolisen, og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Pensjonsforpliktelsen er beregnet av ekstern aktuar. Ved beregning av pensjonsforpliktelse er det tatt hensyn til den arbeidsgiveravgift som foretaket må betale ved utbetaling av direkte pensjoner og ved innbetaling av premier til fondsbaserte ordninger.

Forutsetninger ytelsesplaner

Konsernet tar utgangspunkt i Norsk Regnskapsstiftelses forutsetning for pensjonsberegninger og gjør egne vurderinger på hvorvidt disse er aktuelle for konsernet.

Diskonteringsrenten blir fastsatt med utgangspunkt i obligasjonsrenter med fortrinnsrett (OMF). Statnett legger til grunn at OMF-markedet representerer et tilstrekkelig dypt marked til å kunne brukes for beregning av diskonteringsrenten.

Pensjonskostnad

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
97	111	Ytelsesordninger	112	98
139	128	Innskuddsordninger	134	144
23	25	Flerforetaksordninger	27	24
259	264	Pensjonskostnad	272	266
29	32	Arbeidsgiveravgift	33	30
288	296	Total pensjonskostnad inklusiv arbeidsgiveravgift	305	296
142	46	Endring i estimatavvik i øvrige resultatetelemerter	46	142

Nettoberegnet pensjonsforpliktelse

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
2 731	2 809	Brutto pensjonsforpliktelse	2 810	2 741
-2 516	-2 656	Brutto pensjonsmidler	-2 657	-2 527
215	153	Netto pensjonsforpliktelse	153	214
-32	-117	Netto pensjonsmidler sikrede ordninger	-118	-33
247	270	Usikret pensjonsforpliktelse	270	247
215	153	Netto pensjonsforpliktelse	153	214

Sikrede og usikrede pensjonsforpliktelser

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
Endring i brutto pensjonsforpliktelse				
2 369	2 731	Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	2 732	2 375
109	99	Nåverdien av årets pensjonsopptjening	100	111
94	86	Rentekostnader av pensjonsforpliktelser	86	95
250	-4	Estimatavvik	-4	250
-20	-24	Arbeidsgiveravgift av innbetalt premie	-24	-20
-71	-81	Utbetaling av pensjon / fripoliser	-81	-71
2 731	2 807	Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	2 810	2 741

Sikrede og usikrede pensjonsforpliktelser

Morselskap			Konsern	
31.12.2022	31.12.2023	(Beløp i mill. kr)	31.12.2023	31.12.2022
Endring i brutto pensjonsmidler				
2 317	2 607	Virkelig verdi på pensjonsmidler 01.01.	2 622	2 321
99	85	Faktisk renteinntekter på pensjonsmidler	85	99
108	-139	Estimatavvik	-139	108
165	171	Premieinnbetalinger	171	165
-81	-69	Utbetaling av pensjon / fripoliser	-69	-71
2 607	2 656	Virkelig verdi på pensjonsmidler 31.12.	2 671	2 622
215	-153	Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	-153	214

Endring i estimatavvik

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
-696	-282	Diskonteringsrente	-282	-696
-108	378	Renteinntekter på midler	378	-108
946	-50	Lønnsvekst inkludert pensjonsregulering*)	-50	946
142	46	Årets estimatavvik	46	142

* Effekt av endring pensjonsbestand inkl. sammen med Lønnsvekst og pensjonsregulering

Økonomiske/aktuarmessige forutsetninger morselskap og konsern	2023	2022
Diskonteringsrente foretaksobligasjoner (OMF)	3,10%	3,20%
Renteinntekter på pensjonsmidler	3,10%	3,20%
Forventet lønnsregulering	3,50%	3,75%
Forventet pensjonsregulering	3,25%	3,50%
Forventet regulering av grunnbeløp (G)	2,80%	2,75%
Dødelighetsgrunnlag*	K2013FT	K2013FT

Sensitivitetsanalyse

Tallene nedenfor viser et estimat for en potensiell effekt ved en endring i visse forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner. De følgende estimater og estimerte pensjonskostnader for 2023 er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2023. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Sensitivitetsanalyse reduksjon (økning) av brutto pensjonsforpliktelse ved årets utgang

Morselskap		(Beløp i mill. kr, unntatt prosent)	Konsern	
245	6,4 %	Diskonteringsrente økning 0,5 prosent	245	6,4 %
-264	-1,1 %	Lønnsregulering økning 0,5 prosent	-264	-1,1 %
-265	-6,2 %	Pensjonsregulering økning 0,5 prosent	-265	-6,2 %

Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier morselskap og konsern pr 31.12.

	2023	2022
Norske aksjer	10%	11%
Globale aksjer	23%	23%
Anleggsobligasjoner	7%	8%
Nordiske obligasjoner	13%	12%
Globale obligasjoner	26%	26%
Eiendom	9%	10%
Private equity	6%	1%
Pengemarked	4%	7%
Kontanter	2%	2%
Sum	100%	100%

Aktive personer i ytelsesordningen

Morselskap			Konsern	
2022	2023		2023	2022
792	786	Medlemmer i pensjonskassen	250	795
527	538	Herav pensjonister	539	528
265	248	Antall aktive personer i ytelsesordningen	789	267

Utbetalingsstrøm Statnett SF

Gjennomsnittlig vektet løpetid for pensjonsforpliktelsen, knyttet til hovedordningen i Statnett SF, er beregnet til 12 år basert på pensjonsforutsetningene per 31. desember 2023. Statnett SFs Pensjonskasse sammenstiller ikke pensjonsmidler mot forfallsstruktur på pensjonsforpliktelsen i ordningene slik de foreligger per 31. desember 2023.

Note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler omfatter ledningsanlegg, stasjonsanlegg, bygninger, grunn og IKT-utstyr med mer som er nødvendige for konsernets virksomhet. Immaterielle eiendeler er i hovedsak egenutviklet programvare og er lagt i kategorien "IKT" i tabellene under. Goodwill utgjør kun et lite beløp og er lagt i kategorien "øvrige".

Vesentlige prinsipper

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til kostpris med fratrukk for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Kostpris omfatter innkjøpspris, inklusive ikke-refunderbare skatter og avgifter ved kjøp, direkte henførbare kostnader til å bringe driftsmiddel til sted og tilstand for tiltenkt bruk med fradrag for eventuelle rabatter. Direkte henførbare kostnader omfatter for eksempel lønn, montering og installasjon, leveringskostnader, byggelånsrenter, dokumentavgift og transaksjonskostnader. Engangserstatninger i forbindelse med grunnverv og lignende inkluderes i kostpris på driftsmiddelet. Løpende erstatninger utgjør mindre beløp og resultatføres i det året hvor erstatningen utbetales.

Avskrivningene reduserer balanseført verdi av varige driftsmidler, eksklusive tomter, til estimert restverdi ved utløpet av estimert utnyttbar levetid. Driftsmidlene avskrives lineært fra det tidspunkt driftsmidlene var klare til bruk. Tilsvarende gjelder også driftsmidler anskaffet fra andre netteiere. Vesentlige komponenter av et driftsmiddel avskrives hver for seg. Vesentligheten vurderes ut fra komponentenes kostpris i forhold til hele driftsmiddelets kostpris.

Verdi av utført arbeid og anlegg overføres fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler når anlegget er klart for bruk. I prosjekter hvor det er vesentlige komponenter som er klare til bruk på ulike tidspunkt, overføres de ferdigstilte komponentene til varige driftsmidler ettersom de er klare. Kriteriene for når en komponent anses som klart til bruk, er beskrevet i note 9: Anlegg under utførelse.

Estimater på kostnader til fjerning av varige driftsmidler innregnes som en del av anskaffelseskostnaden på det tidspunktet konsernet anser å ha en juridisk eller faktisk forpliktelse til fjerning. Estimater vurderes til nåverdien av de utgiftene som forventes å påløpe på det fremtidige tidspunktet. Den årlige rentekostnaden som følge av forpliktelsen er ett år nærmere oppgjør, kostnadsføres. Estimater kan senere bli endret som følge av endring i estimat for utgiftens størrelse, endring i forventet tidsplan og/eller endring i diskonteringsrente. Endringene regnskapsføres som økning eller reduksjon av balanseført verdi på driftsmiddelet. Dersom eventuell reduksjon er større enn balanseført verdi av driftsmiddelet, resultatføres det overskytende.

Vedlikeholdskostnader resultatføres når de påløper.

Avskrivninger

Avskrivninger er basert på ledelsens vurdering av utnyttbar levetid for varige driftsmidler. Vurderingene kan endres, blant annet på grunn av teknologisk utvikling og historisk erfaring. Dette kan medføre endringer i estimert utnyttbar levetid og dermed avskrivninger. Teknologisk utvikling er vanskelig å forutse, og ledelsens syn på hvor hurtig endringene vil komme, kan endres over tid. Hvis forventningene endres vesentlig, vil avskrivningene justeres med effekt på fremtidige perioder. Estimert utnyttbar levetid, avskrivningsmetode og

restverdi vurderes minst en gang per år. Restverdien anslås til null ved utløp av utnyttbar levetid for de fleste eiendeler.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler måles ved førstegangsinnregning til anskaffelseskost. I senere perioder regnskapsføres immaterielle eiendeler til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid amortiseres over utnyttbar levetid som vurderes minst en gang i året. Immaterielle eiendeler amortiseres lineært siden dette best reflekterer forbruket av eiendelene.

Generelle prinsipper

Bruksrettseiendeler

Bruksretteiendeler presenteres som en del av varige driftsmidler, det vil si innenfor samme regnskapspost som tilsvarende underliggende eiendeler ville blitt presentert dersom de var eid.

Ved førstegangs balanseføring av leieavtaler innregnes bruksrettseiendeler til en verdi av beregnet leieforpliktelse med påslag av tilbakeføringsforpliktelser ved utløp av leieperiode, samt vesentlige utgifter tilknyttet etableringen av leieavtalen.

Etter førstegangsinnregning av bruksrettseiendeler måles disse til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Avskrivninger skjer etter lineær metode i løpet av leieperioden. Bruksrettseiendeler justeres med eventuelle nye målinger av leieforpliktelser. Statnett har valgt å benytte unntaksregelen ved at kortsiktige leieavtaler med varighet under 12 måneder og leieavtaler med underliggende lav underliggende verdi kostnadsføres løpende. Der det i leieavtaler inngår tjenesteelementer, velger Statnett å separere verdien av tjenesteelementene slik at disse ikke inngår i verdier innregnet til balansen.

Forskning og utvikling

Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.

Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbart og konsernet har tilstrekkelige ressurser til å ferdigstille utviklingen. Utgifter som balanseføres inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Balanseførte utviklingskostnader føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Balanseførte utviklingskostnader avskrives lineært over eiendelens estimerte utnyttbare levetid.

Vurdering av utnyttbar levetid og klimarisiko

For årlig vurdering av utnyttbar levetid samt konsekvenser av klimarisiko knyttet til anleggene vises det til note 3 Regnskapsestimater og klimarisiko for nærmere beskrivelse.

Morselskapet

(Beløp i mill. kr)	Luftlinjer	Jord- og sjøkabler	Apparat-anlegg	Kontroll- og hjelpe-anlegg	IKT	Bygninger og grunn	Øvrig	Sum
Anskaffelseskost 01.01.22	24 441	11 987	18 003	5 193	5 918	16 105	2 486	84 133
Tilgang anskaffelseskost	1 293	667	647	423	570	1 295	94	4 989
Avgang anskaffelseskost	-261	-17	-292	-68	-49	-19	-767	-1 474
Anskaffelseskost 01.01.23	25 473	12 636	18 358	5 547	6 438	17 381	1 814	87 648
Tilgang anskaffelseskost	1 531	224	1 292	420	896	1 573	156	6 092
Avgang anskaffelseskost	-10	-25	-41	-4	-90	-17	-36	-223
Anskaffelseskost 31.12.23	26 993	12 836	19 610	5 963	7 244	18 937	1 934	93 517
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.22	6 764	1 931	4 746	2 139	3 455	2 976	1 632	23 643
Avskrivninger og amortiseringer	486	316	494	289	642	506	92	2 825
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-213	-3	-194	-42	-47	-12	-516	-1 028
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.23	7 036	2 244	5 046	2 386	4 050	3 471	1 207	25 440
Avskrivninger og amortiseringer	501	330	500	293	690	518	104	2 937
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-4	-3	-25	-3	-90	-15	-34	-173
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 31.12.23	7 534	2 571	5 521	2 676	4 650	3 974	1 278	28 204
Balanseført verdi 31.12.22	18 437	10 392	13 312	3 162	2 389	13 910	607	62 208
Balanseført verdi 31.12.23	19 460	10 265	14 088	3 287	2 594	14 963	655	65 313
Herav immaterielle eiendeler								
Balanseført verdi 31.12.22	-	-	-	-	1 308	-	19	1 327
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	1 341	-	23	1 363
Herav bruksrettseiendeler								
Balanseført verdi 31.12.22	-	-	-	-	190	229	-	419
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	174	221	-	395
Herav fremtidig fjerning av anlegg								
Balanseført verdi 31.12.22	78	65	82	-	-	-	2	227
Balanseført verdi 31.12.23	101	48	184	-	-	-	2	335
Anskaffelseskostnad for varige driftsmidler som er fullt ut avskrevet, men som fortsatt er i bruk	293	203	947	945	2 943	474	885	6 691
Avskrivningssatser (lineære)	0	2-7%	2-5%	3-13%	5-33%	0-7%	0-33%	

Kjøp av nettanlegg

Tilganger i 2023 inkluderer kjøp av nettanlegg etter føringene i tredje energimarkedspakke for 138 mill. kroner.

Konsern

(Beløp i mill. kr)	Luftlinjer	Jord- og sjøkabler	Apparat-anlegg	Kontroll- og hjelpe-anlegg	IKT	Bygninger og grunn	Øvrig	Sum
Anskaffelseskost 01.01.22	24 685	17 438	19 346	5 300	6 608	16 985	2 564	92 924
Tilgang anskaffelseskost	1 293	655	644	422	625	1 305	94	5 038
Avgang anskaffelseskost	-261	-17	-292	-68	-49	-19	-767	-1 474
Anskaffelseskost 01.01.23	25 744	17 858	19 828	5 759	7 185	18 224	1 892	96 490
Tilgang anskaffelseskost	1 531	223	1 292	420	1 090	1 573	156	6 284
Avgang anskaffelseskost	-10	-25	-41	-4	-90	-17	-36	-223
Anskaffelseskost 31.12.23	27 265	18 057	21 079	6 176	8 188	19 780	2 012	102 557
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.22	6 774	2 250	4 861	2 169	3 665	3 025	1 673	24 418
Avskrivninger og amortiseringer	495	419	481	319	726	513	92	3 046
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-213	-3	-194	-42	-47	-12	-516	-1 028
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.23	7 056	2 665	5 148	2 446	4 345	3 527	1 248	26 437
Avskrivninger og amortiseringer	506	461	531	306	796	532	105	3 237
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-4	-3	-25	-3	-90	-15	-34	-173
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 31.12.23	7 558	3 123	5 654	2 750	5 060	4 049	1 308	29 501
Balanseført verdi 31.12.22	18 688	15 192	14 680	3 313	2 840	14 698	643	70 054
Balanseført verdi 31.12.23	19 707	14 933	15 426	3 426	3 129	15 732	704	73 056
Herav immaterielle eiendeler								
Balanseført verdi 31.12.22	-	-	-	-	1 736	-	72	1 807
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	1 862	-	75	1 937
Herav bruksrettseiendeler								
Balanseført verdi 31.12.22	-	-	-	-	190	229	-	419
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	174	221	-	395
Herav fremtidig fjerning av anlegg								
Balanseført verdi 31.12.22	78	65	82	-	-	-	2	227
Balanseført verdi 31.12.23	101	48	184	-	-	-	2	335
Anskaffelseskostnad for varige driftsmidler som er fullt ut avskrevet, men som fortsatt er i bruk	293	203	947	945	2 960	474	886	6 709
Avskrivningssatser (lineære)	0	2-7%	2-5%	3-13%	5-33%	0-7%	0-33%	

Utgifter til forskning og utvikling

Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført og ikke tilfredsstillende kravene for balanseføring i 2023 og 2022, er kostnadsført med henholdsvis 35 mill. kroner og 41 mill. kroner.

Note 9 Anlegg under utførelse

Statnett er i gang med betydelige investeringer. I stor grad skjer det via egenregiprojekter som balanseføres som anlegg under utførelse inntil driftsmidlet er klart til bruk.

Vesentlige prinsipper

Anlegg under utførelse balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet.

Utbyggingsprosjekter starter med en mulighets- og alternativsstudie. Resultatføring opphører og balanseføring starter når konklusjonen fra studien foreligger og løsningsvalg for utbyggingen er gjort. På dette tidspunktet er konsesjon ikke oppnådd, og endelig investeringsbeslutning er ikke fattet. Erfaringer i Statnett viser at det er overveiende sannsynlig at prosjektet blir gjennomført hvis det først er gjort et løsningsvalg for utbyggingen. Hvis det ikke lenger vurderes som sannsynlig at prosjektet vil bli gjennomført, nedskrives den balanseførte prosjektverdien.

Påløpte kostnader i utbyggingsprosjekter innregnes basert på fremdriften i prosjektet. Vurdering av fremdrift vil blant annet være basert på utøvelse av skjønn, herunder vurderinger av om prosjektaktivitetene kvalifiserer til balanseføring eller om Statnett har overtatt risiko og kontroll av prosjektleveranser. Det vurderes løpende om konsesjonsforhold eller andre årsaker betinger hel eller delvis nedskrivning av påløpte prosjektkostnader. Vurderingen gjøres per prosjekt.

Låneutgifter knyttet til egne anlegg under utførelse balanseføres som kapitaliserte byggelånsrenter. Rentene beregnes ut fra en gjennomsnittlig innlånsrente og investeringens omfang, da finansieringen ikke er identifisert spesifikt til det enkelte prosjekt.

Når anlegg under utførelse er klar til bruk, omklassifiseres anlegg under utførelse til varige driftsmidler eller immaterielle eiendeler. Klar for bruk innebærer at eiendelen er på det stedet og i den standen som er nødvendig for at den skal kunne virke slik den var tiltenkt av ledelsen. For nettanlegg betyr klar for bruk at nettanlegget er klart til å tas i bruk i strømmettet.

Spesifikasjon av årets endringer i anlegg under utførelse

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
6 108	6 131	Anskaffelseskost 1. januar	6 291	6 197
4 661	5 779	Tilgang	5 829	4 789
189	249	Kapitaliserte byggelånsrenter	249	189
-4 803	-5 816	Overført til varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler	-5 991	-4 859
-24	-58	Nedskrivning	-58	-24
6 131	6 286	Anskaffelseskostnad 31. desember	6 320	6 291
6 131	6 286	Anlegg under utførelse 31. desember	6 320	6 291

Gjennomsnittlig kapitaliseringssats som er benyttet for å fastsette beløpet for låneutgifter som kan kapitaliseres:

2023	2022
4,28%	2,41%

Kontraktmessige bindinger

Sum kontraktmessige bindinger per 31. desember 2023 er 4,9 mrd. kr. Summen gjelder gjenværende kontraktmessige forpliktelser i utbyggingsprosjekter.

Note 10 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter og finanskostnader består i hovedsak av renteinntekter og rentekostnader knyttet til konsernets finansiering. Videre inngår andre finansposter som ikke kan knyttes til operasjonelle forhold.

Generelle prinsipper

Renteinntekter og rentekostnader på lån og fordringer er beregnet etter effektiv rentemetode og regnskapsføres når de er opptjent/påløpt.

Renteinntekter, urealiserte og realisert verdiendringer på Markedsbaserte verdipapirer presenteres netto som Netto gevinst/tap markedsbaserte verdipapirer.

Rentekostnader knyttet til estimerte fremtidige fjerningsforpliktelser presenteres som en del av Rentekostnader. Renteelementet i fjerningsforpliktelser er nærmere forklart i note 24 Andre forpliktelser.

Rentekostnader knyttet til anlegg under utførelse balanseføres sammen med anlegget, se note 9 Anlegg under utførelse.

Valutagevinster eller tap som oppstår fra operasjonelle eiendeler og gjeld, samt sikring av slike, klassifiseres som andre driftskostnader, se note 27 Andre driftskostnader. Urealisert valutagevinst eller -tap knyttet til sikring av lån presenteres netto som verdiendring derivater. Andre valutaeffekter presenteres netto som valutainntekt/valutakostnad.

Renteelementet i pensjonskostnadene inngår i lønnskostnaden, se note 7 Pensjoner.

Spesielt for konsernet:

Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden for konsernet. Resultatandeler i tilknyttede selskaper presenteres netto som Netto finansinntekt tilknyttede selskap eller Netto finanskostnad tilknyttede selskap. Se for øvrig note 20 Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper.

Spesielt for morselskapet:

Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter kostmetoden i morselskapet. Konsernbidrag og utbytte fra tilknyttede selskaper og datterselskaper resultatføres som finansinntekt i den grad utbytte og konsernbidrag ligger innenfor opptjente resultater i eierperioden. Konsernbidrag og utbytte regnskapsføres i det året det er vedtatt. Nedskrivning og tilbakeført nedskrivning av aksjer i datterselskap og gevinst/tap ved salg av aksjer i datterselskap presenteres som Netto finansinntekter fra konsernselskap eller som netto finanskostnad konsern.

Spesifikasjon av finansinntekter og finanskostnader

Morselskap		<i>(Beløp i mill.kr)</i>	Konsern	
2022	2023		2023	2022
Finansinntekter				
124	157	Mottatt konsernbidrag og utbytte fra datterselskap	-	-
7	14	Netto finansinntekt tilknyttede selskap	17	5
146	245	Renteinntekter fra konsernselskap	-	-
99	162	Øvrige renteinntekter	169	100
21	90	Netto gevinst/tap markedsbaserte verdipapirer	107	20
58	-	Annen finansinntekt	-76	55
456	668	Sum finansinntekter	217	180
Finanskostnader				
5	15	Rentekostnader konsernselskap	-	-
1 134	2 190	Øvrige rentekostnader	2 191	1 133
-176	-249	Kapitaliserte byggelånsrenter	-249	-176
6	42	Netto valutakostnad	41	5
21	140	Annen finanskostnad	50	21
989	2 139	Sum finanskostnader	2 032	983

Note 11 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Noten viser kundefordringer og andre kortsiktige fordringer knyttet til konsernets operasjonelle virksomhet. Andre kortsiktige fordringer kan være både rentebærende og ikke rentebærende.

Generelle prinsipper

Kundefordringer er innregnet og presentert til opprinnelig fakturabeløp (transaksjonsprisen) på faktureringstidspunktet. Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer måles deretter til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Det er sett bort fra renteelementet, siden dette anses å være uvesentlig for konsernets kundefordringer og andre kortsiktige fordringer.

Nedskrivning for verdifall

Verdifall på kundefordringer og andre kortsiktige fordringer vurderes løpende. Nedskrivning for tap på kundefordringer følger forenklet metode og måles til et beløp som tilsvarer forventet kredittap i levetiden. Tapsavsetning foretas dersom tapspotensialet er vesentlig, og det anses som svært sannsynlig at fordringen ikke vil innfris. Fordringen nedskrives direkte dersom forsøk på inndriving av fordringen ikke har ført frem og det foreligger objektive kriterier på at det har inntruffet tapsutløsende hendelser som kan måles pålitelig og vil påvirke betalingen av fordringen.

Andre kortsiktige fordringer består i hovedsak av opptjente flaskehalsinntekter samt forskuddsbetalinger. Ved førstegangsinnregning innregnes forventet kredittap fra potensielle misligholdshendelser innenfor 12 måneder. Det foretas en løpende vurdering av de enkelte eiendelenes kredittrisiko. Dersom det vurderes å være vesentlig økning i forventet kredittap, vil det foretas tapsavsetning basert på alle forventede tap for alle misligholdshendelser innenfor fordringens levetid.

Spesifikasjon av kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
515	378	Kundefordringer	391	516
316	300	Kortsiktige lån til konsernselskaper	-	-
1 747	1 098	Andre kortsiktige fordringer	830	1 414
2 578	1 776	Sum kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	1 221	1 930

Spesifikasjon av aldersfordelte kundefordringer 31.12.2023

(Beløp i mill. kr)	Ikke forfalt	1-30 dager	31-60 dager	61-90 dager	Over 90 dager	Sum kundefordringer
Morselskap	319	58	0	-	1	378
Konsern	292	98	0	-	1	391

Vurdering av verdifall

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer utgjør en forholdsvis liten del av konsernets balanse, og feil i vurdering av kundenes/gjeldshavernes betalingsevne vil normalt ikke innebære vesentlige feil i regnskapet. En vesentlig del av konsernets inntekter er knyttet til egne nettavtaler med nettkundene om tilknytning og bruk av transmisjonsnettet. Strengt sanksjonsmuligheter og muligheter for å kreve sikkerhetsstillelse innebærer at risikoen for tap på disse kundefordringene anses å være svært lav. For øvrige kundefordringer foretas særskilt vurdering av vesentlige poster som har forfalt.

Per 31. desember 2023 er det i konsernregnskapet ikke avsatt for tap på kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. I morselskapet er det heller ingen avsetning for tap per 31. desember 2023.

Note 12 Markedsbaserte verdipapirer

Noten viser hvor stor del av konsernets overskuddslikviditet som er plassert i markedsbaserte verdipapirer.

Vesentlig prinsipp

Markedsbaserte verdipapirer som er del av en handelsportefølje og gjeldsinstrumenter som holdes for å motta kontantstrømmer utover hovedstol og renter klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Markedsbaserte verdipapirer er regnskapsført til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 1 fordi verdipapirene er notert på børs og fritt omsettelige. Se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Markedsbaserte verdipapirer

Morselskap		<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Konsern	
Anskaffelseskost	Balanseført verdi		Anskaffelseskost	Balanseført verdi
Obligasjoner og rentefond				
1 341	1 352	Norske rente - og pengemarkedsfond	1 758	1 780
1 341	1 352	Sum obligasjoner og rentefond	1 758	1 780
Aksjefond				
-	-	Norske aksjefond	18	38
-	-	Utenlandske aksjefond	21	38
-	-	Sum aksjefond	38	76
1 341	1 352	Sum markedsbaserte verdipapirer	1 796	1 855

Note 13 Betalingsmidler

Noten viser konsernets beholdninger av kontanter og bankinnskudd.

Generelle prinsipper

Betalingsmidler består av kontanter og bankinnskudd. Bankinnskudd vil inkludere eventuelle innskudd under CSA-avtaler (Credit Support Annex) som kan disponeres fritt av konsernet. Bundne midler er midler som i begrenset grad er disponible for konsernet. Bundne midler knytter seg til skattetrekk, depot ved krafthandel og ansvarlig kapital ved balanseavregningen.

Spesifikasjon av betalingsmidler

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
815	1 301	Bankinnskudd	1 392	887
1 617	1 249	Bundne midler	1 252	1 619
2 432	2 550	Sum betalingsmidler	2 644	2 507

Ubenyttede trekkrettigheter på 8 000 mill. kroner og et uoptrukket lån på 130 mill. euro er ikke inkludert i betalingsmidler.

Note 14 Finansielle anleggsmidler

Noten viser finansielle poster av langsiktig karakter og omfatter både rentebærende og ikke rentebærende poster.

Generelle prinsipper

Finansielle anleggsmidler forventes ikke å bli realisert innen ett år fra balansedagen. Langsiktige fordringer og langsiktige lånefordringer mot konsernselskap innregnes til virkelig verdi på avtaletidspunktet med tillegg av eventuelle transaksjonskostnader. Disse måles senere til amortisert kost ved bruk av forenklet effektiv rentemetode. Aksjer som ikke er del av handelsportefølje, regnskapsføres til virkelig verdi over resultat.

Nedskrivning for verdifall

Verdifall for langsiktige fordringer og langsiktige lånefordringer mot konsernselskap vurderes løpende. Tapsavsetning foretas ved vesentlig økning i forventet kredittrisiko med et beløp tilsvarende forventet tap i levetiden.

Spesifikasjon av finansielle anleggsmidler

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
47	62	Langsiktige fordringer	60	45
4 490	3 904	Langsiktige lånefordringer mot konsernselskaper	-	-
75	75	Ansvarlig kapital i Statnett SFs Pensjonskasse	75	75
3	3	Aksjer og andeler	3	3
4 615	4 044	Sum finansielle anleggsmidler	138	122

Ansvarlig kapital i Statnett SFs Pensjonskasse er innregnet til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler er regnskapsført til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 3, se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Det har ikke vært overføringer mellom de ulike nivåene i 2022 eller i 2023. Det er ingen endringer i nivå 3 i 2022 eller i 2023.

Langsiktige lånefordringer mot konsernselskap utgjør en vesentlig del av finansielle anleggsmidler. Misligholdsrisikoen for disse lånene anses som svært lav både på kort og lang sikt, blant annet på grunn av selskapenes forsvarlige egenkapital, tilknytningen til regulert virksomhet, herunder leveranser til morselskapet, samt finansieringsavtaler og garantier hos morselskapet.

Langsiktige fordringer utgjør en uvesentlig del av morselskapets balanse. Verdifall vurderes løpende, og ved vesentlig endring i fordringenes kredittrisiko vil det avsettes for tap.

Basert på vurderinger ved årets utgang er det ikke foretatt tapsavsetninger av langsiktige fordringer eller lån til datterselskaper per 31. desember 2023.

Det antas å være en uvesentlig forskjell mellom balanseført og virkelig verdi for finansielle anleggsmidler.

Note 15 Derivater og sikringsbokføring

Noten beskriver hvilke risikoeksponeringer konsernet sikrer seg mot ved hjelp av derivater hvor kriteriene for sikringsbokføring oppfylles. Beskrivelsen omfatter hvordan risikoeksponeringer oppstår, hvilke derivater som anvendes som sikringsinstrument og konsernets sikringspolicy ved bruk av derivater. Informasjon og tabeller vil være lik for morselskap og konsern da det kun er morselskapet som benytter seg av finansielle derivater og sikringsbokføring.

Beskrivelse av risikoeksponering som sikres og oppfyller kriteriene til sikringsbokføring

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at svingninger i valutakursen fører til endringer i Statnetts resultat og balanse. Valutarisiko oppstår når konsernet har inntekter eller utgifter, tar opp lån, har bankinnskudd eller foretar plasseringer i verdipapirer i utenlandsk valuta. Også ved anskaffelser i investeringsprosjektene kan Statnett bli eksponert for valutarisiko i anskaffelseskontraktene. Større anskaffelseskontrakter inngås i norske kroner. Konsernets finanspolicy gir konsernet nærmere rammer for sikring av valutarisiko for lån og for store anskaffelseskontrakter

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom låneporteføljen, likviditetsbeholdningen, plasseringer i rente- og pengemarkedsfond, samt finansielle derivatkontrakter. Renterisikoen knyttet til låneporteføljen sikres med rentebytteavtaler. Renter på lån kan sikres både fra fast til flytende rente og fra flytende til fast rente. Det er etablert rammer som gir retningslinjer for hvor stor andel av Statnetts lån som skal ha flytende rente og som fastsetter kriteriene for hvordan renten på lån sikres.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Konsernet benytter reglene for sikringsbokføring når derivater benyttes for å sikre rente- og valutarisiko, og når kriteriene for sikringsbokføring etter IFRS 9 er oppfylt.

Derivater førstegangsinnregnes til virkelig verdi på datoen for inngåelse av avtalen og verdsettes deretter løpende til virkelig verdi. I regnskapet klassifiseres derivater med positiv verdi som eiendeler og derivater med negativ verdi som gjeld. Endring i virkelig verdi og gevinst/tap ved realisasjon resultatføres løpende når derivatet ikke inngår i en sikringsrelasjon som tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring. Innebygde valutaderivater i større anskaffelseskontrakter skiller ut og måles separat. Derivater som sikrer konsernets lån (rentederivater), er klassifisert som rentebærende, og derivater som sikrer valutarisiko i anskaffelser (valutaderivater), er klassifisert som ikke rentebærende. Derivatavtaler regnskapsføres og presenteres hver for seg. Derivater som forfaller innen 12 måneder, klassifiseres som kortsiktige, mens derivater som forfaller senere enn 12 måneder, klassifiseres som langsiktige.

Spesifikasjon av derivater

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
3 333	4 360	Derivater, rentebærende	4 360	3 333
-	-	Derivater, ikke rentebærende	-	-
3 333	4 360	Sum derivater, anleggsmidler	4 360	3 333
13	397	Derivater, rentebærende	397	13
-	-	Derivater, ikke rentebærende	-	-
13	397	Sum derivater, omløpsmidler	397	13
3 346	4 757	Sum derivater, eiendeler	4 757	3 346
838	863	Derivater, rentebærende	863	838
-	-	Derivater, ikke rentebærende	-	-
838	863	Sum derivater, langsiktig gjeld	863	838
226	-	Derivater, rentebærende	-	226
-	-	Derivater, ikke rentebærende	-	-
226	-	Sum derivater, kortsiktig gjeld	-	226
1 064	863	Sum derivater, gjeld	863	1 064
2 281	3 894	Sum derivater, netto eiendel (+) / gjeld (-)	3 894	2 281

Derivater måles til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 2. Se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Beskrivelse av derivater som anvendes i sikringsforhold

Konsernet benytter ulike typer derivater og strategier for å håndtere valutarisikoen og renterisikoen som oppstår ved opptak av lån og i anskaffelseskontrakter i annen valuta. Rentebytteavtaler eller kombinerte valuta- og rentebytteavtaler benyttes for håndtering av valuta- og/eller renterisiko i lånekontrakter. For anskaffelseskontrakter kan det benyttes valutaterminkontrakter.

Konsernet benytter følgende typer sikringsforhold

Virkelig-verdi sikringer

Virkelig-verdi sikring defineres som sikring av eksponeringen for endringer i virkelig verdi av en innregnet eiendel, forpliktelse eller en bindende avtale som kan henføres til en bestemt risiko og som kan påvirke resultatet. Endring av virkelig verdi på derivatet som er utpekt som sikringsinstrument resultatføres løpende. Endring i virkelig verdi på sikringsobjektet resultatføres tilsvarende på samme regnskapslinje. For virkelig-verdi sikringer av objekter som regnskapsføres til amortisert kost, amortiseres verdiendringen i resultatregnskapet over den gjenværende perioden til forfall.

For lån som er sikret med rentebytteavtaler eller kombinerte rente- og valutabytteavtaler, sammenfaller sentrale vilkår slik at det er fullstendig samsvar mellom kontantstrømmer i sikringsobjekt og sikringsinstrument. Til tross for sammenfallende vilkår og kontantstrømmer, vil det som følge av basis-spread i sikringsinstrumenter som sikrer forholdet mellom ulike valutaer oppstå verdiendringer som skyldes den kontinuerlige endringen i basis-spread i derivatkontrakter mellom de aktuelle valutaene. Denne urealiserte verdiendringen underveis i sikringsforholdet påvirker kun sikringsinstrumentet og medfører dermed en ineffektivitet i sikringen som resultatføres løpende. Det er kostnadsført 90 mill. kroner i slik ineffektivitet i virkelig-verdi sikringene i 2023.

I tilfeller hvor vesentlige anskaffelseskontrakter ikke er inngått i konsernets funksjonelle valuta, kan det gjennomføres virkelig-verdi sikring av slike kontrakter ved bruk av valutaterminer. Virkelig verdi beregnes både for sikringsinstrument og sikringsobjekt. Ulike forfallstidspunkt på sikringsinstrument og sikringsobjekt og rulling av sikringsinstrument vil medføre ineffektivitet som regnskapsføres i resultat som Andre driftskostnader. Realiserte effekter av sikringen for sikringsinstrument og sikringsobjekt påvirker resultatet i samme periode.

Konsernet avbryter virkelig verdisikring dersom:

1. Sikringsinstrumentet er forfalt, solgt, terminert eller utøvd
2. Sikringen ikke oppfyller vilkårene for sikringsbøkføring
3. Konsernet av andre grunner anser det hensiktsmessig å oppheve sikringsforholdet

Skulle en sikringsrelasjon opphøre, vil verdiendringen på sikringsobjektet som er regnskapsført i balansen amortiseres over gjenværende levetid ved bruk av effektiv rentemetode.

Kontantstrømsikring

Kontantstrømsikring er sikring av eksponeringen for variabilitet i kontantstrømmer som kan henføres til en bestemt risiko tilknyttet hele eller en bestanddel av en innregnet eiendel eller forpliktelse, eller en svært sannsynlig forventet transaksjon som kan påvirke resultatet.

Alle derivater utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer er regnskapsført til virkelig verdi i balansen. Effekten regnskapsføres som sikringsreserve i egenkapitalen. Den effektive delen av endringer i virkelig verdi på sikringsinstrumentet regnskapsføres som øvrig resultatelement, og reklassifiseres til resultat ved gjennomføring av transaksjonen som derivatet sikrer, og presenteres på samme linje som den sikrede transaksjonen. Ineffektivitet i kontantstrømsikringen resultatføres løpende i den grad den akkumulerte verdiendringen for sikringsinstrumentet overstiger den for sikringsobjektet (oversikring). Hvis den forventede fremtidige transaksjonen ikke lenger forventes gjennomført, blir beløp som tidligere er ført som øvrig resultatelement, ført som finansinntekt eller -kostnad. Hvis sikringsinstrumentet utløper eller selges, termineres eller utøves, eller Statnett velger å oppheve sikringsforholdet, til tross for at den sikrede transaksjonen forventes å inntreffe, forblir akkumulerte gevinster eller tap som øvrig resultatelement og regnskapsføres i resultatregnskapet og ut av egenkapitalen når transaksjonen gjennomføres, slik at sikringsinstrument og sikringsobjekt påvirker resultatet i samme periode. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger forventes å inntreffe, resultatføres akkumulerte urealiserte gevinster eller tap på sikringsinstrumentet umiddelbart.

Økonomisk sikring – derivater som ikke inngår i regnskapsmessig sikring

Statnett har både rentebytteavtaler og valutaterminer som ikke kvalifiserer til sikringsbøkføring i henhold til IFRS. Slike derivater måles til virkelig verdi, og alle verdiendringer innregnes i resultatet som Finansinntekter eller -kostnader. Denne typen derivater er omtalt som "frittstående" derivater.

Beregning av virkelig verdi

Valutaterminer er målt til virkelig verdi basert på observert terminkurs på kontrakter med tilsvarende løpetid på balansedagen. Virkelig verdi for rente- og valutabytteavtaler er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer beregnet ut fra observerte markedsrenter og valutakurser på balansedagen. Virkelig verdi av rene rentebytteavtaler beregnes som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer ut fra observerbare markedsrenter på balansedagen. Konsernet har siden 2020 benyttet markedsdata fra Bloomberg for å beregne virkelig verdi av rente- og valutabytteavtaler og rene rentebytteavtaler. At markedsdata hentes fra en og samme aktør, sikrer at konsernet kan finne den virkelige verdien på samme tidspunkt innen balansedagen for alle kontrakter.

Forfallsstruktur for derivater tilknyttet lån

Morselskap og konsern							Sum	
(Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	markeds-	Sikringsbøkføring	
						verdi		
Eiendeler								
Rentebytteavtaler fast til flytende	-	6	-	-	-	6	Virkelig verdisikring	
Rentebytteavtaler flytende til fast	6	82	-	-	-	87	Kontantstrømsikring	
Rente- og valutabytteavtaler	391	1 596	2 477	-	199	4 663	Virkelig verdisikring	
Sum eiendeler 31.12.2023	397	1 684	2 477	-	199	4 757		
Sum eiendeler 31.12.2022	13	819	1 640	695	178	3 346		
Gjeld								
Rentebytteavtaler fast til flytende	-	-	-132	-	-	-132	Virkelig verdisikring	
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	-261	-	-	-261	Virkelig verdisikring	
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	-471	-	-	-471	Kontantstrømsikring	
Sum gjeld 31.12.2023	-	-	-863	-	-	-863		
Sum gjeld 31.12.2022	-226	-	-838	-	-	-1 064		

Tabellen nedenfor viser effekten av kontantstrømsikringer som presenteres som sikringsreserve i egenkapitalen (negative tall reduserer konsernets egenkapital). Det er i løpet av regnskapsårene 2022 eller 2023 ikke resultatført effekter knyttet til sikringsinstrumenter som ikke lenger kvalifiserer for sikringsbøkføring.

Utvikling i sikringsreserven i egenkapitalen

(Beløp i mill. kr)	31.12.2023	31.12.2022
Inngående sikringsreserve før skatt	618	94
Verdiendring i året	115	524
Utgående sikringsreserve før skatt	733	618
Utsatt skatt sikringsreserve	-161	-136
Utgående sikringsreserve etter skatt, jf. note 28	572	482

Innebygde derivater i anskaffelseskontrakter i valuta

Konsernet har ved utgangen av 2023 ingen betydelige innebygde derivater eller valutasikringer knyttet til anskaffelseskontrakter. Det er heller ingen resultatførte effekter knyttet til urealiserte og realiserte verdiendringer gjennom året.

Effekter av IBOR-reformen (endring av referanserenter)

Det er gjennom to faser vedtatt visse endringer i IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7 i form av tilpasninger som kan sikre fortsatt sikringsbokføring ved overgang til nye referanserenter under IBOR-reformen. Statnett har valgt å anvende standardendringene i fase 1 fra og med 2019 og standardendringene i fase 2 fra og med 2020.

I 2021 tiltrådte Statnett ISDAs "Fallback Protocol". Den angir erstatningsrente for IBOR-renter som går ut av bruk. Alle motparter som Statnett i 2021 hadde derivatavtale med, sluttet seg til ISDAs "Fallback Protocol", eller har inngått tilsvarende bilateral avtale med Statnett. Ingen aktive finansielle instrumenter berøres så langt av endringene, kun renter på sikkerhetsstillelse (CSA). Overgangen til nye referanserenter har ikke medført endringer i regnskapsføring eller kontantstrømmer for finansielle instrumenter. Endringene har heller ikke hatt noen reell effekt på Statnetts sikringsbokføring, og det er ingen sikringsrelasjoner som er avviklet som følge av endringene. IBOR-reformen har ikke ledet til endringer i Statnetts tilnærming til finansiell risikostyring. Det vises til note 16 Rentebærende gjeld som viser sammenstilling av lån og derivater fordelt pr. valuta.

Statnett har utstedt obligasjonslån og inngått derivatavtaler med NIBOR som referanserente. På rapporteringstidspunktet anser Statnett at det ikke foreligger noen sikre indikasjoner på at NIBOR vil bli erstattet av en ny referanserente, selv om alternativer, herunder en overgang til en rente med utgangspunkt i NOWA (Norwegian Overnight Weighted Average) har vært diskutert. Statnett har derfor ingen pågående prosess for å erstatte NIBOR med ny referanserente i berørte avtaler.

Note 16 Rentebærende gjeld

Noten viser kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld for konsernet. Sammensetningen av og nivået på rentebærende gjeld styres gjennom selskapets finansieringsaktivitet og er beskrevet nærmere i note 15 Derivater og sikringsbokføring.

Vesentlig prinsipper

Rentebærende gjeld som er målt til virkelig verdi som følge av sikringsbokføring, er målt til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 2. Se beskrivelse av hierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Annen rentebærende gjeld er regnskapsført til virkelig verdi av mottatte midler, netto etter transaksjonskostnader. Lånene er deretter regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, hvor forskjellen mellom netto midler og innløsningsverdi blir resultatført over låneperioden.

Generelle prinsipper

Leieforpliktelser måles til nåverdien av faste leiebetalinger over leieperioden, hensyntatt forlengelsesopsjoner eller termineringsrettigheter som det er rimelig sikkert at konsernet vil benytte. Statnett har valgt å benytte unntaksregelen ved at kortsiktige leieavtaler med inntil 12 måneders varighet og avtaler med lav verdi kostnadsføres løpende. Første års avdrag er klassifisert som kortsiktig.

Spesifikasjon av rentebærende gjeld

Morselskap (<i>Beløp i mill. kr</i>) Gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Langsiktig rentebærende gjeld	44 716	44 647	38 275	37 620
Langsiktig rentebærende gjeld til konsernselskaper	13	13	-	-
Leieforpliktelser	127	127	132	132
Sum langsiktig rentebærende gjeld	44 856	44 787	38 407	37 752
Kortsiktig rentebærende gjeld	9 916	9 911	8 888	8 911
Kortsiktig rentebærende gjeld til datterselskap	113	113	234	234
Leieforpliktelser	76	76	80	80
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	10 106	10 100	9 203	9 226
Konsern (<i>Beløp i mill. kr</i>)				
Gjeld				
Langsiktig rentebærende gjeld	44 716	44 647	38 275	37 620
Leieforpliktelser	127	127	132	132
Sum langsiktig rentebærende gjeld	44 843	44 774	38 407	37 752
Kortsiktig rentebærende gjeld	9 916	9 911	8 888	8 912
Leieforpliktelser	76	76	80	80
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	9 993	9 987	8 969	8 992

Endringer i forpliktelser som skyldes finansieringsaktiviteter

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
54 068	48 674	Forpliktelser i gjeldsportefølje 01.01.	48 440	53 903
1 000	11 962	Opptak av ny gjeld (innbetaling)	11 962	1 000
-2 769	-8 013	Nedbetaling av gjeld (utbetaling)	-8 010	-2 766
-1 944	1 902	Endring i CSA-forpliktelser (utbetaling)	1 902	-1 944
-1 736	1 386	Endring i virkelig verdi (ingen kontanteffekt)	1 386	-1 736
9	-	Amortisering (ingen kontanteffekt)	-	9
-	-	Endring i konsernintern gjeld (utbetaling)	-	-
-3	-3	Endring konsernintern gjeld (innbetaling)	-	-
61	-105	Endring i konsernintern gjeld (ingen kontanteffekt)	-	-
-12	22	Annet (ingen kontanteffekt)	19	-26
48 674	55 825	Forpliktelser i gjeldsportefølje 31.12.	55 699	48 440

Avdragsprofil rentebærende gjeld**Morselskap**

Lånene er vurdert til amortisert kost justert for effekt av verdisikring.

Forfallstidspunkt (Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	Sum
Fast rente						
Sertifikatlån	1 000	-	-	-	-	1 000
Obligasjonslån	2 393	14 782	20 736	-	574	38 485
Leieforpliktelser	76	67	45	5	11	203
Sum fast rente 31.12.2023	3 469	14 849	20 780	5	585	39 688
Sum fast rente 31.12.2022	5 156	9 727	16 025	1 941	562	33 411
Flytende rente						
Sikkerhetsstillelse under CSA-avtaler ¹	3 991	-	-	-	-	3 991
Annen rentebærende gjeld	113	13	-	-	-	126
Obligasjonslån	2 000	550	-	-	-	2 550
Lån fra finansinstitusjoner	532	3 187	3 983	739	164	8 605
Sum flytende rente 31.12.2023	6 636	3 750	3 983	739	164	15 272
Sum flytende rente 31.12.2022	4 046	4 367	3 798	1 611	378	14 200
Sum rentebærende gjeld 31.12.2023	10 106	18 599	24 763	743	749	54 961
Sum rentebærende gjeld 31.12.2022	9 202	14 094	19 823	3 552	940	47 611

¹ Gjeld knyttet til sikkerhetsstillelse under CSA-avtaler (Credit Support Annex) som reflekterer mer-/mindreverdi av inngåtte derivater. Avtalene har ukentlige oppgjør basert på endring av markedsværdien av derivatet utover fastsatte terskelverdier.

Konsern

Konsernets avdragsprofil for rentebærende gjeld vil tilsvare oppstillingen for morselskapet med unntak av konserninterne lån. I annen rentebærende gjeld har Statnett SF ett konserninternt langsiktig lån på 13 mill. kroner som forfaller ved påkrav. I tillegg har Statnett SF en konsernintern gjeld på 113 mill. kroner knyttet til konsernets cash pool-ordning. Disse lånene blir eliminert i konsernoppstillingen. Det vises til omtale av likviditetsrisiko i note 18 Finansiell risikostyring.

Rentebinding i konsernet viser hvor langt frem i tid renten er bundet på konsernets gjeldsportefølje, justert for tillknyttede rentederivater.

Løpetid på rentebinding (Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	Sum
Rentebærende gjeld 31.12.2023	49 667	4 686	593	5	11	54 961
Rentebærende gjeld 31.12.2022	37 783	5 468	4 346	6	7	47 611

Sammenstilling av lån og derivater	Hovedstol lån Valuta (Beløp i mill.)	Hovedstol lån NOK (Beløp i mill.)	Hovedstol swap NOK (Beløp i mill.)	Rente lån	Rente swap	Markeds-verdi swap (Beløp i mill.)
Sikrede lån – virkelig-verdi sikring						
NOK	-3 400	-3 400	-3 400	3,94%	5,76%	-125
SEK	-3 100	-2 994	-2 994	3,54%	5,96%	148
USD	-1 080	-7 208	-7 208	3,17%	5,97%	2 209
EUR	-1 570	-16 001	-16 001	1,90%	5,53%	928
Sikrede lån – kontantstrømsikring						
NOK	-2 000	-2 000	-1 000	5,39%	2,31%	6
USD ¹	-360	-3 039	-3 039	2,79%	6,08%	646
EUR ²	-	-	-3 000	0,00%	2,49%	82
Usikrede lån						
NOK - fast rente	-6 700	-6 700	-	2,94%	-	-
NOK - flytende rente	-9 155	-9 155	-	5,37%	-	-
CSA						
NOK	-1 443	-1 443	-	³	-	-
EUR	-227	-2 548	-	⁴	-	-
Sum						3 894

¹ Hybrid bokføring av 360 mill. dollar rente- og valutabytteavtale. Sikret hovedstol på 360 mill. dollar inkludert både som verdisikring og kontantstrømsikring.

² Rentebytteavtale 3000 mill. kroner for bytte av flytende rente i 500 mill. euro rente og valutabytteavtale til fast rente. Sikret hovedstol på 500 mill. euro inkludert under verdisikringer.

³ NOWA (Norwegian Overnight Weighted Average rate) – daglig rentenotering for innskudd i NOK

⁴ EONIA overnight – daglig rentefastsettelse kunngjort gjennom European Banking Federation (EBF)

Note 17 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Noten viser leverandørgjeld og annen kortsiktig ikke rentebærende gjeld. Leverandørgjeld er knyttet direkte til operasjonell drift, mens annen kortsiktig gjeld gjelder øvrig gjeld som skyldig offentlig avgifter, skyldig lønn og feriepenger, påløpte renter med mer.

Generelle prinsipper

Ikke-rentebærende gjeld er klassifisert som kortsiktig når den er del av ordinær drift, gjelder handelsformål og har forfall innen 12 måneder. Annen gjeld er langsiktig. Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Renteelementet er det sett bort fra, siden det anses å være uvesentlig.

Spesifikasjon av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
1 885	2 301	Leverandørgjeld	2 322	1 893
16	4	Kortsiktig gjeld til datterselskap	-	-
355	176	Skyldige offentlige avgifter	194	368
310	340	Skyldig lønn og feriepenger	351	319
433	605	Påløpte renter	605	433
96	49	Fjerningsforpliktelser	49	96
1 820	592	Annen kortsiktig gjeld	690	1 908
4 915	4 066	Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	4 211	5 016

Avsetninger knyttet til fremdriftsmåling av investeringsprosjekter er klassifisert som annen kortsiktig gjeld. Slik fremdriftsmåling er nærmere omtalt i note 9 Anlegg under utførelse.

Note 18 Finansiell risikostyring

Finansiell risiko

Statnett SFs finanspolicy har som formål å etablere hovedprinsipper for å sikre at foretaket oppnår den nødvendige finansieringen av planlagt drifts- og investeringsprogram i samsvar med eksterne lover og gjeldende krav, samt intern risikotoleranse. For å minimere foretakets kreditt-, rente- og valutarisiko utarbeides det også detaljerte rammer for utøvelsen av finansfunksjonen. Statnett SF benytter seg av finansielle derivater for å styre den finansielle risikoen.

Kapitalstyring

Hovedmålsettingen for foretakets styring av kapitalstruktur er at Statnett skal ha en solid finansiell posisjon, som gir grunnlag for at Statnett kan gjennomføre en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet, i tråd med planer og eiers forventninger. Statnetts styre har vedtatt at foretaket skal opprettholde en robust A-rating eller bedre. Utbytte vedtas i foretaksmøtet etter hvert regnskapsår. Eiers utbyttepolicy er 50 prosent av konsernets underliggende resultat. Underliggende resultat er konsernets årsresultat etter skatt justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. For øvrig styres kapitalstrukturen gjennom opptak og nedbetaling av kort- og langsiktig gjeld, samt endringer i likviditetsbeholdningen. Låneavtalene pålegger ikke foretaket noen kapitalkrav som ventes å kunne begrense kapitalstrukturen i konsernet. Det finnes heller ingen eksplisitte krav til egenkapital utover det som følger av lovgivningen. Det har ikke vært vesentlige endringer i målsetting og retningslinjer for kapitalstyring gjennom året.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
38 407	44 856	Langsiktig rentebærende gjeld	44 843	38 407
9 203	10 106	Kortsiktig rentebærende gjeld	9 993	8 969
4 695	3 902	Betalingsmidler og markedsbaserte verdipapirer	4 499	5 232
42 915	51 060	Netto gjeld	50 337	42 144

Likviditetsrisiko

Statnett SF har som mål å kunne gjennomføre 12 måneders drift, investeringer og refinansiering uten å ta opp ny gjeld. Det vil gjøre Statnett mindre sårbar for perioder med lav tilgjengelighet på kapital i finansmarkedene og perioder med lite gunstige lånevilkår. Statnett har rutiner som sikrer løpende overvåking og tilpasning av likviditeten.

Statnett reduserer likviditetsrisiko knyttet til forfall på finansielle forpliktelser ved hjelp av spredt forfallsstruktur, rammer for hvor stor del av låneporteføljen som kan forfalle innenfor en 12-måneders periode, tilgang til flere finansieringskilder i Norge og internasjonalt, samt tilstrekkelig likviditet til å dekke planlagt drifts-, investerings- og refinansieringsbehov uten opptak av ny gjeld innenfor en tidshorisont på 12 måneder.

Likviditeten ved utgangen av rapporteringsperioden består av bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og en trekkfasilitet på 8 000 mill. kroner som er fornyet i mars 2023. Det er foreløpig ikke trukket på trekkfasiliteten. Inntil 4 mrd. kroner av trekkfasiliteten kan trekkes på meget kort varsel. Statnett har videre et uoptrukket lån fra Den europeiske investeringsbanken (EIB) på 130 mill. euro. Sammen med øvrige kilder til likviditet gir det Statnett god evne til å håndtere store likviditetsbehov som kan oppstå med kort varsel, for eksempel knyttet til sikkerhetsstillelse for derivater under CSA-avtaler som har ukentlige oppgjør.

Statnett SF har høy kredittverdighet. Standard & Poor's og Moody's Investors Service har gitt Statnett SF kredittratinger for langsiktige låneopptak på henholdsvis A+ og A2. Den høye kredittratingen gir Statnett SF gode lånemuligheter.

Tabellen under viser alle brutto kontantstrømmer knyttet til finansielle forpliktelser. Derivater inkluderer de utgående kontantstrømmene i derivatkontraktene. Kontantstrømmene er ikke neddiskontert og forutsetter rentesatser og valutakurser som ved utgangen av rapporteringsperioden.

(Beløp i mill. kroner)

	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Morselskap						
Rentebærende gjeld og rentebetalinger	11 660	23 590	30 263	1 260	1 071	67 844
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	4 066	-	-	-	-	4 066
Derivater	2 421	14 715	19 342	116	481	37 075
Finansielle forpliktelser 31.12.2023	18 147	38 305	49 605	1 376	1 552	108 985
Finansielle forpliktelser 31.12.2022	20 151	27 923	35 681	5 032	1 643	90 430

	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Derivater						
Innbetalinger	2 127	14 504	21 188	125	777	38 721
Utbetaling	-2 421	-14 715	-19 342	-116	-481	-37 075
Netto derivater 31.12.2023	-294	-211	1 846	9	296	1 646
Netto derivater 31.12.2022	-431	310	2 148	966	312	3 305

(Beløp i mill. kroner)

	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Konsern						
Rentebærende gjeld og rentebetalinger	11 660	23 576	30 263	1 260	1 071	67 830
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	4 211	-	-	-	-	4 211
Derivater	2 421	14 715	19 342	116	481	37 075
Finansielle forpliktelser 31.12.2023	18 292	38 291	49 605	1 376	1 552	109 116
Finansielle forpliktelser 31.12.2022	20 215	27 923	35 681	5 032	1 643	90 494

	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Derivater						
Innbetalinger	2 127	14 504	21 188	125	777	38 721
Utbetaling	-2 421	-14 715	-19 342	-116	-481	-37 075
Netto derivater 31.12.2023	-294	-211	1 846	9	296	1 646
Netto derivater 31.12.2022	-431	310	2 148	966	312	3 305

Kredittrisiko

Kredittrisiko refererer til risikoen for at motparten vil misligholde sine kontraktsforpliktelser, noe som medfører økonomisk tap for konsernet.

Spesifikasjon av maksimal kreditteksponering

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill.kr)	2023	2022
2 432	2 550	Betalingsmidler	2 644	2 507
2 263	1 352	Markedsbaserte verdipapirer	1 855	2 725
1 328	766	Derivater	766	1 328
4 615	4 044	Langsiktige fordringer	138	122
2 578	1 776	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	1 221	1 930
13 216	10 489	Sum maksimal kreditteksponering	6 624	8 612

For å begrense kredittrisiko har Statnett rammer som setter krav til kredittverdighet for motparter og maksimal eksponering for hver enkelt motpart. I tillegg er kredittrisikoen i sikringsforhold svært lav, da det er inngått avtaler om sikkerhetsstillelser (CSA) for de viktigste derivatmotpartene.

Alle plasseringer av betalingsmidler gjøres innenfor sektorrammer og maksimumsrammer for enkeltmotparter med høy kredittrating der høyere rating gir høyere rammer. Markedsbaserte verdipapirer består av flere godt diversifiserte investment grade-rentefond.

CSA-avtaler innebærer sikkerhetsstillelse av inngåtte derivater ved ukentlige oppgjør av urealiserte mer-/mindreverdi. Urealiserte gevinster på derivater medfører at Statnett mottar oppgjør som øker Statnetts bankbeholdning og kortsiktig gjeld. Tilsvarende vil urealiserte tap på derivater medføre at Statnett utbetaler oppgjør til våre motparter, noe som reduserer bankbeholdningen og øker kortsiktige fordringer.

Tabellen nedenfor viser sammenhengen mellom sikkerhetsstillelse under CSA-avtalene, urealiserte verdier for derivater som faller inn under CSA-avtalene og urealiserte verdier for alle inngåtte derivater med eksterne motparter. Innskuddene regnskapsføres på egne konti, men er ikke regnet som bundne midler. Det kan derfor være avvik mellom innestående på bank og det som faktisk er mottatt fra derivatmotpart.

Spesifikasjon av sammenhengen mellom sikkerhetsstillelse og derivater

(Beløp i mill. kroner)	Totalt mottatt	Virkelig verdi derivater under CSA	Virkelig verdi alle derivater
Mottatt sikkerhet under CSA	3 991	3 965	3 986
Sikkerhet under CSA stilt overfor motparter	-	-	-

Interne rammer setter minimumskrav til ratinger som motparter i CSA-avtaler må ha oppnådd fra de mest anerkjente ratingbyråene. For motparter uten CSA-avtaler er det fastsatt særskilt høye krav til rating.

Konsernets kundemasse består hovedsakelig av kommunale kraftforetak, norske industrikunder og andre nordiske TSOer. Det har historisk vært lite tap på kundefordringer, og det er ikke forventet at dette vil endre seg i nær fremtid. Ved mislighold har konsernet gode rutiner for rask og tett oppfølging av kunden, strenge sanksjonsmuligheter og mulighet for å kreve sikkerhetsstillelse i nettverksavtalen. Derfor vurderer konsernet kredittrisikoen på kundefordringer som svært lav.

Statnett SF har gitt lån til datterselskaper, felleskontrollerte enheter og tilknyttede selskaper. Morselskapet har en konsernkontoordning som innebærer at likviditeten i datterselskapene Elhub AS og NordLink Norge AS

samordnes med likviditeten til morselskapet. De to datterselskapene kan som del av konsernkontoordningen trekke inntil 100 mill. kroner hver som lån fra morselskapet. Kredittverdigheten til de aktuelle datterselskapene er nært knyttet til Statnett SFs egen kredittverdighet gjennom eierskap, garantistillelser og/eller tjenestemottak. Statnett SF yter ved behov lån til eSett Oy (tilknyttet selskap) og Fifty AS (felleskontrollert enhet). Det gjøres en kredittvurdering ved etablering av lånebetingelser. Alle selskapene følges opp gjennom styrerepresentasjon. Noen av låneavtalene stiller krav til egenkapitalandel. Det er ikke registrert forhold som tilsier at nedskrivning av lån kan forventes.

Innregning og måling av forventet kredittap

Konsernet innregner tapsavsetning for forventet kredittap på finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi over resultat i andre driftskostnader eller øvrige resultatelementer, i henhold til reglene i IFRS 9. Tapsavsetningen er basert på konsernets vurdering av de finansielle eiendelenes kredittrisiko.

For banker, derivatmotparter og andre kredittinstitusjoner vil kredittverdigheten vurderes jevnlig gjennom året gjennom overvåking av offisielle ratinger. Motpartsrisikoen overvåkes og rapporteres løpende for å sikre at foretakets eksponering ikke går utover fastsatte kredittgrenser og er i henhold til interne regler. For kundefordringer, andre kortsiktige fordringer og langsiktige fordringer, vil postenes kredittrisiko vurderes månedlig dersom det er mislighold eller det foreligger annen informasjon som gir mistanke om at låntaker ikke vil kunne innfri hele eller deler av sine forpliktelser. Et finansielt instrument anses misligholdt dersom det ikke er gjort opp til avtalt tid. Nedskrivning for verdifall bli foretatt etter følgende metoder:

1. Forventet kredittap over eiendelens løpetid

Det forventede kredittap som følge av alle mulige misligholdshendelser i løpet av et finansielt instruments levetid.

Tapsavsetningen for et finansielt instrument skal foretas til et beløp tilsvarende forventet kredittap i levetiden dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.

2. Forventet kredittap over 12 måneder

Den delen av forventede kredittap i levetiden som utgjør forventede kredittap som følge av misligholdshendelser for et finansielt instrument som er mulig innen 12 måneder etter rapporteringstidspunktet.

Tapsavsetningen for et finansielt instrument skal foretas til et beløp tilsvarende forventet kredittap over tolv måneder dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.

Konsernets metode for kredittrisikovurdering har definert følgende kategorier for kredittvurdering:

Kategori	Beskrivelse	Metode for nedskrivning for verdifall
Sikker betaler	Ingen forfalte forpliktelser og ingen økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning	Forventet kredittap over 12 måneder
Tvilsom betaler – ikke kredittverdig	Forpliktelser har forfalt med mer enn 30 dager, eller det er en betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning	Forventet kredittap over eiendelens løpetid, effektiv rente beregnes på bruttobeløp
Tvilsom betaler – kredittverdig	Forpliktelser har forfalt med mer enn 90 dager, men det er forhold som tilsier at betaleren er kredittverdig	Forventet kredittap over eiendelens løpetid, effektiv rente beregnes på amortisert kost

Tapsavskrives	Det er forhold som tilsier at betaleren har så store økonomiske problemer at fordringen må anses tapt	Fordringen tapsavskrives i sin helhet.
---------------	---	--

Se for øvrig note 11 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer og 14 Finansielle anleggsmidler for tapsvurderinger.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at svingninger i valutakursen fører til endringer i Statnetts resultat og balanse. Valutarisiko knyttet til store anskaffelseskontrakter og lån i utenlandsk valuta sikres i tråd med rammer for utøvelse av finansfunksjonen og omtales i note 15. Ved utgangen av rapporteringsperioden er det ingen vesentlig valutabeholdning som ikke er swappet eller reservert til fremtidige forpliktelser. Utenlandske aksjer og aksjefond utgjør 38 mill. kroner i konsernet.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom låneporteføljen, likviditetsbeholdningen og finansielle sikringer. Videre er Statnett SF eksponert for rentenivå som legges til grunn for nettvirksomhetens inntektsramme (NVE-renten).

For å redusere renterisikoen og svingningene i resultatet, skal rentekostnaden på Statnetts gjeld korrelere mest mulig med inntekten fra nettvirksomhetens inntektsramme som er påvirket av NVE-renten. Denne renten beregnes årlig som et gjennomsnitt av daglig observasjon av 5 års swaprente. Ved utgangen av 2023 er 75% av konsernets gjeldsportefølje eksponert mot flytende rente. Rammer for renteeksponering i konsernet baseres på avkastningsgrunnlag og NVE-renten på inntektssiden.

Gjennomsnittlig effektiv rente

Tabellen under viser gjennomsnittlig effektiv rente for de enkelte finansielle instrumentene.

Morselskap			Konsern	
2022	2023		2023	2022
0,27%	5,38%	Markedsbaserte verdipapirer	5,04%	0,21%
2,18%	3,71%	Bankinnskudd	3,71%	2,18%
-	-	Aksjer og aksjefond	17,60%	-4,40%
3,71%	4,28%	Rentebærende gjeld	4,28%	3,71%

Sensitivitetsanalyse

Rentesensitivitet

(Beløp i mill.kr)

Morselskap		Endring i rentenivå Prosentpoeng	Konsern	
2022	2023		2023	2022
-12	-8	+ 1	-18	-20
12	8	- 1	18	20

Tabellen viser morselskapet og konsernets følsomhet for potensielle endringer i rentenivået på aktivplasseringer. Den viser antatt effekt på netto finansinntekter/-kostnader ved endring i rentenivået på 1 prosentpoeng per 31. desember. Det benyttes rentebytteavtaler for å minimere svingninger i resultatet som følge av renteendringer på konsernets gjeld.

Valutakurssensitivitet

(Beløp i mill.kr)

Morselskap		Endring i kronekursen Prosent	Konsern	
2022	2023		2023	2022
-9	-13	+ 5	-15	-12
9	13	- 5	15	12

Tabellen viser selskapets følsomhet for potensielle endringer i kronekursen, dersom alle andre forhold er holdt konstant. Beregningen legger til grunn lik endring mot alle relevante valutaer. Effekten i resultatet (før skatt) skyldes verdiendring i pengeposter som ikke er fullt ut sikret. Dette omfatter i hovedsak bankbeholdninger samt CSA-innskudd (forpliktelse) i euro. Øvrige pengeposter og all gjeld i utenlandsk valuta er sikret, og endring i verdi motsvares av verdiendring på derivatet.

Note 19 Skatter

Generelle prinsipper

Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler og anvender til enhver tid vedtatt skattesats.

Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessige verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring og fremførbare rentefradrag.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utlignet. Utsatt skattefordel er oppført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen.

Skatteeffekt av poster ført mot øvrige resultatelementer er ført mot øvrige resultatelementer, og skatteeffekt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapital.

Skattekostnad i resultatregnskapet

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
-	-	Betalbar skatt	71	45
1 620	-828	Endring utsatt skatt/skattefordel	-816	1 635
1 620	-828	Sum skattekostnad	-745	1 680

Betalbar skatt i balansen

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
-	-	Årets betalbare skatt	71	45
-	-	Sum betalbar skatt i balansen	71	45

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Tabellen nedenfor gir en avstemming av rapportert skattekostnad mot skattekostnad basert på nominell skattesats på 22 prosent for 2023 og 2022.

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kr)	2023	2022
7 361	-3 754	Resultat før skattekostnad	-3 362	7 630
1 620	-826	Forventet skattekostnad etter nominell sats	-740	1 680
Skatteeffekter av:				
-	-2	Permanente forskjeller	-5	-0
0	-	Andel resultat i tilknyttet selskap	-	0
1 620	-828	Sum skattekostnad	-745	1 680
22%	22%	Effektiv skattesats	22%	22%

Spesifikasjon av utsatt skatt og utsatt skattefordel

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt og utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Ved verdsettelsen av utsatt skatt pr 31. desember 2023 og 2022 er det anvendt en skattesats på 22 prosent.

Morselskap					
<i>(Beløp i mill. kr)</i>	31.12.22	Resultatført	Øvrige resultat-elementer	Konsern-bidrag	31.12.23
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-3	7	-	-	4
Varige driftsmidler	5 536	28	-	-	5 565
Pensjonsforpliktelser	-47	24	-10	-	-34
Andre langsiktige poster	1 048	15	25	-	1 089
Fremførbart underskudd	-878	-902	-	0	-1 780
Sum	5 656	-828	15	0	4 844

Konsern					
<i>(Beløp i mill. kr)</i>	31.12.22	Resultatført	Øvrige resultat-elementer	Konsern-bidrag	31.12.23
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	38	-38	-	-	4
Varige driftsmidler	5 698	122	-	-	5 820
Pensjonsforpliktelser	-47	24	-10	-	-34
Andre langsiktige poster	1 048	-5	25	-	1 067
Fremførbart underskudd/fremførbare rentekostnader	-930	-888	-	-	-1 818
Sum	5 806	-786	15	-	5 039

Usikre skatteposisjoner

17. desember 2021 mottok Statnett SF varsel fra norske skattemyndigheter om endring av skattefastsettelsen for 2018 vedrørende fradrag for vedlikeholdskostnader knyttet til utskiftning av anleggsdeler i transmisijsnett. Varselet var av foreløpig karakter, og det var ikke mulig å kvantifisere en eventuell eksponering. Statnett SF er prinsipielt uenig i det rettslige grunnlaget for å endre skattefastsettelsen, og ga 6. mai 2022 sitt tilsvar til skattemyndighetene. Det ble derfor ikke gjort noen avsetning for en usikker skatteposisjon tilknyttet fradrag for vedlikehold i årsregnskapet for 2021.

I november 2022 mottok Statnett SF et utkast til kontorvedtak om endring av skattefastsettelsen for 2018. Skattemyndighetene opprettholdt i hovedsak sin vurdering fra opprinnelig varsel i 2021, men uten å kvantifisere eventuelle fravikelser. Statnett kommenterte utkast til kontorvedtak ved brev 4.11.2022. Skattekontoret har i 2023 kommet med nye merknader som foretaket har kommentert. Saken er fortsatt under behandling. Det forventes å foreligge et kontorvedtak i løpet av første halvår 2024. Skattekontoret forventes å opprettholde sitt syn om aktiveringsplikt for rene oppisoleringstiltak av kraftledninger, men uttaler for øvrig at det kan være rom for økt fradrag relatert til øvrige vedlikeholdstiltak.

Foretaket er prinsipielt uenig i de vurderinger som legges til grunn av skattekontoret, og mener at det er en sannsynlighetsovervekt for at Statnetts syn vil vinne frem i Skatteklagenemnda, eventuelt i en tvistebehandling. Som følge av dette er det derfor ikke innregnet en usikker skatteposisjon i regnskapet basert på det mottatte utkastet til vedtak. Dersom skattemyndighetene vinner frem med sitt syn med hensyn til aktiveringsplikt for rene oppisoleringstiltak av kraftledninger, er estimert eksponering knyttet til disse kostnadene beregnet til 564 mill. kroner. Skatteeffekten av estimert eksponering utgjør 124 mill. kroner og vil potensielt redusere utsatt skatteforpliktelse knyttet til varige driftsmidler og motsvares av en tilsvarende reduksjon i utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd.

Utsatt skatt ført mot øvrige resultatelementer

Morselskap			Konsern	
31.12.22	31.12.23	(Beløp i mill. kr)	31.12.23	31.12.22
-31	-10	Estimatavvik pensjoner	-10	-31
115	25	Verdiendring kontantstrømsikring	25	115
84	15	Sum utsatt skatt ført mot øvrige resultatelementer	15	84

Note 20 Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper

Virksomheten i konsernet er i hovedsak konsentrert i morselskapet, Statnett SF. I konsernet inngår i tillegg fem datterselskaper, ett felleskontrollert selskap og eierandeler i enkelte tilknyttede selskaper. Det henvises til note 22: Nærstående parter, for beskrivelse av virksomheten i datterselskapene, felleskontrollert selskap og de tilknyttede selskapene.

Generelle prinsipper

Konsoliderte selskaper

Konsernregnskapet omfatter Statnett SF og datterselskaper der Statnett SF alene har kontrollerende eierandeler. Normalt antas Statnett SF å ha kontroll når direkte eller indirekte eierinteresser utgjør mer enn 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene. Dersom Statnett eier mindre enn 100 prosent av stemmeberettigede aksjer, eller gjennom avtale har mindre enn 100 prosent av stemmene, foretas det likevel en konkret vurdering om konsernet faktisk har kontroll.

Utarbeidelse av konsernregnskapet skjer etter oppkjøpsmetoden og viser konsernet som om det var én enhet. Kostprisen på aksjer i datterselskaper er eliminert mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Merverdier utover den balanseførte egenkapital i datterselskaper fordeles til de eiendeler og gjeldsposter som merverdien kan knyttes til. Den del av kostprisen ved kjøp av virksomhet som ikke kan tilskrives bestemte eiendeler, presenteres som goodwill.

Statnett SFs Pensjonskasse er ikke en del av konsernet. Innskutt egenkapital i pensjonskassen er vurdert til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet med verdiendring over resultatet, og klassifisert som finansielt anleggsmiddel.

Investering i tilknyttet selskap

Tilknyttede selskap er selskaper der Statnett har betydelig innflytelse. Det vil si at selskapet kan påvirke finansielle og operasjonelle beslutninger i selskapet, men ikke har kontroll over selskapet. Normalt vil dette være selskap hvor konsernet eier mellom 20 og 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene. Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden. Dette innebærer at konsernets andel av årets resultat etter skatt og avskrivninger på eventuelle merverdier resultatføres. Regnskapet i det tilknyttede selskap er omarbeidet til Statnetts regnskapsprinsipper, i tråd med IFRS. I konsernbalansen er eierandel i tilknyttet selskap klassifisert som finansielle anleggsmidler til opprinnelig kostpris med tillegg av akkumulerte resultatandeler og fradrag for utbytte, og eventuelle nedskrivninger.

Kjøp/salg av datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper

Ved kjøp og salg av datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper er disse inkludert i konsernregnskapet for den delen av året de har vært del av eller tilknyttet konsernet.

Investering i datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttet selskap i Statnett SF (selskapsregnskapet)

Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper behandles etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Avgitt konsernbidrag (netto etter skatt) tillegges kostpris på investering i datterselskap. Mottatt konsernbidrag og utbytte resultatføres som finansinntekt i den grad utbytte og konsernbidrag ligger

innenfor opptjente resultater i eierperioden. Utbytte utover opptjente resultater i eierperioden behandles som reduksjon av aksjeinvesteringen. Konsernbidrag og utbytte regnskapsføres i det året disse vedtas.

Statnett SF har følgende investeringer per 31. desember 2023:

(Beløp i tusen kr)

Selskap	Virksomhetens art	Anskaffelses tidspunkt	Forretnings kontor	Eier- andel	Stemme- andel	Balanse- ført verdi
Datterselskaper						
Statnett Forsikring AS	Skadeforsikring	1998	Oslo	100%	100%	30 200
NordLink Norge AS	Utvikle og drifte transmisjonsnett	2010	Oslo	100%	100%	2 090 262
Nydalshøyden Bygg C AS	Eiendom	2013	Oslo	100%	100%	2 371
Elhub AS	Datahub for måledata for strøm	2014	Oslo	100%	100%	209 719
Statnett Sannan AS	Tomteselskap	2022	Trondheim	100%	100%	6 608
Sum datterselskaper						2 339 160
Felleskontrollerte og tilknyttede selskaper						
Fifty AS	Utvikle og drifte regulerings- og markedssystem	2017	Oslo	50%	50%	5 000
TSO Holding AS	Markedsplass	2002/2008	Bærum	32%	32%	55 143
eSett OY	Balanseavregning i Norden	2013	Finland	25%	25%	12 668
KraftCERT AS	IKT-sikkerhet	2014	Oslo	33%	33%	1 623
Nordic RCC A/S	Driftssikkerhet i Norden	2022	København, DK	25%	25%	114 871
Sum felleskontrollerte og tilknyttede selskaper						189 305
Total eierandel i datterselskaper, felleskontrollert og tilknyttede selskaper						2 528 465

Konsernverdi for selskap regnskapsført etter egenkapitalmetoden

(Beløp i tusen kr)

	Konsern- verdi 01.01.	Tilgang / Avgang	Årets resultat	Utbytte	Konsern- verdi 31.12.
2023					
TSO Holding AS, 32,2%	36 628	-	10 631	-13 523	33 736
eSett OY, 25,0%	21 945	-	1 829	-	23 774
KraftCERT AS, 33,3%	1 664	-	449	-	2 113
Nordic RCC A/S, 25%	108 589	-	4 548	-	113 136
Sum tilknyttede selskaper	168 825	-	17 456	-13 523	172 759
2022					
TSO Holding AS, 32,2%	36 390	-	7 592	-7 354	36 628
eSett OY, 25,0%	18 515	-	3 430	-	21 945
KraftCERT AS, 33,3%	1 597	-	67	-	1 664
Nordic RCC A/S, 25%	-	114 871	-6 282	-	108 589
Sum tilknyttede selskaper	56 502	114 871	4 807	-7 354	168 825

Note 21 Felleskontrollerte driftsordninger

Ved byggingen av undersjøiske kabler for overføring av energi til utlandet har konsernet inngått avtaler om bygging og drift med systemansvarlige i Nederland, Danmark, Tyskland og England. Disse ordningene er vurdert til å være «Felleskontrollerte driftsordninger» under IFRS.

Vesentlige prinsipper

En felleskontrollert driftsordning er en felleskontrollert ordning der partene som har felles kontroll over ordningen har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til ordningen. Konsernet innregner sin andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og driftskostnader i tilknytning til sine interesser i felleskontrollerte driftsordninger.

Fifty AS

Det er for tiden ett felleskontrollert selskap i Statnett konsern, Fifty AS, som vurderes som en felleskontrollert driftsordning. For det første er selskapet vurdert som en felleskontrollert ordning siden Statnett sammen med en annen part er bundet av kontrakt, og kontrakten gir partene felles kontroll over Fifty AS. Dernest er selskapet vurdert som en felleskontrollert driftsordning fordi partene har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene i Fifty AS. Investeringen i felleskontrollert selskap regnskapsføres etter prinsippet om proporsjonal konsolidering (bruttometoden). Dette innebærer at Statnett regnskapsfører sin andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld på hver enkelt regnskapslinje.

Sjøkabler

Videre følger nærmere detaljer om de ulike undersjøiske kablene. Statnett SFs eierandeler i kablene er inkludert i kategorien Jord- og sjøkabler i note for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.

NorNed

TenneT TSO BV og Statnett SF har bygget en kabel for overføring av energi mellom Norge og Nederland, omtalt som NorNed-kabelen. Partene eier hver sin fysiske halvdel av kabelen. Statnett SF eier den nordre delen, og TenneT eier den sørlige delen av kabelen. Kabelforbindelsen er 580 kilometer lang og har en overføringskapasitet på 700 MW. NorNed-kabelen ble satt i drift i mai 2008. Kostnader og handelsinntekter knyttet til drift av NorNed-kabelen deles likt mellom TenneT og Statnett.

Skagerrak

Statnett SF eier Skagerrak-kablene 1-3, mens Energinet (DK) har en langsiktig leieavtale om halve kabelkapasiteten. Inntekten fra utleien er inkludert i posten andre driftsinntekter. I slutten av desember 2014 ble Skagerrak kabel 4 (SK-4) satt i drift. Statnett SF og Energinet eier hver sin fysiske halvdel av SK-4, hvor Statnett SF eier den nordre delen og Energinet den sørlige delen. Kostnader og handelsinntekter knyttet til drift av Skagerrak-kablene deles likt mellom Energinet og Statnett.

Nordlink

Statnett SF, tyske TenneT og KfW har bygget kabel for overføring av energi mellom Norge og Tyskland. Forbindelsen er omtalt som Nordlink-kabelen og overføringskapasiteten er på 1400 MW. Kabelen ble satt i ordinær drift 31. mars 2021, etter å ha vært i prøvedrift fra desember 2020. Forbindelsen består av 53 kilometer ledning på norsk side, 514 kilometer sjøkabel og 55 kilometer landkabel på tysk side. Eierskapet deles likt. Statnett SF, gjennom datterselskapet NordLink Norge AS, eier den nordlige delen, og TenneT og KfW eier den

sørlige delen gjennom et felleseid tysk selskap. Kostnader og handelsinntekter deles likt mellom Tyskland og Norge.

North Sea Link

Statnett SF inngikk vinteren 2015 en samarbeidsavtale med britiske National Grid North Sea Link Ltd med sikte på å realisere en HVDC-sjøkabel mellom Norge (Kvilldal) og England (Blyth). North Sea Link har en overføringskapasitet på 1400 MW, og forbindelsen består av strømrerteranlegg i Blyth og Kvilldal, 714 kilometer sjøkabel, 6 kilometer landkabel på norsk side og 2 kilometer landkabel på britisk side. Eierskapet er delt likt. Statnett SF eier den østlige delen, og National Grid NSN Link Ltd eier den vestlige delen. Kostnader og handelsinntekter deles likt mellom partene. Hele anlegget var ferdigstilt i 2021. Prøvedrift på anlegget ble startet 1. oktober 2021 og ble ferdigstilt høsten 2022.

Note 22 Nærstående parter

Generelle prinsipper

To parter er nærstående dersom en part kan påvirke den annen parts beslutninger. Transaksjoner med nærstående parter skal skje på markedsmessige betingelser.

Eier

Statnett SF var 100 prosent eid av den norske stat ved Energidepartementet (ED) per 31. desember 2023. Statnett har relasjoner til ED både som eier og reguleringsmyndighet.

Reguleringsmyndighet

Det er Stortinget som lovgivende myndighet som vedtar lover, basert på forslag fra regjeringen. Forskrifter vedtas av Kongen i statsråd. ED delegerer forvaltning av de fleste områder i energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE leder den nasjonale beredskapen på kraftforsyning. Videre er det NVE som behandler søknader om konsesjon for bygging av kraftstasjoner, kraftlinjer, transformatorer og andre installasjoner i kraftforsyningen, samt regulering av vassdrag. I henhold til forvaltningsloven kan ethvert enkeltvedtak fattet av NVE, klages inn for ED som overordnet instans.

Reguleringsmyndighet for Energi (RME), del av NVE, er utpekt som reguleringsmyndighet og skal utføre sine oppgaver som uavhengig myndighet. RMEs oppgave er å sørge for at aktørene overholder regelverket som sikrer konkurransevilkår i kraftmarkedet og et effektivt drevet kraftnett. Ethvert enkeltvedtak fattet av RME kan klages inn for Energiklagenemda.

Andre nærstående parter

Oversikt over investeringer i datterselskap, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper er spesifisert i note 20.

Morselskap

Statnett SF er låntaker for Statnett-konsernets eksterne låneopptak. Den sentrale finansfunksjonen i Statnett SF samordner og ivaretar den finansielle risiko knyttet til valuta, renter og likviditet i konsernet. Det er inngått låneavtaler mellom Statnett SF og datterselskaper.

Konsernkontoordning for gruppen administreres av Statnett SF, som er innehaver av hovedkontoen. Deltakende konsernselskap har hver sine underkonti tilknyttet hovedkontoen. Alle bankinnskudd som inngår i løsningen presenteres i Statnett SF som betalingsmidler. De øvrige deltakernes andeler av hovedkonto inngår som konsernmellomværende. I tillegg er det inngått avtaler om kjøp og salg av tjenester. Alle transaksjoner er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til markedsmessige vilkår. De vesentligste transaksjonene er beskrevet nedenfor:

Statnett Forsikring AS

Statnett Forsikring AS har konsesjon til å dekke risiko og forestå reassuranse vedrørende selskaper i Statnett-konsernet, begrenset til selskaper hvor eierandelen utgjør mer enn 50 prosent. Selskapet opererer videre som direktetegnende person- og skadeforsikringsselskap.

Statnett Transport AS, NorGer AS og NorGer KS

Selskapene er meldt oppløst høsten 2023 og er endelig besluttet avvirket. Selskapene vil bli slettet fra Brønnøysundregisteret i 2024.

NordLink Norge AS

NordLink Norge AS er eier av den nordlige delen av NordLink-kabelen. De tyske selskapene TenneT og KfW eier gjennom sitt felleseide selskap den sørlige delen av NordLink. NordLink er den første kabelforbindelsen mellom det norske og tyske kraftmarkedet, med en kapasitet på 1400 MW. I desember 2020 startet kraftutvekslingen og kabelen var i ordinær drift fra 31. mars 2021. NordLink blir driftet av de respektive lands transmisjonsnettoperatører (Statnett SF og TenneT).

NordLink Norge AS har ingen ansatte. I forbindelse med utbygging av kabelforbindelsen har Statnett SF ytt lån til selskapet. Statnett SF utfører prosjektjenester, drifts- og vedlikeholdstjenester i tillegg til administrative støttetjenester til selskapets drift. NordLink Norge AS inngår i konsernkontoordningen.

Elhub AS

Elhub AS drifter og videreutvikler den sentrale datahuben for måleverdier og markedsprosesser i det norske kraftmarkedet. Elhub AS sin hovedfunksjon er automatisert måleverdiprosessering og måleverdidistribusjon, samt prosessering av markedsprosesser som leverandør bytter, flyttinger og rapportering. Datahuben ble satt i drift 18. februar 2019.

I forbindelse med utvikling av datahuben har Statnett SF yttet lån til Elhub AS. Statnett SF leverer også enkelte administrative støttetjenester innenfor IT, juridisk, anskaffelser og økonomi. Elhub AS inngår i konsernkontoordningen.

Nydalshøyden Bygg C AS

Selskapet er hjemmelshaver til eiendommen Nydalen Allé 33 i Oslo hvor Statnett SF har sitt hovedkontor. Selskapet har yttet et lån til Statnett SF på 15 mill. kroner.

Statnett Sannan AS

Selskapet er hjemmelshaver til en næringstomt i Steinkjer. Det er ingen annen operasjonell virksomhet i selskapet.

Fifty AS

Fifty AS er et felleskontrollert selskap eid 50 prosent av Statnett SF og 50 prosent av Affärsverket svenska kraftnät. Fifty AS forvalter og utvikler IT-systemer for å sikre balansering av det nordiske kraftsystemet. Fifty AS selger både lisenser, vedlikehold- og forvaltningstjenester til Statnett SF. Fifty AS har ingen ansatte. Statnett SF utfører prosjektjenester knyttet til forvaltning og utvikling av IT-systemer i tillegg til administrative støttetjenester til selskapet.

Transaksjoner mellom Fifty AS og Statnett SF inngår i linjen for felleskontrollert selskap i tabellen under.

TSO Holding AS

TSO Holding AS er et tilknyttet selskap og Statnett SF eier 32,2 prosent av aksjene per 31. desember 2023. Det tilknyttede selskapet eier 34 prosent av aksjene i Nord Pool AS. Statnett SF kjøper kraft fra Nord Pool AS daglig for å kompensere for overføringstap i nettet. Kjøpet skjer til kraftbørsens markedspriser.

eSett OY

eSett OY leverer balanseavregningstjenester til markedsaktører i Danmark, Finland, Sverige og Norge. Aksjene i selskapet eies likt av de fire nordiske transmisjonsnettoperatørene Energinet, Fingrid, Svenska Kraftnät og Statnett SF, hver med 25 prosent.

Nordic Regional Coordination Centre (Nordic RCC)

Nordic RCC ble etablert 1. januar 2022 og var i operativ drift fra 1. juli 2022. Aksjene i selskapet eies likt av de fire nordiske transmisjonsnettoperatorene Energinet, Fingrid, Svenska kraftnät og Statnett SF, hver med 25 prosent. Nordic RCC støtter de nordiske transmisjonsnettoperatorene med å opprettholde driftssikkerheten i det nordiske kraftsystemet, ved blant annet å beregne overføringskapasitet til markedet og koordinere utkoblinger. Transaksjoner mellom partene gjennomføres etter prinsippet om armlengdes avstand.

Utbytte og konsernbidrag

Statnett SF har i 2023 mottatt utbytte og konsernbidrag på totalt 171 mill. kroner fra datterselskaper og tilknyttet selskap.

Statnett SFs mellomværende med selskaper i samme konsern

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		Utlån	
	2022	2023	2022	2023
Datterselskaper	24	40	4 807	4 204
Felleskontrollert selskap	86	78	-	-

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		Innlån	
	2022	2023	2022	2023
Datterselskaper	-	-	234	126
Felleskontrollert selskap	27	12	-	-

Renter

Rentesatsen på inn- og utlån er avtalt til 3 eller 6 måneders NIBOR med et påslag i intervallet 0,3 – 1,3 prosent. Konsernkontoordningen renteberegnes med 3 måneders NIBOR med et påslag 0,25 og 0,7 prosent for henholdsvis fordring og gjeld.

Statnett SFs handel med selskaper i samme konsern

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Driftsinntekter regulert		Andre driftsinntekter		Driftskostnader	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Datterselskaper	-724	-872	105	147	-148	-171
Felleskontrollert selskap	-	-	58	40	-16	-23

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Finansinntekter		Finanskostnader	
	2022	2023	2022	2023
Datterselskaper	146	245	-5	-15
Felleskontrollert selskap	-	-	-	-

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Mottatt konsernbidrag		Mottatt utbytte	
	2022	2023	2022	2023
Datterselskaper	137	158	7	14

Note 23 Ytelser til ledelsen

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte 2023

Erklæring om godtgjørelse til konsernsjef og konsernledelsen er utarbeidet i tråd med foretakets vedtekter, allmennaksjelovens regler, samt "Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med direkte statlig eierandel" fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 12. desember 2022.

Lederlønnspolitik

Det førende prinsipp for konsernet er at lønn og andre ytelser til konsernledelsen skal være konkurransedyktige, slik at konsernet kan tiltrekke seg og beholde dyktige ledende ansatte. Kompensasjonen skal ikke være lønnsledende, men likevel konkurransedyktig i forhold til vår bransje og andre selskaper som rekrutterer i det samme marked som Statnett. Lønnen skal samtidig reflektere den enkeltes erfaring, ansvarsområde og oppnådde resultater. Lederlønnspolitikken gjelder for Statnett SF og datterselskaper.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse

Med utgangspunkt i Nærings- og fiskeridepartementets "Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel", har styret faste rammer for hvilke elementer som kan inngå i konsernets lønns- og kompensasjonspakke når det inngås nye avtaler for ledende ansatte. Følgende rammer gjelder:

Fastlønn: Fastlønnen fastsettes etter en stillings- og markedsvurdering som vurderes opp mot Statnetts lønnspolicy om å tilby konkurransedyktige vilkår i forhold til bransjen og andre selskaper som rekrutterer i det samme marked som Statnett, men ikke være lønnsledende. Fastlønnen skal samtidig reflektere den enkeltes erfaring, ansvarsområde og oppnådde resultater. Når fastlønn fastsettes, skal verdiene av de samlede ytelser legges til grunn og hensynet til moderasjon skal ivaretas. I moderasjonsvurderingen skal forskjeller i godtgjørelsen til ledende ansatte og øvrige ansatte hensyntas. I denne vurderingen skal det også sees hen til kronemessig lønnsvekst for øvrige ansatte.

Pensjonsordning: Det tilbys kun medlemskap i Statnetts kollektive innskuddspensjonsordning innenfor et pensjonsgrunnlag på maksimalt 12 G.

Personforsikringer: De ordninger som til enhver tid er etablert for øvrige ansatte, herunder gruppelivs-, ulykkes-, sykeforsikring, samt yrkesskade- og reiseforsikring gjelder også for ledende ansatte.

Bilordning: Det kan ytes bilgodtgjørelse. Unntaksvis kan firmabil tilbys som alternativ når hensynet til behov i tjenesten tilsier det.

Andre ytelser: Dekning av aviser, mobiltelefon og bredbåndskommunikasjon i samsvar med interne retningslinjer.

Interne styreverv: Det gis ingen godtgjørelse for interne styreverv. Det er tegnet styreforsikring for alle styremedlemmer.

Bonusordninger, aksjebasert avlønning eller andre incentivordninger skal ikke inngå i kompensasjonsordningen for ledende ansatte.

Sluttvederlag/etterlønn: Det kan inngås avtale om etterlønn for konsernsjef og daglig leder i datterselskaper, begrenset oppad til 12 måneder inkludert oppsigelsestid. Etterlønn kommer ikke til utbetaling dersom vedkommende selv tar initiativ til å avslutte arbeidsforholdet eller det foreligger grunnlag for avskjed. Etterlønn skal avkortes krone mot krone mot annen inntekt, lønnede verv eller næringsinntekt der vedkommende er aktiv eier.

Forholdsmessig andel av elementene i godtgjørelsen: Fastlønn er den sentrale godtgjørelsen. De andre elementene vil tilsvare i størrelsesorden 8 – 15 % av fastlønnen.

Gjeldende ordninger for konsernledelsen

Kompensasjon for konsernledelsen fastsettes i henhold til retningslinjene som er angitt ovenfor. Av historiske grunner kan medlemmer av konsernledelsen ha avvikende individuelle ordninger i henhold til avtaler som er inngått før gjeldende retningslinjer ble fastsatt.

I tillegg til den faste lønnen har konsernledelsen bilgodtgjørelse og medlemskap i konsernets kollektive pensjonsordning. I henhold til tidligere inngåtte arbeidsavtaler har tre av konserndirektørene individuelle pensjonsavtaler for pensjonsgrunnlag over 12 G. To av konserndirektørene har firmabil med utgangspunkt i det som ble avtalt ved inngåelse av arbeidsavtalen. Pensjonsalder er i henhold til inngåtte avtaler 65 år for tre av konserndirektørene. Konserndirektører ansatt fra 2019 og senere har ikke en slik bestemmelse i sin arbeidsavtale. Her er det kun henvist til at Statnett praktiserer 70 år som aldersgrense og at det er gjensidig forståelse og aksept for at det er anledning til å ta opp behov eller ønske om overgang til annen stilling på et hvert tidspunkt etter fylte 60 år. Foretaket har ikke etablert bonusordninger, aksjebasert avlønning eller andre incentivordninger for ledende ansatte.

Konsernsjefens godtgjørelser utover fastlønn er begrenset til medlemskap i selskapets kollektive innskuddspensjonsordning, våre kollektive personforsikringer, bilgodtgjørelse, fri avis og bredbåndskommunikasjon. Konsernsjef har avtale om 12 måneders etterlønn inkludert oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side. Ingen andre medlemmer i konsernledelsen har avtale om etterlønn. En leder i datterselskap har avtale om 12 måneder etterlønn inklusiv oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side.

Gjennomføring av lederlønnsprinsippene i 2023

Lederlønnfastsettelsen for 2023 ble gjennomført i samsvar med ovennevnte retningslinjer i Statnett og datterselskaper. Styret vedtar årlig lønnsjustering for selskapets konsernsjef, og vedtar en ramme som konsernsjefen disponerer for lønnsjustering av konsernledergruppen for øvrig. Konsernsjef og konserndirektørene fikk i 2023 en ordinær lønnsregulering innenfor rammer tilsvarende det som ble gitt i konsernet for øvrig.

Styret knytter følgende merknader til hvorfor man ser behov for å ivareta de lønnsnivåer som er etablert;

Rekruttering: Konsernsjef ble rekruttert i 2020 og i 2022 ble det gjennomført to eksterne rekrutteringsprosesser i konsernledelsen. Gjennom disse prosessene har vi erfart at Statnett hverken er lønnsledende for konsernsjef eller for konsernledelsen og at det lønnsnivået som er etablert også er nødvendig når det er aktuelt å rekruttere eksterne kandidater til konsernledelsen.

Lønnsammenligning innhentet fra utvalgte, sammenlignbare selskaper og Korn Ferry (HAY):

Lønnsopplysninger innhentet fra utvalgte, sammenlignbare selskaper viser at Statnett hverken er lønnsledende for konsernsjef eller konsernledelsen. Lønnsstatistikken fra Korn Ferry (HAY) viser at lønnsnivået både for konsernsjef og konsernledelsen i Statnett ligger under snittet i rangeringen i sine bånd.

Lønnsgradning: For 2022 er utvikling i gjennomsnittlig fastlønn for konsernledelsen lavere enn for gjennomsnittet av øvrige ansatte.

Bonus: Statnett praktiserer ikke bonusordninger

Etter styrets vurdering er fastsettelsen av lønn og godtgjørelse til ledende ansatte i samsvar med de da gjeldende kravene fastsatt i Nærings- og fiskeridepartementets retningslinjer for lederlønn.

Organisering

Styret har nedsatt et eget kompensasjonsutvalg. Dette består av to eieroppnevnte styremedlemmer og et styremedlem valgt av de ansatte. Kompensasjonsutvalget er et rådgivende og saksforberedende organ for styret, og fremsetter forslag til lønnsjustering i samsvar med retningslinjene gjengitt i denne erklæringen. Det er

utarbeidet egen instruks for utvalget. Konsernsjef møter fast i utvalget. Direktør for avdeling Arbeidsgiveransvar ivaretar sekretærfunksjonen for utvalget.

Nye retningslinjer for godtgjørelse gjeldende fra 2023

Styret har vedtatt nye retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i Statnett med basis i vedtektenes § 8, allmennaksjelovens §6-16a og §6-16b samt Nærings- og fiskeridepartementets forskrift om retningslinjer og rapport om godtgjørelse for ledende personer. Retningslinjene ble godkjent i Foretaksmøtet i 2023.

Retningslinjene blir benyttet for Lederlønnserklæringen for 2023.

Ytelser til styret (Beløp i kroner)		Styrehonorar	
Styret		2023	2022
Nils Kristian Nakstad (fra juni 2022)	styrets leder	531 500	242 000
Jon Fredrik Baksaas (til juni 2022)	styrets leder	-	242 000
Wenche Teigland (styrets nestleder fra juni 2022)	styrets nestleder	356 500	332 000
Tove Elisabeth Pettersen (til juni 2022)	styrets nestleder	-	185 500
Egil R Gjesteland	styremedlem	324 000	313 000
Maria Sandsmark	styremedlem	304 000	293 000
Hilde Singaas (fra juni 2022)	styremedlem	304 000	146 500
Christian Henrik Prahls Reusch	styremedlem	269 000	258 000
Steinar Jøråndstad	styremedlem *)	304 000	258 000
Rolf-Amund Korneliussen (fra juni 2022)	styremedlem *)	304 000	146 500
Ole Bjørn Kirstihagen (til juni 2022)	styremedlem *)	-	146 500
Ingeborg Skjelkvåle Ligaarden	styremedlem *)	269 000	293 000
Samlede godtgjørelser		2 966 000	2 856 000

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

Styremedlemmer som deltar i revisjonsutvalget, kompensasjonsutvalget eller prosjektutvalget har kompensasjon for dette, og styrehonorarene vil derfor variere.

*) For ansattvalgte styremedlemmer oppgis kun styrehonorar og ikke annen lønn knyttet til arbeidsforholdet i foretaket.

Ytelser til konsernledelsen 2023 (Beløp i kroner)		Lønn	Andre godtgjørelser ¹	Pensjonskostnad	Samlet godtgjørelse
Konsernsjef					
Hilde Tonne		5 604 750	193 427	200 728	5 998 905
Konserndirektører					
Håkon Borgen	Utvikling Hav	2 631 168	163 506	954 119	3 748 793
Cathrine Lund Larsen	Økonomi & Finans, CFO	2 695 569	164 363	200 728	3 060 660
Peer Olav Østli	Systemdrift	2 785 372	153 478	1 202 908	4 141 758
Elisabeth Vike Vardheim	Nett	3 053 858	216 090	1 020 187	4 290 135
Beate Sander Krogstad	Transformasjon & Digitalisering	2 671 444	211 039	253 178	3 135 661
Gunnar G. Løvås	Kraftsystem & Marked	3 050 915	165 476	200 728	3 417 119
Anne Wilhelmine Flagstad	Mennesker & Bærekraft	2 540 300	151 773	200 728	2 892 801
Samlede godtgjørelser		25 033 377	1 419 152	4 233 304	30 685 832

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

¹ Inkluderer bl.a. verdi av firmabilfordel eller fast bilgodtgjørelse, telefon, aviser og personalforsikringer.

Ytelser til konsernledelsen 2022 (Beløp i kroner)		Lønn	Andre godtgjørelser ¹	Pensjonskostnad	Samlet godtgjørelse
Konsernsjef					
Hilde Tonne		5 277 352	192 653	189 584	5 659 589
Konserndirektører					
Håkon Borgen	Utvikling Hav	2 502 002	139 232	909 646	3 550 880
Knut Hundhammer (til 31. mai)	Økonomi & Virksomhetsstyring, CFO	1 267 036	71 323	411 560	1 749 920
Cathrine Lund Larsen (fra 1. juni)	Økonomi & Finans, CFO	1 329 103	96 516	112 294	1 537 912
Peer Olav Østli	Systemdrift	2 644 419	169 511	1 215 456	4 029 387
Elisabeth Vike Vardheim	Nett	2 735 055	224 950	902 272	3 862 277
Beate Sander Krogstad	Transformasjon & Digitalisering	2 540 553	155 217	235 693	2 931 463
Gunnar G. Løvås	Kraftsystem & Marked	2 896 292	163 436	189 584	3 249 312
Anne Wilhelmine Flagstad (fra 1. mai)	Mennesker & Bærekraft	1 432 949	102 018	128 336	1 663 302
Bente Monica Haaland (til 30. april) ²	Mennesker & Bærekraft	970 710	51 652	156 167	1 178 529
Samlede godtgjørelser		23 595 470	1 366 509	4 450 592	29 412 571

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

¹ Inkluderer bl.a. verdi av firmabilfordel eller fast bilgodtgjørelse, telefon, aviser og personalforsikringer.

² Bente Monica Haaland har i 2022 mottatt en engangsutbetaling på 300 000 kroner for perioden hun fungerte som konserndirektør fra 1. september 2021 til 30. april 2022. Engangsutbetalingen inngår i sin helhet under lønn i tabellen over, mens andre ytelser er justert i forhold til antall måneder hun har vært en del av konsernledelsen.

Betingelser knyttet til konsernledelsen**Tittel/navn****Betingelser vedrørende pensjonsalder, førtidspensjon, alderspensjon og etterlønn****Konsernsjef**

Hilde Tonne

Konsernsjefens godtgjørelser utover fastlønn er begrenset til medlemskap i selskapets kollektive innskuddspensjonsordning, våre kollektive personforsikringer, bilgodtgjørelse, fri avis og bredbåndskommunikasjon. Konsernsjef har avtale om 12 måneders etterlønn inkludert oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side.

Konserndirektør:

Håkon Borgen

Pensjonsalder er 65 år, med rett til å fratrukke med førtidspensjon etter fylte 62 år. Ved fratreden mellom 62 og 65 år utbetales en årlig godtgjørelse på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Dersom eventuell inntekt mottas fra andre og denne sammen med utbetalt førtidspensjon fra Statnett overstiger sluttlønn, skal førtidspensjonen avkortes med 50 prosent av det beløp som overstiger sluttlønn.

Fra fylte 65 år utgjør full årlig alderspensjon 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp.

Ved død vil gjenlevende ektefelle og barn under 21 år motta pensjon.

Rett til pensjonsytelser utover det som er opparbeidet gjennom kollektiv pensjonsordning, bortfaller dersom en ikke lenger er ansatt i Statnett SF når en fyller 62 år. Ved uførhet før fylte 65 år ytes det uførepensjon. Full uførepensjon tilsvarer alderspensjon ved fylte 65 år. Uførepensjon avkortes i forhold til uføregrad. Håkon Borgen er inkludert i foretakets innskuddspensjonsordning og overgangsordning fra tidligere ytelsesbasert pensjonsordning.

Betingelser knyttet til konsernledelsen

Tittel/navn	Betingelser vedrørende pensjonsalder, førtidspensjon og alderspensjon
Konserndirektør: Peer Olav Østli	<p>Pensjonsalder er 65 år, med rett til å fratre med førtidspensjon etter fylte 62 år. Full opptjeningstid er 30 år. Ved fratreden mellom 62 og 65 år skal det utbetales en årlig godtgjørelse på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, avkortet med ett prosentpoeng for hvert år mellom 62 og 65 år. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Utbetaling av pensjon kan reduseres med eventuell lønn, pensjon eller honorar fra andre selskaper i Statnett-konsernet.</p> <p>Fra fylte 65 år utgjør full årlig alderspensjon 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Fra fylte 67 år dekkes alderspensjon gjennom folketrygden og selskapets kollektive pensjonsordning, med et tillegg på 66 prosent av den del av pensjonsgrunnlaget som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp, forutsatt full opptjeningstid (30 år).</p> <p>Ved død vil barn under 21 år motta barnepensjon.</p> <p>Ved fratreden før pensjonsalder vil det utstedes et rettighetsbevis som sikrer alderspensjonsutbetalinger fra fylte 65 år. Rettighetsbeviset reguleres med 75 prosent av økningen i folketrygdens grunnbeløp frem til pensjonering.</p> <p>Ved uførhet før fylte 65 år ytes det uførepensjon. Full uførepensjon tilsvarer alderspensjon ved fylte 67 år, basert på pensjonsgrunnlaget på tidspunktet da uførhet inntrådte. Uførepensjon avkortes i forhold til uføregrad.</p>
Konserndirektørene: Elisabeth Vike Vardheim Knut Hundhammer (ut mai 2022) Bente Monica Haaland (ut april 2022)	<p>Pensjonsalder er 65 år. I tillegg til ordinært medlemskap i foretakets kollektive pensjonsordning er det inngått en privat pensjonsavtale, hvor pensjon er sikret gjennom opparbeidet sparesaldo inkludert renter som utbetales til den forsikrede. Statnett skal, hvert år frem til tidspunkt for pensjonering eller eventuell fratredelse, innbetale inntil 30 prosent av forskjellen mellom ordinær lønn og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp til pensjonsspareordningen. Ved død skal samboer/ektefelle eller etterlatte ha utbetalt sparesaldo inkludert renter fra Statnett SF. Engangsbeløpet vil være skattepliktig for mottaker.</p> <p>Knut Hundhammer og Elisabeth Vike Vardheim er i tillegg berettiget til pensjon fra foretakets kollektive ytelsesordning fra fylte 67 år.</p>
Konserndirektørene: Beate Sander Krogstad Gunnar G. Løvås Cathrine Lund Larsen Anne Wilhelmine Flagstad	<p>Konserndirektørenes godtgjørelser utover fast lønn er begrenset til medlemskap i selskapets kollektive innskuddspensjonsordning, våre kollektive personforsikringer, bilgodtgjørelse, fri avis og bredbåndskommunikasjon.</p> <p>Beate Sander Krogstad er i tillegg inkludert i overgangsordning fra tidligere ytelsesbasert pensjonsordning.</p>

Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til medlemmer av konsernledelsen eller styret.

Note 24 Andre forpliktelser

Andre forpliktelser består i hovedsak av fjerningsforpliktelser knyttet til nettanlegg og mottatt investeringstilskudd.

Vesentlige prinsipper

Estimater på kostnader til fjerning av varige driftsmidler innregnes som forpliktelse på det tidspunktet konsernet anser å ha en juridisk eller faktisk forpliktelse til fjerning. Fjerningsforpliktelser neddiskonteres ved bruk av estimat på fremtidig inflasjon og NVE-rente. Endring i estimat som følge av at fjerningsforpliktelsen har kommet nærmere det antatte oppgjørstidspunktet, regnskapsføres som rentekostnad. For øvrig vises det til note 8 Varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler for nærmere beskrivelse av regnskapsføring av fjerningsforpliktelser.

Generelle prinsipper

Investeringstilskudd er økonomiske bidrag fra et annet selskap til finansiering av anlegg som Statnett bygger og beholder eiendomsretten til. Investeringstilskuddene innregnes som en forpliktelse når det mottas, og inntektsføres over det aktuelle anleggets levetid.

Spesifikasjon av endringer i andre forpliktelser

Morselskap			
<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Fjerningsforpliktelser	Øvrige forpliktelser	Sum
Forpliktelser 1. januar 2022	317	157	473
Nye eller endrede estimater	150	-7	144
Benyttede beløp	-91	-	-91
Rentekostnad	32	-	32
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	92	-	92
Forpliktelser 31. desember 2022	500	150	650
Nye eller endrede estimater	177	8	185
Benyttede beløp	-54	-	-54
Rentekostnad	46	-	46
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	49	-	49
Forpliktelser 31. desember 2023	716	159	875

Konsern			
<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Fjerningsforpliktelser	Øvrige forpliktelser	Sum
Forpliktelser 1. januar 2022	317	180	495
Nye eller endrede estimater	150	-26	125
Benyttede beløp	-91	-	-91
Rentekostnad	32	-	32
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	92	-	92
Forpliktelser 31. desember 2022	500	154	654
Nye eller endrede estimater	177	26	202
Benyttede beløp	-54	-	-54
Rentekostnad	46	-	46
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	49	-	49
Forpliktelser 31. desember 2023	716	179	895

For forventet tidspunkt for utbetaling vises det til note 18 Finansiell risikostyring.

Totale fjerningsforpliktelser utgjør 765 mill. kroner ved årsslutt, hvorav 49 mill. kroner er omklassifisert som kortsiktig gjeld.

Note 25 Pantstillelser og garantiansvar

Morselskapet har ikke anledning til å stille pant eller annen sikkerhet i foretakets eiendeler. Det kan imidlertid stille sikkerhet overfor finansinstitusjoner i forbindelse med daglige banktransaksjoner, og stille sedvanlige sikkerheter som ledd i den daglige driften. For garantier stillet på vegne av datterselskap, vises det til noten for nærstående parter.

Note 26 Betingede eiendeler og forpliktelser

Vesentlige prinsipper

Betingede eiendeler og forpliktelser er en mulig eiendel eller plikt hvis eksistens er usikker, og vil bli bekreftet ved at det i fremtiden enten inntreffer eller ikke inntreffer en spesiell hendelse, for eksempel utfallet av en rettssak eller slutføring av et forsikringsoppgjør. Betingede forpliktelser innregnes i regnskapet, basert på estimert utfall, dersom det er sannsynlig (mer enn 50 prosent) at forpliktelsen har oppstått. Ved lavere sannsynlighet opplyses det om forholdene i noter til regnskapet hvis det er vesentlig og dersom sannsynligheten for utbetaling er svært liten. En eiendel vil kun balanseføres dersom det er overveiende sannsynlig (mer enn 90 prosent) at konsernet vil motta eiendelen. Dersom det er en viss sannsynlighet for at fordeler vil tilflyte konsernet, vil opplysninger om dette tas inn i note til årsregnskapet.

Mer-/mindreinntekter er betingede forpliktelser/eiendeler etter IFRS og balanseføres således ikke, men det vises til note 4 Driftsinntekter for nærmere opplysninger.

En tvistesak, eller skattemyndigheters etterfølgende vurdering av en spesiell skattebehandling, kan påvirke regnskapsføringen av både betalbar og utsatt skatt. Når konsernet vurderer regnskapsføring av usikre skattefordeler eller skatteforpliktelser, vurderes det om eiendelen eller forpliktelsen er sannsynlig. Dersom endelig utfall av skattesaker avviker fra beløp innregnet i balanseoppstillingen, vil avviket påvirke skattekostnaden i den etterfølgende perioden. Se note 19 Skatter for omtale av pågående skattesak.

Salg av eiendom

Statnett inngikk i 2014 avtale om salg av sitt tidligere hovedkontor på Husebyplatået inkludert Norveien 22-26 i Oslo, til Husebyplatået AS, basert på en tomtebelastningsavtale der kjøpesum er avhengig av omfang av utbygging som Husebyplatået oppnår byggetillatelse til. Samlet regnskapsmessig gevinst fra salget er så langt 17 mill. kroner, men endelig oppgjør er ikke avklart. Statnett estimerer at foretaket vil motta innbetalinger på mellom 750 og 850 mill. kroner (2024-kroner) i tidsrommet 2025 – 2035, dersom planforslaget som Husebyplatået AS har til behandling i Oslo kommune blir realisert. De forventede innbetalingene er ikke regnskapsført, og estimatet er beheftet med usikkerhet.

Note 27 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader utgjør kostnadsarter som ikke klassifiseres på de øvrige linjer under driftskostnader.

Generelle prinsipper

Andre driftskostnader regnskapsføres når de påløper.

Eiendomsskatter klassifiseres som andre driftskostnader og resultatføres i regnskapsåret når faktura som gjelder inneværende år, mottas fra kommunene.

Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i mill. kroner)	2023	2022
85	116	Leiekostnader *	128	93
497	662	Innleie personell/konsulenter/kjøp av tjenester	887	785
177	194	Forsikring	109	40
359	510	Materialer og underentreprenører	518	333
379	401	Eiendomsskatt	426	398
233	240	IT-kostnader	241	245
508	458	Øvrig	406	533
2 238	2 581	Sum andre driftskostnader	2 716	2 427

* Omfatter kun leiekostnader som ikke kvalifiserer for balanseføring etter IFRS 16 Leieavtaler.

Leieavtaler balanseført etter IFRS 16 vises under note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler samt note 16 Rentebærende gjeld.

Honorar til revisor

Morselskap			Konsern	
2022	2023	(Beløp i tusen kroner)	2023	2022
1 840	3 823	Lovpålagt revisjon	4 506	2 367
973	1 145	Andre attestasjonstjenester	1 180	1 003
349	416	Annen bistand	425	353
3 162	5 384	Sum honorar til revisor (ekskl. mva.)	6 111	3 723

Note 28 Øvrige resultatelementer

Årets øvrige resultatelementer er en del av totalresultatet, og inngår også i oppstillingen av endringer i egenkapital. Øvrige resultatelementer som resirkuleres gjennom resultat i senere perioder, føres mot øvrige poster i egenkapitaloppstillingen, mens øvrige resultatelementer som ikke resirkuleres gjennom resultat i senere perioder, føres mot opptjent annen egenkapital i egenkapitaloppstillingen.

Spesifikasjon av øvrige resultatelementer

Morselskap/konsern						
(Beløp i mill. kr)	Virkelig verdi for finansielle instrumenter	Kontantstrømsikringsreserve, se note 15	Sum øvrige resultatelementer ført mot øvrige poster	Estimatavvik på pensjonsforpliktelser	Sum øvrige resultatelementer ført mot opptjent annen egenkapital	Sum Øvrige resultatelementer
Balanseført verdi 1.1.22	-	73	73	-160	-160	-86
Endring, brutto	-	524	524	-142	-142	382
Skatteeffekt	-	-115	-115	31	31	-84
Balanseført verdi 31.12.22	-	482	482	-271	-271	211
Balanseført verdi 1.1.23	-	482	482	-271	-271	211
Endring, brutto	-	115	115	-46	-46	69
Skatteeffekt	-	-25	-25	10	10	-15
Balanseført verdi 31.12.23	-	572	572	-307	-307	265

Note 29 Hendelser etter balansedagen

Generelle prinsipper

Vesentlige hendelser etter balansedagen som inntreffer før styret har avlagt regnskapet, kan medføre enten at årsregnskapet må endres, eller at det må opplyses om forholdet i noter. Hvis det fremkommer opplysninger om forhold som eksisterte på balansedagen, og forholdet er vesentlig, må regnskapet endres.

Det har ikke fremkommet hendelser etter balansedagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger i vesentlig grad.

Av andre forhold uten regnskapsmessig betydning for 2023 opplyses det om følgende:

Statnett har inngått avtale om salg av tomt på Hamang til Fredensborg bolig og Bolig Norge i februar 2024.

EU's nye forordning for fluorholdige klimagasser (inkludert SF₆ gass) som ble publisert 20.februar 2024 er nærmere kommentert i note 3.

Vedtak om inntektsramme fra RME for 2023 er mottatt i februar 2024. Mer informasjon er gitt i note 4.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til foretaksmøtet i Statnett SF

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Statnett SF som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Statnett SFs revisor sammenhengende i 6 år fra valget på generalforsamlingen den 22. juni 2018 for regnskapsåret 2018.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023.

Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
<p>Det vises til notene 8, 9 og 21 i konsernregnskapet hvor Statnett spesifiserer og beskriver prinsipper for regnskapsmessig behandling av investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse. Det vises også til note 3 for en beskrivelse av estimater knyttet til varige driftsmidler, samt beskrivelse av hvordan investeringer i varige driftsmidler påvirker tillatt inntekt i note 4.</p> <p>Per 31. desember 2023 beløper balanseført verdi av varige driftsmidler seg til NOK 71.119 millioner og balanseført verdi av anlegg under utførelse beløper seg til NOK 6.320 millioner. Konsernets investeringer utgjorde i 2023 6.078 millioner. Investeringer består av tilganger inkludert aktiverte byggelånsrenter og kjøpte anlegg i perioden.</p> <p>For investeringer er det skjønnsmessige vurderinger spesielt knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fastsettelse av hvorvidt kostnader skal aktiveres eller kostnadsføres, regnskapsmessig og skattemessig • estimering av påløpte kostnader og ferdigstillelsesgrad på prosjekter på balansetidspunktet <p>For anlegg under utførelse er det skjønnsmessige vurderinger knyttet til fastsettelse av tidspunkt for overføring av prosjekter fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler, ferdigstillingstidspunktet.</p> <p>Ved ferdigstillingstidspunktet av prosjekter og kjøp av anlegg er det skjønnsmessige vurderinger knyttet til dekomponering av kostpris og fastsettelse av forventet levetid.</p> <p>På grunn av regnskapspostenes størrelse og kompleksitet, graden av skjønn som ledelsen må utøve og vurderingenes påvirkning på tillatt inntekt, er investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse identifisert som et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Vi har gjennomgått Statnett sin prosess for oppfølging av investeringsprosjekter og vurdert utforming og implementering av kontroller knyttet til aktivering og dekomponering av ferdigstilte prosjekter og kjøpte anlegg, estimering av forventet levetid, estimering av ferdigstillelsesgrad og fastsettelse av ferdigstillingstidspunkt.</p> <p>Vi har vurdert og utfordret ledelsens skjønnsmessige vurderinger, spesielt i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdering av hvorvidt kostnader skal aktiveres eller kostnadsføres, regnskapsmessig og skattemessig • tidspunkt for overføring av prosjekter fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler • forventet levetid • grad av dekomponering • metode for estimering av ferdigstillelsesgrad på prosjekter, og • estimering av påløpte kostnader knyttet til prosjektene på balansetidspunktet <p>Vi har testet et utvalg av årets tilganger og vurdert om disse er riktig klassifisert med tanke på aktivering eller kostnadsføring. Vi har videre testet et utvalg av estimater for ferdigstillelsesgrad og påløpte prosjektkostnader. For prosjekter som er ferdigstilt i 2023 har vi testet et utvalg med tanke på tidspunkt for overføring fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler, dekomponering av kostpris og fastsettelse av forventet levetid.</p> <p>Vi har vurdert om de tilknyttede noteopplysningene i konsernregnskapet er dekkende.</p>

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde, i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av

misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Statnett SF har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn 'stane-2023-12-31.zip' i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart

format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 21. mars 2024
Deloitte AS

Guro Magnetun Heimvik
statsautorisert revisor

(Dette dokumentet er signert elektronisk)

GRI-indeks 2023

Statement of use	Statnett reports in accordance with the GRI Standards for the period 01-2023 - 12-2023.
GRI 1 used	GRI 1: Foundation 2021
Applicable GRI Sector Standard(s)	General Disclosures (2-1 to 2-30) and Material Topics (3-1 til 3-3), and GRI-elements defined as material, with reference to Statnett's materiality assessment, are included in the GRI index for 2023.

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION AND STATNETT'S RESPONSE	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
General disclosures					
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 Organizational details	See the chapter "Corporate Governance" and note 1.	A gray cell indicates that reasons for omission are not permitted for the disclosure or that a GRI Sector Standard reference number is not available.		
	2-2 Entities included in the organization's Sustainability reporting	See note 1 and 20.			
	2-3 Reporting period, frequency and contact point	Annual, 1 Jan - 31 Dec 2023, publication date of report: 21 March 2024. Contact Person: Head of ESG reporting Line Sunniva Flottorp Østhagen Line.Osthagen@Statnett.no			
	2-4 Restatements of information	See "About the Sustainability Chapter" and "Climate" in the Sustainability chapter, and the Sustainability Accounts.			
	2-5 External assurance	See the sections "Accelerating the green transition" and "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter, and the chapters "Corporate Governance" and "Auditors Report"			
	2-6 Activities, value chain and other business relationships	See "Board of Directors' Report", the chapter on "Corporate Governance", the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter and note 1 and 20.			
	2-7 Employees	See sections "Sustainability Governance" and "Statnett as a workplace" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
	2-8 Workers who are not employees	31.12.23: Statnett had 65 workers who are not employees (hired consultants).			The number includes a total of 24 temporary employees and 41 apprentices
	2-9 Governance structure and composition	See the chapter "Corporate Governance", the section "Statnett's Board of Directors", and the section "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter.			

2-10 Nomination and selection of the highest governance body	See the chapter on "Corporate Governance".			
2-11 Chair of the highest governance body	See "Statnett's Board of Directors" and "Corporate Governance". The chairperson of Statnett's Board of Directors is not an executive officer. According to the State Enterprises Act, the CEO can not be a member of the board.			
2-12 Role of the highest governance body in overseeing the management of impacts	See the chapter "Corporate Governance" and the section "Risk Management and Internal Control". Statnett's board has overall responsibility for ensuring the management of impacts and that the company has good internal control and appropriate systems for risk management. With regards to the management of due diligence, see the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
2-13 Delegation of responsibility for managing impacts	See the section on "Risk Management and Internal Control".			
2-14 Role of the highest governance body in Sustainability reporting	The Annual Report 2023, including the Sustainability chapter, has been reviewed and approved by the Board of Directors.			
2-15 Conflicts of interest	See the sections "Responsible Transition" and "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter, and the chapter "Corporate Governance".			
2-16 Communication of critical concerns	See the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter, and the chapter on "Corporate Governance". Notification of critical concerns can be made to managers, safety representatives, elected trustees or the ethics representative. In addition, we have an anonymous notification channel that is available on Statnett's intranet and on Statnett's website.			
2-17 Collective knowledge of the highest governance body	See the section "Statnett's Board of Directors".			
2-18 Evaluation of the performance of the highest governance body	See the chapter "Corporate Governance". Our process to identify our material impacts is described in the Sustainability chapter. Statnett's board has overall responsibility for ensuring that the company has good internal control and appropriate systems for risk management. See the section on "Risk Management and Internal Control".			

2-19 Remuneration policies	The board members' remuneration is determined by the owner (ED). A detailed overview of remuneration to the board can be found in "Board of Directors' Report". Statnett follows the principles that apply to executive salaries in state-owned enterprises. In accordance with § 8 of the articles of association, the Public Limited Companies Act, the Accounting Act and guidelines for state ownership, the board must ensure that a report is drawn up on management remuneration. This report must be presented at the company meeting. A detailed overview of remuneration to senior staff can be found in the annual accounts. See note 23.			
2-20 Process to determine remuneration	See note 23.			
2-21 Annual total compensation ratio	a) Median salary 2023: 881 000, Max salary 2023: 5 565 000, Compensation ratio: 15,83. b) Percentage decrease in compensation ratio: $(15,94-15,83) = 0,7\%$. c) As the median salary in Statnett from 2022 to 2023 increased less in percentage than the CEO's salary, the compensation ratio will also be lower. This despite the fact that the salary settlement including salary slippage was over 6% for 2023, while the CEO's salary increased by 5%. The difference is explained by lower paid new hires, as the average salary growth for the workforce was above that of the CEO.			
2-22 Statement on sustainable development strategy	See "Board of Directors' Report".			
2-23 Policy commitments	See the Sustainability chapter for our overall commitments to responsible business practice. The UN's Sustainability Goals provide a framework for our work. Statnett is a member of the UN's initiative for sustainable business, the UN Global Compact (UNGC). Our commitments are based on a wide range of intergovernmental instruments. These are described in the respective sections of the Sustainability chapter. Statnett's sustainability policy is part of our management system, and facilitates our taking an overall responsibility for sustainability. See also: https://www.statnett.no/en/about-statnett/ethics-and-ethical-ombudsman/ , https://www.statnett.no/en/about-statnett/corporate-governance-and-articles-of-association , https://www.statnett.no/om-statnett/barekraft/			

	2-24 Embedding policy commitments	See the Sustainability chapter for our overall commitments to responsible business. The UN's sustainability goals provide a framework for our work. Concerning i.- iii; See section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	2-25 Processes to remediate negative impacts	See sections "Sustainability Governance", "Climate", "Nature" and "Responsible Transition" in the Sustainability chapter. See also: https://www.statnett.no/en/about-statnett/ethics-and-whistleblowing/			
	2-26 Mechanisms for seeking advice and raising concerns	See the sections "Employees and Organisation" and "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter, and the chapter "Corporate Governance". See also: https://www.statnett.no/en/about-statnett/ethics-and-whistleblowing/			
	2-27 Compliance with laws and regulations	See the "Sustainability Accounts".			
	2-28 Membership associations	See the sections "Sustainability Governance" and "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter.			
	2-29 Approach to stakeholder engagement	See the "Board of Directors' Report" and the sections "Responsible Transition" and "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter.			
	2-30 Collective bargaining agreements	See the "Sustainability Accounts" and the section "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter. Statnett is bound by main agreements, agreements and special agreements between Statnett and the unions represented in the business.			
Material topics					
GRI 3: Material Topics 2021	3-1 Process to determine material topics	See the introduction to the Sustainability chapter.			
	3-2 List of material topics	See the introduction to the Sustainability chapter.			
Economic performance					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See the Sustainability chapter. The sections in the chapter reflect the three prioritised areas for sustainability in Statnett that cover our material topics. The sections include a description of impacts, risks and opportunities, policies and commitments, actions taken and results achieved that indicate the effectiveness of our actions to manage impacts. See the information given on stakeholder dialogue in the sections "Sustainability Governance" and "Responsible Transition".			
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1 Direct economic value generated and distributed	See "Financial Reporting" and "Board of Directors' Report".			

	201-2 Financial implications and other risks and opportunities due to climate change	See the section "Climate and Nature Risk" in the Sustainability chapter, and note 3 and 8 in "Financial Reporting".			
	201-3 Defined benefit plan obligations and other retirement plans	See note 7 in "Financial Reporting".			
	201-4 Financial assistance received from government	Not applicable.			
Procurement practices					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 204: Procurement Practices 2016	204-1 Proportion of spending on local suppliers	See the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter. Statnett is present in large parts of Norway, and an important contribution to local value creation is safe power supply and connection of new production and new consumption. In addition, we contribute to local ripple effects by using large and small Norwegian suppliers.	a, b, c	Information unavailable /incomplete	

Anti-corruption					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 205: Anti- corruption 2016	205-1 Operations assessed for risks related to corruption	Statnett's Code of Conduct includes mandatory requirements related to ethics and anti-corruption. These requirements apply to all Statnett employees, including consultants and Board members. All Statnett policies and procedures are based on the Code of Conduct. All suppliers have to comply with Statnett's Supplier Code of Conduct. Integrity due diligence forms part of the procurement process. Monitoring occurs through inter alia supplier audits and dialogue, and incidents are followed up as detailed in section 'Responsible Transition'. See also section "Sustainability Governance" and "Statnett as an Employer" in the Sustainability chapter, the "Sustainability Accounts" and "Corporate Governance".			
	205-2 Communicat- ion and training about anti-corruption policies and procedures	Statnett communicates its anti-corruption policies and procedures to all new staff and the executive management team	a.-e.	Information unavailable /incomplete	These numbers are not aggregated
	205-3 Confirmed incidents of corruption and actions taken	Confirmed incidents: 0. See the sections "Sustainability Governance" and "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
Energy					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 302: Energy 2016	302-1 Energy consumption within the organization	See the "Sustainability Accounts".			
	302-2 Energy consumption outside of the organization	See the "Sustainability Accounts".			
	302-3 Energy intensity	See the "Sustainability Accounts".	a.-d.	Information unavailable /incomplete	

	302-4 Reduction of energy consumption	Not available.		Information unavailable /incomplete	
	302-5 Reductions in energy requirements of products and services	Not available.		Information unavailable /incomplete	
Biodiversity					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 304: Biodiversity 2016	304-1 Operational sites owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	See the section on "Nature" in the Sustainability chapter for a table of Statnett's operations in key sensitive areas.			
	304-2 Significant impacts of activities, products and services on biodiversity	See the section on "Nature" in the Sustainability chapter for key impacts on flora and fauna.			
	304-3 Habitats protected or restored	See the section on "Nature" in the Sustainability chapter for information about restored areas.			
	304-4 IUCN Red List species and national conservation list species with habitats in areas affected by operations	See the section on "Nature" in the Sustainability chapter for information about how transmission infrastructure affects fauna, incl. wild reindeer.			
Emissions					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
	305-1 Direct (Scope 1) GHG emissions	See the section "Climate" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			

GRI 305: Emissions 2016	305-2 Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	See the section "Climate" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
	305-3 Other indirect (Scope 3) GHG emissions	See the section "Climate" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
	305-4 GHG emissions intensity	See the "Sustainability Accounts".			
	305-5 Reduction of GHG emissions	See the "Sustainability Accounts".	c.	Information unavailable /incomplete	
	305-6 Emissions of ozone-depleting substances (ODS)	Not applicable.		Not applicable	
	305-7 Nitrogen oxides (NOx), sulfur oxides (SOx), and other significant air emissions	See the section "Climate" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts" concerning our SF ₆ -emissions.			
Waste					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 306: Waste 2020	306-1 Waste generation and significant waste-related impacts	See the section "Nature" in the Sustainability chapter for key impacts on flora and fauna.			
	306-2 Management of significant waste-related impacts	See the section "Nature" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
	306-3 Waste generated	See the "Sustainability Accounts".			
	306-4 Waste diverted from disposal	See the "Sustainability Accounts" for waste generated in 2023. We currently only have information about waste diverted from disposal for waste handled by Norsk Gjenvinning, covering 727 metric tons, for which the split was 53.9% recycled materials (392 mt), 37.6% recycled as energy (273 mt) and 8.7% to landfill (62 mt).		Information unavailable /incomplete	
	306-5 Waste directed to disposal	See the "Sustainability Accounts" for waste generated in 2023. We currently only have information about waste directed to disposal for waste handled by Norsk Gjenvinning, covering 727 metric tons, for which the split was 53.9% recycled materials (392 mt), 37.6% recycled as energy (273 mt) and 8.7% to landfill (62 mt).		Information unavailable /incomplete	

Supplier environmental assessment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1 New suppliers that were screened using environmental criteria	Information unavailable / incomplete	a., b., d., e.	Information unavailable /incomplete	All main suppliers used by Statnett has to be eligible in Achilles, which is a qualification scheme for the energy and supply sector. For high -risk acquisitions, Statnett has stricter qualification requirements.
	308-2 Negative environmental impacts in the supply chain and actions taken	See the sections "Climate" and "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.	a., b., d., e.	Information unavailable /incomplete	In 2023 we implemented a new digital solution for supplier management to improve documentation and follow-up of risk mapping and control activities. The implementation and development of functionalities will continue in 2024. In 2023 the key focus was to migrate data to the new platform. As a result the data required for this disclosure was not available for 2023.
Employment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 401: Employment 2016	401-1 New employee hires and employee turnover	See the "Sustainability Accounts".			Includes turnover and female percentage of new employee hires

	401-2 Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees	In Norway, part time employees are provided the same benefits as full-time employees, but the size of the benefit varies depending on employment fraction.			
	401-3 Parental leave	See the section "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter.			
Labor/management relations					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 402: Labor/Management Relations 2016	402-1 Minimum notice periods regarding operational changes	Our practice follows from the employment agreement or collective agreement and the notice periods for permanent employees follows the Working Environment Act.			
Occupational health and safety					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1 Occupational health and safety management system	We have implemented a health and safety management system that covers all employees, subcontractors and external workers performing work under our control and covers all activities and workplaces related to our operations. See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	403-2 Hazard identification, risk assessment, and incident investigation	We have processes to identify work-related hazards and assess risks on both a routine and non-routine basis, and conduct systematic inspections/safety rounds, risk assessments for new projects. We investigate incidents and follow-up near misses. Employees are encouraged and informed about how to report hazards and dangerous situations anonymously or through the whistleblowing channel. See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	403-3 Occupational health services	Statnett is required by Norwegian law to have an occupational health service that entail a duty to attend periodic health checks. The occupational health service participates in safety rounds and is represented on the working environment committee. See the section on "Responsible Transition" and "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter.			

	403-4 Worker participation, consultation, and communication on occupational health and safety	Workers are represented in the Work environment committee (Arbeidsmiljøutvalget), in accordance with Norwegian law. The objective of the work environment committee is to ensure a responsible work environment in the company. The committee participates in the planning of OHS work and closely monitors the development of the working environment. See the section on "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter.			
	403-5 Worker training on occupational health and safety	See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	403-6 Promotion of worker health	Statnett provides non-occupational medical care, including preventative treatment and mental health services for all its employees.			
	403-7 Prevention and mitigation of occupational health and safety impacts directly linked by business relationships	See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	403-8 Workers covered by an occupational health and safety management system		a.	Information unavailable /incomplete	
	403-9 Work-related injuries	See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter and the "Sustainability Accounts".			
	403-10 Work-related ill health	See the section on "Responsible Transition" in the Sustainability chapter and the "Sustainability Accounts".			
Diversity and equal opportunity					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1 Diversity of governance bodies and employees	See the section "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
	405-2 Ratio of basic salary and remuneration of women to men	See the section "Employees and Organisation" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			

Non-discrimination					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 406: Non- discriminati on 2016	406-1 Incidents of discrimination and corrective actions taken	See the sections "Responsible Transition" and "Employee and Organisation" in the Sustainability chapter, and the "Sustainability Accounts".			
Freedom of association and collective bargaining					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining 2016	407-1 Operations and suppliers in which the right to freedom of association and collective bargaining may be at risk	See the sections "Responsible Transition", "Employees and Organisation" and "Sustainability Governance" in the Sustainability chapter.	a i, ii	Information unavailable /incomplete	We do currently not report fully on this indicator related to suppliers.
Child labor					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 408: Child Labor 2016	408-1 Operations and suppliers at significant risk for incidents of child labor		a,b and c	Information unavailable /incomplete	We do currently not report fully on this indicator related to suppliers.
Forced or compulsory labor					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 409: Forced or Compulsory Labor 2016	409-1 Operations and suppliers at significant risk for incidents of forced or compulsory labor	See the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.	a, b	Information unavailable /incomplete	We do currently not report fully on this indicator related to suppliers.

Rights of indigenous peoples					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index. Also see the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
GRI 411: Rights of Indigenous Peoples 2016	411-1 Incidents of violations involving rights of indigenous peoples	See the "Sustainability Accounts". Zero such incidents were identified during the reporting period.			
Supplier social assessment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	See our response to GRI Standard 3-3 in this index.			
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1 New suppliers that were screened using social criteria	See the section "Responsible Transition" in the Sustainability chapter.			
	414-2 Negative social impacts in the supply chain and actions taken		a	Information unavailable /incomplete	We do currently not report fully on this indicator related to suppliers.

SECTOR SPECIFIC INDICATORS - *linked to previous GRI G4 sector disclosures - Electric Utilities*

TOPIC					
EU3					
EU3	Number of customers	Statnett has 68 customers in the transmission grid. The customers are divided into three categories: DSOs (distribution system operators), power generators and industrial customers (outlets over 15 MW)			
EU4	Length of above and underground transmission lines	Annual report - key numbers			
EU12	Transmission losses as a percentage of total energy	See the "Sustainability Accounts".			
EU25	Sustainability accounts 7, 13 EU25 Number of injuries and fatalities	See the "Sustainability Accounts".			
EU28	Power outage frequency	See the "Sustainability Accounts".			

Alternative resultatmål

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	2023	2022	2021
Driftsinntekter, underliggende ¹⁾			
Driftsinntekter regnskapsmessig	11 600	22 993	14 412
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-5 387	6 868	2 350
Driftsinntekter, underliggende	16 987	16 125	12 062
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (EBITDA), underliggende			
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (EBITDA) regnskapsmessig	1 744	11 503	7 965
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-5 387	6 868	2 350
Driftsresultat (EBITDA), underliggende	7 131	4 635	5 615
Driftsresultat (EBIT), underliggende			
Driftsresultat (EBIT) regnskapsmessig	-1 547	8 433	4 846
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-5 387	6 868	2 350
Driftsresultat (EBIT), underliggende	3 840	1 565	2 496
Årsresultat, underliggende			
Årsresultat regnskapsmessig	-2 617	5 949	3 307
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	-4 202	5 357	1 833
Årsresultat, underliggende	1 585	592	1 474
Egenkapital, underliggende			
Egenkapital	24 118	26 978	21 467
Akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt ²⁾	3 035	7 237	1 880
Egenkapital, underliggende	21 083	19 741	19 587
Totalavkastning kapital nettvirksomhet før finans og skatt, underliggende ³⁾			
Totalavkastning kapital nettvirksomhet før finans og skatt	-2,0 %	11,2 %	6,6 %
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-5 387	6 868	2 350
Totalavkastning kapital nettvirksomhet før finans og skatt, underliggende	4,9 %	2,1 %	3,4 %
Egenkapitalprosent, underliggende ⁴⁾			
Egenkapital prosent etter skatt	4,9 %	2,1 %	3,4 %
Akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	3 035	7 237	1 880
Egenkapitalprosent, underliggende	23,3 %	22,6 %	23,2 %
Gjeldsdekningsgrad, underliggende ⁵⁾			
Gjeldsdekningsgrad etter skatt	-0,9 %	26,0 %	14,6 %
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	-4 202	5 357	1 833
Akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) etter skatt	3 035	7 237	1 880
Gjeldsdekningsgrad, underliggende	9,9 %	7,7 %	9,1 %

¹⁾ I underliggende driftsinntekter er inntekter fra regulert virksomhet basert på tillatt inntekt, mens i regnskapsmessig driftsinntekter kommer inntekter regulert virksomhet fra fastsatte tariff, gebyrer og flaskehalsinntekter. Forskjellen benevnes som mer- eller mindreinntekt (se note 4 som omhandler driftsinntekter).

²⁾ Akkumulert mer-/mindreinntekt etter skatt = Akkumulert mer-/mindreinntekt før skatt * (1-skatteprosent)

³⁾ Totalavkastning før finans og skatt (EBIT) dividert med kapital nettvirksomhet, gjennomsnitt 01.01 og 31.12. Kapital nettvirksomhet er definert som immaterielle eiendeler. + varige driftsmidler. + anlegg under utførelse. - fjerningsforpliktelser (note 8).

⁴⁾ Egenkapitalprosent, underliggende = (Egenkapital + akkumulert mer-/mindreinntekt etter skatt) / totalkapital.

⁵⁾ Gjeldsdekningsgrad, underliggende = (EBITDA, underliggende + finansinntekter/-kostnader - byggelånsrenter - betalbar skatt - endring arbeidskapital) / (Langsiktig og kortsiktig rentebærende gjeld korrigert for effekt av sikring - markedsbaserte verdipapirer - betalingsmidler - akk. mer-/mindreinntekt etter skatt)

Alternative resultatmål

For å gi en bedre forståelse av Statnetts underliggende resultat presenteres en del alternative resultatmål. Alternative resultatmål er i ESMA's retningslinjer definert som et finansielt måltall for historiske eller fremtidige økonomiske resultater, til forskjell fra et økonomisk måltall som er spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering. Statnetts alternative resultatmål er justert for mer-/mindreinntekt, og kommer i tillegg til tall fra IFRS-regnskapet. Akkumulert mer-/mindreinntekt inneholder i tillegg til årlige mer-/mindreinntekter også tillagte renter og korrigeringer fra tidligere år.

Endringer i definisjon av finansielle nøkkeltall i forhold til årsrapport 2022.

Driftsresultat før avskrivninger, amortisering og nedskrivning (EBITDA):

Tidligere var nedskrivning av anlegg under utførelse ikke inkludert i nøkkeltallet, og dette er nå endret for å gi et bedre bilde av EBITDA. Endringen medfører at EBITDA øker med 25 mill. kroner for året 2022 og 39 mill. kroner for 2021. Underliggende driftsresultat før avskrivning, amortisering og nedskrivning (EBITDA) øker tilsvarende med 25 mill. kroner for året 2022 og 39 mill. kroner for 2021.

Underliggende egenkapitalprosent:

Tidligere var både egenkapital og totalkapital justert for mer-/mindreinntekt, etter endringen justeres kun egenkapital. Dette gir et mer korrekt bilde av den samlede effekten av mer-/mindreinntekt. Endringen medfører at nøkkeltallet endres fra 24,7 prosent til 22,6 prosent for året 2022 og fra 23,7 prosent til 23,2 prosent for 2021.

Underliggende gjeldsdekningsgrad:

Nøkkeltallet ble tidligere korrigert for skattekostnad, dette er nå endret til betalbar skatt. I tillegg er nå endringen i arbeidskapital inkludert i nøkkeltallet, og til sammen vurderer Statnett at disse endringene gir et riktigere bilde av kontantstrømmen fra driftsaktivitetene. Definisjonen av netto gjeld er også justert noe. Nøkkeltallet endres fra 6,9 prosent til 7,7 prosent for året 2022 og fra 8,6 prosent til 9,1 prosent for 2021.

Egenkapitalrentabilitet etter skatt:

Nøkkeltallet er tatt ut. Det er vurdert at øvrige nøkkeltall gir et dekkende bilde av Statnett sin finansielle stilling.

Kapital nettvirksomhet:

Statnett har tidligere rapportert sysselsatt kapital som del av nøkkeltallene. Den økonomiske reguleringen av Statnett er før skatt. Vi har derfor erstattet sysselsattkapital med et annet kapitalmål som ikke påvirkes av skattemessige forhold, slik at tallet bedre kan brukes til å vurdere virkninger av den økonomiske reguleringen.

Total avkastning kapital nettvirksomhet før skatt, underliggende:

Statnett har tidligere rapportert sysselsatt kapitalavkastning på sysselsatt kapital som del av nøkkeltallene. Den økonomiske reguleringen av Statnett er før skatt. Vi har derfor erstattet avkastning på sysselsatt kapital med et annet avkastningsmål som ikke påvirkes av skattemessige forhold, slik at nøkkeltallet viser hvordan den økonomiske reguleringen påvirker avkastningen vår.

Tillegg i forhold til årsrapport 2022:

Investeringer (tilgang anlegg under utførelse og kjøp nettanlegg) er tatt inn fordi det er viktig informasjon som kun fremkommer direkte i tekst ellers i rapporten.

Egenkapitalprosent etter skatt og gjeldsdekningsgrad er lagt til for å gjøre nøkkeltallstabellen mer pedagogisk.

Andre endringer i forhold til årsrapport 2022:

Resterende endringer i forhold til årsrapport for 2022 er at enkelte størrelser som er oppgitt i den finansielle rapporteringen (regnskap med noter) er tatt ut. Dette for å gjøre nøkkeltaloppstillingen enklere og gjøre det lettere å finne nøkkeltallene som vi mener er vesentlige for å vurdere den finansielle stillingen til Statnett.

Størrelsene som er tatt ut er:

Avskrivninger og amortisering, varige driftsmidler, Langsiktig og kortsiktig gjeld inkludert effekt av sikring, Markedsverdi rente- og valutasikring tilknyttet lån, Rentebærende gjeld uten effekt av sikring, Egenkapital justert for mer/mindreinntekt etter skatt.

Foto: Sverre Hjørnevik